

သုန္ဒရီပထေယျဝါ

ဇာမ်းခမ်း

လိက်လှူငှာခိုခိုခိုခို။ လံးလိုဝ်းဝါး သုပထေယျဝါ တေမးခင်း ပုထိဂဝဂ် တီ၊ခခိဂါ၊ယ၊ သုတ်းတခင်း၊
 ပိဂတယဝ်။ ကခင်းခါးလံးကပ်လိက်ထမ်းမူ၊ခင်းသေ ပိခင်း၊ပိခင်းခါးသိင်တီတ်းလေး လံးထတ်းသင်
 မးခင်း တေမီးဝံလွင်းသပ်းလိင်းသံ၊ငါလိက်လှူငှာ တင်းယိုင်းကခင်း လွင်းလံးထတ်းသင်၊ ထတ်းသင်၊
 ဗွခင်းလိလွင်းလံး ထတ်းသင်လေး ဂူပ်းဂိပ်းခိုဝ်းတြးလိုဝ်းခင်းယဝ်။

(၈)သပ်းလိင်းသံ၊ငါလိက်လှိုင်

ထမ်းလင်းမှု၊ခံ။ ပီခင်ဗိုခင်ကခင်ဂူးထုတ်၊တိမ်းဝံ။ မိုင်းပီဂေးလ၊ 1338 ခု၊ ဗိုခင်ငင်းမခင်း
 ကခင်လံးတိမ်းခခင်.လမ်။ မိုင်းပီသင်.ဂရိုတ်း 2392 ခီးလေး ဗူးဂေး.တိမ်းဗိုခင်ငင်း ပီခင်လင်း
 ဂေးလီ၊။ တင်းဂိုင်မှု၊လိက်၊ ကခင်လံးဂူးထုတ်၊တိမ်းဝံ.ငတ။ တေမီးယူ၊ 48ပီယပ်။ ခင်းမှု၊လိက်၊
 ခခင်.လမ်။ တေလံးရှခင်လိက်၊ပုလိတေပးဝံ.ယူ၊ ဂှပ်ပာ်၊ 15 ပုခင်း။ လိက်၊မခင်းလမ်။ ပးမွက်၊

၂၀ ပုခင်းလေးလိက်တံး ၆၅ ပုခင်းယဝ်။ ခင်းလိက် ထမ်းမှု၊ခံ။ ခါခင်းမခင်းတေမီးဝံ့ယူ၊ ၅ ခါခင်း ပုးတွခင်း ပခေ၊မမခင်းယဝ်။

(ခ)တၢင်းယိုင်းကၢခင်းလွင်းလံးထတ်းသၢင်လိက်လွင်

တၢင်းယိုင်းကၢခင်းခးရှင်း လွင်းလံးလိက်ကံ၊လိက်၊ခိုခင်းခံ။လမ်။ တေမီးယူ၊သၢမ်ကခင်းယဝ်။
မံခိုင်း- ခင်း၊ရှိုဝ်ပုခင်းဗွခင်းလင်းဂ်၊ပေးတေတိမ်ထူခင်း၊ မံသွင်- ခင်း၊ရှိုဝ်လိက်တံးပါခင်းဂ်၊

ရှင်းတေ ကမ်း၊ရှုံလုံ၊မံသမ်- ခင်၊ရှုံရှုံခင်းမိုင်းရှင်း လိုင်းကခင်ကမ်း၊ပံ၊ပေးမေလူလိမ်းတံး
 ရပ်၊သေ ခံလူ၊မူ၊လိမ်းခင်ခင်။ ရှုံပေးလူပွင်၊လုံလံးငါး" ငလး ရှုံခိုင်.ထမ်းတြးခင်းမခင်းရှုံ။

(င)ထတ်းသင်

ခင်းမူ၊လိမ်းခိုင်ခင်ခင်.ငတ။ တေပီခင်လင်၊ရှုံ၊သမ်ရှုံ ခင်.ရှမ်းပွတ်း၊ လံးရှုံ၊မခင်းသမ်။ မူခင်၊
 လဝ်း၊ ယူ၊ ရှုင်း မင်တီးရှေးပီခင် ခမ်း၊ လဝ်း၊ ယူ၊ ရှုင်း ခင်ခါး။ ရမ်းခင်တေလံးရှုံခင်ဝါး

ပုလိမခင်း တေကင်လိင်းတံးသေတိမ်း၊ ကခင်တိမ်းပိခင်တူပ်ပုလိဂေး၊ တေမီးယူ၊ ဝေး၌၊ ရမခင်း
 ဂေး၊ တေကင်လိင်းတံးသေမးတိမ်းဝံ။ တေလံး၌ခင်ခင်းလိင်းမခင်းခခင်းဂေး၊ တေလံး၌ခင်သုတ်၊
 လံလံကခင်လေး၊ တေ၌ခင်ပးလတဂ။ မူ၊ လိင်းသုပထယျဝုခံ။ တေမီးယူ၊ သွင်မူ၊ ထိင်းမူ၊
 ကခင်ခိုင်းလမ်းပိခင်ပပ်ဂီခင်၊ လံး၌ခင်ယွင်းခခင်းဝံလေး၊ လိင်းခင်းမခင်းတေ၌လံဂမ်းဖွင်း။ ခင်း
 လိင်းလှိုင်သွင်မူ၊ ခံ။ မခင်းတေပိုင်းကခင်ခခင်းဝံတခင်း၊" မိုခင်ခင်းပိင်း(45၊ 46) ခင်းပပ်တူပ်
 ခခင်းလမ်း တေတိမ်းဝံဝု၊ ထမ်၊ မရသု၊ ခံလိုင် ကမ်၊ လေး၊ ကမ်၊ မတ်၊ သုခခေတ်၊ လင်၊ ခံ။
 ခီဇတ်၊ ~ ရပ်ဇြးယပ်။ ။ တီးခင်းတေးလိုင်တေးယပ်။ နူးမေ့၊ လိုင်၊ တေယျ ကမ်၊

မိုတ်းလိဝ်းဃာတ်,~ လင်းလွင်လး- လင်း,ဝး သတ်တိဝါ ဓာဓ္မာတ်းတြးခေံ ပိတ်.လင်းမီးလမ်
 တင်းတိခေံ ဂိခေံလွမ်းသွမ်းဂပ် ဂိမ်းကပ်ဃိုခေံလိုင်တုခွင်း ဝါင်းသေခွင်းတေး ခွဲ,တင်းလွ်~ ပံး
 လင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ တင်းမခေံးတေ,ဝတၢ ဟုတ်းလံးသုပုတ်တ ဂေရိယ ခိုင်းတြးငိုခေံးတိုခေံး
 သံသု,ဂီ,တေ.ယပ်.။- ခေံ.ဂေုးသခေံ,လုခေံ, ကင်းတခေံ,လံးယပ်. ကမ်,ဂျိတ်းကယူ,လင်း
 ပံးခပ်းကေ,ဂိုတ်းလီ,~ ဃေဂိုင်းတေ.ယပ်.။ ။

ခင်းပပ်.ဂ်ခင်လမ်း- ထမ်,မကရသု, ချူင်,လွှ,ဂင်လင်း လိုင်ကမ်,ပေးရေ,မတ်း သုခခေတ်း
 လင်း,လံးယခင်ဗေတ်,~ ခြေးဝုးခံ။ ။ တီးခင်းတေးလိုင်တေးယပ်. ဗူးမေ့,လိုင်,တေ,ယ
 ကမ်,မိုတ်း လိင်းလိုတ်,လင်းလွှတေ.ယပ်.- လင်း,ဝုး သတ်.တဝု,သမ်. ကချတ်းတြးပိဂ်.သမ်.
 မီးလမ်တဂ်းတိခင် ဂ်ခင်လွမ်းသွမ်းလွမ်းဂင် ဂ်ပီးကပ်ဗိုခင်ခမ်းလိုင်တုဂင်း ဝါင်းသေခင်းတေး
 ဂွှ,တင်းလွှ~ ပံးလင်းကပ်ယပ်. တင်းမခင်းတေ,ဝတတ်း လုဂ်းသုပုတ်တ ရေဂိုယ ခိုင်းခြေး
 ဝိုခင်းတိုခင်းသွှ~ လာပ်းလိမ်းလွှ- သု,ဂီ,ခံ.- ခံ.ရေ ဂုးခင်,တင်းတခင်း ထခင်းပေးလံး
 သခင်,လုခင်,ယပ်. ကမ်,ဂျိုဂ်းကမူ,ဂင်လင်း ပံးခင်းကဂိုမ ခတ်းလီ,~ ဗေဂိုင်းတေ.ယပ်.။ ။

ခဉ်းသွင်မူ,ခဉ်း. ခေးလၢပ်းလင်,ဂၢ,မခင်းလိဝ်းခဉ်းဂေ; ကမ်,ပေးမိခဉ်းခဉ်း ခဉ်း,ခေပေးခဉ်းခဉ်း
 ယဝ်။ လွမ်းခဉ်း,ခေးရှင်းလံးထတ်းသၢင်သေ တိမ်းရှု,ခဉ်းလမ်. ကိင်ကပ်တင်းသွင်မူ,သေလး
 ထိင်လွင်တူင်းရှုခဉ်းမူ,လွင်ဂေ; ထိင်းမူ,ခဉ်းခဉ်း. ကမ်,တူင်းရှုလး လံးဃကပ်တင်းသွင်မူ,သေ
 တိမ်းရှု, ခဉ်း,ရှိပ်လင်,ဂၢ,မခင်းရှုပေးမီးတီးရှုပီး တီးလူပီးယဝ်။ လွင်းလံး ထတ်းသၢင်တိမ်းပိခဉ်း,
 ပိခဉ်းလိမ်းတံးမူ,လိဝ်းခဉ်း,ခဉ်း ကမ်,မီးတင်းယိုင်းကာခဉ်း ဝးခံးရှုလူ. ခံးယပိုင်လင်,ဂၢ,ခဉ်း ဂပ်
 ခေးမီးတင်းယုမ်,လွင်ရှုတ်း" ယူ,။

(က) ဖွဲ့ခင်းလီ

ဖွဲ့ခင်းလီကခင်လံးခွဲခင်းခွဲလိက်လှိုင်ခင်။ ငတ။မီးခင်းတေ။တေ။ မံခိုင်- ဂ်တီးဂ်းဂူပိုင်လင်,ဂါ၊
မံသွင်- ဂ်တီးဂ်းဂူဝေးဂါ,ဂါ တံးမခင်းငလး ခေးလာပ်းလိပ်း၊ မံသမ်-ဂ်တီးဂ်းဂူ လွင်းထမ်းတြး
တြးပိခင်လင်းငလး တင်းဂူတင်းဂါခင် ကခင်မီးခင်းလိက်လှိုင်၊ မံသီ- ဂ်တီးဂ်းခေးမေကခင်,လိက်
မိုဝ်းခွဲခင်း,မေးကိတ်း"။ မံဂါ- ဂ်တီးဂ်းမေဂူ,ဂါခင်းလိက်လှိုင်လင်,ဂါ,တံးဂဝ်း ခင်ပိခင်ခင်းတွခင်း
ဖွဲ့ခင်းလီ ကခင်လံးထတ်းသင်မူ,လိက်ခင်ယဝ်။

(သ)ခေးလူပီး

ကွမ်းခင်,ကခင် လံးကပ်ကီခင်နှိုင်းလဝ်းဂပ်, ရးခင်,ပွင်ပီခင်လံးသေ လံးထတ်းသင်မူ,လိက်းဂွါ,
ခံ. လံးဝုးမီးဗွခင်းလီခင်တေ.တေ.။ မိုဝ်းခေးခခင်.ဂေး ခင်,ဂိုဝ်ပေးတေခိမ်.တိုဝ်းတွခင်းလိဝ်ခံ.၊
နှံးပေးမေထတ်းသင်တိတ်း" တေး" မေလိက်းတူလ်းလွင်းဗိတ်းလွင်းထုဂ်,ခခင်. တေသိုပ်,ခတ်းလွ်
ဂွါ,ယူ,ယဝ်.။

၂. ဂူပိနိပိနိ

ဗုဒ္ဓဘဝိယု- ဗြဟ္မဗိဇ္ဇာလဝိ၊ ဗဟိဝပဂိပုလ္လ၊ သုခဇာတိ၊ ဂေါရုဇာတိတိယ၊ လုဂိယ
 ဂလုရုမတ်တ၊ ဗုထိဂပုတ်တ၊ သာဓ်၊ သိ၊ မုလိဇာ၊ ရုဇာဗိဇ္ဇာ၊ ခဏ္ဍိယ၊ ပဂိပုလ္လ၊
 သဇာ၊ ထု၊ ခ၊ ပေတသု၊ ခပိလ၊ ဂိဏ္ဍိသ၊ လေတုလ

ခါခင်းခိုင်း၊ သွင်း၊ သာမ

လွင်းတင်း- မိုင်းဖြူးပီခင်လင်းယူ၊တီးဝါခင်းခုခင်မလ်၊လ၊၊ ဂ်ခင်၊လင်းယေးခိုင်းဂွ၊တီးဝတ်.ပဂိုပ၊၊
 လဂ၊ ယမ်းခခေ.ဃေ.ဂဝပဂိုပ၊၊လဂလင်းလတ်းဝ၊၊ ခုခင်သဝီ၊သုခေ.ခတ ပံးပိတ်းဖြူးပီခင်လင်း
 ငလး ကမ်၊ယွမ်းရှပ်.ဖြူးပီခင်လင်းခေ. ပီခင်သြ၊မခင်းခေယပ်.။ ယွခေ.ဝ၊၊ဖြူးပီခင်လင်း ကမ်၊ခေ
 ကူကံသံငင်းပယ၊၊တိရှ၊၊ ကမ်၊ရှေးပခင်တြး ကမ်.ဂရ်၊လု ကခင်ပီခင်ငင်းတေ၊လေးဂခခေ.ယပ်.။
 ဂ်ခင်၊လင်းလတ်းဝ၊၊ ပိပ်.သမ်.ကမ်၊ခေမခင်း ကူကံသံငင်းသေတ ထမ်းတြးကခင်ဂ်ခင်၊လင်းရှေး

ဝံ့ခေံ။ ပေးရှင်ဂမ်လွမ်းလိုင် လွင်းခါခေံလွင်တင်းလှိုင် ဂှါလံခေံယဝ်။ လင်၊မီးထိုင်ပွန်းခိုင်၊ ဖြး ပီခေံလင်းယေးဂွ၊တင်းသွမ်း တင်းရုာခင်းသုခေံခတ်တယဝ်။ ဖွင်းခေံခေံ။ ဂေရုခတ်တိယခေံ ကမ်၊ခင်းခွင်းခေံ။ ရှင်ဂမ်မိုခေံခေံ၊မ၊ ပံခေံ၊မ၊ ဂိခေံခေံ၊မ၊လး သုခေံခတ်တ လင်၊လံး ဂှခေံလး ထိုင်၊ဝုးလံးရှင်ဂမ်လိုင်ခေံ၊ခေံ ပီခေံရုာခင်းလီခေံယဝ်။ ဖြးပီခေံလင်းလင်၊လံး လတ်းတီးမခင်းဝုး ပွံ၊ပိတ်းတင်းယုမ်၊ပိုင်၊ဂှခေံခေံတင်းခေံခေံလး ပေးထိုင်မးလိတ်းဝခင်းခေံ ဂေရု ခတ်တိယခေံ။ မခင်းတေတံယုခေံတင်းဂိခေံသေတံဂွ၊၊ တေလံးခါမ်၊တင်းရှမ်ပိတ်းခင်းပ၊ယး တံဂွ၊ ပီခေံကသုဂှ၊ တီးခင်းခွင်းကသုဂှ၊ခေံယဝ်။ ပေးထိုင်မးလိတ်းဝခင်းဂေး ပီခေံမိုခေံခေံ၊ဖြးပီခေံလင်း

၎င်းလၢတ်းခခေ်ယဝ်။ ခေး၎င်း၎်ခခေ်လၢတ်းမၢခခေ်မိခခေ်သေတ ဂူ၎်း၎်း သုခခေ်ခတ်တၢၢ်၎် ယင်း
 တို၎်တေၣ်၎်ပံးယူ။ လၢတ်းမိခခေ်ပွၢ်ခခေ် မိခခေ်၎်ပိခခေ်လၢတ်းယူတီးမိခခေ်ဝေသၢလီၤခခေ် လၢတ်း
 မိခခေ်ထိၣ်ပုတ်တပွဲၤပူၣ် နခခေ်မိခခေ်တပေးခခေ် သုခခေ်ခတ်တၢၢ်၎် လၢတ်းလံး၎်ခခေ်မိခခေ် မိခခေ်မခခေ်၎်
 ပိခခေ်ခခေ်ခခေ်၎် ပရိတ်းသၢတ်းဝၢ်း နခခေ်လံးသပ်ပိခခေ်လူတခခေ်ခခေ်ခခေ် ထုၣ်လီၤခခေ်ခခေ်
 သံၣ်ခခေ်ယဝ်။ နခခေ်ပိခခေ်လၢတ်းလၢတ်း သုခခေ်ခတ်တၢၢ်၎် သံၣ်ဝၢ်းပရိတ်းပုတ်တခခေ် နခခေ်ပွဲၤ
 ပိတ်းတင်း၎်ခခေ်ထိုင် တင်းဝူခခေ်မခခေ်လိုင် တေၣ်ခခေ်တေၣ်ခခေ်ခခေ်လၢတ်းလံးခခေ်ယဝ်။ မိခခေ်ခခေ်လၢတ်း
 မးထိုင်တီးသုခခေ်ပရိတ်းပုတ်တယဝ် ပရိသၢတ်းတင်းခခေ်တင်းလံး လၢတ်းခခေ်ခခေ်၎်တူၣ်းယဝ်။

ဗွင်းခင်း၊ခင်း။ ပု၊ထိဂပုတ်တခံ။ လံးငိခင်းရှင်လေး၊ လင်၊လင်၊ပံး၊ယူ၊တီး၊ ဝတ်၊ပဂိပု၊လဂ
 တိခင်းတုဂ်ခ၊ ဗွင်းရှင်၊ရှင်၊ရှင်၊ ကမ်း၊မေးယပ်။ ထိုင်ခင်း၊ လဂိယကခင်းပိခင်းတပေး၊ တဂုပတ်တိဂ
 ခင်း၊ရှင်၊ရှင်၊ တုဂ်းမိခင်းမခင်းလိပ်းတဂခင်းလေး၊ ကင်း၊ခိုခင်းလတ်းခင်း လွင်း၊သင်း၊သီ၊လေး၊တင်း
 မ၊လိခင်းခင်းမခင်းယူ၊၊ ရှင်၊ရှင်၊မခင်းတိုခင်းကမ်း၊မေးယပ်။ ရီခင်း၊လင်း၊လင်း၊ရှေး၊တြေးသေ သခင်း၊ခိုခင်း
 ခိုင်ဂင်ရှင်ခင်းပဂိသတ်၊၊ ခင်းရှင်၊လံးရှင်၊လွင်၊လွင်သေလေး၊ လံးသခင်း၊ရှင်၊ဗွင်းမခင်းယပ်။

ခါခင်းသီ,-

မိုင်း၊ ခြူးပိခင်လင်းယူ၊ သင်းတီး၊ မိုင်းရု၊ လာရှာ၊ ကင်း၊ မီး၊ ခင်ဂရူးထ ယူ၊ သင်းဝံတီးသုလုးခင်းလုမ်း
 ကုတုမ်း၊ ပရိဂ၊။ လင်း၊ မီး၊ နှူးမင်း၊ သခင်၊ ထခေ လုံးမုးကုပ်၊ သိုင်ယွှင်၊ သိုင်လှိုင် လွင်း၊ တင်း၊ ရှိုင်၊ နမ်လှိုင်း
 ခင်၊ ယဝ်၊၊ ခြူးပိခင်လင်းလုံးရှူးခေ ဝိခေ 227၊ ပါရာဇိက 4၊ သံဃာဒိသေသ 13၊ နိဿဂ္ဂိယ
 32၊ ပါစိတ္တိယ 92၊ ပါဠိဒေသနီ 4၊ က သေခိယ 75၊ အဓိကရဏသမထ 7 ယဝ်။

ခါခင်းရှု-

မိုင်း၊ ခြူးပိခင်လင်းယူ၊ သင်းတီးရွှင်းပုပ်ပျံ၊ ရှု၊ လံးကပ်လွင်းတင်းခင်သေ ရှေးပခင် သမခေ၊ သွင်
ပုး ကခင်ပိခင်လှိုင်းခိုင်းပုခင်၊ ခေးခင်ယပ်။ တီးမိုင်းရု၊ လကျူဝ်၊ ခခေ။ လင်း၊ မီးတိခသ်သလေး ပေတ
သ၊ သွင်ခပီးခွင်းခင် ပေးမေးခွါးပိတ်၊ လံးခါတူဝ်သေ ရှိတ်းလိင်သံလှိုင်လေး ထိုင်ဝခင်းခိုင်းလင်း၊
လံးလပ်းတွင်းမေးယပ်။ တိခသ်သခခေ။ ကမ်၊ ခံးလိင်လုတ်းလေး တင်းရးယးယလေးလံး ကပ်ဂိခင်
ကပ်တုးလေး ထိုင်တီးပေးလံးပိခင်တုတ်းခိုင်း၊ ရွှေ၊ ခင်ယပ်။ ဗွင်" ရှခင်ရေး ကွခင်ခခင်ပံးပိတ်၊ ကမ်၊ ခွံး

ယူ,လမ်၊ လင်,လံးဂွၢ်,ယူ,တီးဂံၢ်ခင်း ခွၢ်ဝါခင်းယဝ်။ နမ်းခခေ်။ ပေ,တသု, လံးဂိုတ်,လုၢ်ပိခင်
 ဂုၢ်ခင်းလံး ကိၣ်ခသ်သလး လံးတံၢ်ဂွၢ်၊ ဂေ.ပိခင်ခွၢ်.ခပိလ လင်,လံးမိုဝ်းကပ်မးဂိပ်းလိင်.ယဝ်။
 ယံ,မး ကိၣ်ခသ်သ ဂှၢင်းလိပီးခပ်လး လင်,မီးတမ်,ငးသွင်ဃုဝ်မေး လံးလွံခေ,သေ မိုဝ်းယုခင်းဂိပ်း
 လိင်.ကပ်ခိုခင်း။ မခင်းလင်,ဝုခင်းဝး ကိၣ်ခသ်သခေ်။ ကမ်,ဂိုင်,လိပ်းယူ,လွမ်းခခေ်တင်းမခင်းခေ်လး
 လံးပွဲ,မိုဝ်းယူ,လွမ်းတမ်,ငးသွင်ခဃုဝ်မေးယဝ်။ ဂေ.ယံ,ပိခင်မပ်,ဂှၢတ်းဂှၢ်မး မီးဃၢင်ဂှၢင်ဂှၢင်လိခေ,
 ထိုင်တီးခပ်,မိုဝ်းထိုင်ခုခင်ဂှၢ်ခမ်း၊ နမ်းခခေ်။ လင်,ဂွၢ်.မခင်းမိုဝ်းယူ,ခင်းဂှၢ်သေ လံးမီးလခင်း.လိဝ်း
 ခေ်.ယဝ်။ ဩးပိခင်လင်,လံးခမ်,တင်းဃိတ်းပင်း မိုဝ်းသုင်းသွမ်းတီးခင်းဂှၢ်ခမ်းလး လံးဂှၢ်တြး

တုဂ်.ခ ကာခိဂ်.လ ကာခတ်တ ဂိုတ်,ထဝ်းပိခင်တံ၊လိဝ်းခံ.လး တိဂ်ခသ်သလင်,လံးသေးတု၊
 ပါခင်,ဂွၢ်,ဂမ်းလိဝ်ယဝ်။ ဩးပိခင်လဝ်းလင်,ခိုခင်းရှေးခေ သမခေ,သွင်လဝ်းခခေ.ဝုး တိခသ်သ
 ခံ. ယွခင်.မီးသီ,လ သမု,ထိခင်လး ပိဂ်.သမ်.ပိခင်လုဂ်းမေးတုတ်းသေတ ကမ်,မီးတုတ်း၊ ယု,ခင်း
 ရေးဂင်ပိခင်းဂေး ပိခင်းရှင်.လုမ်းပိင်း၊ လံးဂွၢ်,ယု,လွမ်းတမ်,ငးဂေး ကမ်,ရှင်ခင်တုဝ်လွံ၊ လံးမးယု,
 ခင်းရှေ မီးလခင်.ရှိတ်းရှင်သိုဂ်းဂေး ကမ်,လံးတိုဂ်းဗွံ။ ပိဂ်.သမ်.ပိခင်ဂုခင်းပုထုလခင်, ပိခင်းထါခင်း
 လွံဂေးယဝ်. သင်မီးဂတိ သီ,လ သိတ်.လု, ပိုင်းကိုင်သရခရိုင်,လိုင် တိုခင်းပိခင်ဂုခင်းလီဂုခင်း
 မျုတ်းခံယဝ်။

ဂူလုံးဂး၊ ပိတ်.သမ်.ပီခင်သထေး၊ ခွဲခင်းခင်းခွင်ငိုခင်းခွင်ခမ်း၊ ပီခင်လုန်းဗူးတိုင်းဂမ်သိခင်သီလဂေး၊
 တူဝ်ဂပ်,ကမ်,မီးတြးလိုင် တိုခင်းကမ်,ပီခင်ဗူးဂူခင်းလီလံးခင်ယဝ်။ ဩးပီခင်လဝ်းလဝ်,ခိုခင်းသိုပ်,ရှေး
 ခေထီင်း၊ လွင်းလုန်းကမတ်းရု,လဂျူဝ်, လေးတူလခခေင်.ယဝ်။ လိမ်မိုဝ်းလိက်. သင်ကမ်,လံး
 လက်.ပိုခင်းလိုင် လွင်ကမ်,သု,ခင်ယဝ်။ ထိုင်ဂေး.ယွံ,မး ယွခင်.ရှုလက်.ပိုခင်းလေး၊ ထိုင်တီးပေးလံး
 လုးတမ်, ထုတ်,မတ်.သေတေလံးပတ်းခင်းမိုဝ်းခင်ယဝ်။ လဝ်,မီးသုပတု, ကခင်ပီခင်လုန်းသထေး
 လူင် ဂှခင်မိခင်းလေး၊ ခံးကပ်ဂှတ်းဗူဝ်ယဝ်။ ခင်,ဂှိဝ်တေလိက်လံးပခင်တင်းယမ်း၊ လေးတူလခခေင်.
 ကွမ်းခင်,ဂင်လွင်တုန်းယွခင်းခခေင်. ဂှိတ်းပခင်သိုင်, သေတ လေးတူလခခေင်. ကမ်,ဂျေ,လွင်မခင်းယဝ်။

ထိုင်ဝမ်ခိုင်းမုး လင်,ရှင်.မေးမခင်း ရွှေ,တီးလွှဲတီးခိုင်းသေ လင်.ကပ်ခိုင်းခိုင်းခိုင်းတီးမေးမခင်း
 ယဝ်. ပံးပိတ်ယဝ်.။ မခင်းခင်းဂေး လင်,လံးခိုင်းမုးတီးရှင်လင်,ရုခင်းခင်းသေ ခင်းပိခင်းခင်း.ခု
 ခင်းယဝ်.။ လင်,ရုခင်းသွင်လင်, လံးခင်းခင်း,ဗြူးပိခင်းလင်,ရှေးယဝ်.ဂေး လံးမင်းဗြူး,ယဝ်.။

ကြိုးတော့လင်းမှု၊ခင်္ဂလင်္ကာ။ ဂိုဏ်းလိုင်းသုတ်ပထေယဝ၊ ဝါးခင်္ဂတီးခါးကော၊။ ဂိုဏ်းလင်းခင်းပိခင်္ဂဝိဇ္ဇာနိ
 သမိတ ဓမ္မဒါနထာဝရသာသနာ စိဝိတ္တပုည ဝဂ္ဂသုတ်၊ခင်္ဂသင်္ဂါဝါးခင်း ဂိုဏ်းပေးတခင်းသိမ်းလှ၊
 တဂ္ဂလိမ်းလင်္ကာ။ လင်းကင်းမူလိင်္ကာ၊ ငလး ပါးလင်းက ခင်္ဂပါးမေးလင်းလင်း တခင်းဂိုဏ်းတခင်းလင်း
 လင်းပွင်းလိုင်းလင်းသုတ်၊မူလင်း ပြုလုလှ၊တခင်းဝါးခင်္ဂကော၊ လင်းပံ၊ဂွတ်ခင်္ဂပခင်၊ခင်္ဂ ဂိုဏ်းယူ၊
 လှိုင်း အာယုဝဏ္ဏသုက္ခ ဗလပတိ ဘာဏ ကာဂ္ဂလင်းလှ ပိုင်ခင်္ဂပြေလင်း၊သေကမ်းဂါး ဂိုဏ်းခင်း
 ဂွတ်၊ ဖုင်၊ယွတ်ခင်္ဂပခင်၊ငါး တီးတိုင်းသုတ်၊ပြေဝိုင်းသင်္ဂဝိုင်းခင်း ဂိုဏ်းပါးထမ်းမလိင်္ကာခင်းတ၊
 ခခင်းသေဂမ်းခါး မုခင်္ဂါ သုထု သုထု သုထု နိပ္ပန္နပစ္စေ ယောဟောတု

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ တိသရဏံ အဟံဝန္တာမိ
ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

1. တိသရဏံ အဟံဝန္တာ ဒါယကာဦးဒွိဿရင်၊မာတ်း ပိတဂါတ်းတေ၊လဝ်း လိင်၊တေ၊~ သုင်းပုး
တေ.ယဝ်၊-နာမာမိနမာမိတွာ တဂ်းလံးဗွင်းခမ်ယမ်မုခ် သမ်ခုခ်ကားလုင်းဗုင်းသွ် ထီးမ့်မုင်း
မိုင်းမခ်၊ဂင်းဗျူး~ ကထွတ်းတေ.ယဝ်၊ ၊ တင်းကခ်လံးတူခ်မုခ်သိုင် ဗုင်းခိုင်တခုင်း ကမ္ပူင်း

မြတ်နိုးတပေးဖြူး~ သိသ်သ၊။- ရှေးကခင်ခင်လင်း၊ ဝါင်းခင်းပရမတ္တထဿ ကချမ်း၊ကရမ်း၊ ခမ်းပါခင်း၊
လတုဂိုသုဒ္ဓိ သီ၊လမြတ်နိုးသိမ်းခ၊~ ကိုင်ထမ်းတေ့ယဝ်။ ။

2. ခွင်းခံ၊ သွက္ခာတညှိဝိဖြစ် စိသုက္ခ ဝိပသန္နန ခွံ့လင်းကခနုသိသ်သ၊~တပေးတေ့ယဝ်၊-
တင်းရှေးသွင်ပမ်း၊သင်းလိတ်း ဂြိတ်းလွမ်းသဖေးတင်းလီသိုင်လဝ် သီခါင်လွင်ခမ်းခမ်း၊ဝိခေး~ တေ့၊
လင်းတေ့ယဝ်၊ ၊ ကရုဏ်းသွင်ပမ်း လင်းလိင်းလေးယ၊ လမ်းရှေးတင်းပံလမ်းလှိုင် မိုင်းခိုင်ကတင်း

တၢင်းလင်ပွဲ။ လွင်လေး~ သိက်ခါ။- ရှေးကခင်ခင်လင်းသီခင်လူလှ်း ရတ္ထာပရတ္ထ ထမ်မသု၊သခရ၊~
 ကိုင်ငင်းလင်းယဝ်။ ။

ဒ။ သံဝါရာသံဝါရတိတ္ထိနိဝိနဝေစ ကာထာနာမ ပရိစ္ဆေဒ သာမ်ထခင်းဂါ၊ထ၊~သုင်းပးတေယဝ်၊-
 ယင်းတင်းလင်းလီ လိုမ်ဗီတင်းရှုခင်း သုတ်ရှုခင်းထခင်းပံ၊ဝါးပွဲ ရှံပင်းဝခင်းလိုခင်းရှု၊ရှိုင်းမး~ လီခင်း
 ခင်းတေယဝ်၊ ။ ရှေးတင်းလွမ်းကပ်သုပင်းသီင်မုခင်းခမ်း လမ်းတင်းကခင်လီဝ် ယိဝ်မေ၊ခေးတြး~

ထုတ်ပြန်ခံ၊ခံယံ။- ဝေးရှု၊ရတေ၊သခေ၊ ပရမတ်ထတေ၊သခေ၊ ကခေ၊တေ၊သခေ၊ သာမ်
ယိုင်၊ကေ၊ဂါခေ၊~ပါင်တီခင်းတေ၊ယံ။ ။

4. တေးကခံခံရှေ့၊ငါးဗျူ၊လမ်။ တီခခိဂေ၊ ဝုလူရ်၊ကခံရှင်၊ယံခေ၊ ထမ်၊မသုတ်၊တေး၊
လင်းခေကေ၊ခေ၊~ ခိုင်းရှိုးတေ၊ယံ။- မစ္ဆိမလမ်။ ဝုလူရ်၊ကလတ်၊ပါခေ၊ရှင် တြေး၊ကခံမီး~
မွှ်၊ခိ၊တေ၊ယံ။ ။ သံယုတ္တကခံဝုလမ်။ သီခခေ၊ဂါ၊ထု၊ပုလိမီးမး တြေးလွင်းကခံ~ဗေ၊သ၊။-
အဂုံတ္တရကခံဝုလမ်။ လူခေ၊သေ၊ပု၊လိဂါ၊ထု၊ သိုပ်၊လပ်၊ထိုင်၊ယံခေ၊~ လံ၊တွံ၊တေ၊ယံ။ ။

5. ခုတ္တကနိကျယ်ကခင်ဝုလမ်။ ဝုတီးဂွင်းလူခင်.ပူခင်.တီး ပု,ခတိခု,~ယင်းလွှးတေ.ယပ်.၊-
 ခင်.လမ်.သိုင် လပ်ခေလွမ်း ပိုင်ကခင်ကရွင်းခိဂျေ,ပျိုး~ ဂုးယိုင်;တေ.ယပ်.၊ ၊ တေးကခင်လုံး
 တမ်း ဂွမ်းသိုင်မုခင်ခမ်း ခင်းတမ်းပတ်းဂွင်းပုး~ဂိုင်,ဂု,။- သုတ္တကေယံ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ
 ဥဒါဏ ဣတိဝုတ္တကအမူတ ဝေတလ္လဂင်းယိုင်;ကင်,ဂု,~တူဝ်ထမ်းတေ.ယပ်.။ ။

6. သုတ်းတခင်,ကခင်ဝုလမ်။ ဝုတီးကလွင်,သုတ်းဗေ,သု,~လဂုးယပ်.၊- ကယံ ဂုးပိခင်ဂု,ထု,
 တင်းလွင် ဂုးခေမေး~ လတ်းသိုင်;တေ.ယပ်.၊ ၊ ဝေယျာဂရခေ ကမေးကဗေ,တင်းလွင် ထမ်ဂခင်

လွင်းလှမ်း~ နေ့ယာယပ်။- ရှာထု၊ကခင်ဝုလမ်း။ ကသား"ပုလိတေ၊ သိုပ်၊လပ်းခင်၊ရှာ~
 ကြိုးတေယပ်။ ။

7.ကုတုခကခင်ဝုလမ်း။ သေမခသေသခိတ်း"သား" လေ၊တခေ၊~သုတ်းကားတေယပ်။- က္လတိ
 ဝုတ္တကထုတ်း ပျတင်းလှိုင် လံးရှေးမး~ မွှ်၊လတ်းတေယပ်။ ၊ လှတလမ်း။ ဝုတ်းဝခင်းခခင်
 ယခင်ခင်ဝုလုံးတွခင်း လတ်းကပျိုး~ငးယ၊။- ကသပူတလမ်း။ ဝုတ်းကမ်းဗွံ၊ ရှင်၊လင်းခင်းယှိုင်း
 မြတ်းပုတ်ထု၊~ ခင်းခင်းတေယပ်။ ။

၈.၈၀၃ လွှဲလမ်း။ ခံ့လူရ်းသပ်ပ ရှမတိုင်းပြေ၊လမ်း၊ ခါတ်းလူ၊လှ၊~တင်းလှိုင်ယပ်။- တခင်းခံ
 လင်၊ဝုးရှုင်းပုး၊ ကြိုးကင်၊ရှ၊ခိဇျေ၊ လှိုင်၊လေးပွင်~ လင်းလှ၊တ်းတေ။ယပ်။ ၊ တခင်းခံတန်းလံး
 ပီခင်ခင်းသံသင် ခမ်းလိုင်လင်းလီယင်းတွခင်း ရပ်းယမ်းရှင်~ခင်းသ၊သခေ၊။- သင်ဝုးပွန်၊ရှုင်းလင်း
 လှိုင် ပရိသုန်၊တိတ၊တ်းခိုင်လံး၊ ငင်းတံးပံ၊မွတ်၊ သ၊သခေ၊ထုန်းရှုင်းတန်းရှု၊~ ယိုခင်းယင်းတေ။
 ယပ်။ ။

၅.ပေးယင်းပရိယတ်တိမင်,သွခင်မင်,ကခင်, မင်,ပြခင်,မင်,ရှုခင်; ဝေယျာကရဏဂါဏာဥဒါန
 ယွခင်းသုတ်; ရှိခွဲ,~ယွမ်းလေးလမ်းလေး- ခင်ခင်,ငါးဗျေ, ကင်,ရှုခင်,ကခင် ပိတကသင်္ဂပိုင်
 တင်းရှင်ယွမ်းလင်း မင်,ရှခင်မေး~လေး,လုံးတေးယင်။ ၊ သု,သခေ,ဗျေ ခေပေးယွမ်းရှေး
 ယွမ်းပိုင်လုံးတင်ရှခင်း ပိတ်းဝိခေး~ ရှမ်းကခင်,တေးယင်။ ၊ ပဟသုတ္တလောက ရှုံးယွခင်,
 ရှုံးလုတ်; ရှုံးကင်လခင်း,~လုံး"တေးယင်။ ။

၁၀.ပိတဂါတ်းတော့လဝ်း သဝ်းဂေးသဝ်းပိုဝ်း တူလ်းဂိုဝ်းလု၊ခဝိပရ်း လာမ်ထုဂ်းမေုရု၊ခင်၊~
 ဂူခင်းပေးတေ.ယဝ်.၊- မေးဗိမ်းဂွမ်းခါခင် ကပ်ဗေးတုတခင်တိဂ်ထိ ထုဂ်းလွင်ခေး~ ခပ်.လာတ်း
 တေ.ယဝ်.၊ ၊ ဂူခင်းမိုဝ်းဂင်ဂျင်းလမ်ဂေး ပိခင်ပိုဝ်းဗင်ခမ်ရု၊ခင်း သါခင်းပျူးကံဂျင်းပေး~
 ကွခင်၊ကေး။- လုဂ်းမခင်းမိုဝ်းဂေး မိုဝ်းပိုဝ်းကထိပတိ ပိင်၊လု၊သိလာမ်ထု မေးခါမ်၊ဂျမ်းယုတ်း
 ဂူခင်းဂေး ကွခင်ဂျင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၁.လုဂ်း၎င်းယုတ်းဂေး၊ ယုတ်းပိုင်းမ၊တ၊ သီ၊လ၊မူလ ကာလကခပေးမေး၊ ကမ်၊ခေးငင်း
 ကွခင်တေး၊~ရှုင်းခိုင်တေး.ယပ်.၊- လင်၊တန်းတေးသမေး၎ ပျူးမူးခင်းဂိုခင်း ဖုံး၎င်းကမ်၊မီးယပ်ခင်~
 လုတ်၊ရှုင်း၎င်းတေး.ယပ်.၊ ၊ တြးသိုင်လပ် ရှု၊ဂေးဂွပ်းပိုင်း၊ မေးလံ၊မေးဂူး ထူးပူးတြးလေး၊ရှမ်း
 ရီခင်~ ပိုင်မူ၊- ဝ၊တကာလုပ်၊တုပ်ဂပ်၊ ခပ်၊ဂျိုဂ်းခင်၊ဂိုင်းခိုင်းလင် ရေးလပ်းကာယူ၊~မေးလွမ်း
 တေး.ယပ်.။ ။

၁၂.လိင်းရှင်၊သင်း၊ ရှင်းသု၊ဝတီ၊တောလ ပထမတွင်၊ဗီ၊လ၊ ပိတိလင်၊ဂ၊ သြ၊ကသင်း" လင်း၊
 ထင်း၊လံ၊မူ၊~မီးမးတေ.ယဝ်.၊- လင်၊တင်းသခင်မိုဝ်းတံးရှင်းမိုင်းလွံ နမ်းဗွင်းနှိပ်းကပ် ထပ်ရှမ်းရှင်း
 ရှမ်းယွင်းရှိုင်း လံ၊ဗိုခင်လံ၊လိုင်းမေးရှူး ထူးသေတြး တာင်၊သုပျူး~ လာပ်းထိင်းတေ.ဂျီ ၊ ၊
 ခင်လးပီခင်ခင်၊သိင်ဗြး ယင်းမိုင်းမြတ်းမုခင်ကား~ ပုတ်.ထ၊။- ရှိခင်၊လင်းခံးခင်း ရှင်၊ဂခိလေ၊
 ယခင်၊ဗေ ကရပ်းလိုမ်းယွ၊~ရှေ့ခမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၃. ဂီဇ်၊ လဝ်းဂျပ်းတမ်းတေးထိုဇ်၊ ဗေဝါင်၊ ဂူရ်းလွံလ၊ ~ ယာဇ်၊ ဝိုင်းတေ.ယဝ်။- ပေးဝုးလိင်းမး
 ရးယာဇ် လုင်း" ဂံဂူဇ်းတံ၊ တာင်းပိုင်း~ ခမ်းခပ်းတေ.ယဝ်။ ၊ ငဝ်းသိုင်မးတုင်း သွမ်းခပ်းဂူဇ်း
 တာဇ်း တမ်းတိဇ်ဝိုင်း~ ကထပိယ၊ ယဝ်။- ဂီဇ်၊ လဝ်းလံးယဝ်။ ပွန်းခပ်းထိုဇ်၊ ဂွင်၊ ဗေတီးသင်း
 တေးပု၊ ~ ဂံဂူဇ်းလေး။ ။

၁၄. ဂီဇ်၊ လဝ်းမုင်းယိမ်း သတ်.တလေဂ ကောဂုသကာဂျပ်းဂု၊ မု၊ ~ သုင်းပုးတေ.ယဝ်။- ကထပေယ၊
 ပြီ၊ ခေဇ်။ တမ်းမီးဂူဇ်းလွံ လွံသွံခုးလုမ်း ကဇ်တြး~ ထိုင်းချတ်းလမ်းခေဇ်။ ၊ ဖြးလိဇ်းလုး

ပိုင်ခံပံမး ထိုင်းတြး~ ချတ်းရုယဝ်။- ဂီခင်,လဝ်းလင်,တင်းဂျခင်းကရပ်းထု,ခေ ထုင်းလံးချတ်း
 လီဂွ,~ လွမ်းတြးတေ.ယဝ်။ ။

15.ခင်လးဂီခင်,လဝ်းလင်,တင်းမုင်းရှခင် ကခပိယ သင်ဗေပရပိုင်း ဗေဂဝု,ဂွတ်းတု,~ ရှာခင်း
 တေ.ယဝ်။- မခင်းဂေုးဝုးကခင် လိမ်လှ်မေးလှ်ခင်းမခင်း တခင်းကခင်ခင်းဂျင်း ခိုင်,ပါခင်တခင်း~
 ကသါး" တေ.ယဝ်။ ။ ခင်လးတုဗေ ဂျခင်လီကဂျင်း ပွင်းဗူးဝခင်းလင် ဂှ်တ်းမးသင်,ရှာခင်း~

ခွတ်းတၢ်တေ.ယဝ်.။- လဝ်းလဝ်း,လၢတ်း သုကထပိယဉ္ဇင်းမၤခေ, သင်,ဗေပလပိုင်းလံးမုင်း လဝ်းဗီဝ်
 ခွဲ,~ ထိုင်မခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

16.ခေလးသင်,ဗေသီတ်.လၢ,ဂ ခွတ်းတၢ်,ပရပိုင်း လံးမုင်းလဝ်းမြတ်းလွဲ,~ ဗီဝ်မးတေ.ယဝ်.။-
 မခင်းယင်းရှ်ခင်းလိမ် ဗွင်းသွံရေဗုး ယူးပတ်းသၢတ်,ဂျေးလး~ သိုဝ်,တီးတေ.ယဝ်.။ ။
 သိပ်းတိမ်ပံးမိုဝ်း ယေးယိုဝ်း တိုင်ရှင်ဂျၢခင်း ဂွမ်းဂၢခင်းဝံးဗြး~မြတ်းလွဲ,ယဝ်.။- ဝုးကခေဂီခေ,လဝ်း
 ကမ်,တဝ်းလုတ်,ပြတ်း ဝုတ်းဝါတ်း သိုင်ခခေးရှ်,~ ရှိုင်တွခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၇။ ဝါးတီးကလိင်၊တေ၊ယ ကပ်.ပမေ၊ယမ်လျ၊ခမ်း၊ ဗွံကမ်၊မြတ်ဂ်းလံး ဖက်ဂဝါး~ဩးတေ.
 ယဝ်။- တေးခံ့.ဂိုဝ် ငိခမ်းဂိုဝ်လှိုင်ဂိုဝ်လင် ဂင်လှိုင်တွင်းလိုမ်း လဝ်းရှင်းကမ်၊ဗွံမး~ ရှု၊လပ်း
 တေ.ယဝ်။ ၊ ကမ်၊လံးတုင်းငိခမ်းလိခမ်းဝါခမ် ကုခမ်ထါခမ်ခွမ်းခမ်း ခမ်းတြး~မိတ်.တ၊ခး ယဝ်။-
 တေးခံ့.ဂတ်းဂး ဂိခမ်၊လဝ်းတေ၊သခေ၊ လ၊ဂိုကလှိုင်၊တေ၊ ဂိခမ်၊လဝ်းတပ်းရှတ်း
 လင်၊လံးဗွံရ၊~ရှခမ်ငင်းတေ.ယဝ်။ ။

၁၈.ကခင်ခင်,ဂမ်မဝတ်တ သင်,ခ,ရ ကမ်,မခင်းကမ်,တိုင်း လှိုင်းကသားလိင်းသိုင်း ခခင်,ထု,~
 ပါခင်ခင်း တေ.ယဝ်.၊- တေးခေ. ပေးကမ်,ထိုင်တံသေခင် သမ်.လံးခိုခင်းရှခင်ခိုခင်းလုး သွင်ခး
 ခင်,လှိုမီး~ ပံ,သိုင်း ခးခေေး၊ ၊ မခင်းယင်းယေးငင်း သင်းလမ်ပံတိုခင်ခြး ကူးချးသတီး~
 သေ,ချ,တေ.ယဝ်.။- ပရပိုင်းရှေး လင်,တင်းခံးလတ်း သုခခေတ်း ဖေတ်,လင်းဖေတ်ဂဝ,~ ယခင်
 ရင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၉.တေးခံ့.ကခင်ခင်,လုဂ်းမခင်းကိုင်သေ လိဂ်းသဝိလေးလဝ်းရု,လု,~ မင်းသးခခင်.ယဝ်.|-
 ဂ်တီးဂိုင်မခင်းလိုင် ယခင်သေမုခင်ခမ်းဂေတမ~ ပံးပိတ်းလမ်းခေရး၊ ၊ တေးခံ့.မးပွင်း
 ဂိုင်းညိုင်းလိုင်းခပ် ခွခင်းတပ်ကူခင် လိခင်ခင်းဗူရ်း သပ်းလမ်သး~ လတုဂခင်,တဂု,တေ.ယဝ်.။-
 ဂ်ဂ်းဝုးယူ,လူရ်းဂ်ခင်,လဝ်းဂေရ်း ခခင်းလံးဗူဝ်,လံးမာဂ်း လိဂ်းရုခင်းတု,~ ထိုင်ငိမ်းလမ်းယဝ်.။

။

၂၀.တေးခံ့လံးမးယူလူရ်း လတုဂခင်တန်ဂ၊ သပ်တံကထပိယ၊~ သီခင်မိုင်းယဝ်.ငလး၊-
 ဂီခင်,ကခင်ဂျိုင်း ကပ်တူဝ်လံ၊ ကမ်,မီးကံ၊ဗီကံ၊ဂူခင်း ဂူဝ်မူခင်းကိဂ်,ဂွင်ဗိုင်း~ ကိဂ်,တဝ်းတေ.ယဝ်.၊
 ၊ ယမ်းကခင်တန်းဂိခင် ဂခင်ကပ်ခိုင်လိခင်ကပ်သုပ်း ခုပ်းကပ်မိုခင်မဂျာင်ငေး ပေးတူဝ်လိုင်း~
 ပမး။- ကပ်ယိုင်းဂွင်ဝံ ပဂ်,ခေးသင်ပိုင်, ဗိုခင်ဗေး,ကမ်,လပ်း ဂျာင်းဂခင်းဂွ၊~ ပေးတခင်,မဂျိုင်း
 လမ်.ယဝ်.။ ။

၂၁.ခင်,ခင်.ပင်ဂဝါ, ဂွတ်းတု,ခိးလာတ်း သုခခါတ်းသင်,ခါ,~ရုာခင်းတေ.ယပ်.၊- ငင်းသိုင်
 တင်းခေလွမ်း ကမူးကညိုင်း ပွင်ခင်ဝခင်းခခင် လီခင်,ကူးတါခင်း~ လတါင်းမူးယပ်.၊ ၊
 တတောယောဇတံ ပိယံကာသုနကတော အထစ ကန္တိဝိပုတ္တော အထရ ပရိမဏိတိက္ကိတိ
 ဝဿနိ သဒုက္ခတော ယေနဟန္တေန မဝစီမိ ပစ္စပက္ခတော တိပစ္စဝက္ခာပိတာဟံ ဘန္တဘဂဝန္တံ
 ဦးသိဘာဝိဟာ ရိယာသိတိ ဧဝံပတ္တိအက္ခာသောဏိရထာ ပရိယတော တတေခေါ
 ဝုးတီးတူခင်လီသင်းဂုရ်း သင်,ခါ,ရုာခင်း~ ဂွတ်တု,ခေး။- ဧတံဝိယကာသုန ဧကတခု
 တွင်းတ ဝိယံလိင်းလွှဲးပါ,~မိုင်းငိမ်းဝုးခင်။ ။

၂၂.ကမ်၊မီးတီးတင်းခရဲထ ခုဝ်၊ပိုင်ခရဲခိုင်ခလဲခရဲခိုင်ခ သင်၊ဂှဲ၊~တြဲတေယဝ်၊- တင်း
 လီတင်းယွမ်း တုဝ်ရှင်းရှိတ်းကပ်ရှင်းရှင်း ရျမ်၊ရျုဝ်းလဲး~ ဝါင်၊ရှင်ခေယဝ်၊ ၊ ဂုခင်းဂုခင်
 လမ်၊ပုတိတ်းခေံ ပေးခပ်ရှပ်တမ်ဂင်ဂုင်ခင်းမခင်း မေးဗင်းပုး~မ၊တ၊လမ်၊ခလဲး။- ပေးမခင်း
 ဂိုတ်၊ယဝ်၊ ဂပ်ခေံရှ်းလံး တုဂ်၊ယာဂ်းဗခေံခရဲ၊~ ဗွံကမ်၊သူးတွင်းယဝ်။ ။

၂၃. ဗွေဂေးဝုးကခင်ဌ်းမခင်း လံးပိခင်သထေးသူဝံ့၊ လွင်လွံ၊တီးခင်၊ခခင်။ တူဂ်းကၢင်းဝုးသခေ၊~
 တွင်းတုး တေယဝ်၊- ကမူဝ်းဂူခင်းခံ။ မခင်းလင်းမီးခံမိခင်ခခင် ကခင်လိဝ်ဂူလုး" ကမ်၊ပိခင်
 မး~ ဂးကၢင်းတေယဝ်၊ ၊ ကခင်ပိုင်မူဝ်းသူ ထုဂ်ဝ်ခင်းဂူဝ်ခင်းယိင်း ဂွံးခင်းသင်ဍုင်းလး~
 ဝိဂုး။- ဂဝ်ခံတဂ်း ဂျၢင်းလေးဂီ၊ကပြိတ်း တေးလင်၊ခံယွံ၊" ဂွၢင်း" ဂွံးလံးထၢင်း၊ဂၢင်းတံခင်း
 ကပေ၊ယွံ~ ဗွေကမ်၊သူးတွင်းတေယဝ်။ ။

၂၄။ ဗွေရဲးမုၢ်.သိၣ်.သၢခၢ်,ဗျၢတ်း လၢတ်းဝုးကၢင်းဗျၢတ်း,ကၢင်းမၢ်း ကၢင်းခွၢ်းဂုသုၣ်,လွင်းတြၢတ်း
 လွင်းက ယု,~ တင်းလီယဝ်.၊- ပေးဂၢ်ဂီၢ်တးရၢခင်းခံ. ဂီၢ်ဂၢ်တံတုၢ်းငရဲး ဂွၢ်,မိုင်းခီ~
 ရဲးဗွေကမ်,ဝုးသၢ်း လၢတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ မခင်းမိုခၢ်ဂုခင်းကခၢ် ဗွေယၢခၢ်ဂၢ်ဂုၣ် ထုၣ်ခၢ်ခၢင်း
 မခင်း ကၢင်းမုးလီ~ ပီခၢ်လဝ်းသု.မၢ်းသု.ဂွံ,တေ.ယဝ်.။- တီးခံးတင်းခၢ်ပၢ်,ဗျၢတ်း ဂီၢ်ဗျၢတ်း
 လၢင်းရဲးဗျၢတ်း လဝ်,ကၢင်းကေလွံ,~ တၢ်းသၢ်ပီခၢ်မုးခံ.ယဝ်.။ ။

25. ဗေဒနာဝုတ္တုတံ၊ ဂါရုဏီ၊ နာဓိဓဇေ၊ သာဓိဗေ သုခဓဇာတံ၊ နာဓိ၊ မာတံ၊ ဂုဏီ၊ တေ၊ လဝ်၊ နာဓိ၊ ဗေဒနာ၊ လု၊
 လု၊ တေ။ ယဝ်၊- ဝဓိ၊ လုလုဓိ၊ လဝ်၊ သိဓိ၊ လဝ်၊ ဓာဓိ၊ ဓိ၊ မုဓိ၊ ဂုဓိ၊ ဓိ၊ ဂုဓိ၊ မုဓိ၊ ဓိ၊ ဓိ၊ လုလု၊ တေ။
 ယဝ်၊ ၊ ဝဓိ၊ ဓိဓိ၊ တံ၊ ဂုဓိ၊ ပုဓိ၊ ဓိဓိ၊ ထိဓိ၊ လုဓိ၊ တံ၊ ဂုဓိ၊ တံ၊ ဓိ၊ တံ၊ သု၊- ဂုဓိ၊ လုလု၊ လဝ်၊ ယာဓိ၊
 ဗေ ဂုဓိ၊ တဂု၊- ဂုဓိ၊ ဓိ၊ ဝုဓိ၊ ဓိ။ ။

26. ဓဝ်၊ ဓိ၊ သုဓိ၊ တေ၊ ပိဓိ၊ တပတ်၊ ဂေ၊ ဂုဓိ၊ တံ၊ ဂုဓိ၊- ဂုဓိ၊ ဂုဓိ၊ တေ။ ယဝ်၊- ဂုဓိ၊ ယဝ်၊ ပဓိ၊ မဓိ၊
 ယဝ်၊ တံ၊ ဓိဓိ၊ လုလု၊ လဝ်၊ သိဓိ၊ ဓာဓိ၊ လုဓိ၊- ဓိဓိ၊ လဝ်၊ တေ။ ယဝ်၊ ၊ သုဓိ၊ ဓိဓိ၊ လုလု၊ တေ။

သီးချူးလာတ်းဂိုင်းရှမ်း~ ရှာထု၊ယပ်။- မခင်းယင်းဂျပ်၊သေ၊ဂပ်းလပ်း ဂှိတ်းဝူတ်းဂှိတ်းဝါတ်း
 မြတ်းမပ်းခွဲ၊~သေဝခင်းတေယပ်။ ။

27.ခင်လးဝခင်းခိုင်း လင်၊တန်းမိုင်းဂျပ်။လတုဂခင်တဂ သင်ယုတ်းကာယ၊~ ရှမ်းသိခင်ခခင်။
 ယပ်။- တူပ်ပူရ်လံ" ခွခင်းလီခင်းဂှိခင်လူဂင်ရှပ်ဂင်ဝခင်း ကိုခင်လူမ်းလ၊ဂခင်းဂိခင်~ ယိုဝ်း
 သံးတေယပ်။ ။ မခင်းယင်းမတ်းပိခင်ကာဂျပ်။လီလူင် ဂှင်လိပ်ရှေ့ခင်း ဝုးဂမ်သိခင်~ သူ၊တေ၊

တေ.ယဝ်။- ပေးလုံးလူယိုင်း၊ ခိုင်းကဆပ်၊ ပကယ၊ ရှမ်း၊ မ၊ တိဂ်.ထိ တီးခင်၊ ခခင်. မတ်းဝ၊
 လီရေ၊ ~ မခင်းလူမ်းတေ.ယဝ်။ ။

၂၈.ဂင်လင်းသုင်းမ ကေးဝ၊ တမင်၊ ခါမ်၊ ကရှမ်း၊ ခိုးပံးပိတ်းဂင်လင်း တီးကမ်၊ တေး၊ ~ တခင်း
 ယိခင်လေး၊- လှိုင်သေရေးလူးသိုင်လင် ယမ်းခခင်ယိပ်းကပ်ခိုခင်လှိုင်ရှင်းခါခင်း သင်၊ ဂါခင်း
 ရှိခင် ~ ထိုမ်းပိတ်းခေယဝ်. ၊ လင်၊ တင်းလတ်းလူး လှိုင်ခပ်ရှာခင်း ခင်းတွခင်းမိခင် ~ မိဂ်.သ၊

ယဝ်။- လဝ်းလင်,လံးမုင်းဂူဝ်,ဝတ်း သင်းပိုင်,ဂီခင်ရှေ,ထိုမ်းပိတ်းဝံ. လဂ်.ပံးခီဂွ,~ ယခင်တြး
လမ်.ယဝ်။ ။

၂၅.ခင်လးလဝ်းလင်,မွဂ်,လာတ်းခွင်.လဝ်း ကခခင်,တု,~ လုခင်းသးလး- ဂ်းမခင်းဂိပ်းကပ်
ဗိုခင်လိုင် တုခွင်ဂင်တင်း သင်,ဂခင်းတြး~ ဂွ,ကပ်မးခင်,ဝုးတေ.ယဝ်။- ခံ.ဂေးတုခင်ပံ
လုခင်းသးထိုင်သေ မုခင်ခမ်းလွင်းလဂး~ ဖေ,ယု,ယဝ်။- ပေးဂ်းဂပ်ခးလံးဂွပ်,လီ,ဝဂံ ကမ်,
ဖေးပးဂွ,~ လွမ်းတင်းခံ.ခေး။ ။

၁၀.လင်းတန်းလုံးဝုံးပိတ်၊ယိုင်း၊ ခိုင်းလွင်းမြတ်းသူယ၊~ ခင်းပခင်တေ.ယဝ်။- ဝုးခံတူခင်လီ
 ယွခင်းကပ်သူလှိုင်ခြူး လုင်၊ပိုင်းခခင်~ပိတ်၊ယိုင်းတေ.ယဝ်။ ၊ တူခင်လီပုးလွမ်းသိုင်လၢင် ခြူး
 ခင်တ်းလွမ်းခခင်~ ကမ်၊ဃတ်၊တေ.ယဝ်။- တီးခင်.လင်းတန်းလုံးလိုင်း လီဝဂိုဝဂု ကထကိုင်၊ဂ၊
 ကော၊ဂတၢင်းကမ်၊ခတ်၊~ ထိုင်ခိုင်းဝံ.ယဝ်။ ။

၁၁.ဝုးတီးဃင်ဂဝု၊ဂွတ်းတၢ၊ဂျ မၤ၊ခွံ.လုမ်၊ဃ လီခင်၊သၢင်းကမ်၊ထၢတ်၊~ ခိုင်းခွံ၊ခြူးခေရး၊-
 လင်းတန်းခေပခင် ပိုင်ကခင်ထူပးခခင်ဝခင်းခခင် ဃတ်၊ဂံဂး~ တၢင်၊တီးတေ.ယဝ်။ ၊ မခင်း

လင်းကိုင်းလီ ဖီခိခင်ဝိုခင်မိုင်းသင်းလမ်းသး~ မိဂ်.သး,တေ.ယဝ်.။- တဂ္ဂဝ်,သင်းပိုင်း, ကမ်,ခင်း
 ခိုင်းမံလး,~ တဂ္ဂဝ်ခင်းလေး။ ။

၁၂.ခွခင်းပွဲ,ကုခင်လုခင် ဂ္ဂဝ်ဂိုင်းဂိုင်းယူ, ယိုင်းခင်း,ဝိမး,ခေ ဂ္ဂဝ်လသင်းယူ, ကံးပိဂ်.တး,~ ခိုင်း
 လိခင်တေ.ယဝ်.။- ယမ်းခင်တန်းမး သုင်းလွှဲးဂါခင်းကပ် မိုခင်မဂ္ဂမ်းခွင်းဂိခင်~ ခင်း,ဝး,တေ.
 ယဝ်.။ ။ တေးပံ,တံခေ. ယင်းလံးလီကံ လီဂ္ဂဝ်မိုင်းဂုခင်း ဂ္ဂဝ်ခင်းလိခင်~ ဖတ်,ယတ်,

တေ.ယဝ်။- သင်သမ်.လေးလိက်၊ ဝိရိခင်,လှိုသ်ခင်းခံ. ကွက်,ပံးယခင်ဇာတ်,~ ခင်းမခင်းယဝ်.
ခေး။ ။

ဒဒ.ဇေဝ,ဂွတ်,တ,ဂျ ကယ,တီးခံး ဂှးသ်ခင်မိုခင်,ခိုင်းသားပံးလိတ်းလင်း ခင်းသူ,ခိပူ,တ
လေ,မြတ်,~ ခေ,မ,ဝိုင်းဂျီးလေး- တိက်.ထိကမူဝိုင်းခံ. ဖြူးတူခင်လှို မင်,လင်းကင်လှို
ခေသွေခင်တြး လာဝ်လုမ်းဂျီး~ လင်,လာတ်,တေ.ယဝ်. ၊ ယင်းဂိုက်,ဝ, ခင်ရှင်တူဂ်းမိုဝ်းမိုင်းခင်

ငရိုး မေးဝီ၊လီး~ တီးခိုင်၊တေ.ယဝ်။- ကျွင်းတိုင်ဂဝ် တူင်းယူ၊လာတ်းခံ. ကမ်၊ရှုင်းရှခင်
ပိုင်၊~ ငရိုးယဝ်။ ။

34.တေးလင်းမရှု၊ဂုဂုခေး၊တေးလဝ်း လင်းလာတ်းမဝ်၊ယုမ်၊~တခင်းလွံတေ.ယဝ်။- တြးတြးခိုင်း
ဂဝ် ခေပခင်ပိုင်ကခင်ကျွင်း ကမ်၊လီပွင်းခဝ် ကပ်တွခင်းရှခင်းလှိုင်း လပ်၊မေးလွံ~ ယင်းသူးသင်
ယဝ်။ ။ ကခင်တင်းပိခင်တင်းကရှုင်း လှိုင်းရှင်းသခင်ဗခင်သင်းရေး တီးတခင်းလွံ~ လွတ်းသ၊

တေ.ယဝ်။- ဂီခင်,ကခင်ခွင်းတူင်.ခွင်းပြခင်, လဝ်းလၢတ်းသုခခေတ်း ကမ်,မၢတ်းတေ,သခေ,~
ဂဝ်တြးတေ.ယဝ်။ ။

၁၅.လဝ်,ဝုးတိဂ်.ထိဂတ်တပရမ ကခခေတ်ိဂဝု,တဂိုင်း ကမ်,တိုင်းဂေ,လွ,~ လွံးဂွံးတေ.ယဝ်.၊-
တေ,ကခင် မုခင်မခင်းထုပ်းရှခင် ပခင်ဂဝ်တြး လုးဂခင်ကတင်း ကမ်,လွမ်းဂွံး~ လဝ်းလၢတ်း
လမ်.ယဝ်.၊ ၊ တွင်းဂေ, တွင်းတ ဂူခင်းချင်းတူခင်လူင်ရှာခင်း သၢင်,ရှၢင်းဂွံး~ ဂွတ်တၢ,ဂျီ။-

ကရင်းဗူဝ်, ကရင်းမာ်းခံ. ပေးကမ်,လေ,ပိုင်; ပုဂ္ဂသုတ်တ ပုဂ္ဂထမ်မေသု ဗူဝ်လင်းပိုင်,လု,~
 ဂံတွခ်းဝံ.ဂျ။ ။

၁၆.ကခ်ခင်,သတ်.တဝု,သလေးက ယွခ်းဂူပ်.ယွခ်းခံ; ယွခ်းလံးဗူဝ်,လိမ်းမာ်း လိမ်းတေ,
 လင်း ဂုဂုခေ,~ တြးလေး- ခံ.လမ်.ကမ်,ဂိုင်သင်လူင်လိုင် လံပိုင်လံပွံး တမ်းလွံးမိုဝ်းလွံ
 ဂ်ခင်,တမ်းလုး~ ကမ်,လွတ်းလမ်.ခေ. ၊ သတ်.တဝု,သခံ. ပိမ်းသမ်.ခပ်ပံပိခ်သေမိုဝ်းလွံ
 မီးလွံမီးလေး ထူရ်းပံမး~ ခင်းကွတ်,တေ.ယပ်.။- ပေးယင်းပတိသခ်,ထေ, ဂူဝ်,ရေ,ဂိုတ်းဂး

ခင်းတိုင်းလုနီးခင်း၊ လတုဝေးဂလ၊ ပိခင်းလတုဝေးဂလ၊ တေ၊ရှင်းခင်းခွင်း၊~ ပိခင်းခင်း ပိခင်းယင်း
ပိခင်းလင်းတေယင်း။ ။

37.ကခင်းဝုပုတ်ထပုတ တုလ္လ ဗယောပ်ထခင်းလှိုခင်းလှိုပ်ဗွင်း၊~ တခူးတေယင်း၊- ပိုင်ကခင်း
ခင်းသူယွခင်းထုပ်း ခင်းဂပ်တုပ်ရှင်းယမ်းလိပ် ပေ၊ပိခင်းခြင်း~ဂိခင်းငါးဝံယင်း၊ ၊ ဂမ်းဗေ၊ယေး
လုနီး ယေးတုခင်း သွင်တုခင်း ခေးမီးလင်းခိုခင်းဗွင်း~ တေ၊မူ၊- ကမ်းလုံးရှုပ်လင်းခင်းဂေး
တင်းလုံးရှုပ်လင်းခင်း ကမ်းလွတ်တုခင်းသူ၊~ တင်းလုးတေယင်း။ ။

၁၈.တင်းဂုးတေးဗုင်,မိဂ ဂု,မဂူပ ကဂူပတေ,ရှင်းတန်းယူ,~ ခုင်းလွင်လမ်းယပ်.- ကခင်ပိုင်မူဝ်း
 တူဗြး ပင်းမးဂိုတ်,ပိခင်ဗွင်~ ရေးလိင်,တေ,ယပ်.။ ၊ သမ်းဝုးပိခင်တင်းမူဝ်းခပ် ခိုင်လွံခင်း
 တိုင်း သင်းတခင်းလွင်~ ရေးယု,။- ခိုင်လွံဂင်းဂုဂ်.တေ, သိပ်းလင်းတူဝ်ယူ,ခမ်. သမ်းဝုးဂိုတ်း
 တီးလွင်ခိုင်; ကမ်,ဂူပ်.လင်းခိုင်;ရေး လင်းခိုင်;လွံးဂု,~ တန်းမီးဂုးလွင်လေး။ ။

၁၉.ပိုင်ခင်ကခင်တန်းချိုင်,လိုင်ချိုင်,ယပ်. ခုလင်းဂုးကု,ဂုင်, ခပ်ပေ,တပ်းတတ်း ကမ်,မတ်းဂုသ
 လု ကဂုသလု,~ သွင်ပုးတေ.ယပ်.- ထူပ်းလိုင်ထူပ်းယပ်. သူပ်းလွင်သိုင်လပ် သီခပ်လွင်ခပ်ဂုခင်း

မုၤဝ်း ပၤဂ်,ပံပုး~ ကမ်,မၤတံးလမ်.ယဝ်.၊ ၊ ဂုခ်လိုင်ဂုခ်ယဝ်. ဂုတ်းခင်,တၢ်တခ်ဂုခ်ခင်း
တင်းလင်းဂံလုံခင်းတုခ်ခင်း တင်းဂုခ်ခင်းလွခ်ခင်းတင်းမၤတံးလမ်~ လွံးဂု,တေ.ယဝ်.။- ဂုးကခ်ထူပံး
ယဝ်. သမ်.တင်းဂုးခွတ်းလံး ပွံ,မံးသတ်တဝု,~ခပ်ခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

40. ပိုဝ်းခမ်ကခ်ခပ်ယုခ်ခင်းဂုပ်.ယုခ်ခင်းဂုပ်,ယုခ်ခင်းခံး ယုခ်ခင်းလံးတေ,တုတ်လင်းမၤတံးလမ်~ ခြး
ကခ်ဝုးခင်း.၊- တံးခင်းကမ်,ပေးခိသင်ပိုင်လုံ ဂၢင်လုံဂုင်းဂုင်းခင်း တေ,မၤခပ်လုး~ သိင်း
ငါးလး၊ ၊ ခြးကမ်,တုခ်.မိုဝ်းမီး မိုဝ်းထင်မိုဝ်းမီးမိုဝ်းသင်သင်းခင်း ခင်းတံးသိင်.ဂုး~ သေ

ထု၊။- ဂုဿုင်၊ဂူနုကခင်ပေး တမ်းမိတ်သိမ တိန်ဇေးထိ မစ္ဆိမမခင်၊တရပုရ်၊ချုန်၊ လာန်၊လူင်၊
ခင်၊ကမ်၊ခါ၊တီးခေ၊ယု၊~ဂူခင်းရှင်း တေ၊ယပ်။ ။

41. ဂီခင်၊ကခင်ပေးတမ်းမဂိုမခင်၊တရ ပုရ်ချုန်၊တီး၊ပု၊~တခင်းလိပ်လေး၊- သတ်၊တဝု၊ခင်၊
ပိန်၊ခပ်ပံ၊ပိခင်မူဝ်းလွ် မီးလွ်မိုခင်ဂခင် ထူပ်းရှခင်ဩးလွင်၊ငင်းပိပ်~ ကမ်၊လွတ်၊တေ၊ယပ်။ ။
တီးခင်းကမ်၊တပ်းခိန်၊ ခေးခါခင်လွ်လွင်လင် လိုမ်ဂင်ဂူခင်းမူဝ်း လံးပေးယိပ်~ ကု၊ခေ၊။-
လခင်၊ဂီခင်၊ကခင်ငါးသေရှင်း လံးချွတ်၊ သတ်၊တဝု၊~ လံ၊လေးလမ်၊ယပ်။ ။

42.ကခင်တန်းယပ်,သေခင်.လမ်. ဂူရ်းဂးရှင်;ရှင်းယွခင်းပိခင် သမ္မာသဗုဒ္ဓကထွတ်; လိင်,တေ,
 ယွတ်; ဖန်ဂဝ,~ ဩးတေ.ယပ်.- ခင်.လမ်.ခခင်းလူင်ခခင်းလင် လိုမ်ဂင်မူဝ်းဂူခင်း တူင်,
 လဗေး~ လံးယာ်းတေ.ယပ်. । သမ်.တန်းယပ်,သေခင်.လမ်. ရှင်းသမ်.ယွခင်းလံးသွခင်ပခင်
 တင်းလံးကမူဝ်း ရှ်းပေးဂူရှင်တြး~ချတ်းယ,ယပ်.။- ခင်.လမ်.ယပ်,တင်, ကသင်,မဝ်,ငံး
 ယိုင်းခင်,သုခခေတ်; လင်.ပံးကလိင်,တေ,ယ ယွတ်;လဝ်းခီဂူ,~ ပေးပိတ်;ဗိုခင်ခမ်းတေ.
 ယပ်.။ ။

43. ဗေဒနာဝုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရပ်ကွက်ယူခင်းချိန်တွင် လွတ်ပွားလှမ်းဝေးသော သတ်တဝါးကမ္ဘာတို့၏ ယာယီ
 သေခံလမ်း။ ယင်းတစ်ခုတည်းသောခိုလှုံရာ ယူခင်းပိတ်ဆို့ထားသောမိမိ၏ မေ့ခြင်းကဏ္ဍတို့
 ခံယူရမည်။ ၊ ခိုလှုံရာယူခင်းလုံးရှေးပခပ် သာမန်ရှင်ရှုမိမိ၏ခမ်းရှင်သူ ချေးကြေးခွတ်ယူရမည်။
 ခံလမ်းယာယီဝါယာယီ၊ တူကပ်ခပ်တင်းသပ်။ ကပ်မိတ်ထပ်မကရသေး မခင်းရှင်ခပ်
 တွဲခင်းတေယျာ။ ။

44. ပေးခင်,သုခခေါတ်; ကမ်,မတ်;ဂင်လင်း; ပံခင်းတိဂ်ထိတုဂ်ခင်,တု,~ တုဂ်လံတေ.ယဝ်.၊-
 လိုဝ်ခေ. လိတ်းဝခင်း မခင်းတင်းပိခင်တင်း ပုမ်လုင်ပိုင်းပေး လုမ်းလေးထါတ်းထိုင်တံ၊~ သိုင်း
 လုင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ခွဲးလွင်လွမ်းလင် ဖင်ရှ်ခိုင်းဂင်ဖြူး ဂျုင်းလုးဂုးဝခင်းသံ၊~ ယင်းဖေတ်,
 ယဝ်.။- ထမ်,မကာရသု,တေ, ဂျူးမွဂ်,ပရိုဂ်းသတ်း ဂုးလမ်းဂံးလံလိင်, ကမ်,ထါတ်,~တုင်းငိခင်း
 တေ.ယဝ်.။ ။

45. တၢ်းဝုးသေဃဝေ ဂၢလၢတၢ်းဂွၢ်ခၢ်, ကၢမ်,မၢတ်းဂၢးကၢမ်,လံးဝုးသေမၢတ်,~ တခၢ်းလွံတေ.
 ယဝ်.|- ဂၢးလုးသုးတွင်း ပွင်းဂၢ်ဝခၢ်းခခၢ်ဂီတၢ်းမး တၢးယၢမ်းလွံ~ ဂုပ်.လဝ်းတေ.ယဝ်. |
 တၢ်းဝုးမုၢ်ခၢ်လီ လုင်လၢင်မးၣ်ခၢ်တြး ထုပ်းလုးလုင်းယင်းလွံ~ပံ,ခၢတ်,ခၢ်.ယဝ်.|- ထမ်,မဂုတ်
 သု, ခုၣ်,လွၢ်,ဂၢ်လဝ်းလုင် ကၢမ်,ပေးဂေ,မၢတ်း သုခခၢတ်းလဝ်,လံးယၢခၢ်ဃၢတ်,~ ဂၢ်တြး
 ယဝ်. || ||

46. တီးခံးတေးလိုင်တေးယပ်. ဖူးမေ့,လိင်,တေးယူ ကမ်,မိုတ်းလိင်းဃာတ်,~ လင်းလွင်
 ငလး၊- လင်းဝုး သတ်တဝု,ကချတ်းတြးခံ. ပိတ်.လင်းမီးလမ်းတမ်းတိခံ ဂိခံလွမ်းသွမ်းဂပ်
 ဂိပ်းကပ်ဖိုခံလိုင်တုခင်း ဝင်းသေခင်းတေး ဂွ,တင်းလွ်~ ပံးလင်းတေး.ယပ်.၊ ၊ တင်းမခင်း
 တေဝတု လုင်းလံးသုပုတ်တေးဂိယ ခိုင်းတြးငိုခင်းတိုခင်းသွ်~သု,ဂီ,တေး.ယပ်.။- ခံ.ဂေး
 သခင်း,လှခင်း, ကင်းတခင်း,လံးယပ်. ကမ်,ဂိပုတ်းကယူ,လင်း ပံးခင်းကဂိလ်.လီ,~ ဗေဂိုင်း
 တေး.ယပ်.။ ။

47. ပုးကပ်သင်,ခါ,ငါးယာ, တန်းဂွါ,လေးဗံဇ တင်းရုခင်ဂေးဂီ,~ ဝခင်းခခင်တေ.ယပ်.ါ-
 ပံ,ထိုင်တခင်းရှင်း သုင်ပိုင်းဂံယာခင်မိုင်းဂူခင်း တွင်,တူခင်းသခင်~လမ်းလိုင်းတေ.ယပ်.ါ ၊
 တေဝတါတ်းဂေး ငိခင်းလမ်းလွင်ခခင်းတင်း ဝါင်းရှပ်လိုခင်းခခင်း တီးတခင်းခခင်~
 မွဲးဂွါ,တေ.ယပ်.ါ- ယင်းဂျါခင်,ရှါး ပါးးဗိဂ်.ခ ပုထုလခင်,ခပ်လပ်း ခပ်,ထပ်းငါးယာ,~
 ခင်းတေးတေ.ယပ်.ါ။ ။

48. မိုဝ်းခခေင်.ထေ,မြတ်း ယွတ်းလဝ်းသု,ဂိုပုတ်တရု,~ ဗုဒ္ဓ်းဂျေးဒလး- မိုဝ်းထူပ်းခိုင်းမခင်း
 တေ,ဝတၢတ်း ခွခင်းလီဂၢင်တၢင်း လိုမ်းခိုင်းဂျၢခေ,တပေး~ ပံ,မွံးတေ.ယဝ်.၊ ၊ တူခေလူင်လဝ်,
 တၢ်းဂျေးပခေတၢင်းခပ်တြး ဝိခေး~ ပဂိုဝု,ယဝ်.။- ဂီခေ,လဝ်းခံးငဝ်း ခပ်းသိမ်,ခပ်ဝတ်.
 မု,ခတ်းတီးဂၢပ်းတီးဂၢမ်,ဂၢပ်း ကပ္ပတိ နကပ္ပတိ ခေးယု,~ ဂၢဃျင်းတေ.ယဝ်.။ ။

49. ကိဂ်,တၢင်းပိခေ,လဂုခေး,ခေဂုင်,မြတ်းထမ်,မု,~ တြးတေ.ယဝ်.။- လခေသင်ဂျၢခေ တပေး
 ခိုင်းမခင်း တၢင်းလူင် ခေပိုင်သဗေး ပွင်,လွံမုး~ လံးလိင်း ဂူခေမ်,ဂူလဝ်းတေ.ယဝ်.။ ၊ တူခေ

လှိုင်လွှဲခင်း" ခွဲခင်းလီလိမ်းခိုင်း တပေးတင်းလှိုင်လံးတြး~သင်,ဝူရ်,တေ.ယဝ်။- ဂရုခသင်,ခါ,
တင်းသိုင်; ပါးပိတ်; တေ,ဝတတ်; တမ်းတီးလုန်းလွှဲရ်,~ ခီခိုခင်းတေ.ယဝ်။ ။

50. မၤ,သါ,ဂိပုတ်.တရ, တေ,သခေ,လင်းလာတ်;သင်,ဝူရ်,~ ခမ်တွဲခင်းတေ.ယဝ်။- ခီသေ
တူခင်းခူး ဝခင်းခခေ ခိုခင်းၤတြး တေ,ဂျူးပွဲ,မခင်းခွဲခင်း~ မင်,လာတ်;တေ.ယဝ်။ ။ ယမ်းကခင်
ပိုင်ခိုင်,လိုင်;ဝခင်း ပြိုင်မးမံးလှိုင်ခွဲခင်း~ ရှင်;ဗေ,ယဝ်။- သင်,ဗေတိုခင်း,ယဝ်။ ကမ်,ၤခင်လုန်း
ခေ,ဗေသေ,လင်း ပိုခင်းပါးသိုင်;လွမ်းလင်း သါ,ဂိပုတ်.တရ,~ ခိုခင်းမိုဝ်းတေ.ယဝ်။ ။

51. ဂီခင်,ပီခင်တေးသ မ,ခပျ,ပ,တ ပတိဂ်ခတ်ကသိင်ခ,ဂိဂ,~ တြးတေ.ယဝ်.|- ကရုံသခင်
 ခခင်တူဂ်းကပ်ယမ်းလိပ် ကမ်,ပီခင်မး~ သခင်,လံးတေ.ယဝ်. | ဝးတီးတူခင်လီခွခင်းချင်း
 ရှာခင်းသး~ ဂွတ်တ,||- ကိဂ်,သေလုဂ်းမခင်းလိဂ်သဝီ,ခံ. တင်းတေ,ဝတတ်းဂေရိယ,~ သွင်
 မိုင်းခံ. ||

52. ခပ်ခံ.ခပ်းပီခင်ဗူဝ်,ကခင်တရေ, ဂုသုဝ်,ကမ်,တေ,လံးမြတ်းရ,~ လး"တေ.ယဝ်.|- ခံ.
 လမ်.ပေးဂး ယွခင်းထူပးယွခင်းရှခင် ထူပးဂခင်သေလံးခိပ်းတိခင်ဗြး~ ခင်းလဝ်းတေ.ယဝ်. |

ကခင်ပိုင်သၢမ်လိမ်ဗီဂ္ဂခင်း တင်းလှိုင်သုင်းပုး~ ကေးဂါးသလေးဂါးခံ။- ကခင်တင်းကပ်ကယူ၊
လွင်းခင်၊ခံ။ လှိုင်၊ခွခင်း သတ်.တဝါး~ ခမ်တွခင်းတေ.ယပ်။ ။

53. ကခင်ခင်၊ကရုတ်.တဗွင်၊ ကရုထမင်း၊ ဂၢမ်၊လၢင်းလှိုင်၊ခွခင်၊ ကတိင်းဂုသလ၊~
ယင်းလံးတေ.ယပ်။- မခင်းမိုခင်လေ၊လေးဂိုင်းလွင်း ဂူးဗွင်းဂေးခခင် သိုင်းတမ်ဂိုမ်းဂုတ်၊ဂုခင်
သံး~ သမ်၊မုင်းတေ.ယပ်။ ၊ သုင်းသေတင်းခံး ခွင်လံးကမ္ပူဝ်း ခွင်းလီသင်းဗေး

သိင်းသုတ်းတံး~ တူဂ်းဃင်,တေ.ယဝ်.။- လင်,တဂ်းလံးလိုဝ်း ဃှိုဝ်,ကခင်,တရေ, မဂ်းကခင်,တ
 ရေ, ကမ်,တင်းကမ်,တေ, ဂိုဝ်းလူမ်းဂးဂိုမ်းဃင်,~ ခိုဝ်းသုမ်းတေ. ယဝ်.။ ။

54. ခင်,ခင်.ဂီခင်,လဝ်းခံးလတ်း ကတ်းပိုင်,လု,သုခခတ်း ပြတ်းသတ်းလိဂ်းသဝီ, လဝ်းလွင်း
 ဂူမ်းထင်,~ လဝ်းဂခင်းယဝ်.။- တြးသိုင်လဝ် တူဂ်းခင်းဂင်လွင်ရဂခင်း လင်တခင်းရှင်းရှေ
 ပခင်မွဂ်,ခိုဝ်းမခင်း~ ရှင်းလွင်းဝံ.ယဝ်.။ ။ မခင်းယင်းတူဂ်းခင်းဂင်ဂူင် ဧထခိုင်ဂူဝ်းတိုင်းမိုင်းပခင်း~

လခင်ယင်းလခင်၊ယဝ်။- ခုပ်၊ဝံးကလိင်၊တေ၊ယကထွတ်း လိင်၊ယွတ်းခိပ်၊ပါခင်၊~ ယမ်ငင်း
လမ်၊ယဝ်။ ။

55. နီခင်၊လဝ်းဂေ၊ ရပ်းတမ်၊ဂွတ်းတ၊ ဝိၣ်၊ရပ်၊ဃတ်းယခင်လခင်၊~ လံဝခင်းတေ၊ယဝ်၊-
မိုဝ်းရၣ်ခင်း လင်၊တင်းကပ်းခင်းမိုဝ်းထိုင် ဂိုင်လိုင်ဂတွခင်း ပါဂ်၊သိုင်မခင်း~ တခင်းလတ်းတေ၊
ယဝ်၊ ။ ဝုးကခင်ပေးထိုင် ဂိုင်လိုင်လံးလိတ်းဝခင်း~ ခုပ်းခ၊ခခင်၊ယဝ်။- သုခခေတ်းခံ၊
တင်းပီခင်လူမ်းခိုခင်း တွင်၊ဂပ်၊ဂွံးခခင်၊ထ၊~ သုတ်းဝံးဝုးခခံ။ ။

56. ဝံးခခေင်.တင်းခပ် လတုဂခပ်တတဂ၊~ ဂတွခင်းလး၊- လင်,တန်းခေဂခပ် ပိုင်ကခပ်တင်း
 တံလေးပျင်း ပါဂ်,သူပ်းခွခင်း~ လါတ်းခေးလမ်းယပ်.။ ၊ သုခခေတ်းလခင်ငိခင်းရှမ်းခပ်
 ဂူခင်းရှင်းလင်းဂခပ် ခွဲးတူင်းတွခင်း~ ခရ,ယပ်.။- ခပ်.လမ်းမခင်းပီခပ်ရှမ်းကခပ် မပ်,လှုပ်,မပ်,
 မါတ်းပတိခါတ်း လေ,လါတ်းခွဲးပေ.ပိုင်ခင်းဝ,လ,~ သေ,ယူင်းတေ.ယပ်.။ ။

57. ခပ်လးမိုဝ်းခခေင်. ရှင်းခပ်သင်မိုဝ်း ပရပိုဝ်းလတုဂခပ်,တဂ၊~ ဝခင်းခခေင်ယပ်.။- လင်,
 တန်းလီးဝူရ်းကမူး ရှမ်းယပ်သုတ်းတွခင်း တိဂ်,ခခေင်ဂခပ်~ လါတ်းခေးတေ.ယပ်.။ ၊ ယမ်း

ခခေ်ကခေ်ပိုင်ခင်းမခင်းရုာခင်း မိုင်းဝခင်းခခေ်~ ကခါ,လမ်.ယပ်.။- လံးခါမ်,ရှိတ်းတပေး ပိုခင်း
ပွင်းခိုင်;လွမ်းခွဲ,~ လံးမိုင်းလမ်.ယပ်.။ ။

58. တေးခေ်.ကခေ်ခခေ်,ရှင်းမခင်းဂေတမ ယွတ်းလင်းသြ,~ နီခင်းတေ.ယပ်.။- ပိုင်ကခေ်
လဂးကမူင်း မပ်,တွခေ်.ခပ်.တေး တိုင်းပါမ်,သိုင်းလူခင်း~ လေ,လာတ်းဝးတေ.ယပ်.။ ။
ရှင်တုဏ်းလင်းတွခင်း သိုင်းပိုင်ခင်း~ လိုင်းရုာခေ်,တေ.ယပ်.။- ပေးမခင်းလံးဝးယပ်.ဝး,လု,
သိမ်ကရှ, သိမ်ကမ်,ယေး ခေးခွမ်းမခေ်,~ ခေးမီးယပ်.။ ။

၅၉။ ဂြိုဟ်းဝုဉ်းသုခခေတ်းခံ။ ပေးဝုဉ်းလံးယဝ်။ လိတ်းမိုဝ်းဂူဝုဉ်းခင်းကာခင်း၊~ တမ်းမေးယဝ်။- မခင်း
 တင်းတံခွပ်းပိင်းပေး လုမ်းလေးတံခွပ်းပုမ်လှိုင်ရုာခင်း တွတ်းလှိုင်ရုး~ ကမ်၊လွတ်းလမ်းယဝ်။ ၊
 သမ်။တင်းတံပိခင်း ဗီခင်းသုပ်းခိမ်ခင်းတွခင်း ခိုဝ်းခင်းသုး~ သပ်းရှပ်းတေယဝ်။- တံယဝ်။
 မခင်းသမ်။ တင်းလံးမေးမွှ်၊ မေးလတ်း သု၊ယလိုဝ်းလပ်းလိမ်ဂပ်း~ ခေရွှင်းမခင်းယဝ်။ ။

၆၀။ ခုပ်းမိုဝ်းလတ်းယဝ်။ သမ်။သိင်းကမ်၊လွတ်းသင်ဗေပ်း~ တံလခင်းတေယဝ်။- ပိုခင်းလင်၊
 လခင်းကပ် ခွခင်းခင်းရုာခင်းမိုဝ်းထိုင် ပု၊မွခင်းခင်း~ လမ်းပိတ်းရုးခင်းတေယဝ်။ ၊ တခင်းခံ

တင်းခပ်ရုမ်ဂခပ်သံဂှမ်း လၢတ်းမေးခခင်း~ တူင်းဂွၢ်တေ.ယဝ်.။- မွဲးလဝ်းဂေလိ ကခပ်သတိ
ပလ ယၢ်,ချုယွခပ်,သုတ်းကလၢ,~ သွမ်းပၢခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

61. ကခပ်ခင်,သင်,ဂေတမခံ. ပိုင်းမခင်းသၢခပ်,လၢခပ်, ဝိမုခ်.တိထူးလံးပိုင်,လၢ,~ ဂြီးကးတေ.
ယဝ်.။- ဂးမခင်းဂှးခံ. ဂီခပ်,လၢင်းချးမီး ပိုင်ကခပ်ကမူး မၢခပ်,လၢဂး~ ဂှမ်းလွံးဝံ.ယဝ်.။ ၊
ခပ်ယိုင်းခေဂေခပ် ပိုင်ကခပ်ကပ်ဂျှင်း လိပ်းကွင်းခင်းလွံးရၢခင်း သိုင်းသုတ်းကး~ ကမ်,တင်းကမ်,

တေ၊တေ.ယဝ်။- ဂူမ်းဝုးလာတ်းဂေး၊ ဂေးခိုင်းယဝ်.ဂေးခိုင်း သံသိုပ်,လာတ်းရှင်းမခင်, သုခ
ခါတ်း ခေးရှင်းသေ,ရှေး~ ပေးထာခင်း ငိပ်ခင်းဝံ.ယဝ်။ ။

၆၂. မခင်းလင်,ယွခင်းသုတ်,ကာလ, ကာရှု,ရုကမ်,လမ်း သုတ်းဝိခင်,ပေးတင်းဂိခင်ယဝ်.- လိတ်း
ဝခင်းတိမ်"ဂ တွခင်း ခွခင်းခွတ်းတူဝ်လံ၊ ရှံခင်းယိတ်,ခိုင်လိခင်~ ထွင်,ခိုင်းဝံ.ယဝ်။ ။ ယေး
ရှိုင်ဂေးယေးပိခင် လူမ်းဂိခင်ထွင်းရှမ်း ပိုင်းတင်းဂိခင်~ ချေ့ယွခင်,ယဝ်။- မခင်းလင်းတွင်းမံ
ကာလ, ကာရှု,ရုသိုင်လာတ်း လှိုင်လွခင်း,~ မွင်းဝခင်းမွင်းခိုခင်းတေ.ယဝ်။ ။

၆၃။ ခင်္ခလဒ္ဒတဂ္ဂ၊ ဩ၊ ဂခင်၊ တဂ္ဂ လဝ်းလှိုင်းလိမ်ခွခင်၊ ~ လှိုင်းလှိုင်းလှိုင်း- ရှာခင်းဝင်းသေတင်း
 ဂိခင်သုင်းလှိုင်း လဝ်းရှာခင်းမး ~ သေ၊ ဂါဝ်းတေယဝ်။ ၊ လဝ်းရှာခင်းယ၊ ပံက်ပံးလှိုင်းလှိုင်း
 လှိုင်းခင်းထာတ်းလေးပး ~ ရှာခင်းတေယဝ်။ - ခင်္ခလဝ်းကျေးလှ၊ ကရှာ၊ ရ ခးတဂ္ဂ၊ ခိုင်
 သူမ်းပုသး ခိုင်ကလှိုင်း ~ ကပ်မးတေယဝ်။ ။ ။

64. မခင်းယင်းနှိတ်းဝုတ်းနှိတ်းဝါတ်း လါတ်းတေ၊သြ၊လဝ်းကပ်ဂုင်၊~နှိမ်းလမ်တေ.ယဝ်.၊- ဂုခင်း
တူဂ်းငးဂုးခေံ.ဂေ၊; ကခင်တဂ်းဂိုဝ်းလီလွမ်းမခင်း လွမ်ပခင်းတင်းဂိခင်ရှင်းမခင်း နီခင်၊လင်းခမ်~

ကမ်,လီခင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ခံလး မခင်းယင်းကိုပ်းဂိုင်လံတန်း လခင်းဂခင်းသုတ်.မးလမ်~
 ဂခင်းဂွ,ယဝ်.။- လင်,တန်း ကူမ်တပ်,လာပ်း" တပ်,ခင်းပုသုမ်းပုသု, ဝါခင်းခေ,မရေ, မရ,~
 ကရသု,~ ပေးထခင်းကိုခင်းငူးဝးခံ။ ။

၆၅. ကလူ,တယဂ,ခခင်း. တခင်း,သီ,ရှေးဂေ.ဂေ; ကမ်,သိုင်းပီခင်းတု,~ သွမ်းဝခင်းတေ.ယဝ်.၊-
 ရှခင်းယင်း ကခင်းဂခင်းမးမိုခင်းမကးလး တပ်,ရှင်းမခင်း~ ထခင်းသိုင်းကပ်ယဝ်.၊ ၊
 ဂိခင်းယဝ်.ကမ်,ပေးတခင်းဂိုင် ကိုင်ပိုင်ပုမ်လူင် ခင်းဂိုင်ပုမ်မူခင်း ရှိုးလုန်းလခင်း~ မပ်,သု,တေ.

ယဝ်။- ဒီခ ခခယီခင်းပီခင်လူမ်းဂပ်.တပ်းသံး ဂွခင်းမံးကလု,သတ်.သွံ,သံး ပရိပု,~ လဂး
ဂိခင်ဂိုမ်းတေ.ယဝ်။ ။

၆၆. ယီခင်းပီခင်သခင်,လး ထူင်းတိင်း ငါခင်းငိင်းတိုင်းဂိင်,ရှေ. တင်းလိင်ကခေ,~ လူမ်းဃံ
တေ.ယဝ်။- လခင်သင်လူမ်းယီခင် ပီခင်ဂီခင်မးကိုတ်းရှင်လွှာခင်း တာင်,သုတ်းတံ~ သိင်းလှိုင်း
တေ.ယဝ်။ ၊ ခင်းဂေးဝုးကခင် ဂေတမခေ. ပေးမခင်းလံးဝုးလး" ယင်းလွှာခင်းရှံ~ လွတ်းသု,
တေ.ယဝ်။- တေးခေ.ရှင်းလီလင်း လတ်းသွတ်.သိတ်.ဂေ.တဂ,~ ခင်းမးယဝ်။ ။

၆၇။ ခပ်လင်,မွှ်,တင်းဂူခင်းဝါခင်း သါခင်းတိတ်,ဗွမ်.ဂူတီး လံ့ဂွ,~ မိုင်းချင်းတေ.ယပ်.၊- ဂှင်း
 လင်းကပ်ပံ ဝီခင်းသေ ယမ်းလိပ်ခေ,ယု,ပျင်း~ ခံ.တီးတေ.ယပ်.၊ ၊ လင်,တင်းပွင်ဂှ
 ခိုင်းခိုင်ခိခင်းခေး မတ်.တူင်းချင်း~ လင်းဂွ,တေ.ယပ်.။- ဂူခင်းမိုခင်သင်တိုခင်း တိုတ်.လင်း
 ကမ်,ပေ.လံးခင်းခေး,~ ခိုင်တွခင်းတေ.ယပ်.။ ။

၆၈။ ခပ်ယင်းဂျမ်,ချိုင်, သိဂှ,သိခင်းခိုင်,လိုင်း သိုင်းတိုင်းတိုတ်.လွင်,လင်းကမ်,ဂွ,~ လး" တေ.
 ယပ်.၊- သင်ကလေးလင်ဂရေ.ခိုင်; လင်,ဝုးယိပ်မခင်းလွမ်းကပ် ဂှမ်းခါခင်ခင်,ဖြူး~ လင်းဝုး

ရှိုဝ်ခေရ၊ ၊ ယမ်းလိဝ်ရှင်းလင်းကပ်မခင်းမိုဝ်းလူး ခွင်မူဝ်ခိုးယူခင်း တီးကခင်လင်းခေမး~
 ဝှခပ်ပျဲခခေ။- ပေးဝုးဂျေခခေ။ လာတ်းယပ်.မခင်းလင်,ဗုတ်.ဗေတ်.လုဂ်. လင်,ရှခပ်ပါဂ်,
 တခင်းဝု,လု,~ ခခေခွမ်းတေ.ယပ်.။ ။

၆၉။ သူယုမ်,တ ယုမ်,တ ကခင်ခင်,ဂျေတမကထွတ်း မခင်,ယွတ်းပီခင်လင်းမြတ်းလွှ,~ ခြး
 ယပ်.၊- တေးခခေ.ဂပ်ဂီခင်,ပီခင်သေ ဗီခီခင်သုတ်းဂြူး ဂူးသုပ်းမီးတခင်,ပံခီမဂီခင်းတွခင်း ဂု,လ
 ဂိင်,လိသု,~ ပီခင်ခင်,မခင်းလာတ်းတေ.ယပ်.၊ ၊ ဗီခီခင်ခေခေ လပ်းတုတ်းခိုခင်း ငီဂ်းမိုဝ်းဝု,~

ပိခင်းတၢ်ဂ်,တေ.ယဝ်.။- ဂူခင်းမိုခ်,ဂူဝ်ခေ, ကတိဂ်ခမိဂ်; လွင်းခင်,ခံ. ယင်းလိင်းသေ,ထု,~
 ဂှခင်းဗူးတေ.ယဝ်.။ ။

70. ခံလးပိုခင်းလင်,ကပ်တင်း လိုဂ်းဗွတ်းမတ်.တိုင်ရှင်း ခခ်,ထု,~ တူဝ်မခင်းတေ.ယဝ်.။-
 လင်,တဂ်း လုင်ကပ် ခွခင်ဝါင်ဂှၢခင်း မိုဝ်းလူးပု,မွခ်ခခင်း~ လဝ်းလၢတ်းတေ.ယဝ်.။ ။ ချၢဂ်းခံ.
 ကမ်,တၢပ်းကပ် လုင်ရှင်းကး လၢဂ်းကပ်တူဝ်ခိင်းမခင်း~ ဂွ,သု,တေ.ယဝ်.။- ဂေ.ဗူးထီဂ်.လၢခင်း.
 တၢခင်းတိုခ်,သင်,ဝူဂ်,ဂ လံးထီင်းဂူဝ်ခေ,~ သုတ်းကးတေ.ယဝ်.။ ။

71. ခမ်းဖွင်းထုခင်းပေးခဏီသေလှိုင်းခပ်ဂတွခင်း ယွခင်းကိုင်သိုင်လျာ်ဖြူး~ ကထွတ်းတေ.
 ယဝ်။ ၊ လင်,တန်းလိင်းရှခင်ကထူး ဂျေးလူးငင်းသိုင်ဝခင်းခခေ ဂျေးပခင်လွင်းတြူး~ ဂ,ထု,
 ယဝ်။- ဂေ.ကခင်ယုမ်, ဂေးယုမ်, ဂေ.ကမ်,ယုမ်,ဂေးယင်းခရေ,~ ခခေတွခင်းဝ်.ယဝ်။ ။

72. ခမ်းဖွင်းလင်,တန်း ဂှုလင်းကလိင်,တေယုလင်းထွတ်း မခင်,ယွတ်းဗေဂ်ဝ,~ ဝခင်းခခေ
 ငလး- ကဉ္စင်းတူဝ်ရှင်း မးထူပးယမ်းမခင် ပခင်သိုင်ဖြူးလင်,တန်းကခင်~ ဂှုလင်းတေ.ယဝ်။
 ၊ ပိုင်ဂးခင်းမံဗိုခင် လိုင် ပိုင်လိပ်တင်းမိုင်း ဂှင်းမိုခင်ဂခင်~ ဂူးထေ,တေ.ယဝ်။- ဂွံးလင်းမတ်း

ကပ် ကလီခင်,ပေးမေးနှိုင်းဝံ့။ နမ်မခင်းပခင်းနှိခင်, ကခိုင်,ကမ,လွင်းတိုင်းတေ,~ ပီခင်ရှိမ်းတေ။
ယဝ်။ ။

73. ကိုင်းတန်းကမ်,ရှုရေး နိပ်,ခင်းသပ်.ပိုင်လူကမ်,ဃာင်း တွဲးလင်းလင်းကွခင်လေ,~ ဝခင်း
ခခင်ယဝ်။- ခင်းပီခင်လိမ်းလွမ်သမ်လှိုမ်သုင်းပး လး"မေရှုရှုပီးတခင် တင်းမခင်းကမ်,လိင်း
ရှခင်~ ရှုလင်းတေ.ယဝ်။ ။ ယင်းသမ်.မိုင်းပွင် ရိုင်းလီရိုင်းချင်း တူပ်ပူရ်,ယရှခင်ခခင် ဂိခင်မိုခင်

မုမတ်တခင်,တခခင်~ ဝုးခေ,ယဝ်။- လင်,ဝုးသင်ဗေ သုခခေတ်းတီးတံပိခင်းဂု,လ ဂိင်လိဝိမု
ခခင် သမ်.ဝုးဝုးဂေ,ဂု,~ ပုမ်ပီးတေ.ယဝ်။ ။

74. ခခင်,ခခင်,လင်းခင်းလတ်း သုဂု,မုတ်းဗေဂဝုဂုတ်.တု,~ဂု,ခင်းတေ.ယဝ်။- တုဂုး
လင်းတုဂုးထိုင်တုလီ တုဂုးဂုမ်းဝခင်းခခင် ကမ်,ယုမ်,ခခင်း~ လံးဂု,ခင်း,လံးမုဂုးတေ.ယဝ်။ ။
တေ,ခခင်.ကခင် ပိုင်,သမ်လိုင်လေးဂေ, သဗေးလွင်ခင် ကပ်လွံးကမ်,မီးဂု,ဂု,ခင်း~ တီးမုခင်း,

ကမ်း၊မာခင်း၊တေ.ယဝ်။- ပေးခင်း၊သင်၊ဗသုခခေါတ်း ကမ်း၊မာတ်းလိင်၊တေ၊ယယွတ်းလဝ်း က
 ထွတ်းထါခင်းလွတ်း ခိပ်.ပါခင်း~ ကပ်ရှမ်းတေ.ယဝ်။ ။

သူရ်..... သူခေရး

သုထု သုထု သုထု

တူခင်းမှတစ်ဆင့်   ခါခင်းသို့

၁.ခင်လေး သပ္ပာယ်ဝါ သတ္တန်ကာတာ လှိုင်နိယဒီဃကိရိ၊ဗြ၊ယ၊ ပံ၊သိင်းတဃာခင်၊
 ယင်းပျိုးလမ်းယပ်။- ရှင်း"တုဗ္ဗိ လူလီပိုင်ခခေ နှစ်နှိလံလူတူရုံးဝူရုံး လှာခင်၊သုင်းပုး~
 မုင်းသုးယပ်။ ၊ ငင်းသိင်တူရုံးလွမ်းကချင်း သေးရှင်းလံတူဝ် ရှင်လှိုင်သတ်းမျှင်းလေးတြး~
 ထမ်းမ၊ယပ်။- ဒီဃဏိကျယ် မစ္ဆိမနိကျယ် သံယုတ္တနိကျယ် ကထိပ်.ပေ,တန်းသုင် ခင်,ရှိုဝ်
 ခိုင်းသတ်.တဝု,~ တုလင်းလွမ်းတူရုံး တေ.ယပ်။ ။

2. ထမ်မရသ၊၊ ချူဝ်၊လွ၊၊ချူဝ်၊မိတ်း၊ ကယိန်းဝူလ်၊ခေ၊ယထုဂ်၊ထိုဂ်း၊ သတ်တဝ၊၊~ တွံးလွံ
 ယဝ်.ဧလး၊- ငဝ်းသိုင်လုဂ်းလပ်းလိဂ်းသုင် ဂှ်ဂှ်ဂင်ပူင်သင်းဗေ၊၊ တူဂ်းတေးသမ်လိမ်လေး
 မျူဝ်း ဂင်းထူဝ်းလု၊ခေ၊ခွံးလွံ~ ဂျမ်၊ချုတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ တူဝ်ကခေတဂ်းဂိခေခွမ်ဂေး၊ မခင်းလဂ်း
 ငိခင်းလူမ်း ကူမ်ကိုခေလူင်းခေး၊ ဂူဝခင်းခွံ~ ဂျိုဂ်းလူဝ်၊ယဝ်.။- ခေ.ဂေးတဂ်းလံးခံးလူဂ်း၊ ဂိဂ်
 တိခးခေ၊ ကရသ၊၊တမ်းမး၊ လမ်.ပေသေးခေ၊ လီတွင်းဗေသွံ၊ မူဂ်းလေးချုဝ်၊~ပခေမခင်းယဝ်.။

။

3. မျူဝ်းကခင်ဂျိုဝ်းသုင်းဂေး၊ မခင်းကိုခင်မာ်၊ ဗေးလိုင် မေ့ခိုင်ခိုင်ရှင်ဂျေ၊ ကူခင်းရှခင်းတေ။
 ယဝ်။- မျူဝ်းကခင်တင်းဂိခင်ဝါခင်ဂေး၊ ကူခင်ထါခင်းတင်းလေး ခမ်းဗိုင်ခင်းကွံ၊ ထေးပတ်း
 ထုဂ်၊ လွံလုခင်း~ လှိုင်၊ တပ်၊ နွံးယဝ်။- တခင်းခင်လင်၊ ဝုးသိုင်မုခင်ခမ်း လမ်းရှသုင်းပုး တြးတြး
 ဂျေးဂျူး ချတ်းဗီဂူခင်း~ ဝူရ်၊ ခေ၊ ॥

4. တေးယ၊ တေးယ၊ မှု၊ ဂုရုခေး၊ တေး၊ သေး၊ ပာပ်၊ သတ်။ တဝု၊ လေး၊ ဂ ကေး၊ သလေး၊ ဂ
 တင်းထိုဂ်၊ ခမ်းဂျေ၊ ~ ရခင်လိုင်ယဝ်။ ॥ ခင်လေးထုးခိုင်၊ ဂိခင်၊ လဝ်းယူ၊ တမ်း၊ ဝိမှု၊ ဂုတ်တု
 ရသေ။ ခိုင်၊ ငါခင်၊ ဝူရ်၊ သု၊ ဂီ၊ ရ လာပ်းလိခင်မြေ၊ ~ ယမ်းခခင်ယဝ်။ ငလး၊ - ငင်းသိုင်တင်းခွံ

ဂျေးခေလော့ဂှ်တြး ခုလ်,ဝါင်းပခ်~ ချတ်းတၢခ်,ယဝ်။ ၊ တၢခ်းတူလ်းလူတိဂ်.ထိဂတွခ်း
 ယွခ်းလးမိဂ်းဂုခ်းတခ်~ လိုင်,ခေ, ဂိဂ်းလိုဝ်း သင်,ဗေ ပတိဂပုတ်တၢ,ခေတွခ်းယဝ်။ ။
 ၅. ဂိတ်းခိုဝ်းဂိတ်းခွါဂ်း လိုင်,မါဂ်းသူးလၢပ်, သပ်ပဂၢ,~ ခေဂျေးဝံ.ယဝ်။- ပိခ်ဂှ်တင်းလံခ်း
 ချင်း သိင်တပေး~လိုင်,ခွခ်းတေ.ယဝ်။ ၊ မခ်းယင်းဂှ်ခ်းသိင်လင်သတၢင်း ခေခ်းခါင်းသိင်
 လၢပ်တြး ခေခ်းဂျူးပုခ်.တွခ်းဂေး~ ဂျေ,လု,တေ.ယဝ်။- မခ်းယင်းပါဂ်,လၢတ်း မိခ်ဂုခ်,
 ဗေတဂၢ,~ ခဝ်ခ်း တေ.ယဝ်။ ။

၆. တေးခံ၊ ကခင်ခင်၊ သီ၊ ထုတ်၊ ရှေးတမပုတ်ထု၊ ~ ဖြူးခခင်၊ - တင်းလင်းတင်းရှာခင်ဂင်မခင်း
 မိုခင်ဂခင်ကခေး ကမ်၊ ထူးချူး ~ တင်၊ လွင်း၊ တေးယပ်၊ ၊ ကခင်ခင်၊ ရှမ်းလုံးခိုင်ရှမ်းလမ်းပူး
 ရှေးကမူး ~ တေး၊ ခံ။ - ရှုံးတင်းမီးတင်းရှင်းခိုင်၊ ရှေးတမသီ၊ ထုတ်၊ မြတ်၊ ကရု၊ ~ သုင်တွခင်း
 တေးယပ်။ ။

၇. ခွံလွင်မိုဝ်၊ ကခင်သုခခေတ်၊ ပံ၊ သိုင်၊ သင်းခခင်၊ ထု၊ ~ ဝခင်းခခင်လေး၊ - မခင်းယင်းရှိုတ်၊ တင်းတ
 ပေးဖြူး လေးလွမ်းဂခင် ~ ချတ်၊ တခင်း၊ တေးယပ်၊ ၊ ယမ်းလိပ်ယင်းရှိုတ်၊ သြ၊ ခပ်ရှေးတမ

မိုဝ်းဝခင်းခခေ်~ ငလ,ယူ,ငလး။- ဝိုဝ်းရှေ့,လှ, တီးပ,ဂုခင်လုဂ်းခေ်. လွတ်,တူဝ်းလမ်,ပူ,~
ဂုခင်းကာမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

၈. တေးခေ်.၅းရှေး တဂ်းလံးပြတင်း ပူ,တိဂ်း၅းရှေ့ယိုဝ်း ခေတူ,~ပူးဂခင်တေ.ယဝ်.။-
တင်းဂးသွင်သမ်ပီမိုဝ်း ရှေ့ခင်တူခင်လုခင်ပဂ်,သုပ်းခခေ်~ ခပ်.လာတ်းတေ.ယဝ်.။ ။ ခေ်ငလး
ပီခင်ခင်,လိဂ်းလွမ် သမ်လိမ်သုင်းပး ခြးမိုဝ်းဝခင်းခခေ်~ ကခ,ယဝ်.။- မိုဝ်းကခင်သုခခေ်တီး
ပံ,ဗေတ်,လဝ်းခခေ်. မခင်းလဂ်းတေး.ရှမ်းမိုဝ်းခိး မိုဝ်းလာတ်းဗေဝ,~ ဂွတ်တ,ခိုဝ်း" တေ.ယဝ်.။

။

- ၉။ ခံလေးပွန်းခိုင်း၊ မခင်းလင်း၊ခလင်း၊ ကလိင်း၊တေ၊ယွတ်း လင်း၊မြတ်းလွှ၊~ ဖြူးတေ.ယဝ်။-
 ဂိုင်း၊ဝုးပတိဂ၊ပုတ်တ၊ ခေပခင်ဗေင်ဂဝ၊ ဂွတ်တ၊သိုပ်၊ရှမ်းမး~လတ်းခးတေ.ယဝ်။ ၊
 ဝုးကခင်မခင်းတင်း ပျူးမုခင်တခင်းခွင်းခိုင်း၊ဖြူး~ မြတ်းလွှ၊ယဝ်။- မခင်းဂ်ခင်၊လတ်းခင်၊
 ခေ.တီးခး~ ကမခင်၊ကဂခင်၊ငိခင်းမး တေ.ယဝ်။ ။
- ၁၀။ မိုင်းကခင်ကလိင်း၊တေ၊ယ သိုပ်ပသုတ်င်း၊ မုင်းလူဂျာခင်၊~ လိုင်းလင်းတေ.ယဝ်။- ငင်းသိုင်း
 လင်း၊ တင်းခိုးခေပခင် တပေးတင်းလံ၊ ရှမ်း၊မေးတင်း~ လတ်းသိုင်းတေ.ယဝ်။ ၊ ဝုးတီးရ

ရှာခင်းတင်းလံ၊ လွှမ်းခင်းဗွမ်းရှူးရှင်း~ သိမ်းခါးခင်းခေါ်။- ရပ်လင်းရှိုးတင်းခွတ်၊ခိလ် ရှမ်း
တင်းတုန်ခိတ သုခိတ မိခင်းလှိုင်းသတ်တဝါ၊~ ခင်းတွင်းတေယပ်။ ။

၁၁။ ကခင်းတင်းမားကင်းခင်းရပ်လင်းပျ ပျ၊တိမ်းရှ၊~ ရပ်းတိုင်းလမ်း၊- မခင်းမိခင်းတိုင်
လှိုင်ပံးပီး ငါးရှိုးရှူးခင်းလံ၊ တင်းပွဲပွင်ကပ် မှုထာခင်းခွတ်မခင်း ရှိတ်တင်းကင်းရှင်ယိုင်း~ ကမ်းပံး
ရှုလ်းခေါ်၊ ၊ ဝလီ၊ရမ်း တိုင်မခင်းခင်း ယင်းတင်းယိခင်းပိခင်း ရခင်းဗံသံခိပ်ပျးဗံး ဝံးတွင်း
လှိုင်းလိတ်းမိုင်း~ မပ်းဗျေတေ ယပ်။- တင်းရှိုခင်းပိခင်းမပ်း လုမ်းလပ်းဝါယေ ထာတ်းထုတ်၊
တိုင်တိမ်ရှင်းခင်းထ၊~ သေဝခင်းတေယပ်။ ။

၁၂။ ခင်,ခင်,ခင်,လင်းခင်းလင်း၊ သုခခင်းလင်း,ဝင်းလင်း,ထူး~ ကြိုးတေ.ယပ်.၊- မခင်းလင်း,
 ခိုခင်း ခေခေလူကရှင်း ခိုခင်းဝင်းခင်းခင်း ပြခင်း,လင်း~ လင်းလင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ ခင်းခင်း
 သိင်လင်းလင်းရှင်း ပေးသေလင်း" ယင်းခင်းမင်း~ လင်းခင်း,တေ.ယပ်.။- ပတ်ကပတ်တင်းခင်း
 ခိုခင်း,ခင်း.လင်း,လင်းခင်း, ခိုခင်းပူခင်း သိင်းတိုင်းလှိုင်းခင်း,~ ခင်းတင်းတေ.ယပ်.။ ။

၁၃။ ပိုင်း,လင်း,လင်းတေ.ယပ်.ခင်း ခိုခင်း,လင်းခင်း, တပိုင်း,လင်းခင်း,~ တင်းလင်းတေ.ယပ်.၊-
 သင်းမင်းထိုင် ခိုခင်းလင်းတင်းခင်း ပူခင်းတင်းခင်း ခိုခင်း,တိုင်းခင်း~ ခင်းလင်းတေ.ယပ်.၊ ၊
 ပိုင်း.သင်း.တင်းခင်းခင်းခင်း ခင်းသိင်းသိင်းခင်း လှိုင်းမင်းခင်း,ခင်းတင်း~ သိင်းခင်း,တေ.ယပ်.။-

15. ခင်လေးကလိင်၊တေ၊ယျ ကပမေ၊ယျ မၤ၊သမ်ပုတ်ထ ကထွတ်းတီးလု၊ခင်၊~ ဩးတေ။
 ယဝ်။- ငဝ်းသိုင်လင်၊တန်းခေပေခင် ပိုင်ကခင်သမ်လိမ်ဗီဂူခင်း လူမ်းလူခင်းထွမ်၊တြး~ လဝ်း
 လတ်းတေ။ယဝ်။ ၊ ပေးယင်းပိခင်တူဝ်မူဝ်းလွ် မီးလွ်တေတး တူဝ်းဂေးလု၊ခင်၊ထူးပူး~
 ထူခင်းရူ၊ယဝ်။- သတ်တသဗုင်၊ ဂူဝ်းဝခေံ ကခင်တန်းကမ်၊ယုမ်၊ကမ်၊မတ်း တြးတေ၊လဝ်း
 လတ်းဂွံးမွဲသုခခေတ်းပြီ၊ပြီ၊~ တန်းမဝ်၊ကပ် ဂွမ်းလဝ်းယဝ်။ ။

16. ပျိုင်၊သေခေံလမ်။ ကမ်၊ခမ်ဂေးဂေ၊ လုရေ၊ကပ် တုရေ၊ယေးလဝ်းထမ်မ ကရသု၊ပိုင်ခင်း
 မတ်း ပိုင်ရူ၊~ မှိုင်ခင်ခင်လေး၊- သတ်တဝု၊သဗုင်၊ဂူဝ်းဝခေံ ကခင်ကမ်၊ကပ်ဂွမ်းလး" ဂွံးမွဲ

လင်းသုး၍ သိင်္ခုခင်မိုင်း ဂီခင်,လင်းကခင်~ ကမ်,မတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ငင်းသိင်္ခုခင်ဂံ
 တုလ်းဝုလ်းကချင်း သေးဂွင်းပခင် လင်ဂူင်ဗူး ဂွင်းမူးလင်းလွမ်းဂခင်~ ဂမ်,ဗခင်,တေ.ယဝ်.။-
 ကချင်းသုခခေတ်း ကမ်,မတ်းကမ်,ယုမ်, ထမ်,မေ,ခလိုင်,တေ,ယကထွတ်း ယွတ်းလင်းဂခင်
 မခင်,~ လွှဲမခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

17. ပိုင်းခံ. လိုင်းတင်းကချတ်းကမ်,ထိုင်း ကမ်,ခိုင်းကခင်တလေ, ဗူဝ်,မင်းပိုင်,ဂခင်,~
 ဗူးတေ.ယဝ်.။- သမ်.ဝုးတင်းခွ်းမီးလမ်တင်းတိခင် ဂိခင်လွမ်းတင်းလင်သိင်္ခုလပ် ဗီလွှဲဂခင်းလွှဲ
 မုခင်ခမ်းဂွခင်,တင်းမုး~ လိုင်လွင်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ကတင်းတပေးသိင်္ခုလပ် သီခပ်လွှဲဗီလွှဲဂခင်း

တတ်းရှုခင်းချွတ်းတြး~ သာခင်,လှာခင်, တေ.ယဝ်.။- တပေးပြီ," ကာရှင်,ကမ်လှာခင်, ကမ်,ယုမ်,
ကမ်,မတ်း သုခခေတ်း တေ,ဝတတ်းတူင်းသာခင်,~ ယင်းလံးလေးခိုခင်းယဝ်.။ ။

၁၈။ လုင်းမခင်းသုပုတ်တ ကိုင်,သေ.သးတေ,တေ,ဝတှ လင်းပြပျ,တိမ်းရှး ခိုင်,ရှးသေပွင်း
ကမ်,လံးမုင်းမခင်," ~ လွှဲခင်ယဝ်.။- ကိမ်းတင်းလုင်းမခင်းလိမ်းသဝီ, ဝုရ်,သးရီ,ပြေ, သုခ
ခေတ်းခခေ. လွမ်းရှိတ်းတပေးတြးသေလံ၊ ကခင်ဝးလင်းတမ်းပြပျ,တိမ်း ရှးတခင်းခင်းတြးလး"
ကမ်,လွခင်းရှခင်~ ဝေလွတ်းတေ.ယဝ်.။ ၊ လင်,ဝးထမ်,မခခင်,ထ, ယုမ်,ယးမီးလး" တြးလင်း
တေလွတ်းရှးပခင်~ ပီခင်ရှင်မင်,တင်,တေ.ယဝ်.။- လင်,ဝးတပေးတေ,သွင်လင်း လးရင်း

ဝါင်းကမ်းခင်း၊ သိမ်းသွင်သင်း၊ခေ၊ သာမ်သိမ်းရုဂ်၊တေ၊ ပုဂ်၊ခေ၊၄၄မိုခင်း၊ယူ၊ပုခွင်းလီခင်းခွင်၊~
 ဂံထမ်းတေ၊ယဝ်။ ။

၁၉။ ခင်လးပိခင်းခင်း၊ကလိင်၊တေ၊ယူ ကပ်ပမေယံ ပတ်တိဂပုတ်တ၊ ခွဲပြပူ၊တိဂ်း၄၄ပွဲ၊လတ်း
 သဗင်၊~ ပွဲလမ်းတေ၊ယဝ်။- သတင်းထာခင်းပေးလင်ထိုင် ဂုခင်းဂုခင်း ဂုခင်းဗခင်းဂုခင်းမီး
 သထေးခပ်သိင်ရှမ်း~ လွတ်၊သိင်းတေ၊ယဝ်။ ။ ဗွဲဂေးမွင်း၄၄ခင်း ဝခင်းကခင်းသိင်လတ်တန်းမေး
 ပူးမုခင်းတခင်းခွင်း လွတ်းဂုဂ်းရှမ်း~ လုတ်းခင်း၊ယဝ်။- ဂု၊လဂု၊ပြ၊ ဝုဂ်၊သု၊လီ၊ပြ၊ သု၊

ဝတ်ထိပြေ၊ သုင်းပြေ၊ထွင်၊မွင်းလင်း၊ လဝ်.ကိတ်၊ခမ်းလှိုင်းယိုင်၊~ မွင်းဝခင်းမွင်းခိုခင်းတေ.ယဝ်။

။

20. ခံလေးပေးကခပ်ပခပ်၊ခွပ်းလပြေ. ခေ.ခ၊ ခေ၊ရီ၊ဗွမ်.ရှုတ်းမှိုဝ်းကခိုင်၊~ တခင်းမးတေ.ယဝ်.၊- ခင်၊ကခပ်ရှုမ်းခခပ်ခင်းမခင်း လီခပ်ဗောင်းပိုင်ခခပ် ခေပခပ်ရှုခင်းငိခင်းဗွမ်၊လဂး~ ခပ်.လၢတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ရှိတ်းကခပ်ခခပ်သိုင်ဂး ဝးခပ်.လဂး~ မုခ်.သ၊ယဝ်.။- ရှိတ်းရှင်လိတ်.ခ သုမုင်းလိင်းတိတ်း ပလၢတ်းလှူဂှ်၊~ ရှခပ်လိင်းတေ.ယဝ်.။ ။

21. ကရွှင်းသေ,ခရ, ပတိခွံ,ခခေ. ထာခင်းပေးခွံ,ခိုခင်းခတ်.ရှင်းဗလခင်း,ရုပ်းတေ,ဝု,~ သိမ်း
 ရှူးတေ.ခေရ,~ ခုခင်းဗီယင်းကခင်းခိုခင်းလှင်း ရှင်းသိင်ဝခင်းခခေ ဝံးတြး~ ရီခင်း,လင်းယဝ်.။-
 ငင်းသိင်လင်း,ဝု; ရှင်းခင်းခင်းရှာခင်း မိုင်းမိုင်း.သု,~ ပတိဂု,ပုင်းတု,ခခေ.။- မခင်းရီခင်း,လေ,
 လာတ်; သုခခေတ်းမိုင်း.သု,~ ရှမ်းဗင်းတေ.ယဝ်.။ ။

22. သုခခေတ်းသမ်သိုပ်, လာတ်းပိုခင်းတဂု,~ ကမူးယဝ်.။- ရှင်းမိုင်းတင်းရှင်းခင်းကပ်ရှမ်းသွင်
 တုခင်းရှာခင်း ကယု,မုး~ ထာင်းပိုင်းဝံ.ယဝ်.။ ၊ မိတ်.တု,ဂုရုခရ, လှိုခင်းရှာင်းခခေ. ကရွှင်းလှင်း

တြး~ သုမေျယဝ်။- ခင်းခိုင်းလင်းလင်း၊ ကွင်း၊ နင်း၊ ရင်း၊ တ၊ လတေ၊ သ ကရီ၊ ခင်း၊ သွမ်းတေ၊ ~
 ၅၊ တုင်းတေ။ ယဝ်။ ။

၂၃။ ပိင်တပုတံသွင်းတေ၊ သပ်၊ ပေ၊ ယဝ်၊ လွတ်၊ တုင်း၊ လှီ၊ လေျ၊ ~ ဝါင်းချးယဝ်။- သိင်လင်လင်း၊
 တင်း လာတ်၊ လှီး ပတိရ၊ ပုတ်တ၊ ချင်းခပ် ရှာခင်းသး~ သူ၊ ငှတ်၊ ဝံ၊ ယဝ်။ ။ ခင်းလေး၊ ခင်းမိုင်း
 တင်းလံ၊ ဂှိုင်းခင်းသတင်း မြတ်၊ ြး~ ချသု၊ ယဝ်။- ဝါးကခင်းသုခခေတ်၊ လေ၊ လာတ်၊ လေ၊
 သေ၊ ပိုင်းတင်းမူ၊ ~ လံမးတေ။ ယဝ်။ ။

24. မိုဝ်းခေံ.မိုဝ်းခေံ. ပတိဂ်ဂုပုဂ်တု သင်ဂေတမတန်းပြပု,တိဂ်း ၅၂ခေံ,လာတ်းထွင်,သူ,~ တခင်းမးယဝ်.|- လင်,ပိခေံမင်းဂြီး လူးထီးခေံထီးတင်းလူင် လံခေံတင်းဝိုင်းသူ,ဖြး~ တွခင်း လဝ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ခေံလးငင်းသိုင်လမ်ထိုင်ချင်းမခင်းရုာခင်း ပတိဂ်~ ပုဂ်.တု,ယဝ်.။- တပေး မခင်းတင်းသိုင်; ဂမ်းဗွင်းထီမ်ခေံ.သိုဝ်,တီးပတ်းဗိုင်း; ဂမ်းဗွင်းလီခင်းဂုာပ်.လဝ်းတိဝ်ဂွ,~ ဂွင် တင်းတေ.ယဝ်.။ ။

25. မိုဝ်းခေံ.သြ,ပတ်တိဂ်ပုတ်တု,ဂေ; ဂွံးယူ,ဂွံးကမ်,သု,~ လး"|- မခင်းဂေ;ဂြိတ်းခေံ,လုင်း သေချင်းမခင်း လခင်းဂခင်းဂျိုဝ်,ဖြး~ ဂုာပ်.လဝ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ သုတေ,ကိဝ်လူင်ကိဝ် လင်ဂုာင်း

မခင်း လခင်းဂခင်းခါဝ်,ပူင်ချူး~ တိုင်ဂွဲ,ယဝ်။- ကပ်တင်းသင်,ဂခင်းရှတ်.ဝံးလီင်; သင်းပိုင်,
ရှခင်း ပူခင်းခေ,ခိုင်;ဂီခင်း,ဂီခင်း, တိဝ်းလီခင်း;တိုင်ဃေ,~ ပေးပူခင်း.သမ်ရှုလ်,သမ်ရှင်းတေ.ယဝ်။ ။

26. လင်,တန်းဂွဲ,ထူပ်း ငိုပ်းငပ်းဂီခင်းတိဝ်.ဝံ.ထီးခိုင်; ဗိုတ်.ခပ်းသွဂ်.သိုင်,ရှင်းသေ,ချူး~ ပွဲ,
တူဝ်ယဝ်။- ကပ်တင်းကောဂလီ,သင်,ဂခင်း သခင်းဝံခင်းမခင်း ရှုမ်,ရှုမ်းရှုပ်~ ရှေ့,ဂပ်းမခင်းယဝ်။

၊ မခင်းယင်းချုတ်းလွဂ်. လပ်းဃေမေးသပ်းသွဂ်,ခင်းတူပ်~ ရှုပ်ခေ,ယဝ်။- မခင်းဂေးလင်,
ဝုးဂုးခင်းယဝ်.လင်,လွတ်း ဗွဲကမ်,ရှုတ်း လွမ်းလီင်,ရှုင်းယု,~ ရှခင်းရှပ်းတေ.ယဝ်။ ။

27. ခင်လေးပီခင်ခင်,ကလိင်,တေ,ယ ကပ်ပမေ,ယျ မှာ,သမ်ပုတ်ထကထွတ်; ဗေဂဝ,~
 ဖြူးလေး၊- သိင်လင်တူဂ်းထိုင်ချင်းမခင်းရှာခင်း တပေးတပါခင်း ထပ်,လံမး~ တွခင်းလင်း
 တေ.ယပ်.၊ ၊ လံတူခင်တပေး ဝိုင်းဝေးငင်းသိင်သိခွင်း မြတ်းဖြူး~ ဝခင်,တ,တေ.ယပ်.။-
 ဂီခင်,လင်းထမ်ခင်းတပေးပတိဂ၊ ပုတ်တ,၊ သြ,ထပ်းသူဂွ,~ တင်းလွ်ယပ်.။ ။
28. ခပ်ဂေးလွင်,ကမ်,ပံ.ရှပ်.ရှပ်,တေ,ခရီး ကူးရှပ်,ဝွင်.ယွတ်းလင်းမြတ်းလွ,~ လခင်းဂခင်းခး
 ရှပ်- သိင်လင်ချူးမးဂင်တင်းယမ်းခခင် ကမ်,ထုပ်းမခင်း~ တီးခးရှပ်လင်း၊ ၊ ငင်းသိင်ဂေးဝး

ကခင် ကမ်,ရှခင်သြ,ခိုင်းသူ တခင်းလှိုမိုဝ်းယမ်းဝခင်း~ ဂှပ်.တေ,လေး။- သူလမ်းလွမ်းရှင်.လွမ်း
 ရှိုင်း သြ,ပတိဂ, ပုတ်တ, ယ,ပံးလဝ်းဗုင်းပေ,~ ဗိုင်မးယဝ်။ ။

29. ခံလေးဂပီ,ဂရဂ သ,မခေ,ဂှးဂေ.ဂှး ကခင်ရှိုပ်းလီခင်းခေ,ဝေ,~ ရှမခင်းတေ.ယဝ်.၊-
 လိုဝ်းသွင်ဂှခင်း သမ်ဂှခင်းလွမ်းကခင် ရှမ်းရှခင်လခင်းကခင်း ရှ,ရှမခင်း~ ကမ်,လီင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊
 ပေးလမ်းကပ်ပံးကပ်မး တင်းခွ် ရီခင်း,လမ်းလှိုဝ်လှိုဂှခင်း ရှိုပ်.ဗွ်မခင်း~ ဂှ,ရှိုးဂှ,ရှ,တေ.ယဝ်.။-
 ရှကမ်,ပေ.လံး ခိုခင်းဝံးခိုခင်းလဝ်း ရီခင်း,လဝ်းပုတ်.ထ,~ မုခင်းခမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၀။ ခင်္ခလဒ္ဒကလိင်္ဂ၊တေ၊ယ မဂ္ဂ၊သမ်ပုတ်ထ ဂီခင်၊လင်း၊မြတ်းလွှ၊~ ဗုဒ္ဓင်းကားလေး၊- လင်၊
တန်းခေ ပခင်တပေး ခိုင်းမခင်းတူခင်လှိုင် လွမ်းရှုတခင်းရှိုင်း မာန်၊ရှိခင်လား~ ရေးရှုလှ်း
လမ်းယပ်။ ၊ ကခင်ခင်၊သြ၊ ခိုင်းသူ ယမ်းလိင်္ဂရှင်ရှင် ကပ်လှိုင်လခင်းဂခင်း ခိုင်းမခင်းမိုင်းမီး
မိပ်းတူင်ရှုမ္မာ တမ်းတေးရှု~ တွင်းတ၊ယပ်။- လင်းလင်၊လိမ္မာ၊လာတ်း ဝုးသိုင်းခင်း ရှ်းမ္မာ
ရွှ၊~ ရှုမားလမ်းယပ်။ ။

၁၁။ ခင်၊ခင်္ခလိင်္ဂ၊တေ၊ယကထွတ်း ခွတ်၊ယွတ်းခေ၊ယ၊~ ခေပျိုးတေယပ်။- တပေးခိုင်း
မခင်း လခင်းဂခင်းယမ်းလိင်္ဂ ခိုင်းတင်းပ၊လှိုင်လား~ ရွှ၊ရှိပ်းတေယပ်။ ၊ လင်၊တန်းလံးရှုခင်

တခင်းကခင်သီင်လၢင် ခေပခင်ခင်းမခင်း လၢတ်းလၢၤ~ဝဲ,လၢၤ,ယၢ်.။- လၢင်,တၢ်းယၢ်,ခင်းတီး
ပၢ်,ထမ်း လံးလီင်မုင်းသြ,~ ခမ်းယၢ်.ကေ.။ ။

32. မခင်းဂေၤပၢ်,ဝဲ,တီးတိုဝ် ဂၢ်းမးယု,တီးတၢ်းခံး ခပ်.ပံးခီၣ်,~ ဂံးတုၣ်ယၢ်.။- ယင်း
ကခင်မးတီး သင်းတုၣ် မိပ်ပွမ်းငွမ်းခွခင်း ခင်းယုလၢခင်း တီးတုၣ်,~ သိုဝ်,ဂၢ်းဝံ.ယၢ်.။
။ ယၢ်လိပ်မိုဝ်းလွမ်း ခင်းဂၢ်ဝံး" ယု,တီးတုၣ်~ ချၢင်,ခေ,ယၢ်.။- လိပ်ခွခင်း,လွင်,ဂၢ်ခး
ကမ်,ဝဲ,ဂၢ်းလၢင်း ယု,တီးခပ်.တေၤလၢတ်း တီးဂၢ်းကၢၤ,~ ဂၢ်းဂၢ်းလၢင်းခေ.။ ။

၁၃။ ပေးရှင်းခပ်.လာတ်းတူဝ်ဂဝ်, လေ,ကုပ်,ယွင်းရှိုးပေးသု,~ ရှင်းရှင်းခခေ.၊- ရှမ်းခေ.မခင်း
မဝ်ရှါလံ မိုဝ်းလွဲလး" ယူ,ရိုတ်းသင်း~ ဝါင်းရှင်းလမ်းယဝ်.၊ ၊ ပေးရှင်းလံးဝိခင်းယဝ်.
ခပ်လင်းကပ်ပံလံခါင်း ရံယါင်းခေးရှမ်းရှင်း~ သိုပ်,ရွဲ,ယဝ်.။- ကခေရှင်းလာတ်းခေးလိမ်းခခေ.
ပိုခင်းတင်းတိမ်းပိခေခေးယွဲ, သမ်. သွဲ,ထီင်းခခေခေး~ လံခါင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၄။ လင်,ပိခေရှိုးရှေးရှိုးပိုခင်းလံးရှါလိင်း ရှေး,လု,~ သတင်းယဝ်.၊- ယမ်းလိပ်လိပ်ခခေလိပ်ခခေ
လံခေး ပိခေပွဲးပိခေလမ်းရှင်းရှင်း ရှေး,ရှင်းရှင်း~ ရှိုးပုးဝံ.ယဝ်.၊ ၊ ရှိမ်းဝုးတင်းပွဲးပုးမုခေ

တခင်းခိုင်း ပြသတင်း~ ရှေ့၊လှ၊တေ့ယဝ်။- တေးခေ့ထိုင်တီး ကလိင်၊တေ့ယသခေ့တင်း
ခင်းရှုတ်းဝိရှု၊~ ရှင်းပံးယခေ့ရှင်း လမ်းလေး။ ။

၁၅။ လိုင်းတင်းခေ့သွင်းခေ့တီး ပံးခေ့ရှု၊~ ရှင်းလှိုင်ယဝ်။- ဝေးခေ့သုတေ့ပံးမိပ်းပံးသုင်း
ပုင်းကွင်း ယူ၊တခင်းလှိုင်~ လင်းလင်းတေ့ယဝ်။ ။ ရှင်း"တုဗီ ရခေ့လိလင်းမး ခြေးလိင်၊လိင်း
လှိုင်~ သေ့၊ရှု၊တေ့ယဝ်။- ကခေ့တင်းခင်းမခင်း ယု၊ပံးလတ်းရှုခေ့၊ တေးရှုခေ့လင်း ကမ်းရှုခေ့
မုင်းရှုခေ့၊~ ယင်းမင်းရှုတ်း တုလှိုင်တေ့ယဝ်။ ။

၁၈။ တေးခံ့ပိန်မွဲး တိုတ်လၢၣ်း လၢၣ်းလွင်,တခင်းလွင်ခိုင်းလခင်ဂွၢ်,~ ပေးတံၢ်ဂေး ဂးတၢ်း
 ဝံလွင်တၢ်းဂၢ် တၢ်းမွဲး တၢ်းဟ့ၣ်လွမ်,လံး" ကမ်,လံးတေ.ယဝ်.၊- တခင်းလွင် တခင်းခံၣ်ရၢခင်းခေ
 မး လၢၣ်းလၢၣ်းလမ်တံး~ ဝံးဂမ်ယဝ်.၊ ၊ မွဲးလၢၣ်.မိုဝ်းလၢၣ်းမိုဝ်းလၢၣ်း လၢၣ်းမၤတံးကလိင်,
 တေ,ယုခံး~ခေးဝခင်းခမ်း ပခင်ဝခင်းလမ်.ယဝ်.။-

၁၉။ ခံၣ်လး လဂီယု,ဂေး လင်,တၢ်းပြၢခင်,လၢၣ်း ဂီခင်,လၢၣ်းဝူင်.ကထွတ်း ဗုင်းဂၢမ်,မူဝ်းဂေး
 လး၊- တေးခံၣ်သြ,တူခး ဗုလူင်လၢၣ်းလင်ခိုင်းမခင်း မၢ်,ဂီခင်တေး~ လွင်,မခင်းဝံ.ယဝ်.၊ ၊

ဝါးတီးလိက်လွမ် သာမလိမ္မိဂ္ဂုခင်း မြတ်းတွခင်းဂေး~သြ၊ခးခေး။- သြ၊တူခးခေံ။ ဝလီ၊ဂါမ်၊
တူဝ်ဂဝ်၊ သူပးကိက်၊လိခင်း သတ်းရှင်းဂျါမ်၊မ၊~ထိုင်ခင်းတေယဝ်။ ။

40။ ခံလေး၊ ကလိင်၊တေယျ မှ၊သမ်ပုတ်ထကာထွတ်း မခင်းယွတ်းဗော်ဂဝ၊~ဗြေးယဝ်။-
သိုင်လဝ် တန်းခွဲးယွခင်းခေ ဗေပခင်းကချင်း ဂူခင်းခိခင်းဂူခင်းဂိုင်း မခင်းမေရှ~ မဗူးမိုက်းတေ
ယဝ်။ ။ ငင်းသိုင်လင်၊ တန်းခေပခင်း ဂူခင်းမိုင်းဂူခင်းဂိုင်း ခခင်းရှခင်းခေးတြး~ဂ၊ထ၊ယဝ်။-
ဂိခင်းလင်းခိးလူဂ်း ကထဝိလ၊ယ ပိတ်၊ယိုင်း သမခင်းခေ၊ချင်းတေယဝ်။ ။

41. ကာခင် ဒိပ္ပစက္ခု သုမုင်းသမ်ယခင်,ဗေ ပုးခရေဂေ,လွှာ,~ သုင်းပုးခခေ.ယဝ်.၊- အာသ
 ဝိက္ခယ ညဏ်ကပ်လိမ်ဂင်ရှား ခင်းဂံလှိုင်းမိုင်း လှိုင်းခပ်ခင်းလိခင်ငးဂုံး တေ,ထိုင်မး~ထပ်း
 လှမ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ပုပ္ဖနိဝါသရှေ.ပုဂ်ပသတ်တဝ, တှပ်လှိုပေးမခင်းမီးလှို ငိမ်းကေးရှင်းငး
 ပုး~ ခခေ,ထု,ခခေ.။- သေးပုဂ်ပဂံခခေ. လှိုင်းဂွခခေ,ခခေ.ဂုသှပ်, ကဂုသှပ်,မု,လလတေ,
 ခခေ,ဂိုင်းခခေ; လင်းလိင်,ရှခခေ,~ သင်းလင်း တေ.ယဝ်.။ ။

42. ဥပ္ပခါပုဂ်,ကွခခေ, မုတ်.ကွခခေ,တှိုင်းခခေ; ခုတ်းယု,ပိုင်းခခေ,ယု,~ ဂူးလိခခေ.၊- ရှေးပုပ္ဖ
 ကံခခေ. ဂမ်,မခင်းပခခေ,ခခေခင်းခပ် ဂှိုတ်းဂိုဝ်ဗေးမး ဂုင်,မုခင်းသိခခေ~ လင်းလိင်,လမ်.ယဝ်.၊

၊ ကြိုးကပ်ကြိုးခံ၊ ပိတ်သမ်းခိုင်းမခင်း ပံးမိပ်းပရကိပ်းပရကွပ်း တွပ်းတူပ်မေးခိုင်း မိပ်းတိုင်း
 တခင်းလွှဲ တမ်းရှူးလိခင်း သွက်ယူလမ်း။- အာသံအင်္ဂါရစ်ဖျာ ချူဝ်၊လွှဲ၊ လင်ရွှဲ၊လဂျဝလ၊
 လ၊တိချိတ်၊က၊ခေ၊ ချိတ်၊ခွက်၊ တိုက်၊လမ်းပူ၊~ မခင်းတေးတက်၊ငါခင်းလူးခွခင်း။ ။

43. ဝ၊တီးသတ်၊တဝ၊လုမ်းပလေလှိုင်း သိုင်းပိုင်းလံ၊မူ၊~မင်းပျူးခပ်ကူလှ်၊- ဝေ၊သ၊ရီ၊ပြေ၊
 တင်းကခင်း ခုခင်းခွခင်း၊ မျူဝ်းပခင်း၊သထေးသကြီး ခခင်းထီးရှေ့ခမ်း ထွမ်းကြိုး~ လင်းလွတ်း
 တေ၊ယဝ်၊ ၊ လ၊တ်းလူလှ်း ရှုပ်လွှဲပိုင်ခပ်တိုက်၊ထီးကမျူဝ်း လံ၊ယူဝ်းမး~ မိတ်၊သ၊ခံ၊။-
 ဝလီ၊ဂမ်ခပ်မ၊တ်း ပီခင်းခိုင်းခမ်း၊" ကမ်၊လီခင်းခေး မုတ်၊သ၊~ ရှမ်းပခင်းတေ၊ယဝ်။ ။

44. ခင်, ဂိုဏ်းကယွင်, သွင်, ငှင်းလွင်လင်း, နှင်း, ခုသင်, ခ သေးလုန်းလင်း, ကရု, ~ ရှာခင်းတေ.
 ယဝ်။- ရှင်းကခင်လွင်တခင် ခင်းရှင်းခင်းခင်းခင်း သိုင်းဂိုဏ်းလိဝင်းလင်း လူ, ပွင်တခင်း~
 ကမ်, လိုင်းတေ. ယဝ်။ ၊ ကခင်ပိုင်သုပင်းသုင် နှင်းနှင်း ဂိုဏ်းမိုခင်မူဝင်းရှင်း မြတ်, ရှာခင်း~
 ရှင်းပိုင်, တေ. ယဝ်။- ဥဒရိ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟ ဂိုဏ်းဝုလ်, နှင်း, လမ်း, တင်းပုပု, တိုင်း, ရှာခင်း,
 လင်းသခိုင်, ပုပု, နှင်းလမ်း. ယဝ်။ ။

45. ခပ်. လတ်, တဂု, ခုပ်ပမု, ခေ, ရှာ, ထွင်, ခိုခင်း သပ်တိုင်, ~ တိုင်းလွင်းတေ. ယဝ်။-
 ရှင်းမိုင်းလေးရှင်း ပိုင်ကခင်ကခင်း ထပ်ကခင်မု~ နှင်းမိုင်းတေ. ယဝ်။ ၊ ငါးခင်, သမ်ရှင်းလွင်"

တေးဂြိုး ယင်းမီးလျှပ်တချိုး~ ဝခင်းတုယပ်။- တီးယူပခင်းတုသီ၊ တိုင်တိမ် သင်းထမ်းရှေ့
သရ၊လှ~ ဂွခင်းခမ်းလေး။ ။

46. ခံလေး မိုင်းခင်းရှင်းမခင်းသိင်၊ရလ သုခိန်ခ တိုင်ယုတ်တေးပ၊~ မလိခင်းခံ၊-
မခင်းယင်းတုခင်းတိုင်လီ ဂွခင်းခမ်း ဝှပ်၊တမ်းတိခင်း~ ကမ်းပံးတေယပ်။- ရှေ့သရ၊လှ၊
လင်းတန်းယွခင်း ထာမ်ခင်းမခင်း ပေးမလိခင်း~ သိင်၊ရ၊လေး။- မွဲခင်းခေမ လူပမူလ
ပိုခင်းရှင်းလိုင်းသင်ဂ်၊ ကရဝှပ်~ ပခင်းမွဲလမ်းလေး။ ။

47. မခင်းဂေးဝုးကခင်ဂဝ်ခးခံ. ပိုခင်းရှင်.လမ်ပုတိ ယူ,သင်းမ္ဍးလး,~ ရုခင်ဂျီးတေ.ယဝ်.၊-
 ပေးရှေ့မုၼ်း လီလှိုင်လၢင် ဂၢင်လင်ခိမ်းလုင်း ယွခင်.ရှင်ဂှီး~ တၢတ်းခၢတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊
 တူဝ်လီဂွခင်ခမ်း ရှခင်ခံကိတ်း လူခိင်းမခင်း ရုခင်ကသီး~ ယးရှ့,တ။- မွဲးလမ်းယူ,လူရ်းဂဝ်
 လဝ်း ခဝ်းထိုခင်,ဗလီင်.သၢ်း ပုင်,လး,~ ရှးပွင်းဂခင်တ။ ။
48. ခံလးသင်,သီးလမ်. လှိုင်ဂၢကရပ်း သပ်ပရး,~ ခမ်မုၼ်းတေ.ယဝ်.၊- ထူပ်းသင်ပခင်တင်း
 မုလိခင် ဂိခင်လွမ်းတင်းလင် ခူပ်,ပီရး~ ထၢခင်းလံးတေ.ယဝ်.၊ ၊ လင်,ပီခင်တူဝ်ရှင် တူဝ်သုင်ပီး

မူခင်း ခိုဝ်.ကသုး~ မဂ်.ခေ,ယဝ်.။- ဝခင်းခိုင်းမခင်းယင်းလှိုင်းသူ, ခမ်းဝင်တုးယိဂ်.ရှင်းသေ,
ခူ,~ လှိုင်းမခင်းယဝ်.။ ။

49. ငိခင်းပိခင်ပလကားခုခင်ခိတ်းသား; ရှင်းယှိုင်းခိုင်းခိုင်း,ခါးခုခင်ပူ,~ မီးငုးယဝ်.။- ကခင်ခင်,
တူဝ်ဂင် ရှင်းဂင်ယမ်းလိဝ် ကမ်,လီဂိုတ်းတင်းတပေးခိုင်းဗွံ ငလ,ခးလုး~ ပိုင်းပိုင်းတေ.ယဝ်.။
၊ သဗေးဂင်တူဝ် ဂှိုင်းမီးခင်ကညိုင်း ပိုင်းမီးမး~ မါးခိုင်း,တေ.ယဝ်.။- တင်းကခင်ခွခင်ခွဂ်,
ဗါဂ်,ခိုင်းရှေ,ဝခင်,တု, ထိုခင်,ဗေ ဝလှိုင်းလှိုင်းပိုင်း,~ ပိခင်မခင်းဝုးခင်။ ။

50. ခံလေးဝခင်းခိုင်း၊ ရှေးသရ၊လ၊ မင်းရှခင်ရှင်းမခင်းသိင်ဂါလ မ၊ခမခင်၊ထွင်၊ ယုဂ်။
 ယိုတ်းခိုခင်း၊ ကျိုးခိုင်း၊~ ပီးတခင်ယဝ်။- ရှခင်းခင်း ယွခင်းထာမ်ကလွခင်း တူဝ်မခင်းလှခင်း၊လမ်
 ရခင်း~ ပံဝိုင်းတေယဝ်။ ၊ ဝုးတီးတူဝ်လီကုဂ်းလး ငးလိမ်ရှင်ရှီး သိင်ပီးတခင်း~ မာဂ်းခေ၊
 ခေ၊- တေးခင်းသင်ပိုခင်းခွဲရှ ကလုခင်းကလ မွဲးတဂ်းကင်းပြခင်း၊ရှိုဝ်ခိုင်း၊ ပိင်၊လှ၊~ ယင်း
 မီးဝုးရှိုဝ်။ ။

51. တေးခင်းမွဲးရှေးယု၊လှုဂ်းဂပ်လဝ်း၊ ခပ်းထိုခင်း၊ဗေ ရှမ်းလွင်းလွမ်းဂွ၊~ တင်းလင်လေး၊-
 သင်ပိုခင်း၊ ထာမ်မွဲး ကလုခင်းခင်းတူဝ်လဂ်းရေ လှခင်း၊ပု၊~ သင်တီးပိုခင်းလမ်လေး၊ ၊

တူဝ်လီုခင်ခမ်း ထၢမ်ခံကဉ်း ယင်းမီးသင်ငံးခါ,တေ.ယဝ်။- ကရေးသိကယု,ပေ ပေးဝုး
သင်ဗွဲ,တလုင်,တခု လွင်းပိင်,လု,~ တင်းမီးဂိုဝ်။ ။

52. မိုဝ်းခခေင်. ပခင်တုသီ,ရှတူင်တီးမ သင်ထာမ်ဂျေ,သဂျ,လဂျ,~ ဝခင်းခခေင်လး၊- ယာမ်းလိင်
မိုးလမ်. ပြးလူးသေပိုင်သေတင်း ဂွ်းဂင်ထာင်,တူဂ်းရှခင်~ လံးမုင်းလူးခေရး၊ ၊ ဂွခင်ခမ်းထာမ်ခင်
တူင်မဂျးဃံ၊ ရှာရှခင်သူပီးမခင်း ငွဂ်းခေရးခခင်~ ဂွင်.သီခင်,ယဝ်.။- သိုင်ပေးသိုင်းမေးမိုဝ်းဂွခင်,
ရှာင်ယွခင်,ရှတုပီး သီခင်,ဂွင်.ဝုး လင်ခင်ခင်,~ ရှင်းမခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

53. သမ်.ဝါးကားပာ၊ ဂိမ်းဝိမ်းတွင်. ဂွင်.သီခင်း,သိင်ထာခင်းလွင်ခိုင်း; ကူခင်းသီခင်း,~ ခင်းလွင်
 တေ.ယဝ်.၊- မခင်းမေးထာခင်းလွင်ဂေး; သိင်မေးခင်းခေး; လင်မေးဝွင်း" ကွင်း,လွင်းလွင်~ ပာ၊,ဂွင်း
 တေ.ယဝ်.၊ ၊ တူလင်းလူ ဂွင်းလွင် တူဝ်တိခင်းခင်းမခင်း တိဝ်းဝခင်းလွင်းလင်ဂွင်ခင်း သင်းခင်း
 လွင်~ ဂေး,ဝခင်း,တေ.ယဝ်.။- သိင်ဂွင်. လိုင်သိင်ပေးသိင်း; မေးမိုင်းဂွင်, ခွင်ခွင်,သဝ်,ဂွင်,
 သိင်ဂင်,ပေးဂွင်းသခင်း,~ မပျိုဝ်းယဝ်.။ ။

54. လင်,ဝါးလှခင်း,တူ ကား,သခင်း,မဝ်တူ, ကယူ,ကသင်း; ဂွင်းတင်းလွင်သခင်း,~ တခင်း,သပေး
 တေ.ယဝ်.၊- တင်းမေးလင်းလွင်တင်းဂွင် သိင်မပွင်း" မျိုဝ်းယွင်းကွင်း,လွင်ခေး~ ဂွင်,ဂွင်းဝ်.ယဝ်.၊ ၊

ပိုင်းခံကမ္ပူဝ်းမင်မင် တင်းလှိုင်တန်းမး ကပ်ရှင်းရှင်ပွဲး ကံးရှင်ငေး~ ဗွင်းပြခင်,တေ.ယဝ်။-
 ဝးခပ်ပင်တုသီ,ရှုလု,လု, ကု,သမ်,တင်းမခင်း လမ်ပူ,သိင်ဂုလ ကမ်,ရှမ်းလင်သခင်,~ သိင်မ္ပူဝ်း
 တေ.ယဝ်။ ။

55. ဝးတီးဗင်ဂဝုဂ္ဂတ်တုကူလှ်. တီးခံးကပ်ကင်းသုင်းမ ကေးဝု,တလင်းလတ်း ရှ်းမြတ်းရှခင်
 မခင်,~ တြးတေ.ခေေး- ဝခင်းခခင်ခုခင်ဂခင် မ္ပူဝ်းဗခင်သထေး သင်းရေးတင်းလှိုင် ထိုင်ရှင်
 သုတ်းငိမ်း သု,သိင်သုး~ လွတ်,တူဝ်းဝံ.ယဝ်. ၊ ငင်းသိင်လင်,တန်းမိုဝ်းတေးရှင်ရှင် ငင်းခင်

ခိုင်းခမ်း ငင်းယမ်းလှိုင်း ပိပ်ပျိုး~ချွန်းတခင်းယပ်။- ရှိခင်းလင်းမှိုင်းခင်းတင်၊ဝင်၊ ရွင်းရင်၊က
သင်၊သွင်၊တူင်း တူခင်းတခင်းခိုင်း ခပ်ပံ.ပါခင်း~ ဂျေးထမ်းတေ.ယပ်။ ။

56. ကင်းလင်း၊ပြတင်၊ခမိန်း ပျိုးတိုင်းရှုဂိုင်းရှိုင်း ပျိုင်းရှမ်းလေးပျိုင်းဇာခင်း~ တချင်းတေ.ယပ်။-
ရှုသိင်တခမ်း ရှိုင်းပိုင်လှိုင်းခိုင်း ပိပ်ဇံးလှိုင်းခင်းရှေးဇွင်း ကွင်းလံထိုင်း~ ရှုဇံး၊ရှုပျိုးတေ.
ယပ်။ ။ ငင်းသိင်လင်း တင်းတိုင်းမခင်းခုခင်းလီဇွင်းမှိုင်း မတ်းမင်းလှိုင်း~ တေ၊ဝါးယပ်။-
ကချင်းကမတ်း ခွံးပိခင်းခေတ်း ရွင်းဇသိင်း" ရှုခင်းရှု~ လေးရှုခင်းတေ.ယပ်။ ။

57. သိင်္ဃလျာဏ်လွတ်းခေးထမ်၊မေ၊ခေ တူခင်တင်းမိတ်.တ၊~ ဂျေးတြးတေ.ယဝ်၊- ထာခင်းပေး
 လင်ထိုင် ဂူမခင်းရုာခင်း ခွခင်းတခင်းကပ်တူဝ် လပ်းရှိခင်းခင်းရှမ်း ထွမ်၊တွင်းရှူး~ လိင်၊ခေး
 ဝံ.ယဝ်၊ ၊ ပတိဂ၊ ပုတ်တ မခင်း၊ချမ်းလိပ် ယိပ်လွင်လိင်းလွမ်း လံးတြး~ ထမ်၊မ၊ယဝ်။-
 လင်၊တန်းရှုလင်း ကလိင်၊တေ၊ယူ ဂေတမလင်း၊မြတ်းပုတ်ထ၊~ ပီခင်းတြးယဝ်။ ။
58. မခင်းလင်၊လွတ်းသေဗရ်ဂိတ်း ခိတ်းရှိပ်းရုာပ်းခင်းထ၊~ လပ်းခင်းတေ.ယဝ်၊- လင်၊တန်း
 ယေးမုခင် ကမ်းငင်းသိင်္ဃလျာဏ်တြး ရုာခင်းရှမ်းပိင်း~ ရှုလင်းတေ.ယဝ်၊ ၊ တခင်းခိ ကခင်းဝ၊

ယွခင်းထူပီးယွခင်းရှခင် သိုင်လၢဝ်တြး ယၢ်ရှ်းပိုင်လွံးတိုင်း~ ရှပ်.တေၤ,တေ.ယဝ်.။- ရှပ်.လိုင်ရှပ်.
ယဝ်. သမ်.လိုင်ခခင်းလံးရှ်း မျိးခေၤ, လဝ်းဗူးမေူၤ,~ ပီခင်တြးတေ.ယဝ်.။ ။

59. ရေၤကခင်ကတွင်းသၢ,သခေၤ,ဂၢ,လ ကလိုင်,တေ,ယူ ခွင်းပၢင်ပခင်တေၤ,~ ဂံတြးတေ.
ယဝ်.။- ကရွင်းတူခင်"လွံ" တၢ်းပီခင်ရၢခင်း တူခင်လွံတၢ်းပီခင်ကခင်းကလိတ်း လီဗွံတၢ်းမး~
လိုင်လွင်းလမ်.ခေၤ. ၊ တခင်းခင်သိုင်လၢဝ် သီခၢင်ရှပ်လွံရၢခင်း မြတ်းတွင်းကး~ ဗေင်ဂဝၢ,
ဂွတ်းတၢ်,တေ.ယဝ်.။- သုဂ်ပထေယဝၢကခင်ဝးခခေ်. ပိုင်ကခင်ဂီခင်,လဝ်း လဝ်းချုတ်းပူဂ်.ရှပ်,
ထေ,ရှ်းလဝ်းသင်,ခး~ ပါခင်တြး တေ.ယဝ်.။ ။

၆၀။ ဗထေယကခင်ဝုလမ်။ ဝုတီးပူဂ်းဂူဝ်,ထေ,ခင်လဝ်း ကလေ,ဂုဂ ပလပိုဂ်းသီတ်.လု,~
 ကွခင်တြး တေ.ယဝ်.၊- လိုဝ်းကခင်လွမ်း ရှာခင်းလံ" ကမ်,မီးကဂျိုင်းတင်းဂမ်ခင်းခိုင်း ဖေတ်,ဂံ
 ရး~ ပဝ်,လပ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ လင်,ဝုပထေယဝု သဗေးရှေးခေကောညိုင်း ချတ်းလံပေး~
 သင်,ခု, ကပ်ပိခင်ကဂိုယု,ယဝ်.။- ကလူဝ်,တီးခင်း လဝ်းလင်,သွ်,လိုဝ်းသုဂ်ပထေယဝု~
 တြးတေ.ယဝ်.။ ။

သုကုလ်.၀၀၀ သုခေး.၀၀၀ ၀၀၀ သုထု သုထု သုထု

လာ၊တၢ်တြးတၢ်လၢ် (သုၣ်ပထေယဝါ) မူ၊ခံ.လမ်. ဂှ်းလိဝ်းဝါး လုၢ်လၢ်းမူလိ
 ငလးပုၤလၢ်းဂါ ခပ်လၢ်းဃုၣ်မး ပေးမးလုၢ်လၢ်းတၢ်ဂှ်ခါး တၢ်ယး ယုၤဝါခါးယုၤမ
 သးတၢ်ခါး ကိုၣ်,တူခါးဂှ်း မိုၣ်းဂှ်းတွံး လၢ်,တၢ်းပြုလုၢ်ကပ်ပိခါးထမ်မထု,ဝါ ဂုသုၣ်,ဂုၣ်
 ဃုၣ်ပုခါးပါး ကၢ်းလုၢ်,မၢ်းဃုၣ်,ခိပ်.ပါခါး, ယုၤလၢခါးလွံးလုတ်း မိုၣ်းလွံးကထွတ်းလိပ်,
 တေယ ကဂိမိတေ,လၢ်းပေးပွၣ်း ဂှ်းလံးလွမ်းလၢ်းခါး ဂုတ်းခိပ်.ပါခါး,မၢ်းဃုၣ်,သၢင် တီတိ
 ဂုၢ်းသိင်ခါး,သိင်လုၢ်းတ မုခါးကုၣ် မုခါးခေး သုထု သုထု သုထု

တၢ်ခၢ်းၣ်တၢ်ခၢ်း   ခၢ်ခၢ်းသၢ်

၁.ခံလေး ပီခင်ခင်,ထူးခိုင်; ကိတ်,တင်းဗင်ဂဝ, ဂွတ်.တု,ဝခင်းခခင်လေး- ရှာခင်းကိုင်ခို
ထိုင်လီ သုတ်းခခင်း ဂွ,လွမ်းခခင်~ လေး,ချွတ်းတေး.ယပ်.၊ ၊ ငင်းသိုင်လတ်းလူး လှိုင်"
တေးခခင်း မံ.ဗူရင်းတခင်~ ဂွမ်းခွပ်,ယပ်.။- ခပ်ပီခင်ခိုင်,ငါခင်,ကလု,တသတ်း လုန်းမခင်း
ပိမ်,ပသု,ရ ယု,လဂျူပ်,~ ဂျေခမ်းတေး.ယပ်.။ ။

၂. ဂီခင်,လင်းရုပ်းတမ်း ဝိမုခေတွင်,ဂိတ်.သရုန်း ကျပ်,တူခင်းလမ်းလှိုင်,~ လင်းငင်းတေး.ယပ်.။-
မီးလမ် ပုးလခင်း ဝိုင်းလှိုင်ဂျေခမ်း ယိတ်,တင်းခင်း~ တင်,ခိုခင်းတေး.ယပ်.။ ၊ ခံလေးသခင်

ထရု၊ခင်းဝိုင်းရှေ့ခမ်း ဝခင်းခခင်းတြး မုင်းရှခင်းခင်း~ခိပ်.ပါခင်း,ယပ်.။- မခင်းယင်းတင်းလူ,
တင်းဝိုင်း လိုင်းထွမ်းထမ်းမ ဂလုခင်း,တေ, လင်းပွခင်း,ကေ,ဂါခင်း,~ တြးတေ.ယပ်.။ ။

ဒ. ခပ်ပီခင်းတရ,ပထမ သေးတရ,ပါခင်း,ယူင်းမြတ်းမခင်း,ဂါခင်း,~ တြးတေ.ယပ်.။- တိုင်းဝခင်းယူင်း
မေး သထေးဂိုင်းလီ ကိုင်ခိခင်းထေး ချပ်,တြး~ ပိုင်းလင်းတေ.ယပ်.။ ၊ ခင်းလေးကုတိုင်,ပရိဂရ,
မရှု,တေ,ဝီ, ခင်းမိုင်း ပုန်းတင်းလင်လီချင်းခမ်း လမ်းမင်ပျိုး~ မင်းလုင်း,တေ.ယပ်.။- ရှိခင်း
လူ,သင်,ခရ,ပရပိုင်း ဂိုင်းတိုင်းကလေလဂ ခိဂျေးထရ,ရှင်ခိုင်းကရုင်း,~ ပုင်းတခင်းတေ.ယပ်.။

။

4. ခင်္ဃလး၊ ဝခင်းခိုင်၊ သခင်၊ ထယ၊ သုဂ္ဂို၊ လွှဲကိုင်၊ လိင်၊ တေ၊ ယယွတ်၊ လဝ်၊ မုခင်ယွင်၊ ဂှင်၊ ~
 ဖြးတေ.ယဝ်။ - ကွခင်ကပ်ကလုင်းကလောင်းလေးယ၊ သီ၊ ပာ်၊ တန်းမိုဝ်းတမ်းရှင်းဖြး ခေ၊
 တြး~ တေ၊ လဝ်၊ တေ.ယဝ်။ ၊ သထေးယ၊ ခင်သေဝ်းလှိုင်လွမ်းတင်း တန်းမိုဝ်းမြတ်၊ ဖြး~
 ပုတ်.ထ၊ ယဝ်။ - သမ်.လိုင်မိခင်းမိုဝ်းခေ၊ ပူ၊ ဝခင်းဝံ၊ ဗထွင်၊ တံး၊ ဂှင်၊ ခင်းပြင်းခေ၊ ~ ခိုင်
 တွခင်းတေ.ယဝ်။ ။

5. သခင်,ထယျာ,ဂေ; ဝု;ကခင်သင်၎င်းမိုင်း၎င်းတုတ်;ကခင်,ခံ။ လီတ်,မံ;ပူ,သျှ~ ဝခင်းထွခင်း၊-
ကခင်,ခံ။သိုင် လာဝ်[ဖြူးရှူးမိုင်းလုဂ်းလူင် ထာခင်းခင်းတိတ်;ပွမ်ခွခင်း~ ပံဇာဂ်းတေ.ယဝ်။ ၊

ယမ်းလိပ်ရှင်းလန်းကွန် ဂန်ဗန်မိုင်းထိုင်ချင်းလှိုင် သိင်ခင်းယွတ်းလွမ်မိုင်း ကုတူင်,ပဂိုရ,
 တေ.ယပ်။- ဂွမ်းကန်လီလင်းလီလာတ်း လီခံးတေ,ခင်းခိဂျေးထု,~ ယင်းမီးတေ.ယပ်.
 ဝုးခံ။ ။

၆. ခံလေးပိခင်ခင်,ရှင်းခပ်သင်,ဗေဒိုင်ခိုင်; ပရပိုင်းသိတ်.လု,~ ရှာခင်းခင်ခင်။- ခပ်ယင်း
 ထိုင်ဂန်ဂွမ်း ခါခင်သင်းပံရှင်းမူင်း တိန်,သိင်ခင်းခင်း~ သုင်း"ဝံ.ယပ်။ ။ ဂွမ်းကန်ကမ်,
 ပိခင်ကရူင်းကချင်းတင်းလှိုင် လွင်းရှာခင်း~ ကမ်,ဝင်,တေ.ယပ်။- ခပ်လင်းလင်းခိုင်, လွင်း
 ကမ်,လွင်းဝု,လု, သီ,ဂမ်,ခင်ခင်. တိုင်,ပါင်,~ ထိုင်ဂွမ်းဂန်ယပ်။ ။

7. ခင်လေးခပ်ရေလင်းတန်းမင်းရှင် သခင်ထယ၊လေးယ၊ သီ၊ပာ၊ကချုလ်၊ကလုံ သတ်း
 သုန်းဂင်ပင်၊~ လူးရှင်းတေ.ယဝ်။- တရှင်သထေးလမ်ထိုင် ရိုတ်းမိုင်သင်းသေလး" တိတ်၊
 ယိခင်ကွင်း~ ထာတ်၊သိင်း တေ.ယဝ်။ ၊ တေးခင်.တဂ၊ခင်းမခင်း ရေတမခြူးဇီဝ်မး
 ရွတ်းဂိုမ်းရှင်း~သြ၊တေ.ယဝ်။- မခင်းခပ်ပီခင် တင်းပပ၊သုတ်တရ၊ခင်၊ ပိုင်၊လု၊သိရေ.ခိုင်
 သိင်လတ်းလွင်းထမ်းမ၊~ ရှင်ထမ်းတေ.ယဝ်။ ။

8. မခင်းတန်းဂိုတ်းပေ. ရေ.ရေ၊ရှင်းရှင်းသင်၊ဗေ လပ်းလတ်းဝ၊လု၊~ လရးတေ.ယဝ်။-
 ကခင်ဝ၊တင်း ခခင်သင်းပံ၊ရှင်းမူဝ်း ကချုဝ်းကရှင်းကမ်၊ပီခင်ဂီခင်၊လး" ~ ယ၊လတ်းလီ၊ယဝ်။

ဝါးခံ၊ ၊ သခင်၊ထယျာ၊သထေး လွှမ်းငိမ်းစွမ်းခပ်ပိုင်ခံ လိမ်ကုမ်းကမ်း လာတ်းခေရှေး~
 လိင်၊သျှ၊တေ့ယဝ်။- သူရွာကွန်ကပ် ကချူလှ်၊ကလုံ သီ၊ပါဂ်၊ဗိုင်ခိုခင်း တီးယူ၊သင်၊ဝိဌာ၊~
 လင်ရွှင်းတေ့ယဝ်။ ။

၅။ သခင်၊ထယျာ၊ဂေ့၊ ဝါးကခပ်ဝါးလှ၊သီဂမ်၊ ကဌာ၊သီမံ ကဌာသီမေ လွင်းကမ်၊လှ်းဝါးလှ၊~
 လဂးတေ့ ယဝ်။- စွမ်းကခပ်ကမ်၊ပိခပ်ကချူဝ်းကရွှင်းတင်းလှိုင် ဂှ်တ်းဂှိုင်သင်လံးပုး~ ခပ်ေ
 လာတ်းလမ်၊လေး၊ ၊ ဂိခပ်လံးခွေခင်းလံး သူပံးဗေံဝင်းစွမ်း လွင်းလဂး~ဗေမ်းမပ်၊ယဝ်။-

သိင်,တီးဗိုင်းခူ, ကယူ,တီးခင်,ခံ. သီလကမ်,လာပ်,~ ငှင်းလီလာပ်, ပေးထာခင်းငိခင်းလင်း
 ငလး။ ။

၁၀. ခိခင်ယဝ်.ကမ်,တွခင်. ငှိတ်းဝူတ်း;ငှိတ်းဝတ်းဗေ,ဝခေ,ပရိဂမ် ကမ်,တွခင်.ချာခင်လိမ်း
 ခင်,ပိုခင်းရှပ်ယာပ်,~ သင်းရေးတေ.လံ- ရွံးရှံ.ခိခင်ယဝ်.သုပးဗ်း; ခွခင်းရှံ;ခံတွင် ခင်းသုမိုင်း
 တူဂ်းငရိုး တင်,မူဝ်းရှေး~ ခပ်.လာတ်းတေ.ယဝ်. ၊ သထေးခေခေ လူတုလူရှုတုလှ်းခိခင်း
 ဝိင်,ဝမ်းခေး~သြ,တေ.ယဝ်.။- ခပ်းရှေးဝုးကခင် သူရှံ,ရှေးခံ. မခင်းသင်ယူ,ပု, သူ.ရှံ,
 ရှေးခံ. မခင်းခင်းယူ,ပု,ရှေးတမ သုဂ်.ချပိုခင်းသြ,~ တင်းရှပ်းတေ.ကေး။ ။

၁၁။ ကခင်ခင်,ရှင်းရှင်းတေးခင်.ကင်တခင် လှခင်,ရှိင်,လင်းရှင်းခိုင်းပိုင်,လှ,~ ထူးပြူးတေ.
ယပ်.၊- ယမ်းလိပ်ယင်းကခင်မွင်းရှခင်ခိုင်းမခင်း တူခင်လိပ်တူခင်လှိုင်ဂေတမမး~ ပွင်,တင်း
တေ.ယပ်.၊ ၊ ရပ်ယင်းမီးတင်း ဂွမ်းထမ်းသီ,လေးပး~ ပုဂ်းသု,ယပ်.။- တဂ်းလံးထမ်းမခင်,
ဂေတမဝိသိကာလခေ,~ ပခင်ငိခင်းထမ်းဂျီ။ ။

၁၂။ ခင်,ခင်.ခေးလတ်း လှခင်,တတ်းတိုင်,တိုခင်းခိဂေျူးထု,~ လဂးတေ.ယပ်.၊- ခွ်းရှ်းရှမ်း
ခခင်သင်းရှ်း တူဂ်းသေဝခင်းခခင် ရှပ်းတခင်ဂျီမ်,ပံမး~ ဇေ,ခေးတေ.ယပ်.၊ ၊ ခင်လး

လဝ်းဗုဒ္ဓ်ဂှ်တုၤအံၤ သံလွံဝံးတွံခင်းလုၤခင်းတြး~ တတ်,ခွင်,တေ.ယဝ်.။- ကချိုင်းကမူ,ကယု,
သတ်.တဝု,ပု,လမီ,လီ,ထူခင်း; နမ်တူခင်းလီကွင်,~ ဂှ်ခင်းလေးတေ.ယဝ်.။ ။

၁၃. လဝ်းတၢ်ဂးဂျၢမ်,ဂေဝိသလံလရခေ, ကမေးပုဂ်းသီ,ခေ,ဂျၢမ်းသွင်,~ လေးပုးယဝ်.။- ရှာခင်း
တင်းလူင် တၢ်ဂးလံးဂှ်လွံလိင်းပိုင်း ပါင်,သွံ,သုး~ လဝ်းလိင်းတေ.ယဝ်.။ ။ သီင်လၢင်လဝ်,တၢ်ဂး
ယၢခင်းသေတခင်းသင်း လွံမိုင်းခံ,ဗေဝုး~ လၢ်းတေ,ယဝ်.။- ဂီခင်း,လဝ်းခါ.မုးလၢပ်းတၢ်ဂး မေး
လခီ,ဂၢခင်း, ခွင်ဂိုဝ်,ခေ.တိင်း; လိုဝ်းလူဗေ,~ တုၤလုးတၢ်ဂးတေ.ယဝ်.။ ။

၁၄။ ကိပ်, ကိုမ်, ဝိဉ္ဇာ, ရုခဓိဇျေ, ထာ, သြ, ပရပိုဏ်းခမောတေ, ~ ချင်းခင်းယပ်။- လုံတူခင်ရုဉာခင်း
 ဖြိုးချိုး မးလမ်ဂံမေျ, ဉာခင်တင်း~ မုင်းလင်းတေ.ယပ်။ ၊ ငင်းသိုင်ဂေးလတ်းဉာချင်း
 ခင်ရုဉာခင်း ဂွတ်းလမ်ဝင်း~ မပ်, ထွံ, ယပ်။- ကလေလဂခင်ဂေး ယိခင်တိတ်, သိုင်လတ်း မတ်း
 တတ်းတေ, လင်, ဉာခင် ခင်တွံ, ~ ဂခင်မး ယပ်။ ။

၁၅။ ဂပ်းဂံဂိခင်, လင်းလံးခိုခင်းဝိဉ္ဇာ, ကရပ်းလိဂ်းသွံ, ~ ချင်းခင်းယပ်။- လုံတူခင်လံပး
 ကူးချူးသိုင်လပ်သိခိုင်း တမ်, တူဝ်ဝင်း~ သိုဝ်းတီးတေ.ယပ်။ ၊ ဝုးတီးလိဂ်းလွမ်သမ်လိမ်

ဗီရုခင်း မြတ်းရှင်ရှင်း~ သြ၊ခးခေ၊- ဂီခင်း၊ကခင်းရှင်ခေ၊ယပ်။ ယပ်ရှပ်၊တေ၊ရှသ လိင်၊
တေ၊ယုကထွတ်း၊ ရှပ်းဝှပ်းလွှ၊~ ဂံတွခင်းခးခေ၊။ ။

၁၆။ တေ၊ခင်းကလှပ်၊တေ၊ တေ၊သလ၊ဂီ၊ လေ၊ချွတ်းသတ်။တဝ၊~ ကမူးတေ။ယပ်။-
လင်၊ဝှပ်းသိင်လပ် ယခင်းရှင် မးထိုင်ရှင်းရှင်း တခင်းသပ်းလှပ်၊တြး~ ချွတ်းတခင်းယပ်။ ၊
ရှာခင်းတင်းလှပ် ဝိင်းဝှပ်းသိင် လပ်တြး~ ဝှပ်းသီးခင်းဝခင်း၊တေ၊တေ။ယပ်။- လပ်းလင်၊တင်း
ဝှပ်း ဂပ်းခးမးလေ၊မးဂေ၊ သီ၊ခေ၊ပြသခေ၊~ ရှမ်းမိုးတေ။ယပ်။ ။

၁၇။ ကခင်မိုးတွင်းတ ခေ.လှဝခင်းခမ်း မေးပုဂ်.သု,~ လိမ်လွ်ယပ်.၊ - တေးလှလင်းကမ်း,ပံ,ခေ
 ဟီ ခေရှေခင်းသေဂမ်း ကွက်,ခင်းလွ်~ ရှင်းခိုင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ တေးခမ်းကမ်း,တပ်း မိုးတန်း
 ယွခင်းထမ်ခင်းဂင်ကွခင်တင်း ခေးရှမ်းသွ်~ သီ,တခင်,ယပ်.။- ကခင်မိုးကင်းထမ်လင်းခခေ.
 လင်းတန်းရှုလွတ်,တိုက်,တုလှခင်း,~ ရှခင်လင်းတေ.ယပ်.။ ။

၁၈။ ခင်,ခမ်းဂ်ခင်းလင်း ခံ့ငင်းခေရှေထု, ပွဲ.ကင်းကမခင်း,~ လေးပုးယပ်.။- ရှခင်းလခင်
 ငိခင်းပိုင်ခံ သိင်ကံယံခင်းဗွမ်း.တင်းရှင်းကွခင်ဖြူး~ ယွင်းလင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ ဝုးတီးလင်းဗုး

ပီခင်လွှမ်းသင်ဗီ ကိုင်ခီ ဗူလုံးခမ်း မြတ်းသုင်းပုး~ သတ်းတု၊ခးခေရး။- ကမ်းကွခင်ခီခင်၊
လဝ်း လင်၊ရှုလွှ်ပိုခင်မခေရး မယိန်း ထိလုခင်၊လိန်းဝိုင်၊လု၊~ဗောဝံးတေ.ယဝ်။ ။

၁၉. ဝုးတီးကလိုင်၊တေ၊ယ ဩ၊သမ်ဗုင်၊ဗ တီးပိုင်းသတ်.တဝု၊~ ကမ္ပူးခးခေရး၊- တေ၊
ခံ.သခင် ထယု၊သထေး လူဂံရေးရေး ခိုင်းရှင်းရုခင်း လူရှိုင်းသး~ ခိုင်းလှာင်းတေ.ယဝ်။ ။
ဝုးကခင်ခွမ်းခခင် သင်းပံဂုန်းမိင်း ခိုင်းရှင်းရုခင်း ကမ်၊မီးမး~လတ်းကွပ်၊ယဝ်။- ရှိုင်းဝုး
ကမ်၊တခင်းရှပ်.ခမ်၊ ကလူ၊တု၊ခေ ရေ၊လိတ်းချုတီးဝံး ခပ်းတိတ်၊လေးဗိုခင်မွတ်၊~ ရှုခင်းတခင်း
ခခင်.ယဝ်။ ။

20. ခင်,ခင်.ကယူ,သခင်,ထယ, ဝုတသုဂ်.ချလာတ်းလွဂ်,~ ဂွဂ်,လဂးတေ.ယဝ်.၊- ဂတ်းဂး
 သိုင်လဝ် လွံခါဝ်တြး ထုဂ်းဂျးမး~ ဂွတ်းခးလမ်.ယဝ်.။ သင်ခခင်တဂ်းလံးထိုင်
 ဂခင်တင်းဝခင်း ဂွမ်းခခင်းသုတ်းဝခင်း ခေးလဂး~တင်,ချီ,တေ.ယဝ်.။- ဂတ်းဂးဂ်ခင်,လဝ်း
 ဂျခင်းဝိဂျ,ဂ တင်းဂွတ်းယီခင်သီ,~ သံဂွမ်း ခင်.ယဝ်.။ ။

21. ခင်,ခင်.ခိဂျးထ, ဩ,ကူးတိသ ကလိုင်,တေ,ယယွတ်းလဝ်း လေးဂဝီ,~ ဩတေ.
 ယဝ်.၊- ငင်းသိုင်ဝုးကခင်သဝ်းပံဂွဂ်းမျုဝ်းဂျာခင်းသး~ မဝ်,ကပ်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ဝုးတီးလံ

တူခင် ခုမူခင်ဂွခင်းရှင်း ခခင်းတွင်းခေးတြး~ ဂှယပ်,ယပ်.ခေး။- ကမူဝ်းဗူလင်းဗွမ်.
တင်းရှင်းဝှ ခုဝ်းသူကမ်,ဂျိုဝ်း ဝှ,ရှမ်းမိုဝ်းတိုင်းမပ်,~ ခိုင်းမခင်းတေ.ယပ်။ ။

22. ကခင်ခင်,တရတပှ, ကှ,ခခင်,တုလုခခင်,ကပှ,ခခင် လိုင်း,ယိုင်းလီခင်သပ်,~ ပွဲးဂွခင်း
တေ.ယပ်.။- မူဝ်းလီမူဝ်းယွမ်း မူဝ်းသွမ်းလွမ်လူ မီးရှုမီးတု မီးတိခင်မီးမိုဝ်းမိုခင်ခခင် ရှုရ်,
ရှုရ်မူခင်း~ ရှုးဗူတေ.ယပ်.။ ။ တင်းရှုမ်းလီယွမ်း ဗွင်ကမ်,လွမ်းရှခင် ပိုင်ကခင်မခင်းရှိုတ်းမခင်း
ပွင်ဂွင်းမူ မပ်,ဂွင်းမူလုဝ်းပခင်ဂွခင်း~ ရှုင်းရှ,ယပ်.။- သူ,တေ,လေးဗူမိုဝ်းခခင်. ကမ်,လင်းဝံ.
ခေးလိဝ်းခေး,~ သီးခူတေ.ယပ်.။ ။

၂၃။ ဂူလုံးခပ်လှ၊ခသိပ်.ပယုန်း လင်,ထုဂ်,ခိုင်းပိုင်,လှ,~ လီလီဃခင်"တေ.ယပ်.၊- ဂူခင်းလီ
 ဂူခင်းယွမ်း လွမ်းရှုံးကခပ်ပိုင်လကး ထွမ်းမခင်းခခင်~ လီင်းငါးဝံ.ယပ်.၊ ၊ သမ်.ခိုင်းမုၼ်းခပ်
 လိုင်"ရှ်တုံးပိုင်လှခင်း သခင်းပုၼ်းလင်,ရှမ်းဝါခင်~ ဝု,လု,ယပ်.။- ပေးတန်းယိဂ်.ကပ် ခိုင်းခင်း
 ကသုင်းကသွင်, ပဂိုဃေးဂ ပဂိုဂ်ခရ,~ခပ်သုင်းလမ်.။ ။

၂၄။ လခခခံ. တန်းလံးယု,ပုးပိတဂလင်းလတ်း ယိဂ်.ခင်းသေ,ခု,~ တူလုံးတေးတေ.ယပ်.၊-
 ဂူခင်းလီဂူခင်းယွမ်းခခံ. [တြးခိုင်းဂပ်တန်းခေတုဂ်ရှေတုဂ်ဂိုင်း တုဂ်ရှမ်းတုဂ်ရှမ်း သဃေး
 ကမ်,သဃေး~ လီင်းငါး ဝံ.ယပ်.ဝုးခခံ. ၊ ဝုးတီးလံတုခင်လှခင်း ရှမ်းဝါခင်းခမ်ခေခင်းဝိုင်း

သင်ဉ္စိုင်းခေး~ ဝိဉ္စု၊ခေး။- ကမ္ပူဝ်း ခုဝ်းသူ ဗုဒ္ဓလှ်.ပေးရှ်းတၢ်. တၢ်းဝုးလိုဝ်းတေ.
 လိုခင်းခေးမခင်းမဝ်,ခါမ်,သု,~ ပီခင်းလၢးဂိုဝ်းတေ. ယဝ်.။ ။

25. ပေးသမ်.မးဝံ.တင်းလေးဂ ဝတ်းတၢ်းလၢတ်းတၢ်းပီခင်းဗေယျ,ဂတိ လွင်းလိင်,မု,~ လၢး
 တေ.ယဝ်.။- တၢ်းဝုးမခင်းပီခင်းလီလှိုင်လၢင် ကွခင်းကၢမ်းကး~ ဂေးဝုးကမ်,ထိုဝ်းတေ.
 ယဝ်.။ ။ တၢ်းဝုးသူခွပ်ရှင်းမခင်း ဂွမ်းလခင်းလွင်းလၢး~ ဂေးဝုးကမ်,သု,ယဝ်.။-
 ကၢင်းဝုးကသုဝ်,မဝ်,တၢ်း ကခေ,ဂတ်း လၢတ်းပိသုခဝေ,လု,~ ဂွမ်းမ္ပူဝ်းဝံ.ယဝ်.။ ။

26. တောျးကခင်သီ,လွင်,မိုဝ်ခံး လဝ်းခံးမေးပုဂ်းသု,~ လေးပုးလေး- ဂဝ်ဂီခင်,တူလ်းရှခင်
 ဂင်လွင်ခိင်းမိုး တဂ်းခံးယွခင်းထါမ်ကွဂ်,သုပ်းမး~ ကပ်ကင်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ပိုင်းခိုင်းကခင်ဝုး
 လီတု,ပခင်ဂုခင်းယါမ်းလိဝ် ပိုခင်းကါမ်းကး~ ယွင်းခေ,ခေ.။- ဝခင်းခံးတဂ်းလံးတူဂ်းလိုတ်သင်,
 သရု,~ ပခင်လူခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

27. သမ်.ခိုင်းရှင်းရှံးလတ်းခေ. လုဝ်းခခင်,ထု,~ ယင်းလွင်လေး- ပေးထိုင်ဝခင်းတံ တဂ်းပီခင်
 တုလီကဂျူဝ်း လင်,မူတ်းသွ်~ လံးမုတ်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ပိုင်းခိုင်းပခင်လိဝ် တင်းလီထိုင်ခိင်း

လံးယိုင်း လှိုင်းယင်းလှိုင်း~ ခခင်း၊ထု၊ခခင်း။- လှိုင်းခိုင်းရှေး တန်းလေးလိမ်ခိုင်း ကိမ်းလမ်း
မုခင်းသင်သလှ၊~ ပါခင်းလှိုင်းတေ။ ယဝ်။ ။

၂၈။ သမ်းခိုင်းရှေးကခင်းရှင်းရှိုင်းလှိုင်းခင်း။ သင်း၊သရ၊ရှေးလှိုင်း ခခင်းခင်း~ လှိုင်းထခင်းတေ။
ယဝ်။- ရှင်းလှိုင်းလှိုင်းပါခင်းလှိုင်း တန်းမေးကမ်း၊လှိုင်းခင်း~ သင်းယုတ်းဝ်ယဝ်။ ။ ခင်းခင်း
ကခင်းတြး လေးပေးခင်းခင်း တွင်းတေးကင်းကမ်း၊ထခင်း~ ရပ်သီး၊တခင်းခခင်း။- လှိုင်းယင်းလှိုင်း
ခင်း၊ရပ်လှိုင်း ကွင်း၊ပင်း၊လှိုင်း မီးမခင်း~ လှိုင်းဝေးရှိုင်း။ ။

၂၉။ ခင်၊ခင်တိုင်းပုလု၊ခင် သံပုလုတ်တ ကထွတ်းခင်ပံ.ပါခင်,~ ထမ်းမခင်းတေ.ယဝ်.၊-
ခင်ဂျေးထု၊ဂျေး ဝုးကခင်လီကမ်းလွ်သီခင်မုခင်ခမ်း ဖြူးလုခင်,တူလုးတခင်း~ လဝ်းလီင်းတေ.
ခေရု၊ ၊ ကမ်းကခင်သီင် လဝ်းလီင်းရှခင်ခင်းတူဝ် ရှဝ်ထေးလွမ်းမေးပိုင်ခင် တွင်းတုးကင်တိုင်း
မခင်း~ မခင်,ဂခင်,တေ.ယဝ်.။- ကလူဝ်,ဂဝ်ခးခင်. ရီခင်,လဝ်းလွ်ခင်, ကခွင်,သ ခင်,လဝ်း,
တေ,ယုကထွတ်းမခင်,ဂခင်,~ ရှမ်းဖြူးတေ.ခးယဝ်.။ ။

၁၀။ ခံလေးတိလေးက မရှု၊တေ၊လှ၊မြတ်းတူဝ်လှ၊ခမ်း၊~ ဖြူးတေ၊ယဝ်၊- ငဝ်းသီင်လင်၊သမ်၊
သင်ဂဝ် တန်းခေ ဖေပခင်ကချင်းရှင်းမွဲး ကယူ၊မခမ်း၊~ ကြူးတန်းမတ်းဝု၊ဂိုဝ်၊ ၊ မခင်း

ဂေးဝု၊ ကခင်တင်းကပ် ဂွမ်းသိုင်မုခင်ခမ်း ခေးလဂေး~ လဝ်းဇေးယဝ်။- သုရိဘုဘ အက္ခရာ
ပစ္ဆေယျ ဆို၏ ဝိသစ္စာဓရ ဣာ ဂးထု၊ဝွင်.ဂီခင်,လဝ်းခမ်ဂျေ,~ လီဝ်ခင်းတေ.ယဝ်။ ။

31. ဂွမ်းသီ,ခေးခံ. လဝ်းရှင်းတင်းခေခေးတပေးတေ, ဝုးတီးကတုမယ လု,ခလု,ခိုင်,တ
ကထွတ်း မခင်,ယွတ်းသမ်ပုဂ်းထေ,~ ဂှင်ရှင်းခေးခေး- ဂွမ်းသီ,ခေးခံ. လဝ်းရှင်းတင်းခေ
ခေးတပေးတေ, တင်းပွဲ,ဂီပ်းဇင် ဂင်လွင်ခွင်ခင်း ကယု,သင်း~ ဂှ်းလံးခေးယဝ်. ၊ ပိုင်ခံ
ခမ်ဂျေးထု, သိခွင်းဩပုပု, ဝခင်,တု,ခုပ်.ဝင်း~ ဂှ်းတိတ်းဇေးယဝ်။- ဂီခင်,လဝ်းလင်,

တၢ်းတိုင်,လိၣ်း; တၢ်ခၢ်,ထီၣ်းဂိၣ်းဂၢၤ; ဂၢ်းပၤဂိၣ်းဂၢၤခၢ်မိၣ်းခိၣ်ဂၢၤထၢ,~ ပၤခၢ်လၢင်းသုၣ်း
တၢ်.ယၢ်.။ ။

32. ဝုၣ်တီးသိၣ်.သုၣ်,သယၢ်, ကၢၤခၢ်,ကလုၢ်, ဂၢ်,ဃၢ်ခၢ်,ပုတ်ထ တုၣ်,လၢၤခၢ်,ခွပ်းလုၢ်ခၢ်,~
ပၤခၢ်ဃၢ်လၢ- ဂၢ်,ဃၢ်ခၢ်,ကပ်ပံၣ်ဂၢ်ခၢ် ခိၣ်ဂၢ်ခၢ်ထုၣ်းလိၣ်ပၤ~ ခုၣ်,လိၣ်ခၢ်ဝံ.ယၢ်.။ ။
တုၣ်မိၣ်သေလံၤ ကံၤခၢ် ဂၢ်ခၢ်ခၢ်ခၢ် ခိၣ်ကသုၣ်~ မိၣ်,ခၢ်,ယၢ်.။- ဂၢ်,ဃၢ်ခၢ်,ဂိၣ်ခၢ်ယၢ်.
လုၣ်းဂၢ်" ကၢ်.ကၢ်ခၢ်, တၢ်,ပၤခၢ်,ခိၣ်ခၢ် ကတိတ်ကရသုၣ်,~ သီးခုၣ်ဝံ.ယၢ်.။ ။

၁၁. ကခင်ခင်,ကထင်,ရှင်မိုးတေ,တတ်း ပွဲ.လတ်းဝုးခိဂျေးထု,~ ဝု,မြတ်း လွဲလွဲ,တွင်း
 တုးဝံ.ယဝ်.၊- ကရှင်ရှင်ရှိုးလတ်းခိ. ပုခင်.လုခင်းတင်းလီ လမ်လီးပွး~ လံးမြတ်းလမ်.ယဝ်.၊
 ၊ သုခင်ခတ်း ခိ. ရှင်းအခင်ပခင်ရှင်ယမ်းလိပ် လမ်ခိပ်ပုင်းခိ သိင်းသုတ်းကုး~ ကိတ်,
 သိတ်,တေ.ယဝ်.။- သင်းပိုင်,ရှင်,ဝတ်း မပ်,လွဲ,ပြေ,အိုင်,ဝိမု,ခေ ရှင်ကုခင်,မိုခင်အိတ်,~ အိ
 အိုင်,တေ.ယဝ်.။ ။

၁၂. ပုရပ်ပွဲ,ခခင်,ထု, ကင်,ဂု,မပ်,ရှင်, တွပ်ဂပ်ဂိင်းခွခင်းယိတ်,~ ခိုင်လိခင်ယဝ်.၊- ရှင်းသိခင်
 တင်းခွပ် ကပ်သင်မုးပခင်မုးတခင်း ကခင်းကပ်မိုခင်မု ငိုခင်းခေးလုပ်,မုးဂိခင်~ ရှင်းဂပ်းတေ.

ယဝ်။ ၊ ဂင်လှ်တူဝ်မွဲး တွဲးပိခင်တုလီဂွင်းမူး မြတ်းမီးသိခင်~ သိက်.ခါ,ယဝ်။- လင်,ဝါးဂှ်းဂှ်း
 လတ်းခင်.ထိုင်,ဝါး လတ်းခါး တက်းလံးလိုခင်းချမ်းသာ,~ လှ် ပွဲ.တွင်းတုးတေ.ယဝ်။ ။

35. ကခင်ခင်,ကချိုင်.ဗှ်, ကချိုင်.မက်း ဂှ်,လက်းဂှ်ခင်းတု,~ လံပုး- ကရင်းတင်းလှိုင်
 မီးတိမ်သာမ် ဂှ်ချမ်းခမ်း ခေက္ခခင်သွခင်လီမီးရှ်း ခှ်,တြး~ လံးမြတ်းတေ.ယဝ်။ ၊

တြးကခင်ဝါးခင်. မီးခင်းလံ တုခင်မုခင်သုင်ဗှ်းပြင်း မြတ်းဗှ်း~ ပုတ်.ထါ,ယဝ်။-
 ကချိုင်.ဂုသုင်,ဝိပက်းသု,ခင်. သိုပ်,ဂုတ်းသု,ခါ, ပုတ်းဂခင်ဂှ်,~ တိခင်းတမ်းတေ.ယဝ်။ ။

36. ပိတဂသူ,ခံ. ဂျေးဝံ.သမ်ယိုင်း; သမ်.သိုပ်,ထိုင်းသူ,ခေ, ပျံ,တိုင်းရှု,~ တံခင်းဂခင်တေ. ယဝ်.|- ရှုးသီခင်မိုခင်,ခိုင်း; သွင်ရှိုင်းသင်းပံလိတ်းပး ဖြူးကသူ," ထမ်းမ,တု,မီးခခေ~ ခင်,လတ်းတေ.ယဝ်. | ဝိခေးတြးသွင်ပာ်,သင်းပံလိတ်းပး ဖြူးရေ,တူခင်ဂပ်းမိုခင်ဂခင်~ သိုင်းယု,ယဝ်.|- ပု,ရု,လိဂ သီ,ယိုင်း; သူ,ခခေ.ငလး; သူ,ခံ.ကပိုင်,သင်ခု,~ လံပးတေ. ယဝ်. ||

37. သင်,ခု,တိုင်းသိုင်း; သိုင်းပံသမ်ယိုင်း; တေးကမ်,ပိုင်;သိုင်း.ခု,~ ကင်,ဂု,သေပးယဝ်.|- ခိသဂျီ, သမ်သိုင်းပံသွင် မိုခင်ကခင်ကမ်,သီးခူး~ တင်,လွင်းတေ.ယဝ်. | ဒွေ

နဝုတ္တိပါစတ္တိယာ ဂင်းသိမ်းသွင်ရှင် မြတ်တုံလင်းဖြူး~ ရှေးကွန်,တေ.ယပ်.။- ပတ္တိတေသိ
 နိသီ,ယိုင်; သူ,လှ်ရေးကမ်,ပိုင်; လှိုင်ဗွန်,~ မီးလေးတေ.ယပ်.။ ။

၁၈. ပိညသတ္တတိသေခိယ လိတ်းသိမ်းရှူးရှမ်းကွန်,ဝိခေး~ လမ်.ယပ်.။- အထိကရဏ
 လိတ်းပိုင်ကချင်းဖြူး တပေးသိပ်,ဝိခေး~ လွင်,မခင်းဝံ.ယပ်.။ ။ တခင်းခင်သွင်ပါန်,သင်း
 ပံလိတ်းပူး ဖြူးဝိခေး မြတ်းခေမေး လင်းပျူ,တိန်းတေ,ယပ်.။- ကျ,ပတ်းလိတ်းဗုင်,
 ကလုင်,ကလျင်, လင်းခေဗေ,~ ပိခင်ကခေး"ဝံ.ယပ်.။ ။

၁၅. ခင်၊ခင်၊ကရု၊ကရု၊ က၊ခ၊တေ၊သခ၊ ပု၊တိ၊ဝိ၊ခေး၊တေ၊~ ငး၊ပး၊တေ၊ယဝ်၊-
 တု၊ထိုင်၊ပခင်၊ဝ် ပိခင်၊တင်း၊လွမ်၊မီ ထိုင်၊လိဝ်၊င်း၊ငိမ်း၊ ဖွပ်၊တြး~ ကမ်၊လံး၊ကမ်၊လိတ်း၊တေ၊
 ယဝ်၊ ၊ ကခင်၊ပိုင်၊ခွခင်း၊ ခိုင်၊ခင်၊လိခင်၊ ဂိခင်၊မိုခင်၊တုဝ်၊မ၊ လမ်၊မိုခင်၊တုဝ်၊ခင်း၊ယုမ်း၊ ငုမ်း၊ငုမ်း၊
 ယိုင်၊ခင်၊လး~ မိပ၊ယဝ်၊- ယင်း၊ဂို၊င်း၊ဝ၊ ရှင်၊ရှင်း၊ရှံ၊လတ်း၊ခင်၊ လှိုင်း၊ခင်း၊တင်း၊လံး၊ရှင်း၊သ၊
 သင်၊သရ၊~ ပခင်၊လုခင်း၊တေ၊ယဝ်၊ ။

၁၆. ပြီ၊"သြ၊မသိ ပဂတိ၊ကလု၊ခင်၊ တုဝ်၊ဝ်၊ကံ၊မိ၊သ၊~ လမ်၊သး၊ယဝ်၊- ပိုင်၊လှို၊လှို၊လှို၊တင်း၊
 ကပ်၊ရှင်း၊မခင်း၊ လု၊ခင်၊မေး၊ရှး~ ရး၊လင်း၊လမ်၊ဂျ၊ ၊ ကခင်၊ပိုင်၊ကရု၊င်း၊တင်း၊လှိုင်၊ ရှာ၊ခင်း၊မြတ်း၊

သုတ်းကျး~ ထူးတၢင်, တေ.ယဝ်.ယဝ်.။- သံပကူးဂိုတိ စိဝိရိက်ပါတိက သံပတ္တာတာန
ဇာရိက အေကာသနိပတ္တပိုင် ကမ်,ခပ်းခင်းခွင်,~ သေပုးလမ်.။ ။

41. ကင်,ဝုးသြ,မသိ ပတိ တိဂ်.ထိကယူ,ယုတ်း တူခင်သင်,~ ဂတွခင်းတေ.ယဝ်.။-
ငုးရိုးကခင်ဝုးခေံ. တူဂ်းကပ်ပခင်ဂူခင်းယမ်းလိပ် ကမ်,တခင်းယွခင်း~ ခွ,ငါးဝံ.ယဝ်.။ ။
တွင်းဂေးတွင်းတ ဝုးတီးတူခင်လီ သိခင်သွရဂုခင်း သခင်းပျိုးမ္တတ်းလင်းခွခင်း~ သိဂ်.ခု,တေ.
ယဝ်.။- ကခင်ဝုးရှင်းရှံ.လှိုင်ခေံ. လတတ်းခေးတဂ်းလံးရှင်းသု, မ္တတ်းချမ်းသု,~ ဂံးရေးလမ်.
ယဝ်.။ ။

42. ကခင်ဝုၤရှာင်းၤရှံၤလၢတ်းခဲၤ. လံးဝံၤဂုၤသုၣ်,တီးလၢတ်းခဲၤ; သင်သလၢ,~ ပးထင်-ယဝ်ၤ၊-
 တၢ်ဃီၤတြး တၢ်မးတူၣ်လုၤ သၢ်လိၣ်ဃီၤဂုၤခဲၤ ကမ်,မီးသင်~ တီးလၢတ်းတေ.ယဝ်ၤ. ၊
 ရွံးဂးပၢခင်ဂုၤခဲၤယၢ်လိၣ် ထိုင်တီးတြးလုၣ်ဝဲခဲၤလင်~ လံးသၢ,ခခေၤ။- လုၣ်ခဲၤတၢ်လံး
 ပီခင်ဝံၤကဂုၤသုၣ်, ပုခဲၤပၢင်းဂျၢမ်,မး,~ လိုင်တမီးဃုးဝံၤယဝ်ၤ။ ။
43. တူၣ်လုၤတေ,ဝတၢ် လုၣ်မခင်သုပုတ်တ ကိုင်,သေ.ဂေးဂီယၢ,~ ပြေ,မင်းသးတေ.ယဝ်ၤ၊-
 မခင်းခခေၤ လွမ်းလင်ခိင်းဂပ်တြး~ မြတ်းထိုင်ရှင်လုၤခင်,လံးတေ.ယဝ်ၤ. ၊ ဝုၤကခင်ကမ်,ခိး

လွမ်းရှိတ်းတပေးဖြူး ခွင်ခိုင်းရှူး~ လုခင်းကူယဝ်။- တေဝတတ်း ရှင်မတ်းတူဝ်ဝင်၊ ပံးပံ
ယူ~ ဗေရိုင်းတေယဝ်။ ။

44. ရီခင်းလဝ်းသွခင်းရှူး ကရုံ ကရုံ ခေးမြတ်းဗိဇ်နူ~ တွင်းတုးလေး- ကကျူဝ်းတူဝ်လိဝ်
ခိုင်းမခင်းဝခင်းခခေ သါခင်းတြူး~ ထါခင်းလံးတေယဝ်။ ၊ ယမ်းလိဝ်ခွခင်းရှူးတံခမ် လိမ်း
လမ်တိုင်းခိုင်း ရိုင်းပံး~ ယင်းကွက်တေယဝ်။- ခံလမ်လေးဂကျူးလု၊ သမ်သရုလံး
ယာ်း လှိုင်ဗွက်~ သင်းရေး တေယဝ်။ ။

45. ကခင်ဝုးဂြိုတ်းဂှ်.လၢတ်းခေံ. လံးဝံ.ဂုသုဝ်,လၢတ်းခေံ; လဝ်းကမ်,ဝုးခေမ္မုဂ်,~ ဂုခင်းလွံတေ.
 ယဝ်.|- တီးခေံ;တြးသဗေး ကမ်,မီးလး" ဖြးကမ်,ခေဗွံ~ လံးလၢတ်းတေ.ယဝ်. |
 ယု,ပံကပ်တွခင်း ဗီလူးကျ,လု,ဝဂ်ဂ ဗံးငးလး" သီင်းသုတ်းလွံ~ ဂျမ်းခေ,ယဝ်.|- ကျ,လု,
 ဝီ,ပြေ, တိုင်းခေ,ခေယ ပိတ်.လေး လိုမ်ယွ,~ ဂိခင်ဂုခင်းလမ်.ခေး။ ။
46. တေ;ခေံ.ဗေဝကျ,လု,ဝဂ်ဂ ပံ,လံးလၢတ်း လံးတြးဂုပ်.တေ,လဝ်းပုတ်.ထု,~ ဖြးယဝ်.|-
 သီင် လၢဝ်ခေပေခင်ကချင်း ထွမ်,တြး~ ချတ်းတခင်းတေ.ယဝ်. | တင်းလီထိုင်တုဝ်ဗီလူး

သီခင်ခွခင်ငါး~ လှမ်ထွတ်,တေ.ယဝ်။- တပတိမာ်းတေ.ယဝ်။ သီခင်လိမ်းခါဝ်ပွတ်,~ လီခိုခင်း
တေ.ယဝ်။ ။

47. ခိဂျေးထု,ဂျီ... တီးခင်းကယု,ယု,ပံ,ပိုင်; တီးခင်းယိုင်;လုင်းတုမ္မတ်,~ နှင်းဝင်း
ခင်းခါ- သါခင်းခိယု,တခေ သု,ရခါ,ရင်, ထိုင်တုဝ်နီလုးပါခင်းခါ နှင်းဝင်း~ လံး
မြတ်,တေ.ယဝ်။ ။ ယမ်းလိပ်ကခင်းပိုင်တင်းရှင်း မျှင်းခင်းမိုခင်းခါ ကခင်းလိပ်
လမ်းသံနှင်း~ လတု,ခိ။- ကမ်းလင်ယုမ်းတင်း တိမ်းထိ ပဂိပု,လမ်း ဂဝု,တ ပိုင်လွင်း
ကယု,~ ကပ်လွင်းတေ.ယဝ်။ ။

48. ခင်,ကခင်သင်,ဗေ သုခခတ်း ကတတ်းပိုင်,လှ,တူင်ဂင်, လင်းရှိုးပိုင်ခင်းမူ,~ ဩးတေ. ယဝ်.|- မိုင်းကခင်ခင်းမခင်း လွမ်းဂင်ကပ်တင်း ဖိုခင်းလိုင်တး~ ခွင်,သင်,ဂခင်း ပးထိမ်ပိတ်း တေ.ယဝ်. | ကမ်,လံးပံပူလှ်တူင်လံ ကံသင်ရှခင်းမိုင်း ခင်းခင်,ဩး~ ရေ,တေး,ယဝ်.|- လင်းယင်းရှိုးလှိုင်း တခင်, ထိုင်း,သမ်ပခုရိ ဂတိလီဝရ သင်းပိုင်,တရုင်း ရှိုင်း,ဝုတ်းခင်းမံရှေး,~ ပွဲးခင်းလေး။ ။

49. တေးခင်းရှိုးပံ ထွတ်,ပိတ်းလတ်တုထ လီ,ဝရံ ခင်းရှင်းရေ,တေး,~ ဩးတေ.ယဝ်.|- လီရှိုင်းတူင် ပူလှ်ကုခင်လုခင်လှိုင်းခင်းခင်း ရှခင်းဗေခင်သင်းငေး သွမ်,လမ်သး~ ရှင်းသင်း

ဝံ့ယဝ်။ ၊ လင်၊ဝုး တူင်းကင်ငုးလံး ပခင်ဂခင်းယမ်းလိင် ဖဝလွး~ ရှေ့၊လွှဲ၊တေယဝ်။-
 တေးခံ့မီးတမ်ဂ၊လ ဂိင်၊လိဂိန်းသရုတ်း ခါမ်၊တူင်းပိဂ်တ၊~ ခါမ်၊ဂိခင်းတေယဝ်။ ။

၅၀။ လဝ်းလင်၊လိမ္မင်၊ကရုပ်းတီးယူ၊ သူပ်းတူ၊ဂိဂ်သရုတ်း သါမ်ဂ၊ဝုင်းသုင်ခေး~ ပေးတိမ်တေယဝ်။-
 ဂီခင်၊ကခင်ကိုင်ပိုင် ပုမ်လူင် သူပ်းရှင်ဂိခင်းတွခင်း တခင်၊ဂူးခိမ်~ ဂွခင်၊ခပ်းခခေယဝ်။ ၊
 ခင်းခခေ။ ကမ်၊ လွှဲးရှုံးမခင်းတူင်လိင် ယွမ်ခိင်လင်ရှမ်း လွမ်းဂခင်ခင်းတေး သတ်းပေးတိမ်~
 တူင်းလွတ်၊ယဝ်။- လံးလိုဝ်း ဂ၊လ ဂိင်လိ ပဂတိ ပုမ်ယွ၊ခေးဂိင် ခင်းဂယွတ်၊~ မိခင်တွခင်း
 ဝံ့ယဝ်။ ။

51. ခင်, နီခင်, လင်း၊ ခံ့ငင်း၊ ခံ့ငု, လု, တိ ကမိကဗယ, လဂိုင်း၊ သဝီ, လုန်းတူခင်ရှေ့လွတ်, ~
မင်းသားတေ. ယဝ်.၊- တင်းခပ်သထေးရရှာခင်း နှိုင်းတိမ်ငါခင်းရှုပ် ရှုပ်လှိုဝံခင်း ရွမ်းဝွခင်းယုမ်,
တြး~ ဝံ့လင်းတေ. ယဝ်.၊ ၊ ဝုးတီးလိင်းလွမ်သမ်လှိုမ်ဗီသင် ဂင်ဂီခင်ပါခင်လေး တိင်း
ခမ်းတုး~ တိင်းတေ, တေ. ယဝ်.။- ပီခင်လင်းငင်းရှာင်းလု, တိ ပတိထု, ဝရ ပု, လမီ, ထီ, ထူခင်း
ထိုင်ပေ, ~ ပီခင်တြးတေ. ယဝ်.။ ။

52. ပုဂ်ထဂုလ ပိတဂတ်းသိုပ်, သာင်းဂပ်းတေ, ~ ဂခင်မုးတေ. ယဝ်.၊- နီခင်, ကခင်ခင်ခင်းဗီ
ခင်ခင်းရှုခင်း လှိုင်လင်လှိုမ်ဂင်လမ်းပူး လှိုင်းတခင်းရှုလင်းခေ, ဩး~ ကမ်, လီခင်းတေ. ယဝ်.၊ ၊

ကင်,ဂျ,ဝခင်းခခေင် ဂှခင်ဂခင်ဂိုင်လှိုင်ဂိုင်လင်သတင်း ခခင်းမေးမေး~ ရှေ့,လှ,ယပ်။- တေး
ခံ.ထဝ်းယပ်. လင်,တင်းရှု လင်းရှေတမသီ,ထာတ်း မြတ်းလွှ,~ ဖြူးခေး။ ။

၅၃. သင်ကမ်,ပိုင်းမခင်း သထီ,လသူ,မြတ်း သခင်,ထယျ,~ သထေးလေး၊- ကခင်ဝေးဖြူးခံ.
ဂံ.ပံဂံ.ရှခင် ဂခင်လိမ်လှိုင် ပံ,တွင်းလေး~ ဂှလင်းတေးယပ်. ၊ တင်းခင်ဂိုင်တိမ်တပေး
ခွမ်းငေးလှိုင်လိင်းလှင်း ဂှခင်တင်းမင်းလှူဇေး~ တီးသျ,ယပ်။- ဂှလင်းဂှကခင် ဂှပ်းလံး
သေးတျ,ပိတိမင်း ကမ်,ယင်းကယျ,~ ထိုင်ခင်းတေးယပ်.။ ။

54. ကင်,တန်းရှုလင်းကယူ,တိတ်.ထိ ပကတိကမ်,လွှဲ; သင်မိုးမိတ်.သု,~ ရတွခင်းယပ်.၊-
 ဝိတ်.လု,ရ လေ,သသိတ်; ကခင်ခပ်လမ်. ကပ်းလွှဲပိခင်းရှုခင်း မိခင်းမေးရှုးကမ်,ရှု,ဝွခင်း~
 ကွခင်လတ်းလမ်.ဂျံ. ၊ ဝါင်းသေလွှဲခိခင် ကံမိခင်မေးရှုး မှိုင်းလှိုဝ်တွခင်း~ ကဝိတ်.လု,ယပ်.။-
 ပေးဝုးရှုလင်းရှင်,တေ, လင်းကု,လင်,တန်းရှုလင်းတိတ်.ထိ ပဂိုပု,~ လကေးလွှဲရှုမ်းခခေင်.
 ယပ်.။ ။

55. ပေးပံ,လံးရှုတိတ်.ထိရှေး ပကတိပံ,မီး ရှုလင်းလင်းမြတ်းလွှဲ,~ ဖြေးတေ.ယပ်.၊- လင်,
 တန်းလံးဝုး တုတခင်ရှုမ်းရှုခင်တုလီရှင်းမူး မုင်းမေးရှုး~ သိင်သင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ ပေးကမ်,

ရှာခင်တြးဂေး၊ ဝးကခင်ဗြး ပီခင်ဂိုဝ်ပိဂ်.သမ်.ကဝ်ဂံမး~ ဂေးယ၊ယဝ်။- ကယူ,တဂ်းထိုင်,
ပီခင်တင်း လဝ်းသင်,ဗေ ဗိဂ်.ခူ,ခေး~ တင်းမိုင်း တေ.ယဝ်။ ။

၅၆. သင်ဝးလံးရှာလံးမတ်း လံးတတ်းကင်,တခေ ပိတဂတ်း လံးမတ်းချင်းယ၊~ တြးလေး၊-
ကရွင်း ဂူခင်းလီဂူခင်းယွမ်း လွမ်းဂခင်ပံတင်း လင်,တဂ်းမး~ လီင်းလွင်းမခင်းယဝ်။ ။
တီးခင်းလင်,ဝး ကခင်ရှင်း ယွခင်းရှာခင် ယွခင်းထုပ်းယွခင်းလျးရှာဗြး~ ပုတ်.ထ၊ခေ.လမ်။-
ပေးယင်းထမ်,မ မူ,လမဝ်,ခမ်, ပိဂ်.ဝး =လံးရှပ်.ထုပ်းတေး,လဝ်း ဂေးတမ တဂ်းပီခင်ခင်,
သုခိဂ်းခတ်းလွမ်းဂူ,~ ယင်းရှမ်းတေ.ယဝ်။ ။

57. ခင်,ခင်.သပ်ပထေ,ယဝ, ပိုင်းကခင်လေ,ချွတ်း ကလေ,လကထေ,သိုင်း" ပရပိုင်းသိုတ်.
 လ,~ ဂှ်ချင်းတေ.ယဝ.၊- ဂှ်းလင်,ရေးခိုဝ် ခင်ခေသုခါဝ် လွံလှိုင်ပင်လင်း မိုင်းဂှ်းပခင်ဂှ်း
 ကးကပ် တိုခင်းဝခင်း ယိုင်းတခင်းမိုင်,ဂခင်တွင်း~ ဂှ်းလင်း လိမ်ခေမ်,လိမ်ထင်းတေ.ဂျ်...
 သုကုရ် သုခေရ်

သုထု သုထု သုထု

တူခင်းမှတစ်ဆင့် ခါခင်းသို့၊

1. ခင်လေးတုန်းခိုင်းသိင်လၢဝ် သီခါဝ်တင်းရဲခင်း ထတ်းရှုခင်းခမ်.လမ်ကွင်းငှ်းရှုမ်,တေ.ယဝ်.။-
 ရီခင်းလဝ်း ဟေ.တၢပ်းပုပ တွဲ,ရ ဂူပတုလဂိုၣ်း ရှုမ်,လူမ်,~လွမ်းတင်းတေ.ယဝ်.။ ။
2. ရှုမ်လံးယုမ်,ခေးတိတ်.ထိ မး,ခသေခင်း,တ ကဝိတ်.လး, သိင်သဝ်းငမ်းရှုမ်,~ ခဝ်းတုယဝ်.။-
 ငဝ်းသိင် လဝ်,တၢင်း ပွင်ပခင်းလၢင်းလူင်သၢမ်သုမ်တုမ်ခင်း သခင်းတခင်းကိုတ်းပိင်း သွံ,မခင်းဗေ-
 တခင်းထွတ်,ခါတ်း တေ.ယဝ်.။ ။ ခင်း,ရှုမ် မခင်းတၢင်းကိုတ်းပိင်းတင်းတခင်း တင်းပံလံလူင်း
 ရင်ရှုမ်ငးရံး ယိင်းလံးလပ်းခါဝ်းတု~ တီးရှု,တေ.ယဝ်.။- ကခင်းခင်း. ခဝ်းပိခင်းရှုခင်းမိုၣ်း

ပရပိုင်းတိဂ်.ထိ ပိုခင်လိုသေးဗေ၊ ချေးလင်း၊ ကပ်ဂွ၊ကပ၊ယ လိုင်းတုံးပြေ၊ယ၊~ မိုင်းပ၊-
မိုင်းဗေးပုခင်.ယဝ်.။ ။

၁. ခမ်းဗွင်းသုပမ်းမာ ဂျမ်၊ယပေ၊ မခပ်.ပါခင်၊ရ ဂခင်၊ဂုတုပြုပြင် ထိုင်းလင်၊ရ၊~ လာရး
တေ.ယဝ်.၊- ကခင်ဂိုတ်းရေခမ်း ကပ်ဂိုတ်းသိပ်းခမ်း သားခမ်း ခိုင်းခမ်းခိုင်းငိုခင်း ခိုင်းတိုခင်း
မိုင်းဂင် ဗင်လီယိုင်းလံး ပွဲ၊မခင်းပွဲ~ ယေးခင်းဗေးခင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ကတွင်းသ၊သခေ၊ခံ.
လုံဗွင်လုံမခင်းမီးဂိုဝ် ပိုင်တိုဝ် တေးတူဝ်ခမ်း၊တြး~ ခိုင်ဂျေ၊ယဝ်.။- ခမ်းဗွင်းလေ၊ဂျိုင်း
ကပ်ကခင်ပိုခင်းမေးပြု ဝုတ်.ထုသုတ်းတခင်၊ ဝဂိုလွင်းမုခင်းကပ်ပေ၊~ ကမ်းလွမ်းလမ်း.ယဝ်.။ ။

4. ကင်,ဝါ, တီ,ခခိဂေ, ကတိထိပ်.ဧပ, ပုင်,ပြွဲ,ရှင်; သင်,တေ,~ ရှုခင်းရှုခင်းတေ.ယပ်.ါ-
 ရမ်းဗွင်း; ရေးဝါ; သမ်ယုတ်.တ သိလှ်ယုသိလှ်ယု သဗေးရှုရှင် ရှိမ်းရှိုင်းမွှ်,ခေပခင်~
 လတ်းငါးဝံ.ယပ်.ါ ၊ က တွင်းသု,သခေ,ခေ. ယင်းတင်းဂပ်းလမ်း တမ်းဂခင်ခေခေ မျှိုင်းတံး
 ခိုင်းခံးရေးလိင်းရှုခင်~ ရှုပ်းရှုယပ်,တေ.ယပ်.ါ- ချပ်,မိုဝ်းမံ; လံးခံးလတ်းလံးခိတ်းယပ်. တင်း
 ကပ်မေပခင်သွခင် သိုပ်,ထိုင်းကိုင်ဂပ်,~ ရပ်းမေးလမ်း.ယပ်.ါ ။
5. ခင်လးပိခင်ခင်,ကလိင်,တေ,ယု သမ်,မု,သမ်,ပုတ်.ထလှ်ခင်,မုင်း လူယပ်,~ လူခင်းလင်-
 ယပ်.ါ- ငင်းသိုင်ရှုကခင်လံတုခင်လံပုး ယုပ်မုးသိုပ်,ကပ်ဂင်~ ပိမ်းလွင်းတေ.ယပ်.ါ ၊

ထူးခိုင်းသိင်လၢဝ် ကွခ်ကပ် လံၢ်တူခ်လံၢ်ပုး တပးဝိုင်းဝေးခပ်ခပ်~ ယင်းတေ,သလု,ဂီ,
တေ.ယဝ်။- လင်,တန်းမိုဝ်းဂွတ်; မိၣ်ဂတုဝံ မိၣ်ဂတုဂိုလ်း; ယွတ်းသိင်လိင်,ရှေ့ခမ်းတေ.ယဝ်။

။

၆. ဂီခ်,လဝ်းခွတ်တမ်,မၤခ်,တုလ ဝခ်,ခွင်းဂိုခ်းထီ,~ ခမ်တွခ်းတေ.ယဝ်။- မီးဗီလှိုင်"တေး
တင်း ကုမ်,ဗိုဝ်သွခ်း~ ရပ်ခိုင်းတေ.ယဝ်။ ၊ ပိခ်တီးသိင်လၢဝ်လှိုင်းမး ခးဂိခ်သွမ်းပၤခ်း
ယၢင်းတိခ်ခွခ်း~ ပိင်,တပုတု,ယဝ်။- ဂီခ်,လဝ်းခပ်းဝၢခ်း; ခွၢင်းပၤခ်,တုရု,~ တုင်းသွမ်း
တေ.ယဝ်။ ။

၇. လံးယဝ်.ပွန်းသူ, မိုင်းယူ,မခင်,တုဂထိုခင်,ခွာင်း လူင်လု,~ နံယာင်းတေ.ယဝ်.၊- ပီခင်တီးဃီ
 ဂူခင်းတင်းလံ ဂိုခင်း" လံခင်ဝခင်း"ခိုခင်း" ကခင်ပင်းခင်း~ လူလင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ငင်းသိုင်လင်း,
 တင်းရှေးပခင်တြးလံပုး တပေးလွမ်းလွံခင်း~ ဝခင်း,တု,တေ.ယဝ်.။- ဂ်းကခင်လုန်းဃ နံ.
 လူရ်းပဂိုနံ ကမ်,လိုင်းဝိပသ်သခေ,~ ဗွံ မခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၈. ဝုးတီးသင်,ခု, ကဂိုယု,လုန်းလင်း ခုမ်း,ထင်းပြုင်,ယု,~ တပေးခင်ဂါ- ပါခင်လင်လင်းဃူ
 ဂွင်းမူးလုင်ရှခင် ထူပင်းခင်ဃူးဂမ်,လွံးမြေး~ မြတ်းဂုးဝံ.ယဝ်.၊ ၊ ယမ်းလိပ်လုင်းပံ,ထိုင်

ရှင်တြး ရှင်းပးမတ်း ဖုင်းဂျေး~ လေးဂုတ်းတရုယပ်။- နမ်းဖွင်းဝှင်းတင်ဂလမ် ထူခင်းကိုင်၊
ယး~ ပံးဂုတ်းထိုင်ခး- ဖိင်ရှိမ်း တေယပ်။ ။

၅။ ရးတန်းလံးခမ်းတူန်းလိုတ်းလုန်းလဝ်း ဂှပ်တင်းတေးကမ်းလိုင်းလွမ်းဂွး~ တွင်းတေးတေ.
ယပ်။- သင်ဝးဝခင်းလွ် တူန်းထိုင်လင်ရှေးတေးဂှိခင်း ခွခင်းလှိခင်းယိခင်းလွ် တူပ်ဝှင်းလင်တန်း
မး~ လံးလိုင်းလမ်းယပ်။ ။ ပေးရှင်းတန်းရှိတ်းခိတ်းခင် ဂင်လင်လွင်လိုခင်း ရှိပ်ထိင်းတွး~
မပ်ဂွးတေယပ်။- တန်းဂုတ်း ဝှင်းခံဝှင်းခေး ယူထေးဂှိခင်းသူ လှမ်းသိုင်းပး~ ထင်တင်း
ဒတေယပ်။ ။

၁၀။ လှိုင်းဂျပ်၊ခိုခင်းလံလေ၊ ရုတ်တရက်၊ဝိမုန်တိတိမြတ်းခေ၊မ၊~ ကြိုး- တင်းဗီတင်းဂူခင်း
 ပံ၊ခိုးထိုင်လီ ပိုင်လှိုင်ပိုင်ခေ၊ တခင်းလှိုင်ယူ၊ဂိုတ်းချိုး~ ခေ၊ရပ်းတေ.ယဝ်။ ၊ ယင်းတန်းတွင်း
 သင်းတွင်းပီခင် ရှင်၊မိခင်ခင်းယင်း ခွခင်ခင်းတင်၊ဗန်းပိုး~ သခင်၊ထေ၊တေ.ယဝ်။- ပံ.ပုခင်း
 လ၊တိလ၊ရ၊ ပျံ၊ထိမလခေ တုန်.ခဗ ယခင်၊တေ၊~ ပီခင်ဗေးတေ.ယဝ်။ ။

၁၁။ မိုင်းလှိုင်လံးဂွတ်း မန်းဂွတ်းသရဗူ၊ မိုင်းယူ၊ဝိမုန်တိ ရခင်၊သိုင်းယီခင်ပြေ၊~ မိုင်းကမူးဂွံ
 တေ.ယဝ်။- ပေးတခင်၊တူဝ်ဝိုင်း ကိုင်းထိုင်းတူဝ်ခင်း တိုင်လင်သုတ်းဝခင်း ဝံ၊လှိုင်းလှိုင်း
 ဂွတ်းတီးတေ.ယဝ်။ ၊ ယ၊ပံ လိုမ်းသေ ဂှမ်းသွခင်တူခင်ကွခင်ဗြိုး ဂှေးမးကြိုးသိုင်ဝံး ဂှ်းလင်း

မွှ်,တေ.ယဝ်။- ဂူလဝ်းပုထုလခမ်, ဂခမ်,လျု,ခေ သမ်ယုတ်တသီခမ်,ယးသီခမ်,ပ, မၤ,တေ,သ
ခေ, ယ,ဂိုင်ယခမ်ကွမ်,~ ဂိတ်တင်းတေ.ယဝ်။ ။

12. ကခမ်ခေင်,လေးဂီ,လေးလိမ်, ဂိခမ်ဂိမ်,လိင်.ကသမ်; တိုင်ထွမ်,~ ပုမ်ရှင်းတေ.ယဝ်။-
ပေတေလူ: ကပ်လေးဗေး မးပိခမ်တင်းပံလိမ်ခေငးဂိုး တေ,တခင်းသင်း~ ခေ,တင်းတေ.
ယဝ်။ ။ ကဗိသင်,ခ,လတြး သင်းပးလွးသင်ဂျေးမူင်း တီးလိမ်သင်း~ လာပ်းခေ,တေ.
ယဝ်။- သင်,ခ,ဂုတင်းဂေး ကမ်,တင်,ကမ်, တေ, ကမ်,လေ,ကမ်,မခင်း ဂခင်းဂိုင်သေ,~
ပခမ်သင်းတေ.ယဝ်။ ။

၁၃။ တင်းဂျးပုင်,လု ကပုင်,လု ကခိလ်လုဗီ, သိင်,ခါ,ရကဂျးလိမ်ပြေ,~ သုင်းပုး၊-
 တခင်းလွံသေဂျး ယိုမ်ပိခင်ယိုမ်မီး ယိုမ်သင်းတေ,ခင်းပုး~ ကမ်,မခင်းကတိင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊
 တူဂ်းပိခင်တခင်းလွံ မီးလွံကိင်ဂခင် တင်းလုမ်း ရုဂ်းတြး~ ပိခင်ဗိဂ်းသတု,တေ.ယဝ်.။-
 မိုင်းခိပ်.ပါခင်,ခခေ.လမ်. ထူခင်းပိတ်,မိုခင်,သီ,ရှင် ယခင်ဂျင်းခမ်. သမ်,မုဂ်.တရု,~ မိုခင်ငါး
 ဂခင်ယဝ်.။ ။

၁၄။ ခမ်.တဂ်ဂခမ်. ပေးမခင်းလံးပွင်း လွင်းဂွတ်းပင်,လံ, ကမ်,ဝံ,သံ.သူ,ပွတ်းသွင်ထု,~
 ခိုခင်းမုး တေ.ယဝ်.၊- ပေးခပ်လံးထိုင် တင်းရှင်တိုင်းလွင်ဗွင်းဝိုခင်း ဝခင်းခိုခင်းသီ,ရှင်ဝုး~

လှိုင်းမုင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ လေးရုန်း.တရု,ကခပ်ဝုးခခေ. ပေးလုံးဗီဝ်ထိုင်တခင်းခခေ ကမ်,သမ်
 .ခိုခင်းဂွတ်းမိုင်းဗီမိုင်းဂူခင်း သမ်.သွင်ခး~ လုံးပြခင်း,တေယပ်.။- လင်,တန်းလုံးလိုင်း ထေတု
 လီလု ကသိင်,ခါတ်းတ ထု,ဝလေ,မခင်းခိပ်.ပါခင်း,~ ရွံလိုတ်းရွံလုမ်းတေ.ယပ်.။ ။

15. ခံလေးထူးခိုင်း ရီခင်း,လင်းခိုးလူရ်း လေ,တုဂ်တြ, မှာ,သဗရေဗိုင်း,လေး ဗွင်းပိုင်း,
 ဝတေးတေ.ယပ်.။- မုခမ်မခင်းမးပီခမ် လိန်းဂူခင်းဂျူခင်းလှိုင် ခိုင်,သီခမ်ဗေး~ ယါခင်း,သိင်း
 တေ.ယပ်.။ ၊ လုံးလိုင်း ခေ,မိရု,မင်းတြး တခင်းခွင်းတသို့ ခိုင်ဝခင်းမ္တတ်းတွခင်းဂျေး~ လဂျူ,

လေး။- ဗွင်းယီခင်သူ၊ခင်၊လျှော်၊ မင်းလုပ်၊ဝံသွင်မခင် လတုတလင်း၊ ကွက်၊ဗန်းသမ်၊မုတ်၊တြ၊~
မိခင်မူးလမ်းယပ်။ ။

၁၆။ တင်းဂျှတ်ထိခေ၊ဂသိခင်၊ပျင်၊ ကတရေ၊ဂိပ်ခိမ်းဝူရ်၊လျှော်~ ဂွခင်မိခင်ခခေ၊- ဝံဂွမ်းသိင်း
ခုခင်ရှင်း လင်းခိမ်းတိခင်~ ဂပ်၊ဂိပ်၊တေ၊ယပ်။ ။ တင်းခပ်လိတ်၊ပိုင်လိတ်၊မူဝင်း မင်းလှင်းပိခင်
ခုခင် ခိုင်ဂုခင်ဂျှမ်းလှင်း လင်းခင်လိခင်~ ဂွင်းတိုင်၊တေ၊ယပ်။- ပိုင်လှင်းဂုဂျှမ်းတိုင်၊
မြေးရ၊ပြပ်ပ ဝိတေ၊ရှ၊ လမ်းပူ၊တီ၊ပ၊ မရှ၊လှ၊သှ၊ ဂျှမ်းဂ၊မတပ်၊တွခင်း လံးသှင်၊~ ဂိုခင်း
ယှင်းတေ၊ယပ်။ ။

17. ပီတိ,မိုခင်,သီ,ရှင် ကပ်ပမိလ်လု, ပိင်,လု,သိသူ,တေ,သူ,မြတ်း သူ,တတ်းဝခင်,ရှေ,
 ကသေ,လဝ်း ခံ,ဗေ ပိုင်,ခးရှင်တိုင်,~ ရှိခင်းကးတေ.ယဝ်.- လင်,တင်းလံးဝး ပီခင်ခင်ကးမုခင်
 လေးဂျူခင်း ကလုခင်းလုခင်း,တြး~ တင်,ထွတ်းတေ.ယဝ်. ၊ ခင်လေးဝခင်းခိုင်,ခင်မိုင်း
 ကင်းတင်းခေပေခင် ရှုခင်းကခင်ထိုင်းလူခင်းမိုင်း လိင်မိခင်ဝေးခမ်း လေးဂျုတ်းထူး~ လာင်းပခင်,
 တေ.ယဝ်.- မှ်းလင်းတွင်းတ ဝီရိယကမု ရှေ.သုသေ," လဝ်.ဝခင်းခမ်း ယု,လခင်း,~ လူလုံလူ
 တ။ ။

- ၁၈။ သင်ယင်းငူရ်၊ယွင်၊လိင်၊ယွင်၊ သူရ်၊ဗွင်၊ရတခရ၊ကလိတ်း ငင်းဗာခင်၊~မူဝ်းမးတေ။
 ယဝ်။- ကမ်၊ ခခင်မိုးလင်းလွမ်တူရ်း လိင်မိခင်မီးသေလေးရုတ်းထူး~ ခံ့တီးဝုးခင်၊ ၊
 မဝ်၊ခခင် ငင်းငိုခင်းငင်းသိင် လိုင်လိင်လေးလံး ဂှမ်မွင်းသူး~ သင်းဂွ၊လေး။- မိုးလင်၊ခိုခင်း
 လင်း၊ ရပ်လင်းငင်းခံ့၊ဗပိုင်၊လေး၊ ယခင်၊ဗကောန် တလ၊~ ဝံး"လီယဝ်။ ။
- ၁၉။ မိုးလင်းသတိမိမိဝိရိယ ယ၊ယူ၊လှိုင်းယိုတ်းဂျ၊~ လူး"တခရ၊- ခုခင်မိုင်းခေခေကချင်း
 ဂူခင်းလီထိင်း လွင်း ဗွင်းရုတ်းထူး~ လိင်းလွင်းတေ။ယဝ်။ ၊ ဝခင်း"ခိုခင်း"ချင်းမိုခင်းသွင်တ၊

လူ့တူရုံးယိုင်း ယိုက်လူလုံး~ သေ,ချုံ,တေ.ယပ်။- ဝခင်းခိုင်းလင်း,တန်းမင်းရှခင် ကရွင်,
လိင်,ရွှင်,ငင်းလမ်း ခမ်းရှေ့လုက်.လွတ်,လေး လန်းဂိုင်းပိပ်ပု,~ မွင်မူးတေ.ယပ်။ ။

20. သမ်.ခိုင်းတခင်းသင်း လိင်မိခင်ခိုင်းမခင်း ကွက်,ယခင်ဂူး~ ခံ.တီးတေ.ယပ်။- ခုခင်မိုင်း
တူရုံးထူပီး ပိုင်ခခေကာရွှင်းကာရေး ဂူးပီခင်မူး~ တိုက်တေ,တေ.ယပ်။ ။ လင်း,တန်းရှင်.ကပ်
ရှင်,ခသေးမြတ်; ဩရသသ လုန်းတူခင်ခေ,ဗေ,~ ရွှင်းလမ်းတေ.ယပ်။ ။

21. ဝုးတီးကတိလု,တ မရှု,ပုတ်တ သု,မခင်,တသခင်,ထေ,လင်းပိုင်,ဗေ ပုတ်ပေး,မူဝိုင်းခေ,~
သူဂြိုးလေး- တေးခေ.ရှင်,"ဂု,ယ ကတိုက်ခမိန်းလုသိုင်ရှင်းခမ်း ခမေးတေ,တန်းမီး~ ပေး

ထာ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ယာ်းလိင်္ဂာပိုင်,မိုင်းလူင်ရှေ့ခမ်း မြိုင်.ဝိုင်းဂြီး~ လေ,တုတြ,လေ့။- တေ့
ခံ.ပေးတန်းကာပ်,ခမ်. သု, ခမ်.ကိုင်,သေ, လင်းပုတ်းလုမ်,ဂု,လု,~ တီခင်းခါခင်းယဝ်.။ ။

22. တေ့ခံ.လီတေ့,လုတ်းဂပ် လွမ်းဗိုင်းဗိုင်းလိင်္ဂ,ဗွေ,~ သာ်းပေးခံ,ဗေ လမ်းခင်,လေ,သု,
ဝခင်းလင်ခခင်.တ၊- တန်းလံးထိုင်းလူသိမ်းပံသွင်ပိုင်ကာမုး ထူး"ပုး" ထိုင်,ပိုင်းသင်~ သုမုင်း
တေ.ယဝ်.၊ ၊ လွမ်း ကပ်ပရိဂု,လေ,ယလိတ်းပး တြးရှုင်းလုးမိုင်းဝခင်းလင်~ လတေ့,ယဝ်.။-
တသ်သကရိယု, သိမ်းယိုင်း ခိုင်းရှင်းကပ်ခံ,ဗေ လီလံးခေးလေ,~ လွမ်းထမ်းလီယဝ်.။ ။

၂၃။ ပုခင်းလပေးလမ်း။ ဂုဿဝ်,ကခင်လံးရှိုတ်းဝံ.လၢတ်းဂဝ်, ပေးတၢခင်,ဂျှင်းခေ,မံ. ဂေ,ဂေ,~
 သၢမ်ပီတေ.ယဝ်.၊- ပိဂ်.သမ်.ဂခင်ကူခင်ဃူခင်တူဂ်း လိုခင်ရှုဂ်းလိုခင်လိတ်း တဂ်းမးကမ်,ခိုခင်း
 လီ~ ပွင်,ထိုင်းလမ်း.ယဝ်.၊ ၊ ပေးကမ်,တံဂေ, မခင်းတဂ်းဂိုတ်းလွ် မ်လိုင်ရှင်းမခင်း ယွတ်း
 ရှိုင်းခီ~ ရှုခင်းမၢဂ်,တေ.ယဝ်.။- ကခင်ခးတဂ်းသမ်.ကွဂ်,ခေ, ပေး,မံ,ယွ်,ထိုင်းပင်ပိုင်,ဃ ကမ်,
 ရှုခင်းရှုခင်လၢဂ်,~ လွ်မးလမ်း.ယဝ်.။ ။

၂၄။ ပေးတဂ်းခံးခဝ်းတေ,မဝခင်,တေ, ကရု,ကူးယီခင်,သူခင်မၢဂ်,~ မံ.ထိုခင်,ဂျှမ်းဂေ, တဂ်းလမ်
 လးတေ.ယဝ်.၊- ပွင်ကပ်ကဂျှိုဂ်းရှင်းတူဝ်လၢခမ်း သူတဂ်းမး~ လူးခေ,လူးဂွခင်,၊ ၊ တခင်းခံ

ခုခင်ရှင်ဝတေး သေ,လုလိင်းပခင်ပီမိုင်း ကခိုင်း,သားမာင်,တြး~ လှိုင်းဂေ,တေ.ယပ်.။- သီ,မိုခင်,
ကသား လားထာင်းပေးခံ,ဗေ တေးထာင်းသွင်းတေ,~ ရမ်ထမ်းတေ.ယပ်.။ ။

25. ခင်လေးလုခင်းခခေ. ကိုင်,သေ.မရှု,လလု,တေ,ဝလမ်းခင်းဝိုင်းဂေ,~ တြးတေ.ယပ်.။-
ယထု,လိတ်း ပိုင်ခခေ.ဂေ, မခင်းခခေ.ရှင်းမခင်း သွင်းတိခင်သိုင်,မိခင်ဝံ; သိုင်,ကိတ်,ယထု~
မမြတ်းခခေ.ယပ်.။ ။ ကမိုင်းမိခင်ဂေ, ကမ်,တွခင်းယခင်လိခင်တခင်းသင်း ခံ,ဗေဝေး~
လင်,ရှု,တေ.ယပ်.။- ဗွင်းတေး,ယမ်းလေ, ဂေ,ကမ်,လေ, လံးမမြတ်းဝူရ်,လု,~ ခပ်မပ်,မိခင်
လှမ်းလေး။ ။

26. ခံလေးလင်းလှိုင်းမွှ်၊လှိုင်း၊ လင်းခံ၊လေးလင်းခံ၊ရတခေ၊~ လိတ်းပုးတေ.ယဝ်၊-
 ဂိုဝ်ပိခင်ဗိုင်းခပ် ဂှ်လံဝံးလင်လုခမ်း ကမ်၊ပိခင်မုး~ ရ၊ကင်းလေး၊ ၊ သု၊တေ၊လင်၊တင်း
 ခေပေခင် ပိုင်ကခင်ကညိုင်း ယ၊ပံလွင်းပင်၊ တင်းလွင်လွင်.ရှင်းရှင်.~ တြးသိုဝ်း"တေ၊"တေ.ယဝ်.။-
 ပေးဝုးကရှင်.ကလု၊ရ သမ်၊မုးလွင်တြတ်း လတ်းခံ. သမ်၊မုးခ၊ မျှင်းတင်းပေး~ ပိခင်ခိုခင်း
 လံးယဝ်.။ ။

27.ခံ.ခင်၊ကမိလကူလှ်. ဝုးတီးခိ၊ဗိုင်း ဝံ.လိခင်၊လေးလှိုင်းလှိုင်း ခေဗေ၊~လဂုးတေ.ယဝ်.။-
 လင်းလံး ခုခင်မိုင်းဂေး လင်၊တင်းလွင်းကပ်သံရှမ်းခမ်း လိင်.လုသိုင်မိခင်းရှေ့~ ခင်၊တြး

လင်းလင်းတီးတီးတေ့ယဝ်။ ၊ တင်းလှိုင်လင်းတင်းမီးလှိုင် ပိုင်လှိုင်လီခိုခင်း လိုခင်းသွ်မး~ မိုခင်းဂင်၊
 တေ့ယဝ်။- ခုပ်၊မိုဝ်းပေးခွံးလှိုင်လင်းလင်း ထမ်းမဂိုတ်၊ပြေယွ၊ ကလီခင်းကမ်းပြုတ်းသေ၊
 နေဝ်၊~ တီခင်းမိုင်းတေ့ယဝ်။ ။

28. ကသားလက၊ သးတေ့လံးယဝ်။ သမ်မိုခင်းခိကမ်းဂတ်း မိုခင်းဂင်၊~ ယွမ်းမးလေး၊-
 ယထ၊ထိုင်းဂေး တူလှ်းလှ်းကသွင်၊ကရ်း ခုခင်းမိုင်းလင်းထုချိုး~ သမ်လံးချုတ်းဂေးတေ့ယဝ်။ ၊
 လင်းသမ်။ ထိုင်ပခင်းလင်း လံးဂိုတ်းခုခင်းတီခင်းမိုင်း လှိုင်မင်းသး~ ပုတ်းလမ်းတေ့ယဝ်။-
 တင်းသိုင်းရတခေးလိတ်း ယိုင်း ပိတ်းပိုင်းငိုခင်းခံ၊လေး၊~ လွင်၊ရှေးရှမ်းထူး"ခြူး" တေ့ယဝ်။ ။

၂၉။ သခင်၊လား၊မာ၊လား၊ဝံ့သွင် ဗွင်လား~ မုခင်သင်ငင်းရှမ်းဝင်းမွင်တေယပ်။ ၊ သိပ်းပိုင်
 ကြေးရေး တန်းမေးထတ်းကပ်ကချင်း ပွင်မပ်သုတ်းတွခင်း ဂပ်၊ထွင်~ယွင်း၊ကမ်းရှိုင်းတေယပ်။-
 ကခင်ဝုးသိင်၊မိခင် ရေး ကပ်၊တွခင်းမိခင်ပံ ခိုင်လုမ်းရးရှင်းပွင်~ လှုပ်၊ယ၊တေယပ်။ ။

၃၀။ လိင်၊သွင်၊သျှခင်၊လျှန်း မာ၊လား၊ဂမ်တပ်၊ ရးလံး၊ဂံးကပ်၊ဂွ၊~ မီးတူပ်ယပ်။- လင်၊ရေး
 ပေးရး မျှိုင်းဝုး ကင်း၊ဗိုင်း၊မျှိုင်းတိုင်းခမ်းဂုမ်းခင်းမိပ်၊သ၊~ ငးခပ်တေယပ်။ ၊ မဝူလှ်၊
 လ၊ရှိုင်း၊ဂေး ပေးမီးရးမီးခခင် ရှင်းမခင်းဂွ၊ဂင်ရှပ်~ ကပ်၊လံးတေယပ်။ ၊ ပေးရးခခင်မိုင်း

ရှုင်းဂိုင်းခမ်ခပွဲးမုး ခးလွင်ခပ်~ ရှေ့ဂွဲ,တေ.ယပ်.။- ဂွင်တေ,ပိခမ်တင်းဂုခမ်သူ, မူ,ယိုင်းခး
ခံ,ဗေ တလင်းဂုခမ်သူ,~ ဂှုဗေးမး ယပ်.။ ။

31. ကသားလံးယပ်.သွင်မိုခမ်, လင်းခံ,ဗေပုတ်းလံးခမ်,ထု,~ လေးပျင်းတေ.ယပ်.။- လင်းလံး
လခမ်လိခမ် တိခင်းဂိခမ်ခခင်းဂိုင်း လမ်း,ရှေ့ဂွဲ~ သမ်.ပုတ်းပွင်းခိုင်းလမ်းယပ်.။ ။ ရတခေ,
လိတ်းပးဂေ, ထွး"လိပ် ဗွင်ရှင်းမခင်း သားပခမ်,ပျင်း~ ပံဂွဲ,တေ.ယပ်.။- ဗွင်ယိခမ်လဂျု,ဂေ,
ပံခပ်ခမ်. သမ်,မုတ်.တဂျု,~ ခိုခင်းမိုင်းသေယပ်.။ ။

၁၂။ ဒဿဓမ္မအရိယာဂေ၊ ပဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓိ၊ ပြာဇ်၊ ပရိယ၊ လေယျ၊ ~ လိတ်းမျှဝ်းလမ်ယဝ်၊-
 လလိမ်ဓပေး၊ ကြိုးရှာလံယာဇ်လွမ်း၊ ရှင်၊ တခွမ်း~ ဝှတ်၊ သိင်္ဂတေယဝ်၊ ၊ ပိုင်လှိုင်သေဂေ၊
 ကမ်၊ မီးလွမ်းကပ် ထပ်မံကြိုးလေး၊ ဓပေးလွင်းရှင်းမျှဝ်း~ ရှေ့ရှု၊ တေယဝ်။- တေးရှု၊ ပိဇ်၊
 လသီ၊ လ ရှု၊ ယှိုင်၊ ကမ်၊ ရှင်၊ ခေးသိပ်၊ ~ ရှမ်းမီးတေယဝ်။ ။

၁၃။ ပေးဝှေ့၊ ဗုဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓိ၊ တုတ်၊ တမ်၊ ရမ်ဓဇ်လေ၊ တိုင်ရှုဇ်ခေး~ ရှု၊ လေး၊ ကမျှးတေယဝ်၊-
 မဇ်းလိဇ် ရေးတမ်းလှမ်း၊ ဗုဇ်ခမ်း၊ ရေးတမ်းတုတ်၊ မာန်၊ လေး~ ခွဇ်၊ ယှမ်းဝံယဝ်၊ ၊
 ရမ်းဓဇ်၊ ရှု၊ ပိဇ်၊ ကသိလှ်၊ ရှု၊ လတင်းလံ၊ ရှုဇ်းမှိုင်၊ မှိုင်၊ ပွေးမျှး~ ပိုင်၊ ရာဇ်၊ တေယဝ်။- သင်၊

ချေ့၊ ဗိုင်း၊ တေ၊ ပိုခင်း၊ ခိုင်၊ ပိုင်၊ ရှေ့၊ ကခုခင်း၊ ကတူင်း၊ ယူင်း၊ ဂွ၊ ရေတီ၊ ရေကီ၊ မြေခေ၊ လင်း၊
 ခိုင်၊ ခေ၊ ခေပေးဝံ့။ ယင်း။ ။

34. တော့ၣ်ဂၢၣ်လၢၣ်,ပူၣ်တိၣ်ဂၢၣ်လၢၣ်ခံ. ကမ်,ပိုင်ၣ်လံးလိုင်ၣ်သၢခမ်,~ မင်းတြးတေ.ယဝ်.၊- လင်,ဝုး
 လီခမ်လိခမ် ခုခမ်ဂိခမ်ဖုင်းခေး ယိုတ်းလေးဂုတ်းၣ်မုး~ ရွံး"ဝိပ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ခင်းမိုင်းဂုခင်း
 လိုခင်းလူခမ်ၣ်သုခင်း ကချူဝ်းကမ်,တြး~ ရၢခမ်,သု,ခခမ်.ယဝ်.။- ယဗျၢၣ်းခ,ယၢၣ်းတံတမ်း
 သံချေ,ဖုင်းတေ, လဝ်းလံးမု,~ ခမ်တွခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၅။ ခင်လေးမှိုင်းခိုင်းမှိုင်းလင်း၊ တိကလေးလ၊ ဗူးလင်းလှိုင်းမတ်။ ယလှိုင်းမှိုင်းသူ၊ ~ တင်းလှိုင်း
 တေ။ ယင်း၊- လင်း၊ တင်း၊ ကပ်ထိုင်းခင်းဝိုင်းရှေးခင်း ရှေးရှေးလှိုင်း ~ ရှေးလှိုင်းတေ။ ယင်း၊ ၊
 ခင်မှိုင်းလင်း၊ တင်း၊ ထမ်း ပိုင်ကရှင်း လင်း၊ တင်းလှိုင်း ~ ရှေးထေးတေ။ ယင်း၊ ဝေးခင်း၊- ဗူးလင်း၊ ဝေး
 ကခင်းလှိုင်း၊ ယင်း၊ ယခင်းခင်းယင်း၊ ရှေးသုံးကင်း၊ လှိုင်းယင်း၊ ~ ခင်ယခင်းတေ။ ယင်း။ ။
 ၁၆။ လင်း၊ တင်း၊ လေး၊ လင်း၊ လှိုင်း၊ ခင်မှိုင်းခိုင်းကင်းလှိုင်း ~ ခင်းခင်းတေ။ ယင်း၊- မှိုင်းလင်း၊
 ကင်း၊ လင်း၊ ပိုင်မှိုင်း ခင်းလှိုင်းသေးပေးခင်းမှိုင်းတင်း ~ တိ၊ ပခင်းတေ။ ယင်း၊ ၊ ခင်လေးမှိုင်း

လင်,တန်းပခင်သေ တင်းခပ်သူခွင်း လှ်.ငိုခင်းခမ်း~ ကုဂ်.လု,တေ.ယဝ်.။- ခပ်ဂေးလုံးယဝ်.
သမ်.လေ,လာတ်းတင်,တီး ဂျေ,ရု,~ သတင်းတေ.ယဝ်.။ ။

37. ဗေင်,ခခေင်.ဂု,ဂေ.ဂု,ကခင်ခွ်းလံး ခိုင်းကုဂ်.လု,~ တင်းမိုင်းတေ.ယဝ်.။- ခပ်လှ်းဂှ်တင်းတင်း
လုခင် ရုခင်,သခွင်း ထုဂ်,ဂုခင်းဂိုင်း~ ဂေ.ယုတ်းတေ.ယဝ်.။ ။ ကမ်,ပေ.ဝါင်းပခင်ဂုခင်းလှ်ဂုခင်းလှ်
တုဂ်းတင်းမိုင်း~ ခွင်းသူ,တေ.ယဝ်.။- ဂှ်ကမ်,ပေ.လံး မတ်လိတ်ကပြိုတ်းခမ်, တမ်,သတ်းသတ်း
တင်းမု,~ တံသုမ်းတေ. ယဝ်.။ ။

၁၈။ လင်,ဝါးဂါး,လကခါး, ယါးကမ်,မိခင်းလှိုင်း"ရှင်း" ယါးကမ်,မိခင်းလှိုင်းလိင်.ပူ,~ ပြင်းရှေးတေ.
 ယဝ်.၊- ယင်းတန်းပွင်ရှာ ယါးယါးတုးလိပ်းတုးရှာ ခေါ်"ရှင်းမခင်း သွ်,ဗိတ်းခေေး~ ပိုင်းယါးတေ.
 ယဝ်.၊ ၊ ကခင်းပိုင် သွင်တု လိပ်းလိင်လင်းရှင်း ဗေ.ဗိုမ်ရှေး~ မိုခင်းယါပ်,ယဝ်.။- တန်းမးပွင်
 ကပ်ယါးသေ တွင်းခိုခင်းတွင်း ပွင်း သွ်,ကူင်းတိခင်းခါပ်,~ မခင်းရှခင်း,တန်းခိခင်းလမ်.ခါး။ ။

၁၉။ ကခင်းခင်း,လေးဗေမူ, လိပ်.ပု,ရခင်း ရင်ယုတ်းတူပ်ယါပ်,~ မေရှေးတေ.ယဝ်.၊- တန်းမးပွင်
 ကပ် ဝိုခင်းခင်း ပကခင်းသေခင်း"ရှင်းခပ် ခွပ်,ပိုင်ချူး~ မပ်,လင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ပေးတခင်း

ခိုင်ရှင်၊ လိမ်လှိုင်လိမ်တီး၊ ဂိုက်လှ၊ ခေ ဝိပယုဂ်တိုက်တွခင်၊ တေယဝ်။- လင်၊ ဝုလုလု၊ ခေ၊ လေ၊
သတ်တဝု၊ မင်၊ မြိုင်၊ လွင်း၊ ခေ၊ ~ တင်းယ၊ ခေ၊ ယဝ်။ ။

40. လင်၊ ဝုတင်း၊ မိုင်း၊ ဂိုင်း၊ လိုင်း၊ လမ်း၊ ပိခင်၊ ခေ၊ ခေ၊ သုခင်း၊ ကွက်၊ ခေ၊ ခေ၊ ~ ဗေးထိုင်၊ လမ်း၊
ယဝ်။ ။ သေးဝိပ၊ ဂိုင်း၊ ယိခင်၊ ယဝ်။ မင်၊ သိခင်၊ မေယုလမ်း၊ သွေ၊ လေ၊ - ယု၊ ဝု၊ ခေ၊ တင်း၊ သု၊
ခွံ၊ လု၊ ခွံ၊ ခွံ၊ ထိုင်၊ ခေ၊ ယွေ၊ ~ လွဲး" တေယဝ်။ ။

41. ခေ၊ လိုင်း၊ ပိင်၊ လုခင်၊ မင်၊ သိင်း၊ လိုင်း၊ လွင်း၊ တုမြှံ၊ ~ ပွင်၊ ခေ၊ ယဝ်။- ခွံ၊ ဂိုက်၊ ခွံ၊ ပိခင်
မိခင်၊ ကံ၊ လုခင်း" ထုဂ်၊ ခေ၊ လုး ~ ဝုလု၊ တေယဝ်။ ။ ခွံ၊ ခေ၊ လုခင်၊ ခေ၊ လွမ်၊ ကင်၊ ဂိုင်း၊ ခင်

ခုခင်မိုင်း ဝံ့ကထူး~ကရု,ယပ်။- ခွဲမိုင်းခရဲယူလက်ဂေး မီးကိမ်းမူးမတ်းဗေ ခိပ်,လဝ်းရု,လု,~
ဂိခင်သူးတေ.ယပ်။ ။

42. ခွဲမိုင်းခရဲဂုခင်းမိုင်းဂေး သိင်တိုင်းယူလုမ်,လဝ်းလေ,ပု,~ ဂိုမ်းခုခင်တေ.ယပ်။- ဂုတ်းဂုခင်
ဂုခင်းဂိုင်း တင်းမိုင်းလင်,ဂိခင်မုခင်~ ပိုင်လဝ်းတေ.ယပ်။ ။ ကခင်လီကပ်တံ ဝံးလွံလေးပျင်း
သမ်.တန်းမျှ်းဂိုတ်းခုခင်~ ပိခင်မင်းရု,လု,တေ.ယပ်။- ဂိခင်လဝ်းယပ်.လေ,သေ,လေ,ဝု, ဂွံ
ပိုခင်းသွက်တေ,သီ,လ သရဲခရဲ,~ ဂမ်ထမ်းလမ်.ယပ်။ ။

43. ခွဲနှာခင်တမ်း၊ ငါးရေ၊ ယိမ်းခရီးပ၊ ပရ၊ ~ မင်းမျှိုင်းတေ.ယပ်.၊- ပွင်ကပ်ခိခင်လိပ်းခိခင်လိင်
 ယီးဇာခင် တူဝ်လွံ ကိမ်း၊ လှိုင်ဝှိုင်း~ ခုးသား၊ တေ.ယပ်.၊ ၊ ကခင်ပိုင်တင်းပိခင် ဂတ်းယိခင်ခွင်းမူး
 လွင်းကမျှိုင်း~ မြတ်းရ၊ ယပ်.။- ခိုင်၊ ရှေးသေတူမ်း ထွမ်းဝိကီးခိုင်၊ ရှောင်၊ လုံးခိခရ၊ ~ တွခင်းရေ၊
 တေ.ယပ်.။ ။

44. ဝါးရ၊ ကိမ်းသ၊ ဝိမ်းဂလ၊ ခရလ၊ ခိ ကသီတိ လုန်းလင်းသင်၊ ခ၊ ~ လံပုးခေရ၊-
 တူင်းဗိမ်းဂခင်၊ တလဂပ်းကခင်ဝါးခိ. တံကိပ်းတံဇာခင် တံယခင်မျှိုင်းတိုခင်း ယပ်၊ သးပ၊ ~
 သိင်းတီးတေ.ယပ်.၊ ၊ လေးဂခင်တလဂပ်းခိ. မီးခခင်တံယမ်တင်းမိုင်း ပိခင်ယမ်ဝံးတွခင်း

လှိုတ်းသုလ်းသု၊~ ကော၊ကာခင်၊တေ.ယဝ်။- လင်၊ဝုးလေးခင် တလှူတုတ်းရှင်၊ လှိုတ်၊တွင်၊
လှိုင်တု၊ ခုင်မိုဝ်းရှိုပ်ပိခင်ရှိုပ် ခိုခင်းခင်းပြခင်း၊~ တံ၊ဝံးဝုးဝံးယဝ်။ ။

45. သတ်တခင်တလှူပံးတံ၊ရှင်၊တံ၊လှပ်၊ တံ၊ရှပ်းခွခင်၊တူင်းသင်းရှပ်၊ခင်း တင်၊ခင်းလိပ်
သခင်း၊~ တံ၊ယမ်းတေ.ယဝ်။- ကပ်မိုဝ်းကသင်၊ခေ၊ လှိုင်းထိုင်သိပ်းပီ ကခင်ဝုးရှိုခင်းလီလး"
ကမီးဗွင်းရှိုခင်း~ ဗုတ်းယုတ်းတေ.ယဝ်။ ။ ဗွ်ဂေးကပ်၊ပိခင်ခွခင်ဗွ် ကပ်လှိုရှပ်းဗခင်း
ရှိုင်းတိုင်းမိတ်းသုလ်းတမ်း~ ခင်ပွင်၊တေ.ယဝ်။- ကော၊ခိုင်းရှပ်၊ခင်း၊ခင်းကသင်း၊ကော၊ခိုင်း ခွ်းလှပ်း
ခိုင်းရှပ်းပွင်၊~ တင်းသုမ်းတေ.ယဝ်။ ။

46. ကင်,ဝုးပု,ပသတ်းတခင်,တလ ကင်,ဝုးသင်,ချေ,သင်,ချူ, ကခ,ဂွတ်းသေ,ခိတ်း ထိုင်
 ပွင်,~ ယမ်းခိတေ.ယဝ်.၊- ကင်,ဝုးသူ,တေ,ဂွင်း ကလွင်းတဂု,တင်းလံ ဂှ်တံပါခင်ဂှ်ခင်းခွတ်း
 ဂခင်းခိ~ ပံးသိုင်းတေ. ယဝ်.၊ ၊ ပံးသင်းဂံ"လှိုင်" ဂှ်လှ်ဃုယုမ်းခေတေးဂျူး ပံးဃေးချီ~
 သတ်.တခင်,တဂု,ယဝ်.။- ဂမ်းဃွင်း ထခင်းပေးဂိုပင်းခင်းဂိဂ်,ခမ်. ခိုင်းတေ,ကလု,~ တံဝံး
 တေ.ယဝ်.။ ။

47. ဂုပံးမိုဝ်းပေပသတ်တခလေသိုင်းယဝ်. ကင်,တဂ်းလုဂခင်ယူ, ပိခင်တီးတမ်းဝါင်းတေးပု,~
 လှိုင်းလှိုင် တေ.ယဝ်.၊- ဂှ်ခင်းလီချိုင်း တင်းဂျိုင်းမိုခင်ဂခင် တဂှ်ခင်းခင်းတေး ပါင်,လိင်းဂှိုင်~ လံး

လာတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ တောမှသုစရိတ္တာ ပုဂလာကမ္ပူဝ်း ကာဂ္ဂူဝ်းကာဂ္ဂူဝ်းမိုခင်ဂခင် တၢ်ရှခင်
တမ်းခင်းလှိုင်~ တူလှိုင်.ယၢ,ယဝ်.။- ပေးခွံးလှိုင်းဂၢၤခင်, ရေးဂေး.ယူ,ရေးတိးတေးပၢ,~ လံလှိုင်
ဂခင်ယဝ်.။ ။

48. ဗုဂ်းဂေးလှိုင်းပုဂ်း မူတ်းဂေးလှိုင်းမူတ်းမိုခင်,လိုဝ်း ကုပ်ပလၢ,~ ပူဝ်းယေးတေ.ယဝ်.။-
တူဝ်လိဝ်လေ. လိဝ် လှိုင်,သဗေး~ ဂူမ်,လှိုင်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ဗူဝ်တံသေမေး မေးတံသေဗူဝ်
တူဝ်လိဝ်လှိုင်လိဝ်လင်းယိင်း လၢင်းလံး ခင်းထံးလိဂ်းလေး~ တူ,တူ,တေ.ယဝ်.။- လင်,သမ်.လု
ခွခင်,ကူဝ်းတေ, လိင်,တေ,တင်းရှယူ,~ ပီခင်ဝါခင်းပီခင်ဝိင်းတေ.ယဝ်.။ ။

49. တိဂှ်းပတိသခင်,ထေ, လူ,ပေ,တီ,တမ်း; ခးလမ်,ပူ,~ ခိုခင်းမီးတေ.ယဝ်.- ပိင်,လု, သတိပိင်,လု,သိ ကလွခင်းတင်းဂျိုင်းမီးခမ် မခင်းဂြီးမခင်းတွခင်းလူ,ခွင်းဂြီး~ တာခင်,ထိုင်း လမ်.ယဝ်.။ ၊ လင်,တင်းပွင်ခင် ဂှ်တင်းခုခင်ကပ်မုခင်မီး~ ဂျေးလွင်းသတိပိင်,လု,ယဝ်.။- ရု,လကခင်ဝုးလမ်. ဝုးတီးကရု,ထု,ခေ လတင်း တူခင်ခေ,ယု,~ ကွခင်တင်းတေ.ယဝ်.။ ။

50. ထမ်,မလိတ်းကခင်ဝုးလမ်. ထမ်မု,ဝု,တ ကယု,ကဂျိုင်း တင်းလံးလူယိုင်းဂေ.တေ,ငင်း ပိခင်လင်း ယု,လု,~ ထမ်,မတြးတေ.ယဝ်.- ဂိုလင်းကခင်ဝုးခမ်. တင်းလံးဗွင်းခိုင်တင်းလံး ယိုင်းလံး လုမ်းဂှ်းမူ,ခမ်မုး~ ပိုင်ပိုင်ခင်းတေ.ယဝ်.။ ၊ ပိုင်ကခင်တင်းဂျိုင်းတင်းလုင်

တၢ်းလံးတွင်းကပ် ကၢတိလေးပး~ တူခင်တေ,တေ.ယဝ်.။- တၢ်းလံးသုင်းဃျုတ်း လၢတ်း
 လူရ်းဂေ, ယုတ်းကိတ်,ဂေ.မၤတ်း ပတိတ်းခါတ်းကလေ,~ တတ်းခိုင်းဂင်ဂှၢမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

51. ထမ်,မသတ်းကခင်ဝုးလမ်. ပိုဝ်းမခင်းကမေးှ ပိင်,လု,တိဂိုတ်း ပတိတ်းသခင်,ထေ,
 ယိုင်းခင်,ဂေ.ကခင် ကၢင်းထုခင်မၤဂ်းလူင်းဂေ,~ တၢ်လီခခင်.ယဝ်.။- လုင်ကပ်ဂူခင်းကခင်တၢ်
 တခင်တၢ်ဃၢင်း လွမ်းတၢင်းဃၢတ်, လူင်းခိ~ လွတ်းမံးတေ.ယဝ်.။ ။ ခင်းပိခင်လေးဂထမ်,မကရေး
 ပိခင်ဃေးပၢခင်လုခင်း ခခင်းပၢခင်လိဝ်ဂူခင်းရှင်း ဂ်းထိုင်လီ~ လုင်းဂွ,တေ.ယဝ်.။- လင်,ဝုးမပ်,

တူင်းမင်,သေ, မင်,နီခင်,မင်,ဂျေ, ကလေ,ဗျတ်း; လင်,ရှင်.ထမ်,မသတ်းဝိန်းရှာ လျှေ,လွှေ,~
လွမ်းလူရ်းပိုင်ကမူးမခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

52. ခင်,ခင်.နီခင်,ခံးလူရ်း; ဂပ်းပု,ပသတ်းတခင်,တရ မခိဂိုင်းဂျူဝ်, ကခင်,တရလံဂပ်းဂမ်,
ဗေ,~ ကူးလုးတေ.ယဝ်.။- လူင်းဂုးကဂျူးပံ,လံးမိုင်းထိုင် မိုင်းရှင်ခိပ်.ပါခင်း ယင်းတန်းမီးခင်
လမ်ဂံခင်းယင်း လီခင်,ဂခင်မုး~ ကမ်,လုတ်းတေ.ယဝ်.။ ။ ။ ဂူခင်းရှင်းလီဂေးလီပိုင်း လွမ်ဗီ
မိုင်းထုး ဝံ.တြး~ လုလီခင်,ယဝ်.။- မိုင်းကခင်ထမ်,မသတ်း; ကင်,ဂု,ပံ,ချူဝ်, လမ်.ရှင်,ဗူဝ်,
တူရ်းရှိုင်း လွ်ယီခင်,~ ပွင်မိုင်းလမ်.ယဝ်.။ ။

53. သ၊သခေ၊တေ၊လဝ်း သဝ်းဂေ၊သဝ်းပိုဝ်းပရတ်တိပိင်၊လု၊ယဝ်။ ပံ၊ပိုဝ်းကမ်၊သီခမ်၊~ တြး
 ခေ၊- ဂေ၊ကခမ်တဝ်းဗတ်းတဝ်းရှေး ဂှိုင်တုဇံ၊ သံ၊လှိုင်ကိင်ထမ်း ကယု၊မး~ ပံ၊ပွတ်းလမ်။
 ယဝ်။ ၊ ဂှင်းကခမ်တု ဗိုမ်တုဇာင်း လူတောင်းကမ်၊ရှခမ် လူးကပ်ပိုခမ်၊လခမ်ပး~ လွင်၊ဂွ၊
 ငလး။- ဂေ၊ကခမ်ကခေ၊ပိုဝ်းဂေ၊ ဂးတဝ်းပိုဝ်းမူ၊လ လဝ်းရှာ်း၊သြ၊~ ကွခမ်တောင်းတေ၊ယဝ်။ ။
54. ဂေ၊ကခမ်ကွခမ်ခေ၊လှိုင်ဂေ၊ ဂးတဝ်းလှိုင်မခမ်၊ယ၊ ကွခမ်ဂွ၊~ ကွခမ်ပံယဝ်။ငလး၊- ဂှင်း
 ကခမ်တုလီ လှိုင်ကပ်ဂေ၊ကခမ်တုဇာင်း လွမ်းတောင်းဂွ၊~ တခင်းဂံလင်၊ဂွတ်းဝ၊၊တေ၊ဂျီ၊ ၊

ရှုခင်းကခပ်တုလီ ဖိတ်းဂေးရဲ၊ တင်းဖိတ်း တီးလမ်ဂံရှုလဲ၊တေ.ယပ်။- ထုတ်းရှုတ်းမိုဝ်း
ခပ်.ဂေး၊ လင်,တင်းရှုတ်းမိုဝ်းဖုတ်း လင်,တင်းရှုတ်းကပ်ရှု,~ လံဝခင်းတေယပ်။ ။

55. ပေးဝဲးမူ,လ ကလကခပ် ကမ်,လွဲးသိခင်းတင်းရှု,~ ကပ်ရှုတေ.ယပ်။- ဒီလွဲဝခင်းကခပ်
တူင်းဂံ ရှုင်းပံပေးခပ်ခင်း ယပ်,လံ"~ ကမ်,ခေးကမ်,ငိင်,သင်ယပ်။- သမ်.ဝဲးရှုခင်းကခပ်တု
တခပ်ချင်း" လွမ်းတင်း လုင်ကခပ်လမ်းသး ပိတ်.သမ်.လမ်းမး ကမ်,ပေးဂံ~ ခပ်းပု,ယပ်။-
ရှုတ်းခင်,ပိုင်ကခပ် ခပ်းလပ်းခပ်းရှုလဲ၊ ရှု.ရှုပ်.ယပ်.ခပ်းရှု,~ တင်းဝခင်းလဲး။ ။

56. ကတၢ,ရွၢ,ဝခင်းခိုင်းခခေ. ရွမ်းမီးလှိုင်းရှင်းလၢတ်း သီခင်းတိုင်းကမ်းသၢ,~ ငိခင်းထိုင်ယဝ်၊-
 လင်,ဝး တၢတခင်းချင်း" လှိုင်းခင်းလှိုင်းတၢင်း ကမ်းပေးရှိုင်း~ ရွမ်းလှိုင်းရှင်းခိုင်းလမ်းယဝ်၊ ၊
 ရွမ်းရၢခင်းကခင်းတၢလီ လှိုင်းကပ်တၢဖၢင်း ဖိတ်းတၢင်းလှိုင်းဝခင်းထိုင်~ ဝူလှိုင်းလှိုင်းယဝ်။-
 ယေးဂေၢယေးဂိပ်းတူင်းရွၢ,~ လံလှိုင်းလံ၊ ရှင်းတေယဝ်။ ။
57. ကခင်းခင်းပိုင်,လှိုင်းယွင်း" ကမ်းပွင်းတင်းဖူဝ်,လေးတင်းမၢင်း ရင်ရွၢ,~ လွှဲးတိုင်းတေယဝ်၊-
 သင်မခင်း ရင်ကပ်ရွမ်းမခင်း ရွၢ,ရှင်းခိုင်း~ ကမ်းလံးပုပိုင်းလမ်းခေရၢ၊ ၊ ထုတ်,တင်းဖိတ်းဂေၢ

ဗိုတ်းကပ်ကွဲးမခင်း ပိုခင်းတလိင်း~ ကပ်,ပု,ယပ်။- သခွင်းသဗေးလှိုလေ,တီးပိုခင်း တင်,တီး
 ရေး ရှေး,လာတ်းကပ်ကွဲး,~ လွမ်းမခင်းတေ.ယပ်။ ။

58. ကတွင်းပိတဂတ်းတေး,လင်း လပ်,ပု,တီး,လီး,ဝ သဗေး,ဝသု,သခေး,~ ပိုင်းမေးတေ.ယပ်။-
 ပေးတခင်း, ခုခင်းလှိုင်ဝတေးလေးရှုခင်း ကလုခင်းပိုင်,ဂုခင်းလေး~ သီး,လုဂ်းတေ.ယပ်။ ။
 သီး,ရှပ်လင်း,ဂု, ဗေး,သု,လင်း,ဂု, ပံ,ထွင်းခင်းသယ သြ,ခင်း,တြး~ ပြီး,"ယပ်။- တင်းရှင်းဝုးမ
 ရေးမပြီး, မြင်,ခိမြင်,ခိတ်း ကမူဝ်းခီး,~ လပ်းဂုးလင်းမခင်းတေ.ယပ်။ ။

၅၉။ တန်းရှင်ဝါး မွန်းရေမွန်းခေခေမွန်းခေခေ။ ကမ်းလုံးဝါးမ၊လ၊ ပုဂံ၊ဗေ၊ခလှိုင်မြတ်းလိင်၊
 ခေ၊~ မျှိုင်းခပ် မျှိုင်းခပ်ယပ်။- လုတိလကား ခြူးခေမေးမွန်းပိုင်လိင်~ မပ်၊ရှင်၊မပ်၊ဂိပ်၊တေ။ဂါ။
 ၊ တင်းရားကမျှိုင်းငိုခင်း ကမျှိုင်းခမ်းကမျှိုင်းသိင် မျှိုင်းလိင်မျှိုင်းလုံး ခပ်၊မျှိုင်းခပ်~ လိင်းဝါး
 တေ။ယပ်။- ကပြီ၊ကပြတ်း လတ်းယပ်။ယေးခေ၊ လုံးရှုလွင်းသေ၊ချ၊~ ရှခေကမျှိုင်းမခင်း
 တေ။ယပ်။ ။

၆၀။ လင်၊ဝါးမပ်၊ရှင်၊မပ်၊ဂိပ်၊ ထုဂ်၊လိပ်၊လျှ၊ခေ၊ တခေ၊"သမ်၊ယုတ်တ သိလှ်ပတ်ဂါ၊ထ၊~
 ဩ၊တေ။ ယပ်။- ပုတ်။ထခေ၊သသီ၊ရှပ်၊ ပုဂံ၊ရှပ်၊ဗေ၊သ၊ လင်၊ဂါ၊ပံ၊ထုဂ်၊ပြခေ၊ကပ်မေး~

တံးဝုးလင်းလတ်းတေယဝ်၊ ၊ လင်းထင်းပိတ်လင်း၊ ရှ၊ ထွင်း၊ နီ၊ လှ၊ ကထသ၊ ရှ ထမ်မသ၊ ရှ
 သီလခေခေ၊ မြတ်းလံးပုး~ သင်း၊ ခု၊ တေယဝ်။- သမ်မးသိုပ်၊ ထိုင်၊ ကခင်း၊ ခွင်း၊ ခွင်း၊ ရေ
 တူဝ်ရှ၊ သီ၊ ရှ၊ ခေ၊ လင်း၊ ဝုး ကထရှ၊ ထှ၊~ ခမ်မးကပ်ယဝ်။ ။

၆၁။ ကပ်လှိုင်း၊ ရင်း၊ ပါး၊ သမ်သိပ်း၊ ကိတ်း၊ ခေ၊ မးရှတ်း၊ တွတ်း၊ တပွင်၊ လှိုသမ်၊ နေ၊ ဝ မှ၊ လှို
 သံ၊ ဝေသရေ၊ ချိတ်၊ တရ၊~ မြိုသိုပ်၊ သင်း၊ ရခေရှ၊ ခိုင်း၊ ရံ၊ လေး၊- ပေးထိုင်ရှိုင်၊ ပါး၊ ပိတ်၊ သိပ်း
 ကသ၊ ခင်း၊ ကပူ၊ တြးထှိုင်း၊ နီ၊ ခေမှိုင်း~ ကပ်မးလှတ်၊ နီ၊ နေ ပေးထှိုင်း၊ သွင်၊ ချင်း၊ လမ်ယဝ်၊
 ၊ လင်း၊ သမ်တူင်းထိုင် တေရ သြ၊ ရင်းသ၊ ဝတီ၊ လိုင်၊ ရင်း တင်းမး၊ ရိပ်းသုင်း နိုခေသိုင်တြး

သံဃိခင်းခိုင်း~ သာဓ်းသိုပ်,တေ.ယဝ်။-သျှမ်းပြေ,မြေ,လာပ်း ပေ,ချပ်းကမ်,တင်, ခပ်လင်,လေးပွံ,
ခမ်.လွတ်,တူင်းလံလိုပ်,~ လေးရှူးလင်ဂိုခင်း တေ.ယဝ်။ ။

၆၂။ ဗေ, "သ, "သြ,ကသဓ်း" ဗူးခိုင်းလေးဗူးခိုင်း ရပ်းသိုပ်,~ တိတ်းဂခ်တေ.ယဝ်။-
ဂမ်းဗွင်းကပ်လွမ်း ကယူ,ပီ,တိလင်,ဂ, သြ,ဂမ်,ဗွင်း တွင်းခီ,လ, ထမ်မသ,ရ ကထသ,ရ
သီ,လဝခ် ကလုခ်,ယူ,ပိုင် ခခ်~ တေ,တူခင်းတေ.ယဝ်။ ။ တေးရသြယင်သ,ဝတိခိခ်ရင်း
ကသုင်းတြး သာဓ်းတမ်းဂခ်~ လီခ်,ယ,ယဝ်။- လခ်.ခပ်ပိခ်သေးတ,ပခ်, လုခ်,သာဓ်း
ဂတ, ဂမ်,လုခ်,တိဂိုဓ်းသခ်း ပတိသမ်, ဗီ,တ,~ ယင်းမီးတေ.ယဝ်။ ။

၆၃။ ဓမ္မပတိသဘ္ဗိတာနိရုတ္တိ သ္မတ္တိတာ ပတိဘာန အဌပတ္တိအလှူခင်းပံ၊သိင်းဩ၊~
 လေးပုးတေ.ယဝ်.၊- ကမ္ပူဝ်းငိုခင်းခံ. လိင်ဂေးလိင်ခင်းပွဲးလး ခင်းဂေးခင်းခင်းဗိုဝ်ဗွဲးလး~
 ရှမ်း၊ဗျူဂ်းတေ.ယဝ်. ၊ ၊ ပုလိတေ၊ ပေးတာခင်းမေးထိဝ်ငိုခင်းမ့် ခင်သွ်ပင်ယုင်းခိုဝ်.ကသး~
 ငူရ်၊လင်းတေ.ယဝ်.။- ဂ်းဂ်းသင်းဂေးဂေးခေ၊ တွင်းကွင်းခမ်းလပ်းထိင်း ကပ်တင်း~
 ခိုဝ်မခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၆၄။ ဂှမ်းဝုးခမ်းထုပ်.ကင်၊ပွ၊မူရ်၊ပျ၊ ယ၊ပေထင်၊ဝုး ဂခင်းသပြီ၊"ဂေးခေ၊ ကမ်၊သွ်၊ထိပ်မေး
 ဂေးမင် ပေးကမ်၊လွ်းဝုးလင်း" ~ တွင်းလံတေ.ယဝ်.၊- ဂှပ်ရေ၊ခခင်းခခင်း ဂှ်းဂှ်းသမ်.မူးငုး

မူးတန်းပုဥိုခင်းမ့် ပါင်ယုင်းမင်,လွခင်းရှုံ~ လွတ်းလံးလမ်းယပ်။ ၊ ဂှ်လေးရေ,ပါးခခေ။
 ဂှ်တန်းဂှ်ဝဲသေရေ; ရေ,ထီဝဲတန်းပုး ဩးမုခင်းခမ်း ခုတ်းမုဂ်းကံ~ မခင်းမင်,လွတ်းသု,ယပ်။-
 ပေးတခင်းဂိဝဲရေ,ဂျပ်; လာပ်းသွံ,ခခေသရေ;ခေ, ဂှ်တွင်းခင်းဂိခင်း, ပီခင်း,လလေးဂှ်,~ မခင်း
 လင်,မိုခင်းဥိုခင်းလမ်းယပ်။ ။

၆၅။ ကတွင်းသွင်ဂှ်သမ်ပါး, သု,သခေ,တေ,ပျု,တေ, ယု,ဂမတိဂှ်းလုခင်း, ပေးယပ်။
 ပီခင်းပွတ်းကိတ်.ခရု,~ တုတ်းလုခင်းတေ.ယပ်။- မခင်းမိုခင်းပွဲးလုး မိုဝ်းလိတန်းမုး ခုးကပ်တွင်း
 လိင်မိုင်းဝခင်းထုတ်းကပ်ဥိုခင်း~ ဂိဝ်,လိတ်းခခေ.ယပ်။ ၊ တွင်းရေ;တွင်းတခင်းခွင်း မင်းဂှ်း

ရှင်ဇော် ပေးလုံလုံရေး ခွင်ပံ့လိုခင်း~ ချိတ်ခွင်၊ရီ။- ခံ့လမ်းရှမ်းချိုင်းပွင်ရ၊ သြ၊ရေးရီ၊
 လှ၊လီ၊လိမ်မိုဝ်း ကခင်တေ၊ခဝေတရီး သင်္ဂရိုတ်းသွင်ရှင်သမ်ပာ်၊ဂင်းသိပ်းသွင်ခဏီ၊ ဂွတ်းတီး
 သ၊သခေ၊ရေ၊တွင်းတပွင်၊~ လွမ်းဂပ်း၊ဇြးရှေးခံ့ ယဝ်။ ။

၆၆။ ပီရေးခင်၊ရှိုတ်တင်းပီခင် ကတဂိုတ် ပရဂိုတ် ကတ်တတ်ထခွေး ကတေထ လွင်းမြတ်း
 လီကွင်၊~ သွင်တင်းယဝ်။- ရှင်းလင်၊ရှိုင်းချေး မေးပခင်လွင်လွင်တ၊ လွင်တူဝ်ရှပ်ဇိတ်းလ၊ခင်း
 လှိုဝ်၊သိုင်လ၊ဝ်ခိပ်ပ၊ခင်း တေ၊တူဝင်း~ သ၊ခင်၊မာ်းလမ်းရီ။ ၊ လှ၊တရ၊ရေး ခင်၊ရှိုတ်တင်း
 ပီခင်ကရှိုင်း လ၊ခင်းရှိုင်းထိုင်းထိုင် ထ၊ခင်းရှိုင်းမိုင်းငိမ်း မှင်းလှတင်း~ လိင်၊သ၊တေယဝ်။-

လှိုင်းပုံ၊လှိုင်းထူခင် တူခင်မြတ်းပါခင်ခရေသ တဒသ.ငးဖှိုင်း သုင်းပိုင်,ပိတဂါတ်း ထမ်,မး~
ပွင်ရှူးလမ်းယပ်.။ ။

67. ခွပ်,ခင်.ခွပ်,ခရေ ကမ်,ဝးရှမ်းထု, သမ်,မးသိင်,ဂပ်ပ ထုတ်းတိမ်းဖိုခင်လှ,~ ရေးရှူးတေ.
ယပ်.။- ဂြိုတ်းပိုခင်းပွဲးလှူးမိုင်းလီ သေပီခး,ကပ်မိုလီခင်းဖ်း ရှမ်း,သေးဖှူး~ တီးလိုင်းတီး
လှိုင်းလမ်းယပ်. ၊ ၊ ခင်,ဂိုဝ် တန်းရှခင် ခေဂေခင်ပီခင်ခေခင်ပီခင်ခင် ခါဝ်းဂံတြး သီးချူးချင်းရှူး~
လွင်းတေ,တေ.ယပ်.။- လဝ်းလင်,ကပ် တိတိ ပလရှူး, မရှူးသမတ တီးလါတ်းခေဖေ,~
ပခင်ငိခင်းလမ်းယပ်.။ ။

၆၈။ သု၊သခေ၊တေ၊သါး" လါး၊ထါး၊လဝ်းခံ၊ဗေ ပုတ်းလုမ်၊ရှေ၊ခေ၊~ လိုမ်ခူင်းတေ.ယဝ်.၊-
 ထိုင်ပါခမ် လါခမ်လိခမ် တိခင်းဂိခမ်ထီးခေခင်း သိခမ်၊ကခမ်ကရျင်း ဗျင်းသုမ်းယွခမ်.ယိုတ်း
 လူင်း~ ရွံးယွမ်းလမ်.ယဝ်.၊ ၊ သု၊သခေ၊ဂပ်တြေးဂေး၊ ရှိုင်မးယမ်းယိခမ်ရှါဝံး သုမ်းငင်းမခင်း
 ပူင်း~ ပံ၊သွံ၊ယဝ်.။- ထမ်၊မပတိ သံဗီတု လရု၊ပိတဂါတ်း၊ ဗွံကမ်၊မြတ်းလံးသွခမ်သင်၊
 သိုင်၊ဂူင်းသိုင်ပိုင်ပွံ၊~ လွံး"တေ.ယဝ်.။ ။

၆၉။ ခိယုတ်တိပတ်တိသမိပတု လိဂ်းယုဂ်းခိပ်.ပါခမ်၊ခခမ်၊ထု၊ ကု၊ရတ်တခထေတ်း
 ကဗိထမ်၊မ၊ ဗွံကမ်၊လိင်းသုတ်းခွံ၊~ တြေးတေ.ယဝ်.၊- ပတိပုခေ ပေးဂးရှခမ်ကပ်လံ"လိ

ယွမ်းတင်းလူင် ကမ်,ချူးခေး~ ဂှုသိင်းရှုခင်းသိင်း; ငိခင်းသိင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ တင်းဂးခံ.
 ခိုင်းဂေ.တင်းရှိခင်းတင်းလူင် တင်းရှိခင်းသုတ်းရှါ ဝါးရှုံလွံး" ကမ်,ရှုခင်းပွဲ~ ယွမ်ဂေ,တေ.
 ယဝ်.။- ကထသမိပတၢ ပေးဝးလှိုင်ပုလိပတ်းတေ, လဝ်းဇွဲကမ်, သိင်း ရှုင်းဂျပ်းကိုင်,ခေး~
 သွခင်းရှိခင်းတေ.ယဝ်.။ ။

70. တင်းခခေဝံ.ရှ်း ပပြုပ်မူဂ်းရှု,သိင်းမဝ်,သေ,~ တင်းလူင်ယဝ်.။- လင်,ဝးသမ်ရှင်တြး
 ြေးမခင်း လင်းယိုတ်းရှါလွံး" ယွခင်းချူးပူင်~ပွံ,ကူခင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ တခင်းခင်ဝင်းသိင်လဝ်း

ကပ်ခေရိုင်းခုခင်လှိုင်ဝတေး လေးရှုခင်း ကလုခင်းလင်းဖုင်းရှင်~ ပိယ၊ခိုင်၊ယ၊တေ.ယပ်။-
သုးတေ၊သူ၊တေ၊ မြေးလိတ်း ကခိတ်းရ၊သီ၊ ထီ၊ထူခင်းရှိုးရှိုး၊~ ယွမ်းလှိုင်းတေ.ယပ်။ ။

71. ခင်၊ခေ.နီခင်၊လင်းခိုးလှိုင်း သုဂ်ပထေယျဝ၊ လွင်းဂ၊ထ၊~ ကြုံးလေး၊-
တင်းလုံးသုတ်းသေထီဝသို့ မှိုင်ခင်းထမ်း ထါတ်၊ပိုင်ချုံး~ ပုဂ်းခိုင်းရှခင်၊ရုံ သူရုံ သူခေး

တုခင်း၊ရခင်း   ခါခင်း၊၇၂

1. ခံလေးထု၊ခိုင်း၊ သိင်္ဂလဝါတေးခင်းချင်းလှိုင်လင်းယိုင်းသထေး ပိလေးတင်းမုခ်ခင်း တာခင်းတိုမ်ချိပ်းပျိုး ဗာခင်းလှိုင်၊မာခင်းလှိုင်၊တေ.ယဝ်။- လုန်းမာခင်းထခိခင်းလယ၊ ဝိသ၊ခ၊မ လတေ၊တမ်း၊ ဝါင်းလူး ယိသုခင်းမွှ်၊ ဝခင်းကွက်၊သ၊ ဝတ်.ထိသိုင်း" ပုပ်.ပ၊ရုင်၊~ ချင်းချင်းငးပး တေ.ယဝ်။ ၊

2. ခင်းပိခင်းပိလ်.သီ၊ သီလပိလ်လယ ချွန်မချွန်းချွန်း သွင်ချွန်းပွန်.ချွန်.ဗျူ၊ ခပ်.ခွ၊ကတွင်၊ လေးယ၊ ဂှိတ်းခင်း၊ခိပ်းကုတ်၊သွခင်းလီ၊ ခိုခင်းပိခင်းဗုင်၊~ တမ်းခင်းတေ.ယဝ်။- မှုန်းခင်းဂင် သုခင်း ဂွမ်လုခင်းလမ်းရး ဝးမွ်တိုခင်းမုင်း မွှ်၊လေးလုင်း~ ကုမ်၊တုခင်းတေ.ယဝ်။ ၊ ဂှုန်းပိုင်လိုင်

လိင်ခါင်ခိင် ပိခင်ပိင်တခိုင်း မှိုင်းဂျိုင်း လာင်းသံတိုင်း~ ဂိုင်းဗျေခင်,တေ.ယပ်.။- သိင်,"ရု,"
မၤ,ရုခေတေ, သျှ,မေျ,ကေးခေ, ရေ,ယိခင်က သဝသိ, ဂိုလ်လံပခင်,~ ကပ်လရင်း
ဂုခင်းတေ.ယပ်.။ ။

ဒ. ဒုက္ခိတ္တ သုက္ခိတ္တိ လူလလူရုတ်း ဂျမ်,ထုင်းသတ်.တဝ,သ လူ,ပ,ပဂျမ်,ဝါင်း ကပ်လပခင်,~
ဂိုင်းလး တေ.ယပ်.။- တိုင်လွ်တင်းပိခင်ကဂျိုင်း မျိုင်းလွ်တင်းပိခင်ကဂျိုင်း ခွင်ပးမုင်းမေးဂျး~
လင်းလိင်းတေ.ယပ်.။ ။ ခံလး မိုင်းခခေ. ယင်းမီးဗေတေ,သ သိတ်တဝ သမခေ,သွင်တူခင်

ကမ္ပူဝိုင်းငိုခင်းပိုင်၊ခရီး~ သြ၊တေ.ယပ်။- ကမ်၊ဃာင်း၊ခေ၊လင်း၊ကလိင်၊တေ၊ယကထွတ်၊
ဃာ်ဂဝ၊~ ကိုင်ငင်းလင်းယပ်။ ။

4. ခင်လးဝခင်းခိုင်၊ လင်၊တင်းဝံးလင်း၊ကလိင်၊တေ၊ လင်း၊မြတ်၊သြ၊~ ငြးတေ.ယပ်။- ခိုင်ခါ
ခင်၊ ငှ်းလံးယွခင်းပိခင်ရု၊ခင်းသေဂမ်း ခေ၊လင်းပုး~ ငှ်းလင်းတေ.ယပ်။ ။ ဝုးတီးလိင်းလွမ်
သုင်လီသုင်းပုး မြတ်၊ငြး~ ပုတ်.ထု၊ယပ်။- ခိုင်ခါခင်၊ မိုင်းလွ်တင်းလံးပိခင်သင်၊ဃ ခင်၊ပိုခင်း
ရု၊ခင်းတု၊~ ထိုင်ခင်းခါးခေ၊။ ။

5. ဂြိုဟ်းခင်၊လံးမးဂိုတ်၊ပိခင် ငိုခင်းမတ်းပြာမ်၊မခေသြ၊~ ပုင်၊ခေးယပ်။- ကမ်လင်ပိခင်တင်း တူခင်လံ၊ သင်းလံခိုင်ရှင်း ရှင်၊ခးလး~ လူရ်းလင်းလမ်းခေး၊ ၊ တခင်းခင်သွင်တူခင် ခုမုခင်ခင်းတွင်း ကရှင်းဝံးဗြး~ ဝခင်၊တ၊တေ။ယပ်။- ခင်လးဂ်ခင်၊လင်းမုင်းလိုင်၊ ကလူပ်၊ သိဂ်။ထ ဗေရတွ၊သမ၊ခေထွင်၊ခိုခင်း မုင်းရှခင်ရှ၊~ သွင်ပးတေ။ယပ်။ ။
6. ခင်လးကလိုင်၊တေ၊ယံ သမ်၊မ၊သမ်ပုတ်ထမခင်၊ယွတ်၊ ကထွတ်၊တေ၊လး~ ဗုင်းကး ခခင်။- သွင်လဝ်ရှင်းဂိုင်း ထမ်းတင်းသွင်တူခင်သွင်ပး ယင်းရှင်းပာဂ်၊လဂး~ ပံဝိုင်းတေ။ယပ်။

၊ ဝါးတီးတူခင်လီယင်းှိုင်း သွင်ခိုင်းကမ္ပူဝ်းလုန်းပိုင်၊ခေး~ သြ၊ခေ။- လိုင်းလင်းပြာမ်၊မ၊ ခခေွံ၊
ခံးဂွတ်.တ၊~ သင်မိုင်းခေး။ ။

7. တေးခေ.သွင်ခိုင်းလံးမးခင်းဂွတ်၊ ကထမ်၊ယွတ်၊ခေ၊ ဝိုင်.တမ်၊လင်းမတ်.လွ၊~ ဖြေးယပ်.
လေး၊- ရ၊ပိခေ ကမ္ပူဝ်းခိုင်းသူ ယင်းလူမ်းယင်းသိုင်း ကွခေဝံးပး~ ခေတ်းသင်းဝံ.ယပ်. ။
သိပ်းပိုင်ခမ်းကခေခိုင်ဂေး ရေးကမ်၊တေး၊တေ.ယပ်.။- လွင်၊ယင်းရှင်းလံးှိုတ်းတပေး ရေး.ရေ.
ှိုတ်းပေ.ပိုခေ၊ပ၊၊၊ဝါး ပုဂ္ဂမ်းသေး~ ယင်းငိခင်းဝါးှိုပ်။ ။

၈. ကာခင်ခင်,သိပ်းယိုင်း; ခိုင်း;ကာခင်ကုပ်ပလဝ လဝ်းလာတ်းပိုခင်း;ခေး;ကမ်,တေး,~ ဝိခေးလမ်.
 ယဝ်း။- ဝး ကာခင်ကမ္ပူဝ်းယွန်းမ္ပူဝ်းခွမ်း မ္ပူဝ်းသွမ်းတမ်းတွခင်းဂေး~ သိုင်းယုတ်းတေး.ယဝ်း။
 ၊ ပိုင်းခိုင်း;ဝး;ကာခင် မ္ပူဝ်းကမ်,ဂမ်သိခင် ဂိခင်လွမ်းမူမပိတ်းလံး လွင်းကခေး~ ပး,လး,
 တေး.ယဝ်း။- ပိုင်းခိုင်း;ဝး;ကာခင် ခး;သားလိုင်.ခေးတ်း လိုင်.လိပွံ.ပး,ရှိုင်းမိဂ်.သး,~ ခွင်သွမ်းတေး.
 ယဝ်း။ ။

၉. တင်းဂးတသ်သကုပ်ပလဂေး.ရေ. ခွ်းပေ.ပိုခင်း;ဝး,လး,~ သိပ်းပး;လိုဝ်းခေ.လမ်.။- ယမ်းလိဝ်
 လွင်,ခင်း;ဝိခေး သွင်ခိုဝ်ယင်းရှိုင်းလး,လဂး~ သမ်,မုန်းရှိုဝ်လး;ဝး;ခေ. ၊ ငင်းသိုင်ထမ်ခေ.ကချင်း

ယိဝ်မီးတီးလဂး~ ပုတ်.သု,တေ.ယဝ်.။- သိဂ်.ထဝု,ဂေ; တီးခဲး; ကမ်,လံးတွင်းထမ်ခေ;လတ်း
ပြမ်,မခေ ခိဂ်းလဂ်းဝု,လု,~ ယင်းဂင်တေ.ယဝ်.။ ။

၁၀. ခဲလးပြမ်,မခေဂေ; ပံ,ပြေ,လိဂ်းဝါင်း; ဂှင်းသခမ်,တလိဂ်းဝါင်း; ဂွင်းသင်ဂု,~ တွင်းတုး
တေ.ယဝ်.။- ကခမ်ပိုင်ကမူဝ်း တိုခင်းဂှင်းတင်းလံ လိုဝ်.ပုင်,ခေ;~ ငိုခင်းမြတ်းတေ.ယဝ်.။ ၊
လင်,ကခမ်လိတွခင်းတင်းလံ မူဝ်းဂူခင်းပဂ်,ပံပုး~ တဂုတပု,ယဝ်.။- လင်,တဂ်းတင်းပိုင်က
ထမ်း လိင်,တေ,ယကထွတ်း လိင်,ယွတ်း မြတ်.လွု,~ သမ်မိုင်းတေ.ယဝ်.။ ။

- ၁၁။ တေးခုံလီလံးခပ်းပိခပ် ဂိဂ်ဂသုဝဂ်ဂ လုဂ်းလဝ်းရုဂ်ခင်းတု၊~ တင်းသွင်ယဝ်။- လဝ်းတဂ်း
 တဂ်းမုး ယွခင်းကပ်ကခွင်းသိုင်လဝ် သီခပ်လွင်ခမ်း ရှုမ်၊ယိုင်းပွင်~ လဝ်းလံးတေယဝ်။ ၊
 တခင်းခပ်တုခပ်ပံ လွင်မံတွင်းတုး ဖြူးတပေးမုတ်းထတ်းထွင်~ ရှုပ်၊မခပ်၊ယဝ်။- ရီခပ်၊လဝ်းရှုပ်း
 မတ်း သူ၊တတ်းပြမ်၊မုးခေ ကမုၼ်းလီတင်းပိုခပ်း လှိုင်သခပ်၊~ တွခင်းရှေးတေယဝ်။ ။
- ၁၂။ ရီခပ်၊လဝ်းလဝ်းတဂ်းခံးငဝ်းခံးင၊ လု၊တိမူ၊လ ပထမတင်၊တုခင်းကေ၊ဂခပ်၊~ တြူးတေ
 ယဝ်။- ဝုးတီး သွင်တုခပ်တပေးခိုင်းဂပ် ယင်းရှိုင်းကွခပ်၊ငေးသုး~ လုဂ်းလဝ်းတေယဝ်။ ၊

ကဆင်ပိုင်လိုမ်ဂင် သင်ပိုင်မူဝ်းဂုခ်း လူ,လေးပုး~ တူခ်းတေ,တေ.ယဝ်။- ရှု,လသတ်ထီ,
ပြမ်,မဆကိဂ်,ထိုင်မဝ်,ဂေ,~ သင်းရေးငလး။

၁၃။ လိမ်မိုဝ်းကလကဆ ပြမ်,မ,ရှု,လိုင်,တတင်,ဂပ်းလုးတေ,~ မေးဂုခ်ဆခေ။- ကမူဝ်း
လေးပုး သင်းရေးတင်းဆပ် ပိုင်,ခေးခုခ်~ သီ,ယိုင်းတေ.ယဝ်။ ၊ ဝံးသေဃ်းဂိခ်လိခ်လိပ်
ဆင်ဃိပ်ပခ်ရှပ်း လမေးဂုခ်~ တင်,သင်,တေ.ယဝ်။- ဝိဝတ္တဂပ် ဝိဝတ္တထုယိဂပ်း မြေ,ပေ,
ကရပ်း ဃ်းရှပ်,လင်.ထါခ်းသိုင်; ပိခ်ပင်,~ သင်းရင်းတေ.ယဝ်။ ။

၁၄။ ဝိင်,လှ,ခသေတ်.တဝ,သ ပံ,ခိုခင်းပထမသခင်, ဂှလခင်,ဂှးသီခင်ပိတ်,ရှင်ယူ,လခေ, သမ်.
 ပွန်းလိုမ်ခွင်,~ ခိုခင်းလှင်းလမ်းယပ်.။- ဂှလိင်,တသင်,လှင်လှင်း ထိုင်ဂုခင်လှင်လမ်းပူ, တေ,ပိခင်
 ခွင်း~ တင်,ဂပ်းတေ.ယပ်.။ ၊ ပာ်,ပံဂေ.ခိုင်မးဂိခင် မခင်းလိခင်ဝါခင်တုမ် တေ,လိမ်းတမ်
 လိုမ်ခွင်း~ မေ,သီ,တေ.ယပ်.။- ပသျူးတဂုန်းတေ,ယပ်.။ ကန်း.ခုသေးတ, ခုခေလီ,ဝါဂ,ယ
 ထူခင်းလီဂု,~ တိမ်လေးတေ.ယပ်.။ ။

၁၅။ ခွပ်,မိုဝ်းကရပ်းသျှန်းယပ်.။ ပြာမ်,မ,ကင်,ဂ, လှခင်,ပျန်းဂွပ်းမြေ,သီ,~ မခင်းလိခင်-
 လင်,တန်းတင်း ခပ်ခုခင်သင် ဝါင်းသေတင်းလီဂွင်းမူး သခင်,ခိုခင်းမိခင်~ ကမ်,လံးတေ.ယပ်.။ ၊ ၊

ငင်းတူင်ငင်းခိုင်း ဝူတ်းရှ်ဝံး မွင်သုတ်းရှမ်း ဂွပ်းမခင်းလိခင်~ မြေ,သီ,။- ကရွင်,ကဝု, တေ,လု,
ရှ်ဂွ,ယူ,တ ပထဝီ,~ လိခင်လုးတေ.ယပ်.။ ။

16. လင်,တန်းတွင်းတခေ,လ ခခေတ်းရှ်းထွင်,ရှ်းရှခင်ထီ,~ လိုင်းလင်းလမ်းယပ်.။- လင်,
တန်းမီးတင်း ခုခင်လှိုခင်ခုခင်ဝခင်း ဖှင်လပ်လှိုခင်ခင်ငင်းတေး လှုပ်,ပံတင်း~ ဂွ,ငံးဝံ.ယပ်.။ ။
တွင်းဂိခင်ခံးလိခင်မခင်း လိမ်းလိင်.ပုမ်ရှင်း~ ကလု,ယပ်.။- ကိဂ်.ထိလိင်, ပုင်းလိင် ပုင်းလိင်,
လင်,တန်းလံးလွှန်း ဖှန်းဂွ,ရှင်းယိခင်းဂွ,~ ပိခင်ယိုင်းပိခင်လံးတေ.ယပ်.။ ။

17. လူ့"ရမရူ,ဂ သံသဂ္ဂတွယံတွယ ရေးခိုင်းလးယူခိုင်းတူ,ယ,~ ပွင်းဂခင်ယဝ်။- လိုဝ်း
 ကခင်ပံ,ရှု. ပံ,ပွင်,ခခင်. ခပ်ယင်းငိခင်းကံ၊ သံတရ်ခင်းတူလုံး မြင်,လေးရှခင်~ ရွှေ,ထိမ်းတေ.
 ယဝ်။ ၊ လူ့"တင်းဂိခင် မခင်းလိခင်သုတ်းရှံဝံးပေး သိင်းတခင်းခခင်~ ရှံရွှေ,ယဝ်။- ရုသ္မဝ်,
 သင်ဗုင်ပရိနံ လင်,သမ်.ယိခင်းပိခင် ခတ်.ရွှေ. သံရှိုင်,ခပ်ခပ်ခေး,~ သခင်းမးတေ.ယဝ်။ ။
18. ခင်.ရေးကပ်လိင် လိဝိဂ်တတမ်,ရှင်ခခင်,ထု,~ ဝခင်းခွ်တေ.ယဝ်။- လး"ခပ်သခင်,ရှံလံး
 ရှင်းမခင်း ကမ်,ပိင်းလွ်~ ရွှေ,ဝွတ်းတေ.ယဝ်။ ၊ လင်,သမ်.ယိခင်းပိခင် ခပ်ပွိုဂ်,ယိခင်းမး လိင်.

လမ်းလွှဲ~ ကော့လုယပ်။- ချက်ခဲခဲ။ သင်ဝုဂျေဝံခဲခဲ ပတ်ပေတော့ပုင်၊ ဝံ့ခဲခဲလံ့ခဲခဲ
ခဲ၊~ တိမ်ရေတေယပ်။ ။

၁၉။ ဂျေဝံခဲခဲခဲ။ လေ့ဂျပ်းသားပိုခဲခဲခဲကော့လုယပ်~ ခေပေးတေယပ်။- လုး" ပီခဲခဲခဲ
ဗိတ်ခဲခဲ ထိုင်ခဲခဲခဲ၊တေးသုး~ ပေးထွက်မေးယပ်။ ။ ဂျိုင်ခဲခဲမေးသမ်။ ပွဲးဂျိတ်ခဲခဲ
လွမ်လီမ် ယိပ်းယိပ်းကပ် ခွင်ခဲခဲ လက်ခွပ်းသုး~ တိုင်ခဲခဲယပ်။- ကာဂျိုင်ခဲခဲခဲပိတ်း
ကာဂျိုင်ခဲခဲတက်ပေး လေးဗေတေးသ လိက်ခဲခဲပေး~ မီးမေးတေယပ်။ ။

၂၀။ ဂှုကမ်,ပေ.လံး လင်,တန်းခခင်ကပ်ပိင်,လု,သိ ဗူးလင်းလူရ်းသု,~ ဂှိတ်းခုခင်ယဝ်။-
 ယု,ဂှိးလံးဗိတ်း ခခင်ထိုင်ခခင် လုင်,ခခင်လု,~ ဂှမ်းလူခခင်ပေးမေးတေ.ယဝ်။ ၊ ဂှိပ်းကပ်တင်း
 ဂိခင် ပွင်ပခင်ခိင်းမခင်း ဗူးဂှိတ်းခုခင် ကမ်,ယွခခင်,ယဝ်။- လင်,ပိခင်ဂု,မတခင်းသု, ဂုမရင်,က
 ရုပ်းထမ်းခွခင်,~ ခုခင်မိုင်းတေ.ယဝ်။

၂၁။ခတ်.တိပြုမ်,မု,ခခေရး ကခင်ကလုခခင်,မုဂှိးလိပံ,သိင်း တူဂှိးသွခခင်,~ ယင်းမီးတေ.ယဝ်။-
 သွင်တုလုဂှုခခင်ဂံ ဂှခင်ယဝ်းခပ်လမ် သုင်ယွမ်ငေးဂြီး~ တခင်,သတိသု,တတ်းတေ.ယဝ်။ ၊

တင်းခပ်လိတ်းတူခပ် ခုခပ်သင်္ဃာခပ်ဂံတူလုံးဝူလုံးလှာခပ်,သတိ~ ပိင်,လှာ,ယပ်။- ကပ်ရှိတ်းဖူရှု
 ဖူတုတ်း ဖူလင်,တုတ်းသြ,~ ယိင်းလံးတေ.ယပ်။ ။

22. ရှေ့ဖူသမ်,မုထိ ပဂတိကိင်,တလေ, သေ,မခပ်,သွှန်းတေ, သုရခေ,~ ရှင်,သုင်းပုး
 ယပ်။- မျှိုင်းခပ်ခေ. နေခပ်ယိင်းလံး လွတ်,ရုခပ်လုး~ လွတ်,လိုင်းတေ.ယပ်. ၊ ၊
 လွမ်းလူလုံးတင်းလီ မုခပ်ဗွေမုခပ်မခင်း ယိင်းတခင်းတင်းလီ လမ်းတြး~ သီ,လူင်,တေ.ယပ်။-
 သေးဂါမ်,ဂတ်တ ပုလုပြမ်,မု, မှု,ဝိပမ်းလွင်း ပံ,သိင်းရှမ်းတူင်,~ မုခပ်ငင်းတေ.ယပ်။ ။

23. လျှော့, "လား" ဂါခင်,တန်းထိုင်းသင်,လိုင်းဗေ ဗေခင်,ရှိုးဂါမ်,သွင်,~ ဖုင်းမုခင်တေ.ယဝ်.၊-
 လင်,တန်းဗေ ပီခင်ကမ္ပူဝ်းလေးပုး မင်းသားလေးမ္ပူဝ်း သထေးဂူခင်းဗေခင်မေ့မိုင်း ပုင်,ခေး
 ခုခင်~ သီ,လိုင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ လင်,ဝုးပိုင်းခင်တွင်းဂေးတွင်းတ သွင်တူခင်သွင်ပုး ဖြူးတပေး
 မြတ်းတိုင်းမုခင်~ သိမ်းခါ,ယဝ်.။- ခင်.လမ်.မူ,လ လု,တိင်ဂှ်းသင်,လိုင်းဗေ ပြမ်,မု,~ သင်
 မိုင်းလမ်.ဂျ။ ။

24. မ္ပူဝ်းခခေင်.မ္ပူဝ်းခခေင်. ကမ်,လံးဝုးသ ဝိင်လု,ခေ ဂသတ်တဝု,ခခေင်,ရှိုင်းခခေင်,ထု,~
 မီးတူဝ်မီးလွင်ယဝ်.၊- ဂါင်းကခွံ,မြတ်း ကမ္ပူဝ်းဂေးကခင်ဝုးခခေင်. တန်းမုးယူဝ်းကင် ကမ်,မီး

ယမ်းလင်းကံသး~ သူ့ရုးလး။- ခံ့လမ်းရှင်ထုတ်၊ ကပြတ်၊ မေ့ဂိုယ ကမ်းဝုးလိုင်းပေးလိုင်း
မေ့ ထမ်းမ၊ တ၊ ~ ခပ်ယမ်းတွင်းရှင်း တေယပ်။ ။

26. ကိတ်၊ တင်းရှင်းယူ၊ ရှုလှကူးတင်၊ ကမ်းတွင်းလိရင်၊ ပ၊ ခေးတိပတ်၊ သတ်၊ သားပိုင်း
ခင်းထု၊ ~ ကပ်တံယပ်။- ခင်းခပ်ပိခင်းလသိငးပး ကမ်းတွင်းလံးသွင်း တင်းလွင်မြင်၊ ရှင်းသံ၊ ~
လင်းလွင်းခင်းယပ်။ ။ ခံ့လမ်းမူလ လှတိကရူင်၊ ရှုရှုတင်၊ ထမ်းမတ၊ တြး ခပ်ကမိုင်း
ရှိတ်မး ယင်၊ လွင်းရှံ ~ သားထု၊ တေယပ်။- လင်၊ ဝုးလှ၊ တိလှ၊ တိ သြ၊ ကယိခင်း၊ သိလှ
လိလှပူလိခင်း၊ ယ၊ ရှိတ်ဝံ၊ လင်၊ လံးရှုသလှ၊ ~ ပိခင်းကရူင်း မီးတေယပ်။ ။

27. တေးကဏ္ဍလိတ်းယှိုင်းခိုင်းခင်း ပြာမ်၊မ၊ခယူ၊လာတ်းသြ၊~ ပုင်၊ခေးခခေ၊- ခင်းခပ်လိတ်း
 မျှိုင်းခေံ။ ကလေ။ကထ ကဏ္ဍယင်းတှိုင်းတှိုင်းမခင်း တိုခင်းဃခင်းပုင်၊ခေးသး~ လိခင်း၊သးတေ။
 ယပ်။ ၊ ကမျှိုင်းခိခပ်တပ်းသေလံ ခိခပ်တင်းမံသုရ်းသး~ လိုတ်းပွတ်၊တေ။ယပ်။-
 ဂှိုင်းပိုခင်းဝ၊ တဂ၊တဂ၊ လိုဝ်။လိင်။ ခတ်းမိဂ်။သ၊ တိဂ်။ထိ ခိရတ်တ သိုဝ်။ခ၊တ၊မွတ်၊~
 ဃီဃိုင်းလမ်။ယပ်။ ။

28. ဂှိုင်းဝ၊ကယှိုင်း ကလိခင်း၊ ယိခင်း၊ပေးယိခင်း၊မေး ဂှိုင်းဝံ။ဂှိုင်းလိဝ်။ ကမ်၊ဂှိုင်းလုတ်းပတ်းခွတ်၊~
 ခေပေးတေ။ယပ်။- ပေးခပ်လိင်။လုဂ်းယပ်။ လင်၊တဂ်းကပ်တင်းကေးလိင် ဂှိုင်းခိဝ်ဂှိုင်း

လာခင်း ဝခင်းပါင်မေးပွဲး ဂွပ်,ကပ်မး~ ဗုဂ်းမိင်းလမ်းယပ်။ ၊ မာင်မုၤဝ်းကရုၤခိင်းခပ်
 ခုတ်းတင်းဂွပ်ခွခင်းခွဝခင်း ဗဝခး~ ထေးကခင်းယပ်။- ယု,ခင်းမေ့သီ, ပထဝီ,ပွဲ.ဝးကရုၤ
 ကခင်း,~ ဝခင်းခိုခင်းလမ်းဂျီ။ ။

29. လင်,ဝးမိဂ်.သု,ဝးတ ဝိပမလ်လသဂျိုင်.ယုတ်း ပိုင်လိုင်သခင်း,~ သုတ်းတွခင်းတေ.ယပ်။-
 မာင်မုၤဝ်း ခုတ်းကပ်မိခိင် ကိမ်ခိမ်းဂိမ်းဂိုခင်း ဗုဂ်,ဂွပ်ခွခင်း~ ဂွ,ဝံးလွယပ်။ ၊ ကမုၤဝ်းသင်လမ်း
 သင်မိုခင်ဂခင်းယပ်. လမ်တခင်မေးဂး ဝးခပ်တွခင်း~ လံလိုဝ်းပြမ်,မးယပ်။- ကပ်ရင်တီးခိ.ဝး
 မခင်း မြတ်းခပ်ခး,~ ဂိုတ်းဂိုင်း လမ်းယပ်။ ။

၁၀။ ဝုဒ္ဓိတီးဗရေတု၊သ ကိတ်၊လူရ်းလုဂ်းကပ်သိတ်းထဝု၊~ သွင်ပု၊ရီ၊- ပုဂ်ထုလခင်၊ သွင်မုၼ်း
 ခင်။ ဗွံတုဂ်းလီသေဗွံ မုၼ်းလွံတုဂ်းပွံ၊ တင်းသုတ်းကု၊~ သီ၊ယိုင်းလမ်.ခေရ်းဝုဒ္ဓိခင်၊ ၊
 ယမ်းလိပ်တုဗီဒိခင်းဂပ်သမ်မိုင်း မြတ်းဗြး~ တုရ်းဂွ၊ယပ်။- လဝ်းတုဂ်းမုင်းလိင်း သုဂ်ခတ်တိ
 တုဂ်ခတ်တိ တုရ်းဂိုဂ်းတိဂိုဂ်း ကရိယု၊~ လံမုခင်းလမ်.ယပ်။ ။

၁၁။ ပေးမခင်းလွင်.သွဂ်းဂတိ သီ၊လသိတ်.လု၊ဂရုခေ၊ သမ်၊မထိ သီ၊လွင်းသိတ်.ခု၊~ တြးတေ.
 ယပ်။- ပိဂ်.မခင်းပိခင်တင်းတံးယင်း ခင်းခိုခင်းလွဂ်းလိမ်းလူ လိမ်းဂိုဝ်းဂသေး မေးကွဂ်၊လွံမုး~
 ရေးမြတ်းတေ.ယပ်။ ၊ ပေးယင်းတင်းချိုင်းတင်းဂမ် လမ်ကုခင်ဂုခင်းတင်း ခင်းကံသုး~

မိဂ်.သု,လမ်.။- ဂံသင်ပေးဂးမုၼ်း တမ်မုၼ်းယုတ်း ပိဂ်.သမ်.ဂိုတ်းခင်းတွင်.ခခင်းမ ဂတေ,ရ
 သေ,တရ,~ ဂိုဝ်လွင်,တန်းငမ်းထမ်းခေး။ ။

32. ပေးယင်းခိဂ်.လသီ,လ လ,ဂိုတ်.တ ဝ,ဂိုတ်.တ သံမ,တ တေ,ခိ ဂမ်,မခင်းဂမ်,ပခင်း
 သိဂ်.ခ,~ တြးလမ်.လေး- သမ်.ဝ,ပတ်တိသခင်း,ထေ, တူဝ်မခင်းလင်းဗူး ဂွင်းမူးမီးသေခမ်လွ်
 တေ,ခင်းပ,~ တန်းမြတ်းဂးလွ်၊ ၊ ဂတ်တိသံပတ်ဂလု,လၢင်းခခင်း မီးသေခမ်လွ် ပီခင်းဗွ်
 တေး တီးမခင်းဗူး~ မြတ်းခေးယဝ်.။- သင်ဝ,ကုပ်ပတိ သမ်ပတ်တိ ဂှင်းလီမီးမၢင်း ခိုဝ်းခုင်း
 ကုဂ်.လ, သမ်.ပိင်,ရ,~ မခင်းတွခင်း ခခင်းခေး။ ။

၁၁. တေးကဏ္ဍပရေကဏ္ဍခေ. လှိုင်ခပ်ပီခပ်ဝိပတ်တိ ဝိရိယဂုလ ကမ်,ထုဂ်းလွင်း; ဂိတ်,ခွင်းထမ်,
 မ,~ တြးတေ.ယပ်.၊- ပိဂ်.မခင်းပီခပ်ဂုခင်းဂုလမ် တမ်မးတခင်းခင်း ခမ်းလိင်ဗွေးခင်း သင်းသင်း
 သေးတင် မီးခင်းဂုင် မင်ဂုင်းငိုခင်း မိုခင်းတုတုဂ်းမိုင်း ဂိုတ်,ဗွေးမး~ ဗွေပံ,ဝးမခင်းပြတ်းတေ.
 ယပ်.၊ ၊ လင်,ဝးကဏ္ဍဝးမုဂ်းခေ. လီမုဂ်းယွမ်း မုဂ်းသွမ်းမုဂ်းဗေခေ ပါခေလင်မိုခေကဏ္ဍခင်း"
 ငင်းဂုင်းဂုး~ ပီခေလှိုင်ပြမ်းမ,တေ.ယပ်.။- ပေးဝးကဏ္ဍဂုင်.တုဂ်ဂပ်, ခပ်ယုတ်းယိဂ်.သံပတ်
 သခေ,သေ, မးတေ,လေ,ပေး ဝးဝေးပြခေ, မခေ,ပုင်,ပြတ်းသတ်း လူ,လေးကဏ္ဍ.ဝုဂ်,
 လဂုခေ,တ,~ ဂုင်လေ,တဂ်းကမ်းလမ်.ခေရး။ ။

34. လင်,ဝါးမူဝ်းခံ.ယုတ်းမူဝ်းခံ. မြတ်းလူလာတ်းထမ်,မ,သဗ,ဝ ဝါးသေ,ထ,~ ခိုးပျိုး
 တေ.ယဝ်.|- ပေးဝါးဂူခင်းလုံ လုံတုင်ဂျိုင်သွံ လုံတုင်ဂူဝ်ယေ,ခလောင်း သုင်းလွှံးထွမ်,တြး~
 ပီခင်ဂေ,ဂူခင်းမြတ်းတေ.ယဝ်.၊ ခံလေး ပီခင်ခင်,လာ်းထါ်းပတုင်, မုဂ်.ထု,လဝခင်းခခင်
 ပခင်ခမ်းမြတ်းတြး~ ပုဂ်.ထု,ယဝ်.။- မိုင်းရု,လဂျိုင်,ခခင်. ယင်းမီးတီ,ခသသ် ကခေ,လဂျေ,
 ခခင်းပြေ,တသ,~ သပ်မိုင်းခခင်.။ ။

35. သွင်ဂေ,ပီးခွင်. ပေးမေးခိုးပိတ်းယဝ်.ယု,လွတ်းခခင်,ထ,~ ယွင်းလုးယဝ်.|- ရးပီခင်ဂူခင်း
 လံး လမ်"လံး" လံဂခင်မုးလုး ကိုင်ဗူဂ်းခ,~ ခိုခင်းလီခင်းတေ.ယဝ်.၊ ခိုးဂိခင်တုင်ခင်

ကပ်ဗူဝ်ရေခိုခင်းရေဝခင်း မေးခခင်းရှင်းယွင်းလား ဂှိတ်းပေ,ယု,တေ.ယဝ်။- လိုဝ်းပေးလိုဝ်း
 မေ့ ပိုခင်းတေ.ဝေ မေ,ဂျေ,ပေတသု,~ ကမ်,ခိုခင်းဂိုခင်းရှေ့ကံတွခင်းဝံ.ယဝ်။ ။
 ၁၆. တိဂ်.ခသသ်ရေပီခခင်း ကမ်,ခိုခင်းလိင်.တဂ်းလုဂ်းကွဂ်,တွင်. ဝါင်းမုင်းဗင်းရှေ့လား" တေ.
 ယဝ်.|- မခင်းယင်းပွင်ဂိခင်း ယုယမ်ကံပြါင်း ဂှမ်းရှင်းသွ်,ပတား~ လုပ်းရှင်းတေ.ယဝ်. ၊
 တင်းဂးမုူဝ်းမိခင်းမုူဝ်းခွမ်မုူဝ်းခခင်း မံးတွခင်းကား~ ပု,သု,တေ.ယဝ်။- သုတတ်ထထတ်း
 ခခင်းကွဂ်,ပံး ယုမံးရှင်.ဝါတ်း"ပြင်းခေး~ မိုခင်းဗင်းတေ.ယဝ်။ ။

37. ကင်,ပိခင်ရှင်,ယိဂ်.ကရွင်, တုတ်းဗိုဂ်,လင်ဂုဂ်း နိမ်းငင်းရှု,~ ပတုးယဝ်.- ဂတ်းဂိခင် သံကိခင် ပိခင်ပုဂ်တုတ်းခိုခင်း လၢဂ်းထူးချုးဂၢဂ်,လုမ်းဝံ.ယဝ်.။ ၊ ဂးပိခင်ရှုခင်းလံးဗွဲကမ်,ဂံလမ် ကံမိခင်ကံခိုင်း ခမ်းပတုး~ တုတ်းဗိုဂ်,တေ.ယဝ်.။- တိဂ်ခသသ်ခခေ. ဗွဲကမ်,ရှင်.လိုင်း ပိုခင်းတၢင်,ခဗိုဝ်,ပတုး ပွဂ်းဗိုဝ် ဗိုဂ်,~ လိင်လံးဝံ.ယဝ်.။ ။
38. မခင်းလင်,ပံးကွဂ်, ရု,လဂျူဝ်,ပြေ, မိုဝ်းယူ,ခွဂ်းလိင်,ဝူဝ်. ကမ်,ခင်းခင်းတိုဂ်,~ ဝိုင်းလုး တေ.ယဝ်.- ကခင်ဝုးရှုခင်းလံးခခေ. ဂှမ်းသေလံ" ဗွဲကမ်,ဂံလမ်ခိုင်းမခင်း ကိင်ဗူရုးခး~

လုတ်,လုပ်းတေ.ယဝ်။ ၊ မခင်းယင်းပွင်ၵုမင်တွင် ထွင်ယွင်ယွခင်းဂိခင်ခင်းဝိုင်း ခွင်းမိုင်းလး~
 သေ, "တေ.ယဝ်။- ပိုခင်းရှင်.ခပိလ ခုဗိုဝ်,ပတး ပွင်းလူဂျေ,~ ဂ်းလံးတေ.ယဝ်။ ။
 ၁၅။ ခုပ်,မိုင်းမးခင်း တွင်းလင်းသုင်,ရှင်း တိုတ်.လိင်,သိခင်း ရှမ်းဂါဝ်းသရေ,~ ယွခင်းဂိခင်
 ငလး- ရှမ်းလံးဂိတ်းလူ ပါဂ်,သင်ရှင်းမခင်း ရှင်လင်ယိုခင်းလူ မိုင်းဗူးယပ်,လိုင်ခိုခင်း~
 သိုင်လတ်းဝံ.ယဝ်။ ၊ ဗုင်လံးတင်းလံးခင်းကံဝခင်းခခင် တုင်တခင်ရှမ်းသေး ရှိတ်းမေးတင်း
 မိုင်း ယိဂ်.ရှိုးတိခင်း~ ကမ်,ဂိမ်,တေ.ယဝ်။- တေးခင်းထိုင်တီးခပိလ သူတကခေ, လုဂျေ,ပိခင်
 တီးပိခင်တုတ်းယဝ်။ လဂ်.ပံးလေးလိမ်,~ ကံတွခင်းဝးခင်း။ ။

40. ပီခင်တီးဂေါ့ခိုင်ဒဲးလဲးဂေါ့ခိုင်ဒဲး ခပ်လေ,ဂေါ့,လေ,ချွန်. လၢတ်းဝုးလူးမေးတုတ်း တိခင်
 တိမ်,~ မိတ်.ငူရ်းတေ.ယဝ်.၊- နှင်လံးယင်းရှ်းထူပ်းဂခင် ပံ,ရှခင်တခင်းလွဲခင်းမခင်း ကမ်,ရှခင်
 တူရ်း~ လီခင်းပံးတေ.ယဝ်.၊ ၊ မခင်းဂေါ့လိုင်လွဲအခင်တွခင်း ယွခင်းဂိခင်ဂိုခင်းဂူခင်း
 ပိုခင်းလမ်းလူရ်း~ ဂျးဂွ,တေ.ယဝ်.။- မခင်းလင်,ပံးယူ,ခွဂ်းလေ; မေးတုတ်းရှ်းတင်းဂိုခင်း
 ကွခင်, ဂွခင်ဂံ,အခတ်း နင်.ခးရှ်ခင်လမ်ပု,~ လိခင်ခေးတေ.ယဝ်.။ ။

41. ခင်လဲးပီခင်ခင်,ခွင်.မခင်းခပိလ ရှခင်မပေတသု, ကင်,ဂု,ပေ.လိုင်,ထူခင်း တင်းပု,~
 ဂိုခင်းလင်တေ.ယဝ်.၊- တရှခင်ပီးခင်း တူဂ်းနျိုင်းလိုင်လၢင် သုမ်းတူဝ်နွင်ခမ်တင်းရှး သုးပုး

ကမ်,လီသင်~ တီးလတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ပေးတင်းရှိတ်းတင်း ပေ,တသ,ခံ. တင်းပွဲးပိခင်ခံသေ
ဝခင်းသိုင်းတွခင်းခွင်~ ဗေခင်ခေ,တေ.ယဝ်.။- ကမ္ပူဝ်းယိုင်းတဗလေမ်. ပေးဝုးရှင်းရှင်းလု လု
လိုင်,ပိုခင်းကမ်,ဂိုဝ်း ဝု,သခေ,~ တင်းမီးဂုးလှိုင်ယဝ်.။ ။

42. တေးခံ.သင်ယင်း လင်,မီးလုဂ်းကွက်,တွင်.သေ ဗုးပုတ်.တု,~ ဗွေးမေးလမ်.ယဝ်.။-
ဂပ်တင်းပေးသေ ပိုင်ဂျိုင်း ခင်းယိုင်းယွခင်.ပိုင်ချူး~ လိုင်.လုဂ်းလူးခွခင်, ၊ ၊ ကမ္ပူဝ်းဂုခင်းခံ.
ပေးရှင်းမီးတင်း ရှင်းမီးဂင်လုလံးယိုင်း လုဂ်းလင်းသုး~ ပုတ်.တု,လမ်.။- ရှိတ်းခင်,ရှင်း
ထဝ်း ခိုင်းမင်းရှင်းလု လုကမ်,ကပ်ဂေ, လုဂ်းသံမု,~ ရှင်းမီးတေ.ယဝ်.။ ။

43. သိင်္ဂီကီးကယူ, ကမ်,သု,ပေတသု, တူဂ်းကင်,ပုတ်.တု,~ လင်းသုးတေ.ယဝ်.၊- ကမ်,ဂိုင်
 ကမ်,ခင်း ပုးမခင်းခင်းတူဝ် ခင်းယိုင်းဂိုတ်,ဗွဲးမုး~ ခင်း,လာတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ပေးဝုးယခင်း
 သေဂိုင်ခင်းခင်းမခင်း မေးလုပုး~ တံဂွဲ,တေ.ယဝ်.။- ရှေ့မေးကမ်,တခင်းယိုင်း.ခေးလုဂ်း
 ခွတ်,ရှင်.လိတ်းခိုခင်းကခေး,~ တံသုမ်း တေ.ယဝ်.။ ။

44. ပိုခင်းလင်,လာတ်းမခင်းခင်းပိလရှေ့.ပီးပေ,တသု,~ တံဝံးတေ.ယဝ်.၊- ပိုခင်းလင်,လာတ်းဝုး
 ခင်း.မုး မီးတင်းဂင်လုဗွဲးမုး ကွပ်,ပိခင်းလံး~ လိတ်းခိုခင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ယမ်းလိပ်မခင်း

ယင်းတံသေမိုင်းဂူခင်း သိင်းပခင်ဝံး~ ခခင်,ထု,ယဝ်။- မေးတုတ်းလင်,တန်းဂွ, ပိဂ်ပးကပ်
လခင်ကွခင်, ဖေးလိုင်ခွခင်းပူဂ်.လွမ်,လေး ဂွ,~ ငှင်းမခင်းတေ.ယဝ်။ ။

45. တေးကခင်တဖခင်း တင်းတီးခွဲလံးလုဂ်းမေးပေတသု,~ မးယွခင်းလေး- မခင်းလင်းငိခင်း
ပိခင်ဂင်လုံ သေလံလခင်လံး ကမ်,ပေးလွခင်း~ မိင်,လံးတေ.ယဝ်။ ။ မခင်းယင်းပွင်ရှုသေးဝုး
ရှုဝ်းလုးလုမ်းလုး ကွမ်,ဝွခင်းခွခင်း~ မိုခင်မေးလုဂ်းကွခင်,ယဝ်။- ရှုမ်,ရှုးသွင်ဖခင်း,ခင်.ရေ,
တင်းခွမ်းယွခင်,~ မီးခင်.ခွမ်းမးလမ်.ယဝ်။ ။

46. မေ့တုတ်းရှုမ်၊လိင်္ဂလၢခင်တိခင်ဃ သိင်ယၢင်းလှိုင်လွၢခင်၊~ သျှးဂျေးဝံ့ယဝ်၊-ပေးမခင်း
 တၢင်းခွဲးရှုယွခင်း ကပ်ခွၢင်းလပ်းလီခင်းဂှိခင်း ကူ၊သံမေး~ ယွခင်းလိုင်းတေယဝ်၊ ၊ လှိုင်မခင်း
 ပီခင်ဂှိခင်းခခေင်၊ ကမ်၊ငိခင်းသိင်လင်လၢင်းလံး ဂှိးငေး" ~ သေတၢ၊ယဝ်။- မေးမခင်းသွံ၊လိုင်း
 ကိတ်ခသ လုင်းတိခင်ဃကမ်၊ပေး ပေ၊တသ၊~ ဂှိုင်မိုင်းတေယဝ်။ ။

47. သူငေ၊လင်၊တၢင်းယွးလှိုင်ခီဝံး ဃတံးပုတ်းဂေးလၢ၊~ လပ်းမူခင်းတေယဝ်၊-ပေးလံးရှုင်း
 လှိုင် လိတ်းလှိုင် ခပ်မိုခင်ဂိခင်၊ဂှိ ငင်းပျးယုင်းလှိုင်တုခင်း~ တုခင်းတင်းတေယဝ်၊ ၊
 ခုခင်ဂှိလမ်လီခွမ်းငွမ်း လှိုင်းလွမ်းဂၢင်းခပ်လေးခေး ဂှၢင်းပိုင်ဂှိခင်း~ ခေးထုတ်းတေယဝ်။-

တင်."တေ," သပ်.ပေ,လူ,ပ ဝုးကင်,ဂါ, ပေ.လုင်,ခနွမ်,ခင်,ခေ, ပူဂ်,မံ.လံ.တၢ,ပေ,ဗုဂ်,~
ဗုဂ်,သုခင်သထေးထိင်းတေ.ယဝ်.။ ။

48. ဂါးခခင်းဂါးခင်း ကမ်,လံးဝုးသမ်,မုဂ်, လုဂ်,တိခင်ဗုဂ်ဝုး ပုင်,ဂုဂ်,~ ခေူးပိင်းတေ.ယဝ်.။-
တင်းတူဝ် ဂုင်လူင်လံးလီ ခါဝ်သီပီးတခင် မူခင်ဂခင်ဂုးမိုဝ်း မိုင်းခင်ဂါးလး ယေ,မေ,ဗုခင်,ဗုဝ်
သင်ဗေူး ချိပ်းခေူးမခင်, တၢ,ယိင်း~ ဝါင်းလမ်းယဝ်.။ ။ ဝခင်းပခင်လခင်လံးဂုခင်လီ ပီသခင်း
လွမ်းလီခင်လွမ်းဝခင်း လိဝ်းတခင်းခေ,ပီပိင်း~ ပုတ်,ပခင်,တေ.ယဝ်.။- ကခင်ဝုးယးတူမ်းယ

ကပ်, ကံသပ်,လိင်.လေ,မိခင်.သရင်; လမုင်,ခင်, တင်းမာင်,ဗိတ်.ပွမ်းသေ, လုန်းကပ်,လုံး
ထုပ်းလခင်,~ ပိခင်လင်း;ပိခင်ခေ,သင်ယပ်.။ ။

49. ဗွင်ဂေးဝုးကခင် လုန်းကွခင်,ဂေး.ခင်. ဂှင်းခင်,ခင်တ်;ဗခင်,ဝံ.တေ. ဂှင်းလိသခင်,~
တွခင်းကွံတေ.ယပ်.။- တင်းဝိုင်းဂေးဂိုမ်း ခမ်းယု,လဂျူဝ်,ခခင်. လံကခင်လုမ်းဂှခင်ဝခင်း "ခိုခင်း"
ကွခင်လုမ်းခွံ~ မခင်းလုန်း မေးတုတ်;တေ.ယပ်.။ ။ ခင်လေးဂိုခင်းမခင်းတပ်,ငး မီးလပ်.သွင်ခါ
မေပဂှဂိုခင်လုမ်းခွင်း လွမ်းဗွင်းမိုင်းတွခင်းကွံ~ ပု,လု,ယပ်.။- ပိခင်တီးမးလေ,မးမိုတ်; မိုင်းဂှး
သေးဗေ, ခပ်.ခပ်.ကွခင်,သွင်တပ်; ငင်းသြ,~ လုမ်းလုးတေ.ယပ်.။ ။

50. လုဂ်းကွခင်,ယှ်,ယဝ်. ပေးလံးသီ,၅းခေးခူပ်, ခံးဂိုင်ခေး,~ ယခင်ခူမ်းတေ.ယဝ်.|- သွင်ခါ
 တၢ်ဂှ်ခင် ပဂ်းပိုင်လၢင်းလံး ခါဝ်လီပီးတခင် မီးခခေင်ကၠျင်း ဗွဂ်,လီလူမ်း~ ခံးလံးတေ.ယဝ်. |
 တမ်,ငးလင်,တဂ်း တုဂ်းယွခင်းသေဗွဝ် ကၠျုဝ်းပခင်လီ ၅ပွင်ယးယခူမ်း~ ခခေင်.ကွဂ်,ငလး၊ |
 ဂွံးလးဂွံးကခင် ကပ်ပီခင်ဂိုင် ခတေးသ ခံးလံးခံးယ.တပ်ပိုင်ခင်း လိုင်ဗွဂ်,~ ယွခင်းဂွံးဂွံးမး ဂွံးမး
 တေ.ယဝ်.။-

51. ခံးငလးပီခင်ခခေင်,ခပိလ ပေတသး,ဂေး ကမ်,လင်,ပိုင်ဂါခင်, ကမါခင်,ယ,ပိုင်ခင်းဂိုင်ခံးလံး
 တၢင်,၅ၢင်း ကပ်ခခေင်.ခူမ်းကွဂ်,~ ပခင်လၢခင်ယဝ်.|- ခပိလလင်,တဂ်းယွမ်း" ခေးဂွံးခင်းဂွံး

ခန္ဓာခင်းလီၤ တင်းသွင်ဗျှော်မေး ခေး"ပာ်,သိင်ဝါခင်~ တာခင်းလၢတ်းမးယဝ်။ ၊ ဝုးတီးဂျေးလူးမီး
 ခမ်တိုင်တိုင် တင်းဗျှော်တင်းမေး ကမ်,လံးသိင်ဝါးပာ်ခင်~ သာ်းသိုပ်,။- ရှင်,ခါသွင်လဝ်းဂျေး
 သေမေးလုဂ်းယွံ, သေမိခင်းမူဝ်,တွင်,တင်းလုဂ်း လွံလိပ်,~ လံးလေးတေ.ယဝ်။ ။

52. သင်ကမ်,ပိခင်ပိုဝ်း မုခင်ဂိုဝ်း[သြ],ကထူးပဂါ,ရုရှင်,ဂါး ဂပ်းသိုပ်,~ သေးဝုးတေ.ယဝ်.။-
 လုဂ်းခါ ပေတသုခံ. တဂ်းရှ်ခင်းသုမ်းလံ၊ တံခခေင်ပာ်ခင်ရှ်ခင်း ကမ်,ပိခင်မး~ သိင်းလူဝ်းတေ.
 ယဝ်.။ ၊ ယၢမ်းလိဝ် လိုင်သမ်.ပဂ်းလဂ်းလုခင်းရှ်ခင် လိုင်ခိခင်သၢင်းလေး သိင်းသုတ်းမး~

နှိပ်ခဲ၊တေယဝ်။- ရှင်၊ခဲသွင် လဝ်းလမ်။ တခင်ဂေ၊တခင်သေလိတ်၊၅၊တွင်၊ ဗွံးရှင်ကင်၊ပွ၊~
ခခင်ဝိုခင်းလမ်ယဝ်။ ။

၅၃။ တေ၊ခဲလှိုင်သေခမ်၊ဝုတ်း ပိခင်တုတ်းရှုတ်းရှပ်း ထင်၊ရှင်းရှုးကမ်၊လင်းပိင်၊လှ၊~ မီးသင်
တေယဝ်။- တေ၊တင်းခိခင်တင်းခွခင်း ယင်းယွခင်းရှုခင်းခိုဝ်ရှုခင်းလခင်း ရှပ်၊သုတ်းရှင်~
သိုင်ယာ်းဝံယဝ်။ ။ ယမ်းလိင်သမ်ဝုး ရှုးပခင်သေခခင်ဗွင်းခး ခးတင်းလင်၊မီးသင်~
ရှပ်၊လေ၊ခေ၊- လွင်းခခေလွင်းခေ ခမ်ထွမ်းပာ်၊ ကမ်၊ကးသုပးလံးတင်းတေ၊~ သေ
လွင်းသေတင်းတေယဝ်။ ။

54. ရွှံးသင်ရုသုဝ်,ဂၢမ်,မခင်း လုဂ်းတိခင်ဃကောမ်,ခွံးပါခင်လေ,~ သုင်းမးခခေင်.လိုင်း- ကမ်,လံး
 တံသေမိုင်းဂူခင်း ယၢခင်ဂခင်တၢင်းပွဲး ပွင်ပခင်လွံး" ရှင်,ဃှိုင်းခး~ ကမ်,လွတ်းလမ်.ကူလှ်. ၊ ၊
 ခင်းယိုင်းခေခေ လူဂ်သေဂမ်း လွင်းလဂး~ ဝု,လု,ယဝ်.။- ကွဂ်,တမ်,ငး သမ်.ဝုးပေးခခေင်.
 ဂပ်တၢင်းလၢတ်းမွဲးမေးကွဂ်,ခွံ. ထွမ်,လိင်းသေ,ခူ,~ ခခေင်ဂွမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

55. ဝုးဂးခပိလကူလှ်. တေးခေ.ကခင်ခင်,တိဂ်ခသသ လုဂ်းကွခင်,ဂေ.ခေ. လိင်.ဝံ.ယူ,တမ်;
 ခေ; ကမ်,လံးလွင်းခး,လု,~ ပေးလုးယဝ်.။- လေကမ်,တေးတင်းပိခင်မွဲးခင်း ယင်းတၢင်းယိခင်း
 လပ်းတင်းပိခင် တင်းခွခင်းသိုဝ်းပူ,ဃး,~ ရှပ်ရှင်းရှံ.ယဝ်.။ ၊ ယမ်းလိင်မွဲးဂေး ကမ်,လၢင်းပခင်

သင်၎င်း၎င်း ဂုဏ်းစား ကယ၊ခခေ။- ပီခင်ခါခွင်ယ၊ပုးလုဂ်းကွခင်၊ဂေ၊ခေ။ ကပ်မိဝ်းဝံပခင်
တီး တမ်း၎င်းဂေ၊၎င်း၊~ ပခင်၎င်းသေတ။ ။

56. ဂြိုတ်းခင်၊၎င်းမခင်း ယွံ၊မုးဂုးထူခင်း ကသားကမ်၊သိင်းလွင်းခခေ၊ထ၊~ ထိုင်တံခင်း
ကူရ်၊- တင်းဂြိုတ်းတင်း၎င်းကမူဝ်း ဂူခင်းလံးလီပွင်ပိုင်လွတ်တမ်းမီး လု၊ခင်၊မေ၊ဇံ၊~ တတ်းလင်း
တေ၊ယဝ်၊ ၊ လုဝ်းပံ၊ယွံ၊ခေ။ ဂပ်တမ်းကပ်ဂြိုတ်းကူဂ်းလွ် ဂင်လုလံးပိုင်း ခေလိင်းဂုးလွ်မံ၊~
၎င်းခေ၊တေ၊ယဝ်။-ကသား ကွခင်၊မုးလဝ်းဂေ၊ ခိုင်ခါပေ၊လိင်းမေ၊လိင်း တမ်းမိင်၊ဂုးပီခင်တ၊~
ဂိခင်လွမ်းတေ၊ယဝ်။ ။

57. ခပိလက္ခဏံ သင်ဝုဒ္ဓါမ်၊မခင်းဂါမ်၊၎င်း ဂေါလုဂ်းထုဂ်၊လံးထူလုဂ်းလွင်္ဈိသ၊~ သေဝခင်းလမ်။
 ငလး၊- ကခင်ဝုဒ္ဓါးယုဂ၊ယခခင်းလး" လဂးပိုင်ခခင် ယ၊ခေးမခင်း~ လံးလီင်းလမ်ခေး၊ ၊
 သမ်ခိုင်းလီကာံ ဂူခင်းလံးလံးငိခင်း ဂှင်းပွင်ခင်လွင်္ဈိခင်းလခင်း~ မိုဂ်းခေးငလး။- ယှပ်ကခင်ဂှမ်း
 ဂှတ်း လွတ်းတေးမူမတ်း လဝ်းခံ၊ဗ လံးလီင်းက၊ခေး~ ပခင်ဗေးလမ်ယယဝ်။ ။

58. တီးခင်၊ခင်လမ် တဂ်းပိခင်ကသင်၊ မဝ်၊ထုဂ်၊သွင်ဗေံ၊သွင်ပး လံးသ၊ခေးတ၊သ၊~ တခင်း
 မးယဝ်ငလး၊- ပီးလင်၊ခေပခင် ကဉ္စင်းပိုင်ခင် တိုတ်းလွင်္ဈိခင်း မင်၊ပခင်ဂှး~ လီင်းလုဂ်းမိုး

တၢ်၊ ၊ ပိုင်ခံသွင်ဂူခင်း သူပ်းလူခင်းဃှ်မေး ချေးသိုင်ဝွခင်းချေး တၢ်ခင်းလၢဂး~ ဝါ,လၢ,ယဝ်။-
မခင်းလင်,သတိသင်,ချိုင်, ဃှ်.ထုဂ်,လွင်းတီး လွ်မခင်း,ဂွၢ်,~ လွမ်းမိုဝ်းတေ.ယဝ်။ ။

၅၉. ဝါ,တီးလေတမခီ,မြၢ်လှ်ဂါ ရတခါ,~ မူဂ်းလိခင်းခမ်းကူလှ်.၊- ဂိုခင်းဂးမေးလုဂ်းခံ. ဃှ်ခင်း
လိုင် ခိုင်းဂိုဝ်သၢင်းလေး ယၢဂ်းတင်းဂိခင်း~ ကိဂ်,ခင်းလမ်းကူလှ်.၊ ၊ တေဂးခံ.လံးဂင် မိုခင်းပိုင်
သိုင်လီ ခုခင်းဃီဝတေး လေးချွခင်းတုဂ်းမး လံးမူဂ်းလိခင်း~ ဂိုဝ်းဃှ်ခင်း,ခံ.။- တေဂးခံ.မေးတၢ်
မိုင်,ပိုင်; တုဂ်းလင်,သၢဂ်း လုဂ်းဂးရတခါ, ဂွၢ်,မူခင်းခင်းကူခင်း,~ ဂိုခင်းမေးလၢဃေးတေ.
ယဝ်။ ။

၆၀။ ပိတ်ဝါးမေးကမ်း၊ သု၊ ရေး၊ ယှက်ကဆင်ပုတ်တ၊ ကောဂ်လသလံးလွတ်းလမ်ခုဆင်၊ ~ ငှင်းမိုး
 တေယဝ်၊ - သင်ဝါးလံးကပ်လွှ်ထိုင် ယါဆင်ဂိုင်ငှင်းခမ်း မပ်၊ လမ်မပ်၊ ဂံတင်းရှုး ငှဆင်ကဆင်ဝခင်း
 လှိုဆင် လင်၊ မျးလွှ်း ~ လိဆင်မေးတေယဝ်၊ ၊ တခင်းဆင်ခင်းဗါဆင် သိုင်ဝါဆင်ခါဆင်ခေလေ၊ ဆင်လံး
 ငျးဂျိုးမိုင်းကွဆင်း ကျွန်းခွဆင်းခမ်းတပင်း ဂျမ်းယတ်၊ တေယဝ်။ - မေးတမ်၊ ငျးရေး ယိတ်ခေးက
 သင်၊ မပ်၊ တေ၊ လင်၊ တန်းခိခ လက်ကပ်လုတ်းမေးတုတ်း၊ သေခုတ်းယါဆင်ဗါတ်၊ ~ ခဆင်ဝံးတေ
 ယဝ်။ ။

61. လင်,တန်းကပ်ဂွတ်း ကိုင်,ခေ,သေ,ချူ, ကပ်ကာပ်,ခမ်.သုတ်းဂွတ်းတတ်းခါတ်,~ တိတ်း
 ဖွမ်တေ.ယပ်.၊- တင်းဖွပ်တင်းမေး လေးကပ်လင်းလံး မိုင်းထိုင်တခင်းသင်း သိဝင်းမာ်,ရှခမ်
 ဂွမ်~ တူမ်းသုတ်းတေ.ယပ်.၊ ၊ လင်,တန်းယူရ်းကပ်ခွင်းလီသင်းဗေး ခွင်းခေးကခမ်လမ်
 ဂွမ်းငွမ်း ဂွတ်.ပံ.ထူမ်~ ဂှင်းရှခမ်,တေ.ယပ်.။- သူရ်းခွတ်,သခပ်းခးဝု, ခမ်,သု,ခင်းသီ,
 လူးလုပ်း ဂွပ်းကပ်ယွံးခွပ်,မတ်.ဝီလှိုမ်းသခမ်,တခမ်,~ မေးရှင်းမေးဗင်တေ.ယပ်.။ ။
62. ကံးတမ်,ငးဂေး ဝုးကခမ်လုပ်းရှးခမ်. လိင်.ဝံ.သေ,ချူ, ယု,ပံးပခမ်ကွပ်,ရှပ်. သေပွပ်း
 မခမ်,"~ တခင်းဂံတေ.ယပ်.၊- ပေးပိုခင်းရှခမ်ခမ် ဂေး.တန်းပီခမ်သုပ်းခမ် ဂွမ်းခမ်ရှင်းရှး

ဂီခင်,ပိုင်ခင်~ လံးထွန်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ တင်းဂီခင်ဂေး ပံ,ပခင်ဂီခင်ကခါခင်း ကခင်မခင်းကခင်ဝါခင်
 လှိုင်လင်ရှင်းမခင်း ပိုင်ခင်းဝုးပင်းခွခင်းဝံ~ ပုမ်ယွံ,ယဝ်.။- တမ်,ငုးသေးမခသ လေးဗေမူ,လိမ်း
 သိုဝ်းသု, မလေမလု ထါခင်းပေးခွ်လုဂ်.ဂု, လှိုင်ဗွံ,~ လှမ်းဝခင်းလှမ်းခိုခင်းတေ.ယဝ်.။ ။
 ၆၃. လုဂ်.ရှင်.ပေးဂေး ပေးလင်းယွံ,လှုဂ်.ဂိတ်း" ဂေးလု,ယု,သီ, ခီ,ဝံ,ဗေပခင်,ပုတ်း မခင်း
 မိုတ်းတီးမွံ,~ သေမိုဝ်းခိုခင်းလင်တေ.ယဝ်.။- ထါခင်းပေးပါခင်ဂူခင်း သူးသုခင်းရှခင်လီ သိမ်းပံကံ
 ရှမ်းသတင်း လေးလှောင်း ယုဂ်.ဂီခင်,ဝင်~ ခုမ်,တင်,တေ.ယဝ်.။- ဗဝ်,ခခေ. သိုင်လင်ခါခင်းဂံ
 သတင်း ဂုင်းလံးမူဝ်းလီ သိမ်းပီပေးလှိုင် တင်းခိုင်ဝခင်းတုဂ်.ပံလါခင်း ရှမ်းမေးလင်~ ဂေး,

လှ၊တေ.ယဝ်။- ဝုးခဲဂူဂေ.ဂူဝုးကခင် လုဂ်းကံးတမ်,ငးခါဝ်သု, ဂှင်းလီခေ,~ ဂူခင်းပွံ.ယေး
 ကမ်းတေ.ယဝ်။ ။

64. ဂှမ်းလင်,ခခင်းဂွတ်း လွတ်းတေ,လေ,သု, ပု,သတ်.တပြတ်း သတ်းသေ.တေ, မင်းဂြီး
 တေ.ယဝ်။- မိုင်းရု,လဂျူဝ်, လုဂ်းဂပ်ပိခင်ခုခင်မးခေ. ကခင်ဝုးဂူခင်းလံးဃာင်လီလုင်လင် သ
 တင်းဂေ,ပေးမီး~ ပံ,လီင်းသေပွဂ်းတေ.ယဝ်။ ။ ယမ်းလီဝ်သူလမ်းပံကပ်ရင်းလံး ဂူခင်းဂှံး
 ဂူခင်းဂှိုင်း ခိုင်းမခင်းဂွတ်းမင်းဂြီး~ ရု,လု,ယဝ်။- မခင်းတမ်းပိခင်ဂူခင်း ပွင်ခင်,ဂိုဝ်းခိုင်; ဂှ်းလံး
 လီင်းသေ,ချု,~ ဂှခင်လမ်.လေး။ ။

၆၅။ ခံလေးသူ၊လေ၊တမခင်၊ လဝ်းခံ၊ဗပိုင်၊လေး၊ ဂှိပ်းခိတ်းတင်းဂွ၊~ လခင်းဂခင်းတေ.ယဝ်။-
 လင်၊တန်း မိုဝ်းထိုင်ဂိုခင်းခပ်မေပု၊ ထာမ်ဂုလဂး မွတ်၊ထိုင်မခင်း~ လတ်းလွင်းတေ.ယဝ်။ ၊
 ငိခင်းပိခင်ခိလွင်ခင်းခေး၊ မေပုလုဂုလင်းလံး၊ ခိဝ်ခပ်ဗခင်း~ ပွတ်၊လွင်၊တေ.ယဝ်။- တမ်၊ငး
 လင်၊တန်းသင်ယင်း၊ ဂှင်းခိုင်းသေ၊ခူ၊ ကပ်ဂွ၊သေ.တေ၊ဗူလဝ်း၊ ခိုခင်းခပ်းခင်းသွင်၊~ ထိုင်
 ခင်းတေ.ယဝ်။ ။

၆၆။ ကွခင်၊ခွံ.လင်၊တန်းခုပ်.ခပ်၊ တပ်.ခိင်၊တန်းလတ်း၊ လေးဂဝတ်တ ဗူလဝ်းဂွင်၊ခွင်၊~
 ဗိုင်းကး တေ.ယဝ်။- ခုခင်မိုင်းတဂုခင် ဂွမ်တခင်သုတ်းယေးခေးခပ် မပ်ပခင်သိပ်းပိယင်းလိုင်

နှုတ်နှုတ်နှုတ်နှုတ်နှုတ် သီမခင်းတုး~ ကာပ်းခရီးဝံ့ယပ်။ ၊ တင်းခင်းလိုမ်ဂင်လံးဂူခင်း နှင်း
 ခင်းခင်းခင်းသီ ပီးတခင် တခင်းလွဲလံးထူပ်းရုး~ လုင်,ယု,ယပ်။- ခံ,ဗလင်,တင်းထာမ်မခင်း
 တမ်,ငုး လွင်,ဝုးလုးမိုးပြီ," ဂိုတ်,ဗခင်းတွင်.ဝင်း မေးမု,တု,~ ပီခင်းခင်းဝုးဂိုဝ်။ ။
 67. တမ်,ငုးကမ်,လင်းကမ်,ထိမ်, လေးလိမ်,ခုဗုးယပ်း ကမ်,လွဲလုးယွခင်းပိုခင်းပုတ်.တု,~
 တွင်းသုးတေ.ယပ်။- ဂီခင်း,ပီခင်းလခင်းမခင်းပေ,တသု,မဝခင်းခခင်း ဂွ,ယွခင်းမုး~ လင်,လံးတီးခ
 ခေရုး ၊ ၊ လင်းပေ,တသု,မ ခွင်.မခင်းခပိလ တံသေဝခင်းခခင်း ပိတ်းလင်းသုး~ လုကွင်,

တေ.ယဝ်။- ပေးဝု၊ လုဂ်းဂိုတ်၊ယဝ်.ဂေ၊ ဂေ.မေးပိခင်တဂ်းလူမ်.သိင်းလူဝ်း လှိုးထွတ်၊~
ယခင်ခိုင်းတေ.ယဝ်။ ။

၆၈. ပီးမခင်းပေတသု၊ မေးတုတ်းလင်၊တဂ်းဂိပ်းကပ်လုဂ်းတိခင်ဗေ ကမ်၊ပေးလခင်ကွဂ်၊~ ဝခင်း
ခခင်လေး၊- ကမ်၊မီးခူမ်းခပ်းသွင်ခွခင် ဂိုတ်းသပ်းလင်၊ယပခင်~ မိင်၊ယုးတေ.ယဝ်။ ။
ဂိုင်မုးခုးလင်၊ယွခင်းကပ် ဂိုတ်းလင်းလံး ဂှ်.တွခင်းထခင်~ ချိုတ်.ခေး၊ယဝ်။- ခုးလင်၊ခမ်၊
လိင်. ကလိပ်းမေးတုတ်းလူဝ်းကသဂ်း ခခင်၊ထု၊~ ပခင်မခင်းတေ.ယဝ်။ ။

၆၉။ ခင်၊ခင်၊တမ်း၊ငှးဝံးလင်း လင်းခံ၊မပြတ်းသတ်း ခံးလတ်းငင်းငှး~ လဂးတေ.ယပ်.၊-
 ခုခင်မိုင်းတူလုံး လူ့ဂွပ်လွ်မေပု ခင်ခေတင်းပိုင်း ကွခင်၊လင်းသး~ သိုင်လတ်းတေ.ယပ်.၊ ၊
 ဝးတီးမေပု ဂှ်ခင်လွမ်းတိုင်း ခိုင်၊သံးငှး~ လမ်း၊သုဂ်၊တေ.ယပ်.။- လင်းတန်းခံးလတ်းရု၊
 လု၊သုင်းမူတ်း ရု၊လပထ၊ခင်၊ ရု၊လ ပထ၊ခေ ဂှ်လွင်းဂှ်ခင်းခွင်၊~ ဂှ်ခင်ထမ်းတေ.ယပ်.။ ။
 ၇၀။ ကခင်ခင်၊ခခင်.လင်း၊မတ်း မတ်းဂှ်ခင်းမတ်းရတ်တခေ၊ ခင်ခိုင်းတွင်းပုဂ်၊ ပုဂ်.လုဂ်း
 လုင်းယွ်၊ ဂင်ခေးလမ်း.ကူလုံး.၊- ရတ်ခေ၊မင်းတခင်းလှိုင်းထိုင်းလီမခင် ခွင်ခုခင်သိမ်းသမ်း လင်း၊
 တန်းမး~ ပိုင်းထိုင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ ပေးပီခင်ခွင်ခပ်မင်မင် ပခင်ဂင်ကမူဝ်း သင်းရေးငိုခင်း

လူသား~ ကုန်လှလမ်း။- တေးခုံ လုန့်မိုးကရှေ့၊ကခခခခ၊ ကေး၊ခခခခခ၊သခခခခ၊ထေး၊ တေးဝါးခ
တွင်းကမ်း၊လွှဲပုဂ္ဂိုလ်၊~ လင်းသားတေးယပ်။ ။

၇၁။ ကမ္ပူဝင်းသင်းရေးလမ်း။ နိုင်းခမ်မုခ်ခမ်ဝမ်းဝမ်း နီခမ်,လင်,ယွခ်းမး~ လိင်.လုမ်းတေ.
ယဝ်.|- ယမ်းလိပ်တန်းမး လတ်းလူဂ်လွံလေးပေး သဗေးဂ်ဂင်ဂင်ဂမ်း လွင်းလရး~
ဝု,လု,တေ.ယဝ်. | နီခမ်,ပိခ်လုန်းမခ်းကခေ,သ မိုင်းခွခ်,ပေတသ,~ သပ်မိုင်းတေ.ယဝ်.။ ။

72. လင်, ဗိုင်းပေးရေ၊ ပေးတမ်းလိခင်လင်းရ၊ လှူဝှံ၊ မြို့မြတ်းကရ၊ ~ မင်းတြးတေ.ယဝ်၊ -
 မှ်းရေဝှံ၊ ကခင်ဂိုဝ်းဂိခင်မုခင်မခင်း လှ်ပခင်လင်, ယွခင်းမး ~ လိင်.လုမ်းတေ.ယဝ်၊ ၊ ယမ်းလိင်

သင်ဝါးမုခင်မခင်း ဝခင်းလင်လင်းဗူဝ်း ဂွင်းမူးမီးခခမ် ထူခင်းထိုင်မး~ သုင်ယှ်,ဧလး။- လဝ်းတဂ်း
 ကပ်ဂှ်တး လိတ်.သုပလင် ပုင်,ပိခင်းပေးဗွဲ,~ လုမ်းကမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

73. တေးခခံ.ကမူးတေးပံ,မီးပံ,ဂိုင်, ထမ်းလံးလုဝ်းပံ,ယှ်,~ ယင်းဂိုင်းတေ.ယဝ်.။- ဂှ်မခင်းခး
 လးမးကိင် တဂ်းတိခင်ဂိခင်မုခင်ခုခင်မိုင်း ခိပ်,ဗေခိင်း~ လုလ်းလဝ်းသေယဝ်.။ ။ ကတု,ခိင်းမူး
 ကပ်ဗေခင်ဂှ်တးမီး သေးဂြီးလိင်.လုထိုင်း~ လုဂ်းကွဂ်,ဧလး။- လဝ်းတဂ်းဝါင်းမိင်,ကူးယိခင်,
 ဧလ,ယု,ခေးဂှ်း လံးဂိခင်လံးလၢမ်, တေးလင်,ခခံး လံးလိဝ်လိဝ်ဗွဲ,~ ထိုင်ခိမ်းယဝ်.။ ။

74. ကတၢ၊ပု၊မခင်းခပိလမေးတုတ်းတူဝ်ကွၢ်၊~ ပတၢးခခေၤ၊- မွဲးလၢင်းလူၤခခေၤ ပခၢ်ဂိခၢ်သီခၢ်
 ကခၢ်ကမူၤဝ်း ယၢ၊ပခၢ်သး~ တူၢ်းယၢင်းသင်ခေၤ၊ ၊ ကခၢ်၊ခခေၤ.ဂေၤ၊ ၤ်းမခင်းရှံလံလီခိုခင်း
 လိုခင်းသွံမး~ လင်၊ဂျေ၊လး။- မွဲးဂေၤ၊ကခၢ်ဝုး ပု၊ခၢ်၊တိပတ်း ယၢ၊သၢတ်းကသၢင်းပိုခင်းပွင်
 ပေ၊~ တင်းသွမ်းလီယဝ်။ ။ ။

75. လဝ်းလဝ်းမိုဝ်း၊ၤ ၤ်း ဂူၢ်းဂူၢ်းဂုတခၢ်၊လိင်၊ ဂိဝ်းတင်းတေ၊~ သူခၢ်ခၢ်ခခေၤ၊- ခုခၢ်မိုဝ်း
 လဝ်းတၢင်း ကပ်ဂိတ်းတၢင်းလွံ ခင်းရှေၤခခေၤထီး ပျေၤ၊လွံလး~ သိင်လဝ်းဝံ.ယဝ်။ ၊ တမ်၊ငး

ဂေး၊ ထိုင်လီလိဝ်းတခင်း လံးမီးမး~ ကုဂ်.လၢယဝ်။- လိဂ်.လုမ်းခပိလမေးတုတ်း ဂုတ်းရှင်း
 ရွံးထဝ်းရွံးရှခင်သၢ၊~ လီခိုခင်းမးယဝ်. ဝးခံတေ.ကူရ်း။ ။

76. ခံလးခွပ်းခၢလိင်,တေ,ယ ကထွတ်းမခင်,ယွတ်းပတူင်, မုတ်ထိရၢ,တြးတေ.ယဝ်.၊- သိုင်
 လၢဝ်ရွးထိုင် ဝိုင်းလုင်ရှေ့ခမ်း ဝခင်,တြး~ ချတ်းတခင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ခံလးဝခင်းခိုင်းခုခင်မိုင်း
 ပၢင်းကပ်သိုင်လၢဝ် မိုင်းထိုင်ရှေ့ခမ်း မြတ်းတြး~ ရွးရွး,တေ.ယဝ်.။- ရီခင်,လဝ်းမိုင်းလွတ်း
 တွတ်းတိုင်, ကိုင်,တူခဝ်းခင်ရှၢင်း လိဝ်းထဝ်းခခင်,ထၢ,~ ဖၢင်သွမ်းတေ.ယဝ်.။ ။

77. တီ၊ခသသလံးထွမ်၊ထမ်၊မသ ဝုခမ်၊ခပေါတ်းလဝ်းဃာ်ဂဝ၊~ ဖြးလမ်.ကူလ်း၊- ငဝ်းသိုင်
 တူလ်းရှခမ် တာ်းပိခမ်ရှပ်သို်း ဝခမ်းလိုခမ်းလု၊ခမ်၊တြး~ လဝ်းလိင်းသိုင်းယဝ်။ ၊ ရှပ်လံးတူဂ်း
 လူမ် လူမ်ရှံဝံးဂွံ မူခမ်လင်ဂွင်းမူး လံးရှိတ်းမး~ တူခမ်းတေ၊ယဝ်။- လိမ်လူဝ်းလၢဂ်းထၢဂ်းတရ
 ခိုင်၊ဂလ၊ဂၢမ်၊ဃ၊ သေးဃဝ တၢင်၊တူခမ်းပ၊ရမိ၊ဂေ၊~ သိုင်ရှုခမ်းယဝ်။ ။

78. ရီခမ်၊လဝ်းလင်၊တာ်းခူခမ်.ခံး တွတ်၊တိုင်ကိုင်လုဂ်.ခခမ်၊ထ၊ မပ်၊မးမပ်၊မခမ်း လူဝ်းရှိုင်
 လေ၊~ လိဝ်းတံ၊ ယဝ်။- သပွေသတ္တာ အနိစ္စာ အနတ္တိတံ ပေးယင်းပိခမ်တူဝ် ရှပ်မူခမ်း
 မူဝ်းရှုခမ်းမူဝ်းဃီ လီဃာခမ်သွင်ပိုင်တြးကမ်၊လွခမ်းရှံ~ လွတ်းလံးမခမ်းကူလ်း၊ ၊ သပွေသတ္တာ

ဒုက္ခ အနတ္တိတံ သင်းရေးလိုမ်ဂင် ဖာခင်ကမ္ပူဝ်း မိုဝ်းပံ၊လံးဝံးတံ၊~ သိင်းဂါမ်၊ခံ.ယဝ်။-
 လင်၊ဝုး တုဂ်.ခကခနုတ်တိတ၊ မလုခင်၊သ၊ လွတ်းလံး လိုဝ်ခါမ်၊~ သင်းရေးတေ.ယဝ်။ ။

79. သပ်ပေသတ်တ၊ ကခနုတ်တံ ကခတ်တိတ၊ ဂုဝ်ခခင်၊ထ၊မဝ်၊သုဝ်းသ၊ ဝု၊ကပ်းသင်း
 သမ်၊~ တုဝ်းတေး.ယဝ်။- တုဂ်းပိခင်မ္ပူဝ်းလွ် လွ်းထိုင်ဝခင်း မခင်းခီလုမ်းလေး ကွဂ်၊ယခင်
 ရး~ ပိတ်းခပ်းတေ.ယဝ်။ ။ ခေ၊ခေ၊ပ၊ဝေ၊ ကခတ်တိတေ၊ သဖေးလွင်းတြး~ ထမ်၊မ၊ယဝ်။-
 ဝုးလုဂ်းဂေ၊ခိုင်း ခွံးပိတ်းယဝ်။ ဖုးခိုင်းပံ၊ခွံး ဂိုတ်းယု၊ပခင်ဂုခင်းခခင်။ ။

၈၀။ ခင်၊ခင်ထမ်မ လတုဂကခတ်တိတေ၊ခိုင်း၊ ကခင်မဝ်၊လုခင်၊ခင်၊လွတ်းလံးလူ၊သူ၊~ ကမူး
 ယဝ်၊- ငင်းသိုင်ရှေးခေပိုင်ခင်ကချင်းတြး မူ၊လေးပး~ ခံးခေးတေ.ယဝ်၊ ၊ လခင်၊သင်လံး
 လီခင်းထူပးရှင်းသိုင် တံလိုင်တိုင်ဂင်ကချင်း မေးလပး~ ဗတ်၊ဂွ၊ခင်။- တုဂ်.ခကခင်ဝးလမ်.
 လံးမးယူ၊လူရ်းမေးတုတ်း လုတ်းလမ်၊ခင်းကိဂ်၊ခမ်. သမ်.ထိုင်၊သြ၊ယွခင်းငိုခင်း ကခတ်တ၊
 တိုင်ဂင် ကမ်၊ပိုင်၊တိုင်ဂင်၊ လင်းခံ၊ဗ လွ်းမံးကင်ဂွ၊~ လေးပျင်းတေ.ယဝ်။ ။

81. ကခင်ပြေးပိခင်လင်းရှေးခေံ။ မီးခင်းတူဝ်ဂင်လံးဃခင်ရှိုး" တွင်းလွှဲမူ,လခင်းရှင်း~ လှိုင်သိုင်း
 တေ.ယဝ်။ ၊ လခင်သင်လှိုင်ခပ် မှိုခင်လင်လင်းမး တြးသီ,လေးပျင်း~ ချတ်းယ,ယဝ်။-
 ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေက ဥပ္ပတ္တိဝိဝေက ခိုခင်းလံးသေးတ,~ ထိုင်ခိုင်းလမ်းယဝ်။ ။
82. ဂီခင်,ကပ်ရှင်.ဝး ဧဟိ ဧဟိပတိ သမ္ဘိတာ လုန်းလင်းသခင်,တင်း ပဂိခြ,~ မိခင်မးလမ်း
 ကူရ်း၊- လံးလီတုန်းပိခင်ရှေးခင်းတ,ရှင် ရှုမ်းလိပ်ခင်းခင်း မူ,ခင်မူ~ ပဂိသတ်းတေ.ယဝ်။
 ၊ တွင်းရှေးတွင်းတ ကျင်းသွင်တူခင် ခိုင်းဂင်တပေး ပင်,ခေးသး~ ပြမ်းမ,ခေး။- ရှိုတ်,ပိခင်
 လုန်းမေးတုတ်းရှေး ကမ်းပိခင်တုတ်း ခေ,ခင်းသေထ,~ လေးပျင်း ။ ။

83. ယင်းကခင်ခင်သေလှိုမ်ဂင်လင်းလံး ဂူခင်းကမူဝ်းလူ,ကပွင်း~ ပိုခင်းယွင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊
 မိုဝ်းသင်းဂိုခင်း မေပုဂျေး မခင်းကမ်,၄၂ဂိခင်တူဝ်လှိုခင်းဂျေး ခမ်းဂင်ဗွင်း~ ပု,ခေ,လေး။- ဂတိ
 သီ,လ သမု,ထိပဂတိ တင်းတေ,တိုင် သိုင်လတ်းမြေးလွှ,~ ပီခင်သွင်းမိုဝ်းလမ်းယဝ်.။ ။
84. သမ်.တန်းမးယူ, တွဲးဂူ,ပြမ်,မု,တတ်း ပြတ်းသတ်းရု,လဂူဝ်,ခိုတ်း ခိတ်းလှိုင်သု,~
 လှိုင်ဂိုင်းဝံ.ယဝ်.၊- ခုခင်မိုဝ်းတန်းခွဲးခခင်း ဂှိတ်းဂူဝ်သိုင်း ကမ်,လံးတိုင်းဗွင်လွဲးဂင်း တင်းကခင်
 ပီခင်ဗေးရုခင်,သခိုင်း~ လံးခိုင်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ သွင်ခိုဝ်ယင်းဝုးမူဝ်းလီမူဝ်းယွမ်း သွမ်းဂိခင်
 ဂင်လံဂျေးရေး မိုခင်ဂူခင်းမိုင်း~ လေးတမ်,တေ.ယဝ်.။-တီးခင်းပီခင်ကခင်ကမ်,ပံ,လံး၄၂လတ်း

တု ပုဂ်.ထုလဃ်,တုဂ်ဂတိ သုဂတိတူလ်းဂိုဂ်းတိ ယိဂ်.လင်,ဝုးမုၼ်းခခေ်မုၼ်းခခံ ထာင်,တဂ်း
 မြတ်းလှိုင်လမ်,~ ကမ်းငဝ်းလး။ ။

၈၅. တြးဂဝ်တြးခခံ. ဂဝ်လဝ်းဝုးလမ်. သင်ဝုးဗူလှိုင်ဂတိ သီ,လ သီတ်.လု, သု,ရခေ,ရင်,
 လေးလုင်, ကတ်တဗေ,ဝုပပဂ သခင်ခိယု,တခ ရှင်.ထုခင်းကမ်,တမ်,~ လွမ်းတြးယဝ်.၊-
 ရေ.ခခေ်.တဂ်းလံးဝု ပုဂ်ထုလဃ်,ဂခင်လု,ခ သီ,လသမ်ဝု,လ ရှင်းလီယိခခေ်ထုး~ ရေ.
 မြတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ပေးယင်းတင်းရှင်းတင်းဂမ် လမ်ဝဝ်း လှိုင်ဂ်းဂံယခင်တြး~ မြတ်းတြး

ထမ်းမ၊လမ်း။- တန်းလုံးရှင်လှိုင်းသူ၊တေးသူ၊မြတ်း တီးလတ်းလမ်းခခေး၊~ သင်မီးတေယဝ်။

။

၈၆။ ပိတ်ဝုပတိသခင်၊ထေ၊တီးတမ်းတွင်။ ဗူးမြတ်းရ၊လ၊~ ရွင်းသးလမ်း၊- ပိတ်မခင်းခွခင်း
ခင်းဂိုခင်း ငိုခင်းဗေသိုင် ခမ်းလိုင်မးမုင်း ခခ်ရှိတ်းပူး~ ပံ၊မြတ်းရှိုးခေး၊ ၊ တခင်းခခ်သိုင်လဝ်
သီခဝ်လှိုမွင် သွင်တူခင်ရှာခင်း ပုင်၊ခေးသး~ သိတ်ထ၊ယဝ်။- တီးခင်းသွင်လဝ်း လင်၊တန်း
တိတ်းချ လိတ်းချ မ၊ခေချေယွခင်း၊ ရှာခင်းပုင်၊ယ၊~ လှိုဝင်းယဝ်။ ။

၈၇။ ကင်,တန်းရှပ်းလံးသေးတု,ပတိမာ်း မင်,ယာ်းကရိယု,~ တြးတေ.ယဝ်.၊- ကခင်ဝုးမုၼ်း
 လီမုၼ်းယွမ်းခခေ. ကင်,တန်းတင်းလူင် ပူင်လှိုင်မခင်း ထာတ်,သုတ်းခူး~ ထာခင်းသိင်းတေ.
 ယဝ်.၊ ၊ တွင်းဂေးတွင်းဝုး ဝုးတီးသွင်တူခင် ခုမုခင်သင်းရှင်း ယင်းမွင်းကင်းတြးမာ်းယူင်,
 ငလး။- ကဝ်းတန်းခံးငဝ်းခံးငု, ကု,တိသမ် ပတိကု,တိ ဝိပတ်တိ သီ,ယိုင်းကလူင်,~ ခေတေခင်း
 တေ.ယဝ်.။ ။

၈၈။ တေးကခင်ကု,တိ ဝိပတ်တိလမ်. ကု,တိယုတ်းယဝ်. ကမ်,လံးဝုးပူင်.ရှပ်,~ ပုးလှိုင်တေ.
 ယဝ်.၊- ကု,တိမိတမ်း ကရုင်.တင်းလူင် တင်းဂမ်ခုခင်ခင်း ခမ်.သံလှိုင်~ တေ,တူခင်းတေ.

ယဝ်။- ယိုင်းခင်၊ပါခင်တုဂ်ဂ လုဂ်းမခင်းလေးတူလ ကမတ်းရု၊လဂျူဝ်၊ဝခင်းခခင်၊ ၊ လုပေး
 ရှိုင်းမုတ်းရှိုင်းသွ် ကတ်တ သခင်ခိယ၊တခ လဝ်းခါမ်၊သွဂ်းတေ၊ ဩဝုတ်းတြးဝုတ်း သင်၊ခ၊
 ဝုတ်း သရခေးဂုင်၊ဝုတ်း တေ၊ယ၊သုင်းပးယဝ်။ ။

၈၅။ တင်းဂးပိခင်၊လသီ၊တသ်ဝ သီကထသီကောရသ ခိဂ်ပတပိင် တင်းမေးတင်းယှဝ် ရှဝ်ရှေငး
 ရိုးယုတ်းတြး~ ရှိုင်းမုတ်းတေ။ယဝ်။ ၊ လင်၊တဂ်းမီးတင်းဂင်လုလံးပိင်း လုဂ်းလင်းသး~
 ပုတ်။တ၊ယဝ်။- မိုဝ်းမခင်းယင်းကွခင်၊ သီ၊ရှးခေးခုပ်၊ ခံးပခင်ခ၊~ ယင်းရှိုင်းလး။ ။

၅၀။ တင်းဂိခပ်ပိုင်သင်လုဗေး ဝါင်းဗခပ်ခွပ်,ထိုင်ခိုင်း~ ကမ်,သူ့တေ.ယပ်.၊- သင်လံးလွမ်လိမ်
 လက်.ခွင်းလုးလေ,လွင်း တလိင်း~ ကပ်ဂွၢ်,လမ်.။- တင်,တီးခမ်.ကွံးခမ်.ဗိုင်း တိုင်မၢ်,သေ
 ဗၢ်းသေဗိတ်း ပိုခင်းမိင်,ကမ်,ဂိူၢ်; သင်လံးလက်.လိတ်းခွင်ပိုခင်း လေ,တခေ,~ မခင်းလုမ်း
 တေ.ယပ်.။ ။

၅၁။ ပေးလံးသေခိတ်းသု, သီ,ဗထွက်,လံးသိပ်းထု,~ ပံးမးလမ်.၊- ကခပ်ဝုးဂိုခင်းရေ သ
 ထေးလုသိုင် လိုမ်သေလုး" ကိုင်ဗူရ်းခး~ ကမ်,တပ်းတေ.ယပ်. ၊ ၊ ဂွံးလက်းဂိုခင်းခင်း

ပိုင်လှိုင်ရှေ့ခမ်း လက်ခွင်းလား~ သေ,"တေ.ယပ်။- ထာခင်းပေးခိုခင်းပိခင်မာင်,ထီင်, ကိုင်,လက်.
လေးလင်း ရှု,လကူဝှင်,ပြေ,~ လေးဂိုခင်း လမ်.ကူလင်း။ ။

၅၂. ခံ,ဗတောင်းခွဲရှမ်း,ခး ပေးခင်းကသားလတုဂ်.က ကမ်,တိလံးသေပွင်း လိင်းကမ်,ပြေ,~
လား"တေ.ယပ်။- သမ်ပိတိမ်ခုခင် မိုင်းပွင်ကပ်လံးလီသူခွင်းသား~ ကမ်,လံးတေ.ယပ်။ ၊
လင်းလိမ်ရှုတ်းရှာခင်းဗေဗွင်း တုဂ်မခင်းကလုခင်းလင်းဗုင်းကား~ လျင်,လွှဲ,ယပ်။- ရူပသိမ်းထိ
ဂတ်လင်,ရှင်းလိပ်းလ တုဂ်က သိင်းလင်းဝံးခေး,~ ရှေးတွခင်းတေ.ယပ်။ ။

၅၃။ ခံလေးခံ၊ နေ လင်းတန်းမိုင်းလင်းကမာတ်တန်းဂသွင်၊ နှုတ်၊ ပိင်၊ လှ၊ ~ တွဲခင်းကားတေ။
 ယဝ်။- ပိုခင်းလင်းသားတင်းတုမင်း သံတွင်းမေးဂင်တင်းဂူခင်း ရှိပ်၊ ဝိုင်းလား~ တီးလုံးလမ်း
 ကူရုံ၊ ၊ ဝုးကခင်တန်း ပွဲ၊ ကပ်တံတုဝ်မခင်း နေခင်းခေးကံးခွင်းသား~ သင်၊ တေး၊ တေ။ ယဝ်။-
 တိယဝ်။ ကပ်လိုင်းမတ်။ ပေ၊ လေ၊ လွတ်၊ လေ၊ ရှုခင်း နှံ၊ လှိုင်းမင်းသေး၊ ~ ရှုခင်းဝိုင်းတေ။ ယဝ်။

။

၅၄။ ခံလေးယင်းမီးသုပတု၊ ဂခင်လှူ၊ ခလှိုင်းမခင်း သထီ၊ လလိုင်း၊ မင်းဂွင်ဂေး၊ ~ ခမ်းဝိုင်းတေ။
 ယဝ်။- ခင်းသင်မင်၊ ခပ် သိပ်းရှိုင်းသိပ်းလိတ်း ပွင်ရှိုင်းနင်လိဝင်းခွင်း မျှိုင်းခမ်းလေးဝခင်း

ခိုခင်း~ ဂှါင်းခိုင်းတေယဝ်၊ ၊ လုသိင်တန်းခွဲပွင်ပခင်ဗူဝ်ခင်း ခင်းထိုင်လဂး ဝုးကခင်ဂှ်
မခင်း ဗူလီလိုခင်း~ သမ်ပေယဝ်။- သုပတု၊ ဂခင်၊ လု၊ ဗိဝ်ပု၊ ဗွင်ဝုတ်၊ လိဂ်၊ လုတ်၊ တုလီ
မုဂ်ဗတီဂှါင်းခိုင်းကပ်ပေယု၊~ ခင်းဝိုင်းတေယဝ်။ ။

၅၅. ဝုးကခင်ဂပ်ခုခင်၊ ကမ်၊ တပ်၊ ပေ၊ မး၊ ဂှါမ်၊ တီးလိင်၊ ဂှါမ်၊ သိခင်းလိဂ်၊ ပွင်းဗေ၊~ ဂှါခင်းလှ်
ဗလး၊- တင်းဂုးဂှါခင်းသင်းခင်းမိုင်းဂှါခင်း ယမ်းလိင်သင်ဂှါခင် လီကခင်ပွင်းဂခင်ယိဝ်မီး လှ်၊
လပ်းလှ်~ လင်၊ လတ်၊ တေယုလှ်၊ ၊ တန်းမးခေပခင် သွင်တုခင်လုဗေး လီဂျေးဂှါခင်းမိုင်း

မိုဝ်းယၢမ်းလွဲ~ ရေးယၢယဝ်။- လွင်းခွံးကပ်ရှ်တံးမိၣ်တူ, ဂူမ်းယူ,ကိင်,ထွင်, သင်,ဂှတီးမူခင်း
မိတ်တၢ,~ သေဝခင်းတေယဝ်။ ။

၅၆. ခင်,ခံတင်းလၢတ်; လၢတ်တၢတ်;သုပတၢ, ဂခင်,လျု,ဝ,သခေ,~ ချင်းရင်းလး၊-
မခင်းယင်းလွမ်ရှၢ ဂူခင်းလံး ဖင်လီခင်းဝိုင်းရှၢခမ်း တံးသံတၢင်း~ ပွံမိုင်းတေယဝ်။ ။
ခင်လးဝခင်းခိုင်; ခုခင်မိုင်းတၢင်းဝ; ကပ်တံးခိုင်းမခင်း ဖခင်းသေကံးခိုင်းချင်း~ လေးရုယဝ်။-
ပိုခင်းယင်းရှင်သေ, မွင်းရှေ့,လေ,လေး ရု,လရှုဝ်, တူဝ်းလိုင်းလင်ရှု,~ တင်းရှုးတေယဝ်။

။

၉၇။ သုပတု၊ဂေ၊ တာဂ်းဝုးဂွ၊မုင်း ကံးနုးလုဂ်.ခင်,ပိခင်းတင်းသု,~ ကပ်မးတေ.ယပ်.၊-
 သွင်တုလင်းယိင်း လေးရှခင်းဂွမ်တခင်းခပ်ခေူးခင်းမခင်းသုခင်း ဂေူးတင်းခူး~ ရှင်းလိပ်းဝံ.
 ယပ်.၊ ၊ ခင်းယိင်း ငိခင်းပိခင်းသေလံ၊ သံတုလွမ်းတုဂ်း မုဂ်းလမ်နုမ်ဂွမ် တုဂ်းခပ်ခေူး
 မခေူးလိဂ်းလွံးလုး~ ကု၊ဂွင်,တေ.ယပ်.။- မခင်းလင်,ဝုး ကခင်းသုလင်,ယု၊ဂိပ်းခုးသင်း လ
 တုဂ်းခင်းသုသိင်းဝုး~ ဂွင်တံ၊သုမ်းတေ. ယပ်.။ ။

၉၈။ တေ၊ခင်း.ခုးတာဂ်းမိုဝ်းလပ်း လင်,ခံ,နုပိုင်,လေးခင်းနုင်, ဂွင်းဂူးလူးဂွခင်း,၊- သေလံ၊ပင်း
 ပိုင်ခပ်လီ ပီးတခင်း ပိုင်ကခင်းဂွခင်းလံး ကမ်,လွခင်းလုး~ လံးယင်းတေ.ယပ်.၊ ၊ လေးသုလ

လတုန်ဂရေ၊ ဝု၊ကခင်ဂျေ၊သေ၊သေဂမ်းတ ဝု၊ဂု၊ရေ၊ခမ်း ပီခင်ဂိုင်၊ယု၊ဂု၊တခင်းထိုင်ဝံးလေး၊
 ခွင်၊ခင်းမုး~ ဂျေ၊သေ၊တ။- သုပတ်တု၊ဂေ၊ လင်၊တန်းဂိုပ်းခီတ်၊ မိုဝ်းလတ်၊ပြတ်၊သတ်၊
 လဝ်းရှခင်ဗ တီးပိုင်၊ခေးလေ၊~ ခေ တင်းတေ၊ယဝ်။ ။

၅၅. မရှ၊တေ၊ဝီ၊လင်၊တန်းရှပ်၊ကပ်ခေးလတ်၊ မိုဝ်းလဝ်းလဝ်းခံ၊ဗ လွတ်၊သက်၊ဂျေ၊သေ၊~
 ယခင်ဗေး တေ၊ယဝ်၊- ခိုင်ဂု၊မခင်းတံ၊ လံးလံ၊ခံ၊ပခင်ခင်းသင်သထေး ပေးခေးပိုင်လံ၊ရေ၊~
 လံ၊လပ်းတေ၊ယဝ်။ ။ ပေးလံးမီးငိုခင်းမီးခမ်း ခမ်"ခွခင်းလမ်ခင်းခင်းလုဂ်းသထေး~ လတ်၊

လဝ်,ခခေင်။- လတုဂ်ဂခေံ. ယုဝ်မခင်းဝံ.သေ ကဂျိုင်.ကရု, ကုဂ်.လု,လိုင်,ယဝ်. တဂ်းပိတ်း
 ကဂျိုင်.ဂဝ်,~ လီခိုခင်းဝုးခေံ။ ။

100. ခေံလးလဝ်းခံ,ဗေဂေုး လဝ်,တဂ်းဂွင်.ကဝ် သူ.ဂျံ,တုံ,လတ်း ကသဂ်းလွင်.ပခေံဗေဝ်,~
 ရင်းသင်း တေ.ယဝ်.၊- သထေးလဝ်,တဂ်းပခေံသေ ဂှိုင်တိမ်ငိုခင်းလီခုခေံမိုင်း ခေင်,လှိုင်ခင်း~
 တုဂ်းကင်းခခေင်.ယဝ်.၊ ။ ခေံလးယိုင်းသဝ်သထေး ဗူမ်သေခါဝ်လီ ပီးလီတမ္ပုး ထုပ်းလုး
 လံးဗူဝ်ခင်း~ လေးရု,ယဝ်.။- ပေးမးသွင်ဗေံ,သွင်ပုး လတ်းဝုးသုင်းမကေးဝု,တ လဝ်း
 လတ်းထမ်,မု,~ သွခေံရှေးတေ.ယဝ်.။ ။

၁၀၁။ လာတ်းတုဂ်ဂရဲး လံးမိုဝ်းယူ,လူရ်းသုပတၢ, လုင်,ယၢ,သွခင်.သိုဝ်းမုခင်သုမ်,တၢ,~ ပွင်း
 ဂခင်လး၊- ကမ်,ပေးဂိုင်သင် လိုခင်လၢဝ်သၢင်းဝခင်း လွံခခင်းသုခင်း ကမ္ပိုဝ်းလံးမိုဝ်းယူ,တခင်း
 ခခင်~ ကမ်,မိုတ်းဝုး ကမ်,မိုတ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ မခင်းယင်းခုတ်းငင်း သင်းသုင်းပုင်တုင်ရှင်းခင်း
 ဂုးဝခင်းကခင်~ မပ်,ပေူ,တေ.ယဝ်.။- ဝခင်းခိုင်းလင်,တၢင်းပၢင်,လၢတ်း ယတၢတ်းလင်းတီးရှင်.
 ဂုမ်းမုခင်း ခခင်တေ,~ ခေခေင်းတေ.ယဝ်.။ ။

၁၀၂။ တေ,ခံ.ကခင်ခင်, သွင်လင်းပေးလုဂ်း ထုဂ်,ထုတ်းကသၢင်း လင်းတီးရှင်.ဃုဂ်,မိင်း
 ဂုမ်းဃေ,~ ပွင်းဂခင်ခံ.ခေေး၊- ခံ.လမ်.ပိခင်ပိုဝ်း ရှေးလုးဃီသုးသၢင်းမးခင်း လုင်းခင်းဂုင်

လှိုင်းခင်း လင်းတန်းကခင်း~ ထုတ်ပိလမ်းယပ်။ ။ ယမ်းလိပ်ရှားလင်းကွခင်းခင်းမိုင်းလူး ဖီလွှဲ
သင်းခိုင်းရှာပ်ခင်း~ ပုဂ်လေးလေး။- ခွင်းလင်းရှိုခင်းကပ်ကော့လှ၊ ကရသုမိယွခင်းလိုခင်း
ခွခင်းဖမ်းရှေး~ ပွင်ရှိုခင်းတေယပ်။ ။

၁၀၃။ မိုင်းဖုန်းခွင်းပီး လင်းပွဲလုင်းလင်းရှိုခင်း ဖယမ်းတသုတုရီသွဲခွတ် ယလွတ်
ပတ်ခင်းရှေး~ ပတီးတေယပ်။- ငိုခင်းခင်းသိင်လီခွင်းခင်း တင်းလှိုင်ရှေးကခင်းမီး~ လှမ်းသိင်
တေယပ်။ ။ ခင်းမေးငိုခင်းခင်းကွင်း မုခင်းပွင်းပွင်ယိပ်တင်းခိုခင်း ရှိုင်းပတီး~ တုလီယပ်။-

လင်,တန်းလုဂ်.လင်. ဂျေ,ခင်းခမ်းတင်း ဖန်းခင်းကခင်မ့်, သွဲ,ဂူပးလင်းခိုင်.သင်း" လီရီ,~
ပွင်တခင်းတေ.ယပ်.။ ။

104. လင်,တန်းကွခင်ကပ်သင်းတေ, ကိုင်သင်,သမ်သီ,~ ပွင်းပးတေ.ယပ်.။- ကံးဗုလုဂ်.
ဂေ, လုဂ်,ကပ်ခင်းမေးလတ်းလုဂ်,လွင်သင်းခိုင်း တွင်ဗုလုဂ်,~ ပး,ဂိုင်းပုခင်.ယပ်.။ ။ ပေးဝး
မိုင်းထိုင်တိခင်လွင်တခင်းပင်း လိုင်ပွင်ခူး~ သေ,ခူး,တေ.ယပ်.။- ဝး,လုဂ်,ကွခင်,ယု,လုဂ်, ပွင်
တမ်းခင်းဂူး,~ ဂွဲ,ဂူး,ယပ်.။။

105. သွင်ခလင်,တန်းကွခင်ဂခင်ခိုခင်းသူ, ရွှန်းဂူ,ဗလုလု,ဂခင်. ပိုခင်းသတ်းပု,ခေ,~ သူခိုင်း
 ငလး၊- ပံ,ထိုင်ဂွင်လွံဗလုလုခင်းတခင်းခခေ ခေပခင်ခင်းမေး ကခင်ရွှင်းဂူဝိုင်း~ ခံးလတ်းတေ.
 ယဝ်.၊ ၊ ယမ်းလိပ် ခိုင်းဂင် လီခင်ကင်မွဲးခင်း လွမ်းမးလီခင်ဂိုတ်းမွဲး~ ပေု,ယု,ခေ.။-
 ကခင်ဝုးဗီသေ, ခတ်.ဂေု, ပု,လေ,ခခေ. ကမ်,လွံးမုဂ်.သု,~ လီခင်ခင်းတေ.ယဝ်.။ ။
106. သုပတု,ကူဂ်.။.။ ပီးလမ်.လိမ်မိုဝ်းမိုဝ်းယု,ဂိုခင်းမွဲး လဝ်းရှခင်ခွင်.ဂူခင်း လီခင်,ခုလု,~
 ဝိုဝ်းခမ်ဂိုးခမ်ငလး၊- တီးခင်းဝိုခင်းပီခင်လုး" ဂင်လွင်ခင်းတူဝ် ခုခင်ဗိုဝ်ခတ်းဂိုခင်း ဂိတ်,ကူဂ်း
 ခမ်~ ကမ်,မိုတ်းတေ.ယဝ်. ၊ ၊ ယမ်းလိပ်ခုခင်တန်း လူခင်ကင်ခိုဝ်းလိင်းမွဲးခင်း ဝိုခင်းခမ်းခိုင်း

မီးခင်း~ လဂွံ,ယဝ်။- ဗူလ်.လင်,တန်းလင်.ကပ် ထမ္ပင်,မိတ်းတူင်မင်း လာပ်းယုဂ်.ထွတ်,ဂွင်း
ကမ်,ပွဲ,~ ခေခင်းတေ.ယဝ်။ ။

107. မိုဝ်းခင်း.ကိပ်, " ဂုခင်းလိပ်,သုပတု, ဂခင်း,လု,သထိမလံးလိပ်းလိပ်,~ ဂုခင်းဂျမ်းတေ.
ယဝ်။- တီးခင်းခင်းတန်းဂိုမ်လုခင်းခင်း ဂိုတ်းသင်ဗွင်,လီကမ်း~ လာတ်းမိုဝ်းတေ.ယဝ်။ ။
ခင်း,ဂုခင်းခင်း ပိခင်းတင်းမေးပိင်း ပွင်းဂခင်းခင်းခင်း ကမ်,သေဂျမ်း~ ခင်းခင်း,ခင်း။- ကခင်း
ခင်း,ဝိဂ် " ဝိဂ်ပေပတီးလဂွံ, သွံ,ခွတ်းတုလီ မုဂ်ပတီးဂပ်ခင်း သိင်း " ကုဂ်.လု,~ ဂုပွင်းဂခင်း
ယဝ်။ ။

၁၀၈။ သုပတၢ်,ဂေၢ် ၀းခင်,ခံ။ ခံးခေၣ်,၀း,လၢ,သေ,ခူ,~ လၢဂးယဝ်။- ဂူခင်းလူခင်၀းကခင်
 တီးခံး ခင်းဂင်ခေၣ်တေၢ် လူခင်ကင်ခင်းခင်ဂူခင်းလံးခိုင်း" လေ,ဂျၢင်းမး~ လံးယၢမ်းတေ.ယဝ်။ ၊
 ယၢမ်းလိဝ် လံးပိခင်ဗူဝ်မွဲခင်းလီသထေး ပိလေးမီးခင် ခွခင်းလမ်ရေၣ်ခိုခင်းရေၣ်ခမ်း ချှ်.
 တမူး~ လိင်းမေ,ခံ။- ပီးလမ်.ခေပိခင်ဂပ်.ဂိတ်.ဂိခင်းတခင် လံးယူ,တီးခင်းထင်ထိက် လိက်
 ကမ်,ချတမ်,ရှၢင်းကမ်,ပေ,~ လး" တေ. ယဝ်။ ။

၁၀၉။ ပိက်ဂင်လံးမး ခင်းဂိခင်ခွခင်းယူ, ခိုင်ဂူ,တခင်းလွံခိုင် မံရှေ,~ ခင်းရှမ်းခင်းလေးခံ။-
 တက်းဂွံ ဂိခင်လံးခွခင်းလံး မီးခံးခင်း ဂှ်တံးခွခင်ဂှ်တံးမင်းသေ,ကမေး~ ကမ်,မိုတ်းဂူလ်းခေၣ်။

၊ တခင်းလုံးလီၤရှင် ၤၤလွင်တင်းလူခင်း ၤၤခင်းလူခင်းဂျၢမ်းတွခင်း သိင်းသုတ်းဂျေး~ မိုၣ်းခါးတေ.
 ယဝ်။- ရပ်ခံ.ပေးကမ်,လံး လူခင်းပိုခင်းလၢ်.ပိုခင်း တၢ်းသိင်းခင်းထၢ,~ လိဝ်းဝါးယဝ်။ ။
 110. ခင်းခံ.ခေးလၢတ်း လတုၣ်ဂၢၤခင်းမိုၣ်းပၢ,ရၢ,~ သူခင်းလး- ရပ်တၢ်းပွင်လူခင်းခင်း
 ယၢမ်း လိဝ်လင်,တၢ်းလူဝ်း~ ကွၢ်,လေးလမ်.ယဝ်. ၊ ၊ ခံလးသုပတၢ,ခင်းယိင်းခင်းလီ ခါဝ်သီ
 ပီးလင်း မြၢင်းခင်း~ လီခင်းခင်းလး- ပိင်,လၢ,သုပတၢ,ကၢၤခင်းပွၢ်မေၤလၢခင်း,~ ဂၢခင်းလိင်း
 တေ.ယဝ်။ ။

၁၁၁။ လင်,တန်းပာ်,လာတ်း လတုန်ဂလေးရ,ကံးဂူခင်းရခင်,~ ဖေံးဗွဲးတေ.ယဝ်.၊- ယမ်းလိင်
 ခုခင်တန်း ကပ်တံတုင်ခင်း သုမ်းတုင်ဖေတ်,သေဗွဲး~ သိင်းသားခင်းခေရး ၊ ၊ ဂပ်ဂိခင်,သေလံ
 သံတုတုရ်းလူယမ်းလွံ လပ်းလွင်ခင်းလူမ်း သိင်မွင်းတုံး~ ချိတ်.ခေ,ယဝ်.။- တေးခင်းဂွဲးကခင်
 ဂပ်ခးလံးမးဝးဂွတ်,ခေးလပ်း ဂူမ်းထပ်းခင်းပိခင်လာတ်းသေ,ခူ,~ တံဂေး,ခင်းလိမ်း တေ.
 ယဝ်.။ ။

၁၁၂။ ဗူလပ်.ဂေး လင်,ဝးလွဲးတေ.လွဲးတေ. ဗုခင်,လုပ်.တေး, လင်,ဂုခင်လိခင်းဂွဲး,~ လိခင်း
 ခေးတေ.ယဝ်.၊- ခင်းယိင်းဂေးဗိုင်ဂမ် တမ်တုန်းဖေလုင် ဂူင်လံးဂူးလာခင်း ထာတ်းလုမ်းလေး~

သိင်းလှိုင်းတေယပ်။ ၊ မခင်းဂေးခွခင်းမှို တုးခမ်ဃလမ်ဂိုင်းလခင်း တိးဂမေး~ လွင်,"တေယပ်။- လတုဂ်ဂေး ခွံယပ်။ သုပတု,ယခမ်ခင်းသိုင်းကွင်,~ ခခိုခင်းလမ်.ကုလ်း။ ။

၁၁၃။ လင်,တင်းခံးလတ်းကိုင်,ခေ, ပေ.ကံးမှိုင်းလှခမ်ယွင်,~ ရှခင်းဂျမ်းတေယပ်။- တေးခံး သူလင်းမှိုင်းခေ သွင်တုခမ်လုဃေး သထေးမွှ်,ရှင်းလမ်း~ ခံးခေးလမ်.ခေး၊ ၊ တေးခံးခင်း ဂေးငိုခင်းလင် ပင်ဃိပွံးရှခင်း လှခင်းသီခမ်သလမ်း~ ရှမ်း,မု,ခံးယပ်။- လင်းတင်းပံးမှိုင်းယု, လှလ်းဃိခံးခွ သု,တေး,ဃထေ,လင်း ကုပ်ပလဝခမ်,ခေး,~ ခိုင်ရှင်းလူးဂွခမ်,။ ။

၁၁၄။ မခင်းဂေးကမ်၊သမ်။ခိုခင်းပွန်းကိုင်၊ခေ၊ ပေးမေးဗပြခင်း၊တင်းသွင်ထု၊~ လုံးမေးသင်
 ယပ်။- ခင်းယိုင်းခိုင်းလင်းလင်းခင်းခင်း လံတုခင်းရုခင်းသုဝုး~ ထေ၊လင်းတေ။ယပ်။ ၊ ၊
 လင်း၊တင်းမိုင်းယွခင်း နှိုင်းတင်းရုခင်း သခင်း"သံလွင် ခင်းသွင်ခင်းယိုင်းခိုင်းလင်း~ ချင်းရု၊
 ယပ်။- တေ၊ကပ်တင်းသိုင်း လင်း၊တင်းယွခင်း။ခင်းသမ်၊မုန်း လုန်းမခင်းသထီ၊လ မေးကံးလေး
 လု၊~ လုခင်းမိုင်းတေ။ယပ်။ ။

၁၁၅။ ဝုးတိုးသုပတု၊လု၊လီ ကပ်ဂုခင်းလွံ။ခွံ၊မုတ်း သတိလလိုင်၊မုန်းကုန်းလု၊~ ဂုင်းရှင်းလမ်း။
 ကုလု။- လင်းပွန်းမုးလီ မုးပီခင်းမုန်းခင်းခင်းခေး ခေးပုးသိုင်းလီတမုး ထွတ်၊ဝီခင်းခင်း~ ထိုင်း

ပီတိးလမ်းကူလှ်၊ ၊ ပုတိးလုတိးရှင်ပံ၊ သံဃီခိုဝ်းဂူခင်း ရှုဝ်းလူခင်းလိဝ်းမံခိုင်း~ ရ၊မေ၊ယဝ်။-
 ခွင်လမ်းထွတ်၊ပီတိးပတုခမ်းခီခင်း၊ ကယီခင်းလလွံ၊ သွံးခွတ်၊ယေ၊~ ကိတ်၊ထိုင်းတင်းပီ၊ဂူခမ်း
 တေယဝ်။ ။

၁၁၆။ တေးခင်းကခင်းခင်းတမ်းမိုး သုပတု၊ လ၊ရီ၊ပြီ၊" ကရုသ္မဝ်၊ယွံ၊ခိုင်းလုတိးယေ၊~
 ရင်းတူဝ်၊- တင်းလူင်ဂူခင်း ခင်းလင်းတမ်းဗွမ်းကခင်း ထွတ်ကပ်ဗွမ်းလမ်းတင်းလမ်း ထွတ်၊
 ခုခင်းရှင်~ ထုလှ်းပီတိးတေယဝ်၊ ၊ ကမ်းလံးမိုဝ်းကမ်းထမျှင်း တတ်းပိုင်းတမ်းခင်းတူဝ်~

ခိုက်၊ဂါမ်၊တေယဝ်။- ပိုခင်းလင်၊ဗွမ်၊ဂခင် ထူရ်းပိတ်းဂျေ၊သ၊ မခင်၊တလဂင်၊လိမ်းခင်းခါမ်၊
 ~ လိပ်းဂိခင်းတေယဝ်။ ။

117. လင်၊ဝုးရုဂါမ်၊ထမ်၊မဗိဂ်၊ခု ဂုတ်၊လှပ်းလွမ်းဂါမ်၊~ ဂပ်းတိုဝ်းတေယဝ်၊- တဂ်းလံးထွခင်
 ကပ်၊ခွခင်ဂုင်ခင်းသင်သထေး လွင်၊ပံ၊မိုဝ်း~ ထူရ်းပိတ်းတေယဝ်၊ ။ တင်းလှိုင်ကမ်၊မီး
 ဂှခင်လိင်လံးလိခင်း ခခင်ဂပ်းတိုဝ်း~ ဂိင်၊လွမ်၊ယဝ်။- ပိုခင်းလင်၊သွင်၊လိုဝ်း ပေတ၊၊ဂေ၊သ၊၊
 ဂုင်၊တလထေ၊ မေ့သီ၊လှိုင်ဂိင်၊ ပိခင်ယွမ်၊~ လံးလိခင်းတေယဝ်။ ။

၁၁၈။ ပိုင်းခံလင်းဝါး မာတ်းဂေးမာတ်းတ ဖရတု၊သသ် သိက်ထဝါးလုန်းလင်းတုင်းထွမ်း~
 ကြိုးခေး၊- ခံလမ်းဂတိ သမ်ပတ်တိ လာင်းကလွဲး~ မြတ်းယ၊ယဝ်။ ၊ တူဝ်မခင်းရှုင်းကပ်
 ရှင်းမခင်း မုင်းမေးရှုး~ လှိုင်းလိက်၊တေယဝ်။- ပိုင်းခံကမ္ပူဝ်း ပ၊လ၊ခမ်းဂေး ခေး"တန်းမီး
 ရှိုင်းလှိုင်းမခင်း တင်းပိခမ်းမေး~ ဂမ်း၊ဖေးယဝ်။ ။

၁၁၉။ ကမ္ပူဝ်းသူ၊တေး၊ဂေးသူ၊တေး၊လိတ်း" တီးကယ၊~ တန်းလုံးလှိုင်းမေးတေယဝ်။- ကိတ်၊
 တင်းသား တခင်း၊သိခင်း၊ဗိုင်း၊လင်း၊ဗိုင်း၊ ကိတ်၊ထိုင်းမဝူလှိုင်းလ၊~ ခပ်ကမ်းမီးမ္ပူဝ်းတေယဝ်။ ၊
 ရီခင်းလန်းပိခင်း ကပ်တူဝ်ဗိုင်းတူဝ်မခင်း ကရှုင်းတင်းဂမ်း ဝခင်းလင်းမီးမေး ကမ်းကမ္ပူဝ်း~ ဖခင်း၊

၌တေ့ယဝ်။- သွင်တူခင် ယင်းဝးမုၼ်းလီမုၼ်းယွမ်း မုၼ်းသွမ်းငိုခင်းတိုခင်းသင်ပြါမ်၊မ၊
 ငလး။- သင်ခင်၊တြးတေ့၊ဂင်လင်းဝးလမ်။ ဂူလ်းဂးတူလ်းဂိုင်း တိဂိုင်းတုဂ်တိ သုဂ်တိ
 ကိဂ်၊ထိုင်၊ကရိယ၊~ လံမုခင်းတေ့ယဝ်။ ။

120။ ကခင်ဝးမြးမြတ်းမုၼ်းယုတ်း ပီခင်တုတ်းပီခင်ရှင်း ခိုင်းဂျါမ်၊မ၊~ ခင်းမင်ငလး၊-
 ၌မခင်းပီခင် မုၼ်းပီခင်ခိုင်း မိုင်းဂိုင်လံ၊ပ၊ခင်တမ်းတိခင်း ဂွ၊ရှင်းခင်~ ကမ်၊လွင်းတေ့ယဝ်။ ၊
 ကမုၼ်းတုဂ်လီ ပံးသိုင်ငး လိုင်တုဂ်ခင်ပုမ်းငူင်း ယိုင်းထုခင်ခင်~ ဗိုင်၊လွ၊ခခင်။- ကိဂ်၊ထိုင်၊
 ကသ် တု၊ရတုဂ်မြတ်း မဝူလ်၊လ၊~ ခင်ကမ်၊မီးလိုင်၊မီးခိုင်းတေ့ယဝ်။ ။

၁၂၁။ သူ၊တော၊ပိင်၊လှ၊ သိရော၊ ပန်ဂတိ ကဆွံ၊ကမ်၊သိုပ်၊ လှိုင်းထိုင်ရွှ၊~ ပခင်လုန်း၊ပခင်လာခင်
 တေ.ယဝ်။- ရမ်း၊ဗွင်း၊သွင်၊ပး၊လ၊ဗေးမီးငိုခင်းမီးခမ်း ခမ်လှိုင်သထေး လုန်းလာခင်ဗေးခင်ယာ၊
 ခပ်တေ.ယဝ်။ ၊ ခိုင်းသူ ပုင်၊ခေး ကမူ၊ဝ်းယင်းရှိုင်းရှိုင်းလီတွခင်းရှေး ငိုခင်းခိုင်းသင်ရှိုင်းဝးပြာမ်၊
 မ၊တေ.ယဝ်။- ရေး၊ကခင်သီလ မသိ ပန်ဂတိလိင်.လမ်၊ မိန်.သ၊~ တိမ်မိုင်းတေ.ယဝ်။ ။

၁၂၂။ သ၊တီးလုန်းခေး၊ဗေ သ၊မခေသိဝ်လင်းသိန်ထဝ၊~ သွင်ပးခေး၊- ကခင်ဝးကရိယ၊
 ခခေ. ဗွိုတန်းဗွိုတန်း ပခင်ခိုင်းပိခင်ကပ်ရှင်းမခင်းပိန်.ဗေး~ ကမ်၊လံးတေ.ယဝ်။ ၊ ရုသုဝ်၊ရှိုင်း

ဗုဒ္ဓ်၊ ပုဂံ၊ တူင်ဗုဒ္ဓ်တူင်မခင်း လွင်းတြး~ သိင်၊ ယ၊ တေ.ယပ်။- တီးခင်း လင်းခိုးလတ်းလုင်းဗု
သွင်လင်း သိမ်းထဝ၊~ ခေ လွင်းခေဇွင်းမခင်းယပ်။ ။

123. ခင်းခင်းခင်းလင်းခိုးလတ်း ထေ၊ တတ်းလင်းမြတ်းသင်၊ ခ၊~ သွင်ပုးလေး၊- ထာခင်းပေး
သွင် တူခင်းတူင်းထိုင် တုသုင်သုတ်းငိမ်း သုတ်းဂိုမ်းဗုဒ္ဓ်၊တြး~ တီးမြတ်းပုတ်.ယပ်။ ။ ကခင်းဝု
ဗုဒ္ဓ်၊ ကရ၊ မင်းကရ၊ လမ်း ကမ်းလွင်းတင်းပွဲ၊ ပခင်းကပ်လေး တခင်းမေး~ လုံးမင်းလုံးဗုဒ္ဓ်၊ယပ်။-
တေး "ယ၊" ပုဂံ၊ ထုင်းလုံးရသုင်၊~ ပိခင်းရှင်းတေ.ယပ်။ ။

၁၂၄။ ယိုင်းခင်း၊ဂတဂီ၊လုဂ်းဂူဂ်း ယင်းပျိုဝ်း~ ယင်ဂိုခင်းခင်း၊- ယင်းမးတိပ်းကပ်ဗေင်ခင်း
တင်းလိခင်း ဗ်းလုခင်း တုတ်းလံးခိုခင်း~ ကမ်၊ဂိုင်း၊တေ.ကူဂ်း၊ ၊ တြးဂပ်တြးမးခင်း ကချင်း
လုဂ်းကွခင်းလိုခင်း~ လဝ်းဗေ၊ယဝ်း။- သုပ်ပထယယဝ၊လမ်၊ ဝ၊လုဂ်းဂပ်လေ၊ချတ်း သိတ်၊
လ၊ဂ ပရပိုဂ်းထေ၊ဂျေ၊~ ရွံး"တေ.ယဝ်း။ ။

၁၂၅။ လင်၊တဂ်းလံးဝ၊ ပထယယဝ၊ ဗိုဂ်း၊သုဂ်းလဝ်းခင်း ခေဗေ၊~ ရှမ်းဂြီးတေ.ယဝ်း၊-
ရှင်းတဂ်းမး ဂပ်း လပ်းဂပ်းဂခင်း ပိခင်းခိုခင်းတင်းတံး တာင်၊တူဝ်ပြီး~ ဝါင်လေးတေ.ယဝ်း၊ ၊
ရှ်းပေးပိခင်းတင်း တင်းဂူဂ်း သိုင်လပ်ခင်းဂံ လံ၊တ၊လုဂ်းလခင်းရှင်း ကချင်းခတ်၊ခရီး~ လုဂ်း၊ရ၊

တေ.ယဝ်။- လန်းတေ၊မိုဝ်းဂွတ်း လွတ်းတေ၊ လ၊တဂလိက်းမူ၊ ကယူ၊တပ်းတတ်း ပွဲ.လာတ်း
 ဂဝ်ကင်းရှင်းတဂ၊~ လုင်းကေးယဝ်။ ။

126. ခံ.လမ်.ခပ်းပိခမ် မူ၊လကထိပ၊လိ ကသိုက်းပုံပြခံးလာတ်း ပတ်းကလုဝ်၊ယ၊~ ကြးတေ.
 ယဝ်။- သိပ်းပံသမ်ဝခင်း တိမ်"ခင်းရှင်းလရး ရေးခိုဝ်ခင်ခေသ၊ခင် ခေးဗီမေးလီရှမ်းတံး
 တင်၊ခိုဝ်ပူး~ ချပ်းလေးတေ.ယဝ်။ ။ သ၊သခေ၊တေ၊ သွင်ရှင်သီ၊ပက်၊တိမ်ဂိုင်း ခခင်းဂခေခင်း
 ပခမ်လီလိဝ် ခိဂူခင်းမိုင်းဗေတူဂ်းခေး~ ဂဝ်းခွင်၊တေ.ယဝ်။- ရဝိခမ်၊တြ ပုင်၊လ၊ဂုဂ်ခ တူဂ်ဗိဂ်
 ခမ်၊ဝေ၊သ၊ဂီ၊ရပြေ၊ပူဂုံ ဂျင်၊ဂပ်းဂိုင်းတင်၊~ ပခမ်ဂိခင်းတေ.ယဝ်။ ။

127. ခဝေခဝေ၊ လၢၣ်ၣ်၊ သၢသခေတပွင်ခမိၣ်းသၢခၢ်၊ခွၢ်၊~ ရှုၣ်းဝီၣ်းတေ.ယဝ်.၊- တခၢ်းခၢ်းက
 ထေး ခခၢ်းဝေးလင်ၣ်ရှေ့ရှုၣ်းခၢခၢ်း သျှါခၢ်းသးတံးလွံမၤၣ်းရှုခၢ်း ကမူခၢ်းဂျါမ်၊တင်းပီၣ်း~ ဗီၣ်း
 တူၣ်းတေ.ယဝ်.၊ ၊ ရှုၣ်းလင်၊မေးရှုၣ်းသၢမ်ခွၢ် ပွင်ကပ်တြး ရှုၣ်းလးယူတ်းယၢ်းယီၣ်း ယီၣ်.လူ
 ယီၣ်း~ မိုၣ်းဂပ်၊ခခၢ်.ယဝ်.။- ခခၢ်း၊ဂိုၣ်တၢ်းပြေ၊ ရှုၣ်း၊ခေ၊ခဝေခဝေ၊ လတုတု၊ တထွင်၊ခရ၊
 သိပ်းပံၤလိတ်းခခိး ရှုတ်းတီးသၢ်းပ၊ပ ပံၤ၊သီၣ်းပီၣ်းခခၢ်း~ ရှုတ်းရှုၣ်းတေ.ယဝ်.။ ။ ခခၢ်း၊ခ
 လင်၊ဂ၊လ၊လၢပ်း ကိလုယုလု ကတ်တပ၊ပ ပုၣ်း၊ဗျၢတ်းတခၢ်းဂပ်၊~ ဝးသိုခၢ်းလး၊- တၢ်းလံး

သုတ်းပံဝါးဂွံတွံးတခင်း ခခင်းသိင်တြး သုဂ်ပထေယျ ဝုခိ ထိတုသုတ်းတိုခင်း~ သိင်းခနဲးတေ။
ယဝ်။ မုခင်ကုလ် မုခင်ခေရး

သုထု သုထု သုထု နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု ဒီပုဘာဉာဏ် သုံးပါးနှင့် ပြည်စုံပါစေတော်။

သု၊သခေ၊တေ၊မုခင်ခမ်းဖြူးပိခင်လင်းလုံးမးယင်။ 2520 ခဏ်း ဂွတ်းတီးလူမူဝေ၊၇၊ ဂေးလ၊သင်ဂ
 ရီတ်းတီး၊ဂး 1338 လိုခင်သိပ်းမ့်၊သွင်ခမ်း ယမ်းဝံးဝခင်းဝံးသွင်မွင်းပံလမ်သမ်မွင်း ပိခင်ဝခင်းပုတ်း
 တူး ဂူးထုတ်၊လိမ်းတြးတေ၊လင်း သုဂ်ပထေယျဝ၊ ဂာခ၊ယမ်းခေံယင်တူင်းသေ၊ခူ၊လီငါမ်းယူ၊
 ယင်။ မံဝခင်းခသ 1976 ခု လိုခင်ဂေးဂတ်။ 25 ဝခင်းဝံးသွင်မွင်းပံလမ်သမ်မွင်း ဂာတွင်းထမ်၊မ
 လိမ်းခိတ်းတ ဂလုင်ခိင်၊ပါခင်၊မာ်းဗူင်၊ဂွတ်း ဂ်လုံးဂွတ်းဗီသင်သတ်းဂူခင်း ခပ်း ခိပ်၊ပါခင်၊သေ
 ဂမ်းခးခေ၊ သုထု သုထု သု၊ထု

